

« Diodore a visité l'Egypte 80 ans avant J. C.
(D'après Matthey) Les détails qu'il donne manquent de précision. »
« En écartant certaines fables dont le caractère mythologique
est facile à reconnaître, nous regardons comme digne de foi
le curieux exposé qui nous a été laissé par Diodore
des mœurs, des lois et des institutions de l'ancienne Egypte.
Il était contemporain de J. César et d'Auguste; il a
visité l'Egypte sous Ptolémée, fils de Lagus. » (A. Chevalier.)

« Diodore a moins d'autorité qu'Hérodote. Il visita le pays 58 ans
avant J. C. quoique son livre ait été rédigé beaucoup plus tard. Chez
lui aucune critique, aucune vue d'ensemble. » (Clément Juglar.)
Hérodote visita l'Egypte 460 ans av. J. C. selon Matthey et
Barthélemy 1er Milaire. « C'est un voyageur d'une exactitude merveil-
leuse, qui raconte à la fois avec une charmante naïveté et une rare
intelligence ce qu'il a vu par lui-même. Pour tout ce qui est de
la description des mœurs et des usages des Egyptiens, dont il a été
témoin oculaire, son livre est infiniment précieux, et chaque
jour les monuments viennent en confirmer le témoignage.
Mais en ce qui touche à l'histoire, il ne donne pas, en réalité, même
un essai d'histoire complète et sérieuse des dynasties pharaoniques,
mais seulement une série d'anecdotes de cicéroni sur un certain
nombre de princes. » (F. Lenormant.)

« Quant à Diodore, fort précieux sur le chapitre des mœurs, qu'il
avait observées par lui-même, en histoire c'est un simple compilateur
qui a confusément et indigestement rassemblé des données puisées
de toutes mains. Ses récits sur les annales de l'Egypte n'ont
vraiment aucune valeur. » (F. Lenormant.)

Diodore était du temps d'Auguste selon Barthélemy 1er Milaire.

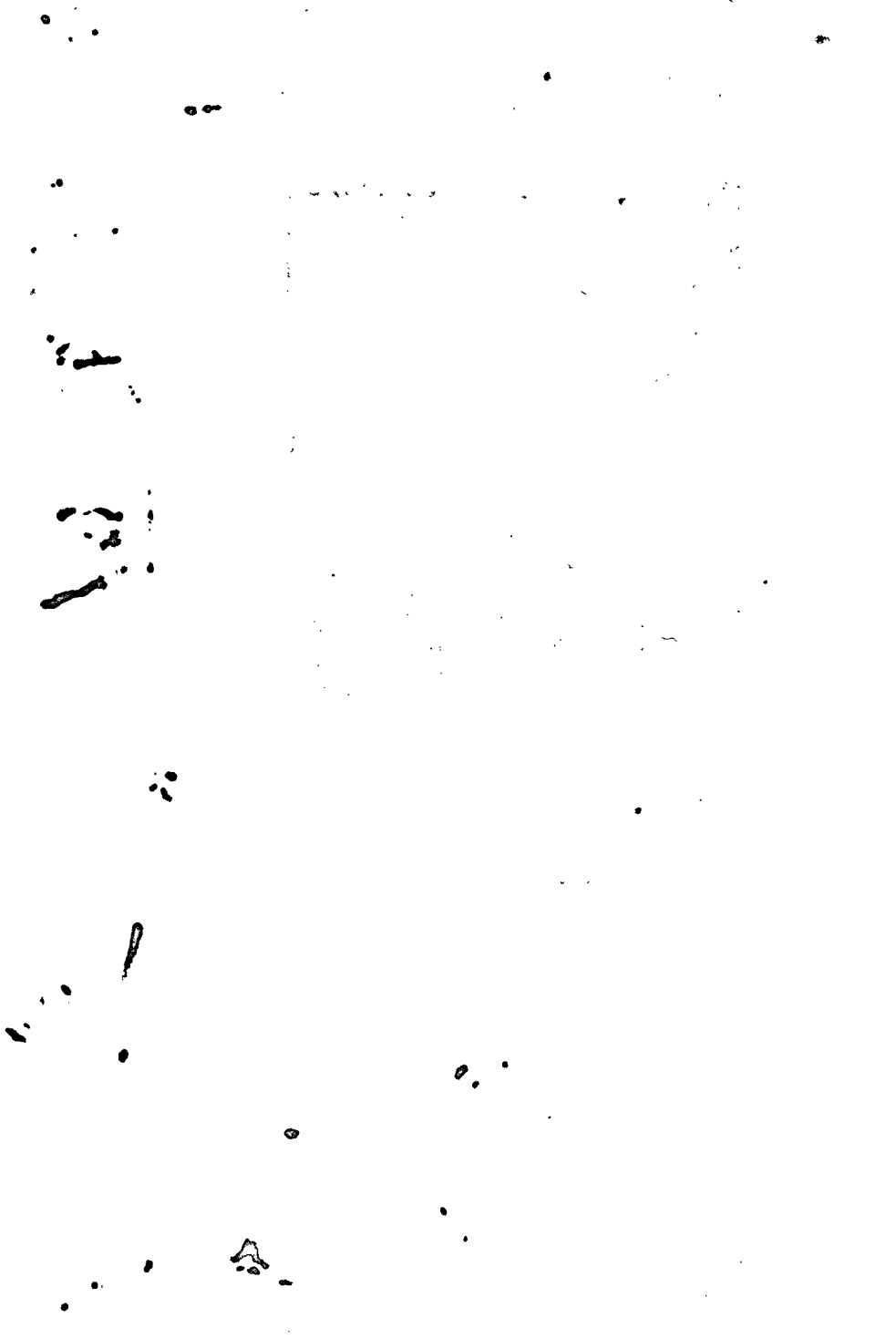
300
1000

Diodorus Siculus

Venduntur in vico sancti Iacobi
Sub Leone Argenteo.

Vllus antea quantū vis p̄clarus rerum scriptor fuit
Sanctissime pater: qui suū opus æque merito: atq̄
ego tibi has meas vigiliās: alicui principi dicaret.
Quid est enī equius q̄ ingenii monumēta ad eum
destinare qui oibus ingenio p̄stet & doctrina? Aut
qd̄ magis debeā q̄ meos riuulos ad eū fontē referre a quo cur-
sus p̄sentis operis emanauit? Nā licet antea qcqd̄ ocii superat
ad scribēdi curā (ne per secordiā efflueret) mea sponte cōferre
erat tñ paulo remissior animus tēporē: ne dicā superiorē ponti-
ficū culpā: cū omne ferme tēpus nō in litterarū prout optabā
studiis: sed in quæstu ad vitæ sustentaculū cōsumi rerū inopia
vrgeret. Et certe q̄quā vitę meę institutio ea semp̄ fuerit: vt plu-
ris virtutē q̄ pecuniā fecerim: tamē nemiū aliquādo (si verum
loqui licet) nostri p̄tiffices in erigendis ornādīsq̄ doctorū vi-
rorū ingeniis dormitarūt. Quidā bonarū artium inscitia: quidā
ita pecunię addicti: vt plus apud eos ambitionis & quęstus: q̄
virtutis aut litterarū ratio valeret. Quę res bonis viris admo-
dū grauis: multorū mentē a scribēdi cogitatione alienauit. In-
dignū quippe est: nec sapiētibus viris æquō animo ferēdū: eos
sæpissime relectis melioribus p̄ ceteris extollī quos (vt leuiter
dicam) nihil p̄ter pontificū volūtariā indulgentiā cōmendet.
Te solū hæc nostra cōspexit ætas: qui cū probe noris virtutē
vitæ mortaliū ducē esse: p̄stantis doctrina viros subleuare: &
ab inertī ocio ad scribēdi negociū traduceres. Vt vere hęc no-
strā christianā rēpublicā ab eo nūc regi gloriari possimus: q̄ &
sapiētissimus existat: & diligit sapiētia studiosos. Quod vnū
sane cælestis dei donū tāti faciendū censet: quāti est virtus vi-
tiis p̄ferēda. Nā vbi doctrinarū cessant exercitia: vbi nullū iter
doctos atq̄ ignauos discrimen viget: vbi nullus virtuti locus
nulla studiorū ratio habetur: vitia ibi regnent: torpescāt inge-
nia: principatus & regna decidant: rerūq̄ omnium dominetur
cōfusio: necesse est. Itaq̄ nūquā satis pro meritis tua probitas
ac virtus laudari potest: q̄ quū omnē ante actā vitā variis disci-
plinis impēderit: nūc & doctis fauet viris: & sua munificētia
reliquos ad eādē inuitat virtutis æmulationē. Ego sane cuius
inter oēs tenuis est & doctrina & dicēdi facultas: profiteor me
tuis exhortationibus liberalitateq̄ cōpulsū opere sius q̄ ante

LIBER PRIMVS

scribendū studio incubuisse. Nā quū prius hortatu tuo Xenophontē de Cyri vita latinis legēdū tradidissem: & hos quoq; sex Diodori siculi libros: quos fabulosos ob ātiquitatē tēporē (nā ante bellū troianū acta cōtinent) appellauit: traducendi munus te instāte suscepi. Haud ignarus rē satis difficilem me subire: & multorū expositā obtrectationi: q̄ licet sit parui bonis pendēda: tamē quū priscos illos summa auctoritate viros aliquādo laceffiuerit: quid de nobis extimandū est: quos non auctoritas nō dignitas tuetur? Sed tuo qđ est exquisitissimū doctorūq; iudicio fretus hoc opus absolui: eā mihi trāsserēdi legē instituens: quæ a me in Xenophontis proœmio p̄scripta est: vt omīssa verborū: qua multi græcorū vtūtur ābage: sentētiis hærens nostrū dicēdi morē fuerim salua rerū fide secutus. A lectoribus vero: vt nostris acquiescāt copiis: postulo: neq; vltro q̄ vires ferant: exigere a nobis velint. Siquis āp̄iora petat ingrati hominis munere fungetur: nō cōtentus his: quæ nulla cū impēsa vltro liberali manu porrigūtur. Ne quis vero id incitū factū putet: sciat consulto me breuitati consulētem: aliqua omīssisse: quæ satietatē orationi peperissent potius: quā venustatē. Licet autē in libri primordīo satis ab auctore de hīstorix vtilitate sit explicatū: hæc tñ antiquitatis indagatio: in qua omnis priscarū rerū a primorū hominū vsq; ad bellū troianū cognitio versatur. p̄cipuis est laudibus efferēda. Ab hoc enim veluti historiarum fonte: qui postmo-tum secuti sunt in priscis historiis fabulisq; recensendis hausere: vnde ad cæteros trāssuudere valerent. Opus hoc certe variū est: egregium: luculentum: nostris vero adeo vtile cognitu: vt existimē legētes ex tot rerum excellentium notitia labori nostro gratiā habituros. Sed iam ipse Diodorus loquatur.

Tituli Primi Libri.

Proœmium totius operis.

Quæ de mundi creatione: deque omniū prima origine ab ægyptiis traduntur.

Quæ de diis fabulose ægyptii ferunt: & quæ in ægypto ab eis vrbes sint conditæ.

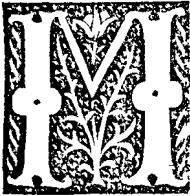
De primo hominū ortu: & eorum priori vita.

De honore immortalium: & templorum ædificatione.

De situ ægypti: & quæ de nilo præter opinionem dicuntur.

De causa inundationis nili: & quæ de illa tum historici: tum philosophi sentiunt eorūq; contradictionem.

Diodori Siculi a Poggio Florentino in latinum traducti de antiquorum gestis fabulosis. Lib. I.

Agnas merito gratias rerū scriptoribus homines debēt: q̄ suo labore plurimū vitæ mortaliū pfuere. ostendunt. n. legentibus preteritorū exēplis : qd̄ nobis appetendū sit : qd̄ ve fugiendū Nam qui multarum experimēto rerū variis cū laboribus periculisq̄ p̄cul ipsi ab omni discrimine gesta legimus : nos admonēt maxime qd̄ cōferat ad degēdam vitā. Ideoq̄ Heroū sapientissimus est habitus is: q̄ sæpius aduersam fortunā expertus multorū vrbes ac mores cōspexit. Cognitio vero ex aliorum: tū secundis tum aduersis rebus percepta: doctrinā habet omnium piculorū expertē. Oēs preterea mortales mutua quadā cognatione vinc̄tos: licet locis ac tēpore distantes sub vnū veluti cōspectū redigunt: diuinā sane p̄uidentiā imitari: q̄ tum cæli ornatū: tum naturas hoium varias cōi ordie quodā p̄ oē æuū cōplexa qd̄ quēq̄ deceat diuino munere imp̄titur. Eodē pacto q̄ totius orbis velut vnus ciuitatis acta suis opibus instruerūt: i cōem ea vtilitatē cōscripsere. Pulchrū ē igitur ex aliorum erratis in melius istituere vitā nostrā: & nō qd̄ alii egerit q̄rere sed qd̄ optime actū sit nobis p̄ponere ad imitandū leniorū cōsilia: quos lōga ætas prudētiores effecit laudātur a iunioribus Athos tāto añcellit historia: quāto plura exēpla rerū cōplectitur diuturnitas t̄pis: quā hois ætas. Itaq̄ ad vitæ institutionem vtilissima historia cēfenda ē. tū iunioribus: quos lectio diuersarū rerū antiquioribus æquat prudentia: tum vero ætate maturis quibus diuturna vita rerū exp̄imēta subm̄strauit. Adde q̄ priuatos viros ip̄erio dignos efficit. Impatores ob immortalē gloriā ad p̄clara facinora impellit. Milites pp̄ laudē q̄ mortuos sequitur: p̄mptiores efficit ad picula p̄ patria subeūda. Improbos timore infamiæ a malis facioribus deterret. Deniq̄ l̄ræq̄ monumētis q̄ testimoniū virtuti p̄bent moti qd̄ tū cōdidere ciuitates. tū leges vtilis vitæ mortaliū ediderūt. Nonnulli no uarum artū doctrinarūq̄ inuētores ad vsum gentiū extitere Sed omnium rerū: quibus fælicitas hominis paratur: laudē precipiam causamq̄ historiæ tribui decet. Est. n. cultus eorū: quæ cum virtute acta sunt: testem se malefactis beneficamq̄ erga omne genus hominū prebens. Et. n. si ea: q̄ de inferis & q̄dem

Historie
vtilitas

Historie
laus

Inferi
bulosi

LIBER

fabulose feruntur: multū cōferūt hoibus ad pietatē ac iustitiam seruandā: quātomagis putādū est historiā veritatis assertricē: tāquā totius philosophiæ parētē. mores nros effingere ad virtutē. Oēs, n. fere mortales naturæ infirmitate maiorem vitæ partem ociosi ac segnes degunt: quorum vitæ ac mortis æqua obliuio est: cum par vtriusq; interitus sequatur. Virtutis non facinora immortalia sunt: p̄sertim cum historiæ beneficium accessit. Et quidem decorū est mortales labores perpeti pro gloria immortalī. Hercules quidē magnos multosq; dū vixit labores ac pericula sponte adiit: vt suis erga oēs gentes b̄ficiis immortalitate donaretur. Cæteros egregios virtute viros: hos quidem heroum hos vero deorū honores assecutos videmus: omnes certe magna laude dignos sed eorū tamē omniū gesta ac virtutes historia ab interitu vendicauit. Et. n. cætera monumenta ad parū tempus perdurāt variis casibus disturbata historiæ virtus per vniuersum orbē diffusa: ip̄m quod cetera cōsumit: tēpus custodē sui hēt. Affert p̄terea multū opis eloquentiæ: qua nil ferme p̄clarior reperitur. Hac græci barbaris: docti indoctis preferuntur: cum hæc vna sit qua homines inter se ceteris antecellant: videtur quoq; res esse tanti: quanti fuerit dicentis virtus & eloquentia. Et quidem viros bonos laude dignos arbitramur: vt qui virtutis iter nobis ostenderūt: verū cū alii aliud iter sibi delegerint: poesis quidē magis oblectare animos q̄ prodesse videtur: & gentiū leges ac instituta magis punire q̄ docere. Ita & artium reliquarū: hæc nil ad fælicitatē cōferunt harū vtilitas dāno permista est. Quædā pro vero docēt mentiri. Sola historia pares verbis res gestas representans: omnē cōplectitur vtilitatem. Nam & ad honestū impellit: detestatur vicia: probos extollit: deprimat improbos. Deniq; rerum quas describit experimento plurimū proficit ad rectā vitam. Aduertentes igitur quāta laus scriptoris maneat: exēplo eorū moti: qui scribendo operā prebuerunt: hāc historiā aggressi sumus. Verum cū superiores memoria scriptores repetimus: paululū admirari multorū cogimur cōsilia: qui cū multarū diuersarūq; rerum notitiā plurimū in se continere vtilitatis norint: eorū tñ quidā aut generis aut vrbis vnius historiā absoluerunt: pauci a vetustis historiis initium sumentes vsq; ad eorū tempora gestas res & in cōi positas complexi sunt. Et hi quidē sua tēpora tātū tradidit haud continuata superioribus rerū serie: hi barbarorū gesta transgressi sunt. Alii antiquas historias veluti fabulo-

Eloquen
tiæ virt?

Poesis
Leges

Historia
ad hone=
stum im=
pellit.

fas propter earū difficultatē contēpserunt. Nonnullorū : cum cæpissent: mors p̄cniēs historias interrupit. Nulli vero transcendere scribendo macedonū tēpora: in Philippi aut Alexādrī aut successiorū gestis tantūmō versati. Multis at̄ memoratu dignis rebus deinceps vsq; ad nostrā ætatē actis. nullus historicus ea scribere vnica historia conatus est: rei magnitudine forsā diffusus. Quapropter licet tēporū rerūq; varietate: tū scriptoribus diuersa tradentibus: ardua videatur & memoratu difficilis preteritorū descriptio: att̄n̄ decreuimus & ipsi eam historiam: q̄ multis prodesset: obeslet nemini: legētib; tradere. Nā si quis memoratu dignas & totius orbis: tanq̄ vnus ciuitatis: p̄ricorum temporū ad suam vsq; ætatē gesta res scripserit: laboriosum quippe subibit opus: verum satis audientibus vtile. Licebit. n. tāq̄ ex fonte vberimo. qd cuiq; vsui existat haurire. Quod si quis percurrere omnes scriptores cupiat: opprimetur tum librorū multitudine: tū diuersa scribentium varietate: vt haud facile verū possit elicere: At ea: q̄ sub vnica historiam digeruntur: in promptu sunt lectoribus: facilisq; eorū notitia est. Deniq; eo scribendi modus hic est p̄stantior cæteris: quo vtilius parte aliqua totū habetur: & cōtinuū rei prestat diuisæ. Id quoq; qd̄ tēporibus disptitur notū est eo: qd̄ est tpe cōfusus. Igitur p̄stantes hūc scribēdi modū esse vtilissimū verū plurimo labore & tpe lōgo egentē: triginta annos in hoc opus absumpsimus. Multis. n. difficultatibus ac periculis maiorē asiæ peragrauimus europæq; partē: quo maiori q̄ a nobis descripta sunt ex pte locis cōspectis certa l̄ris mādaremus. In multis. n. locorū ignorantia errarūt nō solū quidā rudes scriptores: sed etiā docti. Vrbs p̄terea Roma: in qua plurimo tempore versati sumus: ob imperii magnitudinē p̄ vniuersum orbē diffusi: plurimū nobis ad scribēdū opitulata est. Ortī. n. ex argira Sicilia ciuitate percepta a romanis qui ad eā cōfluebāt: latina lingua ex veteribus annalibus & duces eorū & gesta nouimus. Initiū vero scribēdi sumpsimus ab his: quæ tum græci: tum barbari prisca scriptores tanq̄ fabulis similia litterarū monumētis explicuerūt. Et quoniā prisca illa ad nostram vsq; ætatē tēpora cōplectimur: in hunc modum paucis historiam nostram diuisimus. Primi sex libri antiquorum gesta: que illi fabulosa appellant: ante bellum troianum continēt: in horū primis tribus barbarorū in reliquis antiquæ græcorū res narrātur. In vñdecim deinde cōferuntur: q̄ a troiano bello vsq; ad Macedonis

Historia
connexa

Librorū
multitudo
Ingeniū
opprimit

Diodori
āni: xxx.
in histo-
ria.

Historiæ
initium

Historiæ
diuisio.

LIBER

Apollo =
dorus

Historiæ
libri. xl.

Historiæ
principiū

Mundi
creatio.

hominū
gñatio
Chaos
Elemēta

Alexādri mortē gesta sunt. In reliq̄s tribus & viginti cōiicim⁹. q̄ deinceps vsq; ad bellū gallicū cōtinētur: qđ romani duce Iulio cæsare (is ob gesta egregia inter deos est relatus : virtute cuius gallia omnis subacta est) gessere protēditur vero romanū imperiū vsq; ad britanniæ insulas. Huius res priores gesta primo cētesimæ octogesima olimpiadis āno actæ sunt principate atheniēsisibus Erodo. Tēporū quæ nostra historia ante bellū troianū cōphēdit: scriptorū inopia haud satis certa nobis rō cōperta est: ab eo Apollodorus athenienſis octoginta annorū historiā cōtexuit: vsq; ad reditū heraclidarū : a quibus vsq; ad primā olympiadē āni cōputātur trecēti et vigintiocto numero tpe: quo reges lacedæmonix imperarūt. A pria vero olympiade vsq; ad initiū belli gallici : qđ nobis statuimus scribendi finē: septingenti sunt & triginta āni. Ois hęc ergo historia quadraginta explicata libris annos cōplectitur mille cētū triginta octo: his exceptis quos vsq; ad bellū descriptum Troianū. Hęc diligēter partiti sumus: quo et legētibus nota fiat historia: & inuidi abstineant a detractōne. Quāuis q̄ rite scripta erūt: carebūt inuidia: q̄ vero inscitia omittentur: aliorū industria corriget. Nunc principiū scribēdæ historiæ sumeſ. Quid de diis & qui primi eos colere docuerūt: & quid de illorū immortalitate senserint: haud paucis pp rei difficultatem exprimi potest. Sed q̄ ad historiā ptinere videbūtur: quo sint notiora legētibus in certa distribuemus capita: vt nihil dignū memoria omittatur. De genere autē hominū: deq; his: q̄ in orbe terrarū antiquitus dicūtur gesta: diligenter q̄tū in tā remotis pp ātiquitatē rebus licebit a priscais illis tēporibus sumpto initio scribemus.

DRima hominū generatio apud doctissimos ac p̄stantissimos viros: qui verā naturā & historiā tradiderūt: duplex fertur. Quidā mundū ingēnitū & incorruptibile & genus hominū ab æterno extitisse: neq; habuisse ortus principiū sensere. Quidā genitū corruptibilēq; arbitrati: & homines dixerūt generationis initiū tēpore esse sortitos. Nam a rerū primordio & cælū & terrā vnicā habuisse ideā in mixta eorū natura. Exinde distinctis inuicē corporibus cæpisse mundū hunc ordinē. quē videmus. Aerē quidē motū hunc cōtinuū fortitū: & igneā partē eius superiora loca pp leuitatē aiūt appetisse. Eadē causā solem & astra cursus suos sortita. Quod vero humori mixtū eodē stetit in loco ppter grauitatē : q̄ cū mix

ta essent: ex humidis quædam mare effectum: ex durioribus vero terram lutosam euasisse: & oïno mollem. Hæc primū cum solis ardore densior euasisset: eius postmodum superficie vi caloris tumefacta multis in locis humores quosdam esse cōcreatos: in quibus putredines tenui contactæ pellicula sint excitatæ: quæadmodum in paludibus & stagnis ægyptiis videmus accidere: cum frigidam terram subito æstus aeris calefacit. cū vero in humidis calore adhibito generatio fiat: & noctu quædam circumfusis aer humorē prestet quæ die solis virtute cōsolidetur tandem putredines illæ ad summū pductæ adueniente veluti partus tēpore exultis cōfractisq; pelliculis omnis generis educunt animantiū formas. quorū ea quæ maiorē calorē sortita sunt in superiorem regionē volatilia effecta abierunt. quæ vero plus terræ cōtinebant serpētia aliq; terrestria euaserūt animātia. Naturam aquosam nacta in sui generis elementum delata sunt: & appellati pisces. Terra deinceps tum solis ardore tum ventis in dies magis arefcam: a gignendis maioribus animalibus desuit. Sed quæ generata erant mutua commixtione alios animantes pcrearūt Hoc & euripides Anaxagoræ physici discipulus sentire vī cū in menalippo cælū & terrā mixta olim fuisse tradat. Sepata postmodū generasse singula arbores volatilia: feras ac omne mortalīū genus. De prima terræ generatione quæis pter opinionē nō nullis esse videatur tamē ea quæ nunc quoq; sūt his testimoniū videtur afferre. nam iuxta thebaidē ægypti: cū nili cessauit inundatio calefaciente sole limū ab aqua relictum multis in locis ex terræ hiatus multitudo muriū oritur Quod argumēto est ab ipso orbis primordio animantia similiter oia generata esse. Eodē quoq; modo & hoies a principio genitos dñt in agris pastum querentes siluestri & incōdita vita vixisse: quibus herbæ & arborū fructus vltro victū preberent. Beluas insup iis fuisse infensas: quibus vt obsisterent cætus hoium ob timorē factos aiunt cōmunis vtilitatis gratia: auxiliq; inuicē prebita: & loca habitaculis quesita. Sonus oris cōfusus cū esset paulatim discreuisse vocē aiunt: & res ois suo nomie appellasse Verū cum diuersis siti essēt in orbis locis: nō eisdē vsos verbis ferūt: ppterea & diuersos litterarū characteres extitisse: Primosq; hominū cætus suæ quæq; gētis initiū fuisse Verū primi hoies nullo subsidio fulti durā agebant vitā Erant enī nudi: nullo neq; ædiū neq; ignis adinuēto vsu: cibo in diē quæsito: cum ignora rent agrestes fructū in vsu futurū cōdere & seruare ad egesta

Aialium
creatioEuripi-
desMures
hominū
cibusVerborū
initiumhomines
nudi

LIBER

tem. Quo fiebat vt hyeme plures aut fame aut frigore interirēt
 Spelūcꝝ Experimento deinde edoctos: & speluncas aiunt queſiſſe ad e
 uitandam frigoris vim: & fructus ſeruare cæpiſſe. Ignis autem
 noticia cæterarumq; vtilium rerum percepta: & cæteras quo
 Neceſſi = tas quid. q; vitæ hominū cōmoditates breui tempore eſſe adinuētas De
 niq; neceſſitatem ipſam rerū magiſtram factam: ſingulorū pi
 tiam ingeniis mortalium ſubminiſtraſſe: quibus coadiutores
 datae ſunt manus: ſermo animiq; preſtātia. Sed haecenus q̄ ad
 primū hominū ortum & victum vetuſtū ſpectarent: nūc ea q̄
 diuerſis orbis locis geſta litterarū monumēta tradiderunt recē
 ſeam⁹. Qui primi fuerint in orbe reges nequaquā cōpertū hēmus
 cum nulli hiſtorici eos tradant: Impoſſibile quippe eſt lras æq̄
 ac primos reges vetuſtas extiſſe. Si vero quis lras etiā tū fuiſ
 ſe contēdat certe rerū ſcriptores multo poſt tēpore fuere. Sed
 q̄ antiquior ætas tulerit: non ſolū græci dubitant: ſed etiā q̄ ſe
 indigētes primosq; rerū ad vitam vtiliū ſcriptores appellāt bar
 bari: atq; ab ſe multorū tēporū geſta memoriæ pdita affirmāt.
 Nos vero q̄ gentes q̄ ve nationes aut quaten⁹ tēpore: aut quot
 annis priores cæteris fuerint haud quaquā p̄ compto tradētes: q̄
 a ſingulis ſcriptoribus de ātiquitate vcterib⁹ vt geſtis ſunt tra
 dita: quæ ſimilia videantur vero ſequuti initiū ſumemus a bar
 Diūprimi = gyptiū. baris: nō q; eos græcis antiquiores putem: quēadmodū epho
 rus dixit: ſed vt cum barbara abſoluerimus: græca narrātes ni
 hil externū eorū rebus inferamus. Quoniā apud ægyptios
 deorū genus primū fuiſſe fabulantur: aſtrorūq; ab hiis veteres
 obſeruatiōes reptas: Plurima quoq; ac p̄clara excellentiū viro
 rū geſta ferūtur digna mēoratu: ab reb⁹ eorū hiſtoria ordietur.
 Hominū ortus **Q**radunt ægyptiū ab orbis initio primos hoies apud ſe
 creatos: cū bonitate fælitateq; ſoli: tum pp̄ nilū q̄ &
 multa generat: & ſuapte natura: q̄ genuit facillime nu
 trit. Nā & arundinū radices p̄bet & lorū: & ægyptiam fabam:
 & quem dñt orſeum: multaq; p̄terea ad victū hoium expoſita.
 Mures Prima animātia apud ſe orta ea vtuntur cōiectura: q; nūc etiā
 in thebaidis agro certis temporibus multi ac magni generen
 tur mures. Qua ex re plurimū ſupent hoies cum videant quo
 rundam anteriorē viſq; ad pectus & priores pedes muriū p̄tem
 animatā moueri: poſteriori nodum inchoata ſed informi. Ex
 hoc perſpicuum fieri aiunt ab ipſo orbis ortu primos homies
 Aegypt⁹ ægyptum ptuliſſe: in nulla. n. orbis parte accidit eo modo ani
 malia creari. Nā ſiue diluuiū deucaliōis tpe plura aſtantia ab

sumpsit egyptum alunt vtruta ad meridiē positam: cum in ea pluuiæ raræ sint exptem eius calamitatis fuisse: siue (vt qdam sentiunt) singula interierūt: æquum est si terra rursus animalia genuit: apud ægyptū principium generis omnium animantium extitisse tempore quippe aer æquū est p̄buisse generatiōi principium & causam generādi. Et. n. & nūc quoq; post nili vndatio nē cōspicitur diuersorū animantiū fctus abscedēte. n. aqua limoq; terrę a sole arefcō ferunt qdam aialia pfecta semipfecta alia videri in terrę gleba. Igitur primū illi hoies olim in egypto geniti: hūc mūdi ornatū conspiciētes admirātesq; vniuersorū naturā: duos esse deos & eos eternos arbitrati sunt: solē videlicet & lunā: & hūc qdem osiridē: hanc Isidē certa noie rōne appellarunt: Et osiridē qdē greca interpretatione: vt qui suis radiis veluti pluribus oculis terrā ac mare lustraret: multos oculos habentē dixere. Cui rei poetę quoq; verba congerūt: solem oia cōspiciēte dicētes atq; audientē. Græcorū vero qdā: qui antiquiores scripserūt fabulas Dionysiū syriū cognomine appellāt: quorū Fumolpus i carmib⁹ bacchicis ingt Dionysiū alogz infigne incēsum radiis. orpheus vero eū 'plēdētē ac Dionysiū vocat. aiūt ēt qdā cognomē illi a pelle pp astrorū varietatem iditū. Isidē vero iterpetratā eē antiq̄ sūpto noie ab eterno & veteri ei⁹ ortu. Addūt sibi cornua: tū pp aspectū ita. n. vñ quo tpe primis diebus appet tū quia bos ei ab egyptiis sacrificat. Hos deos arbitrati asserūt illos vniuersum circuire orbē ac nutrire augereq; oia tribus āni tpibus: motu cōtinuo pficiētes orbem: vere/estate/ac hyeme. Hęc inuicē cōtraria annū cōficiūt firma cōcordia. Quorū deorū natura plurimū conferat ad oim animantiū generationē: cū alter igneus ac spiritalis existat: Deorū alterū igneū esse spiritalē: altera humida atq; frigida. aer vtriq; cōis. Ab eis itaq; gnari atq; nutrirī corpa oia rerūq; naturam singularem a sole & luna perfici. Partes quas commemorauimus quicq; esse: spūm videlicet: ignem: siccum: humidum: aera. Sicuti vero in hoie caput: manus pedes: alięq; ptes enumerant: eodē mō & mundi corpus ex ptibus his pficitur: quarum quilibet existimat deus: proprio noie ab egyptiis a principio: secūdum cuiusq; naturā: vocatus. Nam spūm verbi interpretatiōe appellarūt (q; cā vitę mortalibus existat) tāq; cōem oim patrē Idē & gręcū infignē poetā de hoc deo sentire volunt: eū deos hominūq; patrem vocātem. Ignem vulcanum interpretantur magnum illum deum existimantes: & multum ad generatio-

expers
diluuii
animalia
ex terra

Sol deus
luna dea

Osiris
Ihis

Dionys⁹

Isidis
cornua

Tēpora
tria.

Mundi
partes

Deus vul
canus
Terra mē

LIBER

nem perfectionēq; rerū cōferre. Terrā tāq; vas aliquod eorum quæ fierent putātes/matrē appellarūt. A græcis similiter terra mater mutato deinde paulū verbo dimittere dēcā: sicut & Orpheus est testis: q̄ terrā omnīū matrē dixit diuitias largientē. Humiditatē oceanū prisci vocitarunt veluti nutriētē nominis interpretatione matrem. Græcorū nonnulli oceanū dnt: de quo poeta inquit: oceanū generatorē deorū & matrē thetym ægyptii putant oceanū esse nisum a quo & deorum genus ducunt. Nā apud eos tantū plures esse vrbes asserunt a priscis diis conditas: quēadmodum iouis. solis. mercurii. apollinis. panis. lucinæ. & aliorū pluriū deorū. Aerē vero nominatū palladē ac iouis filiā dici & virginem fuisse: quoniā & nō corrumpatur: & sublimiorē locū teneat. Quapropter ex vertice iouis dī nata.

**Trigemi
na Glau-
copis.**

Eādē dictam esse trigeminā propter tria anni tempora: ver: æstatem: hyemē. Dicitur etiā Glaukopis: nō ea causā q̄ græci quidā arbitrātur: quoculos habeat albos: qđ stultū vī: sed quia aer glauci sit aspectus. Ferunt at hos quinq; deos omnē peragrare terrā: apparentes hominibus in sacrorū animalīū formis quandoq; at in hominū aut aliorū species: qđ minime fabulosum vī. Siquidem isti sunt qui omnia generant & producant.

**Homer⁹ i
ægypto.
Dii inter
homines**

Et Homerus: qui ad ægyptios profectus est: multaq; ab eorum sacerdotib⁹ percepit: hæc tāq; vera in opere suo fuisse describit Deosq; sæpius in alienis formis circuire vrbes vicia & virtutes hominū inspicientes. Hæc de cælestibus diis deq; eorū genere æterno ægyptii tradunt. Ferunt insuper alios ex hīs genitos qui fuerint mortales sapientia vero & in humanū genus beneficii immortalitate potitos. Horū quosdā i ægypto regnasse partimq; eo fuisse nomine: quo & dii cælestes: partim proprio vocitatos: Solē: Saturnū: Rheā: Iouē quoq; a nonnullis ammonā appellatū: Iunonē: p̄terea Vulcanū: Vellam: vltimo Mercurium. Primū quidē regē fuisse apud ægyptios solem eo noīe quo & cæleste astrū: Quidam sacerdotes affirmant primū regnasse vulcanū inuentorē ignis: eoq; beneficio ducē ab ægyptiis constitutū. Cum enim arbor ictu fulminis in montibus cōflagrasset: ligna propinqua hiberno tēpore a flāma sunt comprehensa. Qua ex re vulcanū calore lætatum deficiente igne addidisse illi nouā materiā: & eo mō cōtinuato igne alios homines conuocasse ad eius aspectum tāq; a se reperti. Deinceps Saturnū qui sororē Rheā cepit vxorē: aiūt extitisse genuisseq; secundū quosdam Osiridē & Isidē. plures genuisse Iouem ac

**Sol rex
primus.
Vulcan⁹.
Ignis in-
uentio**

**Saturn⁹
Rhea
Osiris
Isis,**

Iunonem tradūt: qui propter virtutē vniuerso orbi imparint. Hos quinq; genuisse deos: prout apud ægyptios dies habentur quinq; intercalares Osiridē, Typhōa, Apollinē, & Venerē, & Osiridē interpretatum Dionysium Isidē vero Cererē. Hac Osiris in vxorem sumpta regnoq; suscepto multa contulit ad vsum vitæ cōis. Eius enī virtute mutæ cibi gratia cædes ho minū cessarunt. Inuento, n. ab Iside primū tritico & ordeo: q̄ prius incognita hoibus casu inter cæteras herbas oriebatur. Ab osiride vero eorū fructum cibi vtilitate animaduersa: oēs eo nutrimenti genere esse vsos: tū propter cibi repertū suauitatem: tū quia vtile videbatur seuitiæ crudelitatisq; promiscue cām abesse. Signa huius inuētæ segeris ferūt: qđ ab eis veteri lege: & nūc quoq; obseruatur: vt messores æstate spicas maturas ad manipulū excerpāt in deæ oblationē: atq; Isidē inuocent. Honorē ei deo inuentæ frugis reddentes. Apud quasdā vero vrbes in Isidis pōpa inter reliqua triticū & ordeū ferri in memoriā repertorū: leges quoq; Isidē statuisse ferunt: quibus iustitia æque omnibus seruetur: vi atq; iniuria timore poenæ sublatis. Hac de cā priscos græcos Isidē legiferā appellarunt: tāq; primā legū inuentricē. Fertur etiā Isidis tēpore cōdita esse vrbs in thebaida ægypti centū portarū a matre denominata. Posterī vero partim Iouis ciuitatem: nonnulli thebas dixere. Eius enī conditorē vrbs non solū reliqui scriptores: sed etiā ægyptii sacerdotes incertū hnt: plures tradūt nō Osiridis tēpore: sed multos post ānos a rege quodā thabas fuisse cōditas. Verū de hoc posterius suo loco dicetur. Erexisse quoq; tēplū Ioui & Iunoni parētibus insigne: cū magnitudine: tū ornatu. Duo insup tēpla aurea statuit: vnū maius Ioui cælesti: alterū mius Ioui regi eorū p̄ri quē quidā Ammonē vocāt. Fecit etiā alius diis quos retulimus aurea tēpla honoribus cuihbet & sacerdotibus institutis. Artiū quoq; aut rerum ad vtilitatē vitæ spectātū reptoress ab Osiride & Iside in honore habiti fuere. Inuenti insup æris auriq; in thebaida fabri armaq; facta: gbus & feras occiderent: & excolerētur terræ. Statuæ p̄terea & deū tēpla aurea ab hiis cum omni ornatu fabricata sunt. Fuisse & Osiridē studiosum agriculturæ tradunt. Nutritum āt in nysa fælicis arabiaē propinqua ægypto: cū esset iouis filius: vnde & græci a patre & loco Dionysiū appellāt. Huius vrbs poeta: qui in ægypto fuit in suis hymnis meminit dicēs esse Nysam vrbe supra mōtē excelsum ac florētem lōge a phænicia ferme

Typhon
Apollo
Venus
Ceres
Dionysius
Triticum
Hordeū.

Fruges

Leges Isidis.

Thebæ

Ammon
Arma
Templa.

Statuæ

Agricultura
osiris
Nysa
Dionysius

LIBER

Vinea ægypto cōterminū. Vineæ quoq; fuisse inuentorē in nyfa tradunt. quā plantandi ac vini conficiendi seruādīq; ex alio trāferendi vsū edocuit. Mercuriū quoq; maxime omniū ab eo honoribus affectū; & repertorē rerum plurimarū: quibus vitæ hominū cōsuleretur. Volūt hūc. n. primū & verba in ordinē redigisse: & multis indixisse rebus noīa. Fuisse quoq; litterarum inuentorē aiunt: instituisseq; quo honore quibusve sacris coleantur dii. Is primus obseruator astrorū cursus fuit: & vocum armonias adinuenit. Palestre numerorūq; & ad corpora curā da medicinæ artis: lyræ insuper ex neruis triū cordarū instar triū anni temporū repertorē tradūt. Tres enim instituit voces acutā/graue/& mediā: acutā ab æstate: graue ab hyeme: mediā a vere lumemus. Hic & græcos docuit verborū interpretationē. Vnde & ipsum hermē hoc est interpretē appellarūt. Deniq; & qui tempore Osiridis fuere sacrarū litterarum scriptores: hæc eadem ab illo accepta referunt. Osiridem etiam plurimū suo consilio vsū: oleæ quoq; plantam ab eo non a minerua quē admodū græci dicunt: repertam. [Osiridem vero tanq̄ visum bonum gloriæq; cupidum ferunt ingentem exercitū coegisse: vt pagrarēt orbem doceretq; mortales plātare vites ac tritici & ordeī segetē: pecorūq; fructum: existimās si hoīes ab agrestī vita ad cultiorem mitiorēq; traduceret honores se (quē & consequutus est) potiturū immortales. Non enī p̄isci illi tantum sed posterī etiā pp̄ inuētas ab eo segetes beneficii memores p̄ maximis diis habuere. Tradunt autē osiridē ægypti regno cōstituto rerūq; omniū cura Isidi vxori p̄missa tradidisse ei mercuriū: cuius consilio (quoniā prudētia videretur excellere) inter amicos vteretur. Ducem vero exercitus: oīumq; quæ suæ ditionis erāt: reliquisse Herculē: tum quia genere pxim⁹: tum quia fortitudine roboreq; corporis erat admirabili. Regni gubernationem itaq; p̄titus est. Phænicix & Maritiæ oræ Busiridem. Ethiopiæ Libyæq; pximis regionibus Antæum p̄fecit. Ipse cū omnibus copiis ex ægypto in expeditionem p̄fectus est: secum fratrem ducens: quem græci apollinē dicunt & lauri reptorem: obq; id laurū ei dicatā esse: hederā vero ab osiride reptam: quā ei consecrarūt: quē admodum & Dionysio græci. lingua vero ægyptia hederā Osiridis plantā vocant. In sacris autē hederā vitibus p̄fertur: quoniā eæ folia amittant: illa vero seruet continuā viriditatē. Quod & apud antiquos in cæteris arboribus: q̄ semp̄ virēt: accidit. Nā & veneri myrtū

& Apollini laurum dedicarūt. Osiridem vero duo filii virtute
 dispares: Anubis & Macedō p̄secuti sunt Vterq; armis vsus ē
 insignibus aliquo animali haud ab eorū natura dissimili. Nam
 Anubis canem: Macedō lupū in signe armorū tulit. Quae ex re
 haec aialia aegyptii summo in honore hnt: & horū animantiū
 formis apud aegyptios colūtur. Duxit insuper secum Pana cui
 ab aegyptiis diuerlis modis precipuus honor habitus est. Nam
 eius regionis accolae nō solum statuas sibi in templis omnib⁹
 posuere: sed & in thebaida ciuitatē sui nois aedificarūt chēmin
 idest panis vrbem vocitatā. Secuti quoq; sunt eū in agris co-
 lendis experti: qui vineas plantare nosset Maron. Qui triticū
 ferere triptolemus. Omnibus deinde compositis: Oratis diis
 osiridē comā quoad in aegyptū rediret nutrisse aiūt: ac versus
 ethiopiā profectū. Quae cōsuetudo vsq; ad haec tēpora inole-
 uit apud aegyptios: vt peregrinātes quoad domū reuertuntur
 nutriāt comas. Cū esset in ethiopia ferunt oblatos ei satyros
 comas vmbilico tenus hntes. Dicitur Osiris fuisse cupidior ri-
 sus: delectariq; solitū musicis & choreis. Quapropter illū mu-
 sicorū multitudo sequebatur. Inter eos nouem fuisse virgines
 adolescētulas: tū caneres solitas: tū in aliis eruditas: quas dein-
 cept græci appellarūt musas. Has apollinē docuisse dicunt: q̄
 ex re musicus est noīatus. Satyros vero ad psallendū cantādū
 ad animi remissionē aptos secū in castris habebat. Non enim
 bellicosus aut p̄liis periculisq; deditus fuit: sed ocio & homi-
 nū saluti. Quo beneficio pro deo oēs eū gētes hēbant. Ethio-
 pibus agriculturā ostendēs: insignibus in ea vrbibus a se aedi-
 ficatis & p̄fectos dedit: & tributa instituit p̄stari. Hoc tempore
 nilū ferunt circa syrii canis exortum: tunc. n. maxime crescere
 cōsuevit: maiore aegypti partē: & eā maxime: cui Prometheus
 impabat inūdasse. Absumptis. n. ferme oībus eius regionis in-
 colis Prometheū dolore motū se interficere voluisse. Fluuīū
 vero p̄pter cursus velocitatē profunditatēq; aquarū: aquilam
 tunc appellatū Hercule: tū cōsiliū magnitudine: tū virtute vo-
 lūt euestigio cōpressisse aquarū impetum: & ad priorē cursum
 eōuertisse. Vnde & græci quidā poetæ rē gestā in fabulā ver-
 tentes: hercule tradunt aquilā Promethei iecur depascentem
 occidisse. Fluuīi nomē vetus oceanus fuit: postq̄ ei⁹ cōpressus
 est decursus: aquila deinde a rege quodā aegyptus appellatus.
 Q d̄ & poeta testatur: dicens fuisse aegypti flumine naues tri-
 remes: locum vbi nilus in mare defluit: theonim vocatū ferūt

Anubis
 Macedō
 Cantis
 Lupus
 Pan.

Chēmis

Maron
 Tripto =
 lemus
 osiridis
 coma
 Satyri

Musæ

Apollo
 musicus
 Satyri

Diluuiū

Prome =
 theus
 Nilus
 Aquila p̄
 methei

Oceanus
 Nilus vñ

LIBER

Nysa

Lygurg⁹
Maronea
ciuitas.
Macedo
nia.
Tripto-
lemus.
Ordeipo
tus ab o-
siridcin-
uentus

Osiridis
cædes.
Typhon

Antæi
vicus.
Osiridis
partes.

antiquū ægypti emporiū. Postmodū a nileo rege nili quo nūc
vtuntur nomē sortitum : At vero osiris cū esset in montibus
ethiopiæ vtrasq; ripas nili aggere cinxit: ne modū excederet
inundatio: sed veluti p portas quasdā exiens lenis esset: atq;
agris pficua. Deinde p arabia iuxta rubrū mare inter faciens
ad extremos indos puenit. Vbi & plures cōstituit vrbes: ex qu-
bus vnā nysam noiauit in eius memoriā in qua est nutritus vbi
hederam plantauit: quæ sola eo loci alitur & in nysa ægypti.
Multa quoq; alia reliquit sui apud indos monumēta. Ex quib⁹
posterī deū illum esse opinati sunt: asserentes eū genere indum
esse. Exercuit quoq; elephantorū venationes. Colūnas insup
multis in locis statuit suæ expeditionis testes. Peragrauit autē
& cæteras asiæ nationes: ac p hellepontū in europā transiēs
lygurgū in tracia barbarorū regē sibi obsistentē pemit: Illi p-
uinciæ maronē iam senē prefecit : q ædificauit ciuitatē quam
ab se maroneā noiauit. Macedonē filium regē statuit eius pro
uinciæ: q̄ ab eo Macedonia dicta est. Triptolemū colendis ar
ticis agris prefecit. Deniq; cū orbem ferme circuisset domesti
cis fructibus excoluit hominū vitā. Si qua regio vitibus inep
ta esset: docuit ex ordeo potū fieri haud multū virtute gustuq;
vini inferiorē: cum in ægyptū redisset: tulit dona secū a diuer
sis gentibus data. Quapp magnitudine beneficiorū & dona-
tus immortalitate: & honores est cœlestiū secutus. Deinde cū
ad deos ex hoibus transisset: & honore illi & sacra vt maximo
deorū ab iside & mercurio istituta sunt: multaq; in mystica ad
cultum addita: quibus eius dei potentiā ampliōrē redderēt. Ve-
rum ex vetustis sacerdotū arcanis: q osiridis tpe fuerāt postea
comptū est: osiridē ægypto iuste regnantē a typhone fratre i-
pio atq; nefario interēptū. Quē illi in sex ac viginti partes dis
sectum cuilibet eorū q secum tanti sceleris pticipes fuerant ptē
dedit. Veluti eius facinoris consciis: Et simul vt ipsos defenso
res custodesq; haberet regni fidos : Isis fratris eiusdemq; virt
mortē auxilio filii (Oros ei nomē erat) vltā typhone & q cæ-
dis consciis fuerāt interēptis: ægypti regnū cæpit. Cōmissa ea
est pugna iuxta fluuiū in pte arabia antæi appellant vicū: Qd
nomē ex antæi morte ab hercule occisi osiridis tpe sortitus est
locus. Osiridis ptes oīs dispersas pter pudēda cū inuenisset cu
piens incertū esse viri sepulchrū: ab ægyptiis aut singulis ho-
nori haberi ex aromatibus ac cera singulas eas ptes in formā
hominis viro similē composuit: Cōuocatis deinceps ægypti

sacerdotibus: singulis dedit Osiridis imaginē: asserens ei solū corpus illius creditū: atq; adiurans vt nūq̄ apud se esse sepul-
 turam osiridis vlli panderent: vtq; illud in abditis feruatū vt
 deum colerent: eiq; animal ex suis quod mallet dicarent: quō
 & colerent veluti osiridē dum viueret: & post obitū simili ceri-
 monia obseruarēt. Vt aut̄ maiori beneficio sacerdotes ad hæc
 sibi p̄mptiores faceret: tertiā eis agrorum p̄tem ad deoꝝ cul-
 tum & sacra cōcessit. Hi tū meritorū osiridis memores: tū be-
 neficio isidis allecti: eius mandata p̄fecere: qua ex re etiā nūc
 sacerdos quilibet testatur penes se osiridē sepultū esse: Aiantia
 quoq; a principio ei dicata in honore hñt: & cū moriuntur in
 eorū funere renouāt osiridis luctū. Tauros aut̄ sacros hunc q̄-
 dem apim: Alterū Mēphim noiatos sacrificant osiridi: Quos
 etiā veluti deos ægyptii oēs colunt. Hoc enim animal: tritici
 inuectores multū adiutos se asserunt: & ad serendū & ad cō-
 munē agroꝝ culturā: iurasse autē isis dicitur viro mortuo nul-
 li se amplius nupturā. Iusso deinceps regnauit ip̄erio: benefi-
 ciis in subditos reliquos oīs excedens. Post obitum vero im-
 mortalium honores cōsecuta est. Sepultaq; apud mēphim in
 vulcani loco. Vbi vsq; ad hoc tēpus sepulchrū eius monstra-
 tur. Nonnulli hoꝝ deorū corpora nō illic sita arbitrātur: sed
 in æthiopiæ ægyptiq; montibus iuxta insulā: quæ nili portæ
 ab agro diis sacro appellātur. Vestigia huius ostēdunt: tum se-
 pulchrum osiridi constructū atq; a sacerdotibus ægyptiis in
 honore habitū: tum vrnas trecentas sexaginta. quas quotti-
 die lacte replēt sacerdotes ad id instituti: luctumq; renouant
 deos noie vocantes. Hac de causa insula a transeūtib; aditu
 p̄hibetur. Apud thebaidis vero: quæ ciuitas antiquissima est
 omnium incolas maximō habetur iusiurandū p̄ osiridē in nubi-
 bus existētem. Omnibus osiridis ptibus vt rettuli: p̄ter puden-
 dis sepultis. Ea quippe in fluuiū a typhone cū nullus ex cædis
 conscis illa penes se esse vellet erant p̄iecta. Ab iside postea
 non minori honore: quā reliquæ p̄tes: fuerūt sepulchro cōdi-
 ta. Eius imaginē coli: sacraq; ei ac ceremonias pie vt deo fie-
 ri docuit nomē eius dei p̄cipuū reddēs atq; insigne. Quæ
 propter græci cū orgia sacraq; dionysia ex ægypto transtulit
 sent: huc quoq; porti om̄i honores impēderunt eā in factis ac
 ceremoniis phalō appellantes. Ab osiride vero atq; iside vsq;
 ad alexandrum macedonē: q̄ in ægypto sui nominis urbem
 condidit: annis dicūt amplius decem milibus: vt vero qdam

Apis bos
 Mēphis
 bos

Isis dea.
 Isidis se-
 pulchrū.
 Osiridis
 iusiuran-
 dum.

Orgia
 Phalos

LIBER

afferunt paulominus tribus ac viginti milibus extitisse. Qui
 deum hunc tradunt thebis boetiae ex semele & ioue fuisse ge-
 nitum aberrare videntur. Orpheum enim cum ad aegyptios tran-
 sisset percipissetque apud eos sacra & mysteria dionysia (esset
 aut amicus thebanis: a quibus plurimo in honore habebatur)
 rettulisse ad eos tradunt in ipsorum gratiam huius dei originem.
 Plebem postea: tum ignorantia: tum ut deus in graecia ortus vide-
 retur: libenter ea sacra ac mysteria suscepisse. Orpheum vero
 hanc generis & sacrorum originem ea coniectura voluit: ad graeciam
 transtulisse: quod cadmus ex thebis aegypti ortus propter ceteros fi-
 lios & semelam suscepit: eam a quopiam corruptam post septimum me-
 sem peperisse infantem ferunt osiridi similem: neque illum vixisse
 diutius siue diis improbantibus siue repugnante natura. Quod
 aegreferens cadmus responso accepto: ut parentum iusta ser-
 uaret: infantem deaurauit: illicque sacra instituit: ut esset argu-
 mentum illum ab osiride natum. Ad iouem insuper genus retu-
 lit: & ut osiridis factum cohonestaret: & corruptiois infamiam de-
 meret. Id causam praebuit graecis: ut crederent cadmi semelam ex
 ioue osiridem peperisse. Orpheum postea cui magna erat apud grae-
 eos gloria: tum propter cantus suauitatem: tum propter sacra hospitio ac-
 ceptum a thebanis ferunt: magnoque in honore apud eos habi-
 tum. Hic cum ab aegyptiis theologiae praecipisset antiquum osiri-
 dis genus ad posteriores transtulit. Inque thebanorum gratiam no-
 num constituit sacrificiorum ritum: quod fabulis causam praebuit
 ut iouis ac semeles filius dionysius putaretur: homines vero par-
 tim inscitia partim orphei fama & opinione moti: eum ut grae-
 cum libenter susceperunt deum. Postea adhibitis poetarum (quas
 theatra comprobabant) fabulis certa est praebita huic generi fi-
 des. Dominus praeterea graecos ut suos ac domesticos sibi vendica-
 re insigniores heroes ac deos. Se eorum insuper colonias asserere
 ab se missas. Nam hercules quoque genere aegyptius fuit: cum sua
 virtute praebulasset magnam orbis partem in lybia colunam posuit
 cuius rei testimonium a graecis cape nituntur: cum. n. costet omni-
 bus hercule adfuisse diis in bello: quod aduersus gigantes gef-
 sere: ferunt nequaquam gigantes ex terra gigni ea potuisse aetate que
 graeci asserunt hercule pauloante bellum troianum extitisse:
 Sed potius ut ipsi dicunt: in primo humani generis ortu. Ab
 hoc enim plusquam decem milia ab aegyptiis numerantur anni. A troiae
 vero tempore minusquam mille ducenti. Eodem modo claua & leonis
 pellis antiquo herculi conueniunt: quo tempore nondum erant arma

Orpheus

Cadmus
Semele

Osiris
cur ex
Ioue.

Orpheus

Dionysius

Hercules
aegyptius.

Claua
hercu.

adinuenta: sed fustibus hoies iniurias ppullabāt: ac ferarum pellibus tegebāt p armis corpora: & hūc qdē Iouis filiū: matrē incertā ferūt. Qui at ex alcmena genitus est plus annis mille post extitit. Et ipsealcæ⁹ ab ortu vocatus q post herculis cognomé est inditū. Non q pp Iunonē sit gloriā adeptus: sicut omitres ait: sed qa virtutē illius prisca imitatus. Cōuenit q ab his dñt apud græcos fama herculē orbis mōstra pdomuisse. Q d illi herculi tribui nequit qui ferme cœuius tpibus tenacis fuit. Iā maiori ex parte cultura agrorū: tū vrbibus plurimis: tū vero hominū vbiq; inhabitantiū multitudine domesticis. Magis igitur ea decet illum herculē: qui prisca ætate fuit: cū homines infestaretur a beluarum multitudine i ægypto p̄sertim cuius nūc quoq; regiones desertæ sunt: & feris immanibus ple-næ. Huius simile veri est: veluti priæ misertū herculē eiusmodi feris occisis eā reddidisse hominibus colendā: eoq; beneficio cœlestium honore donatum. Ferunt insuper Perseum ægypto natum: atq; Isidis genus a græcis ad argos referri fabulantes: Io in bouē fuisse mutatā. Sed vana est de his diis opinio. Nā quidā Isidē: alii cererē: quidā thesmophoram: alii lunā: non nulli Iunonem: alii alio nomine appellāt. Osiris vero tū Serapis dicitur: tum Dionysius: tū Pluto: tum Ammō: tū Iupiter. Alii pana eūdem vocant. Multi existimant Serapī esse: quem græci Plutonem putant. asserunt autem ægyptii Isidem pluriū inuentricem ad morbos medicamentorum: & medicinæ arti admodum contulisse: quam immortalitate quoq; potitā gaudere hominū cultu: inq; eorum valitudine precipue versari. Quinetiam in somnis opitulatur palam eis quos censuerit dignos. Tum ostendens suum numen: tum erga beneficentiam egentes curādis. Signa horum esse dicunt non græcas fabellas: sed opera certa. Omnis enim ferme orbis hāc deam colit propter manifestas eius morborum curas. Et. n. in somnis illam dicunt non recte valētium auxilia morbis prebere. Et qui eius monitis optemperent preter opinionem curari: etiā quorum medici salutem desperarint. Visu quoq; aut alia quapiam corporis parte debiles eius deæ numen implorantes in pristinam valitudinem restituūtur. Ab ea quoq; medelam ad assequendam immortalitatē aiunt esse inuentam. Itaq; orū filium a titanis insidiis interfectum: ac per aquam repertum non solum in lucē restituit: sed & fecit immortalē. Videtur autē vltimus iste deorū regnasse: postq̄ p̄ Osiris fuit ad deos trāllatus.

Arma
prischorū.

Alcæus
Hercules

Perse⁹ Io.
Isidis
nomina
Osiridis
nomina.

Isis medi-
cine aug-
mētatrix
& morbo-
rum cura-
trix.

Orus di-
ctus A-
pollo

Opinio:

Gigātes.

Frater &
soror ma-
trimonio
copulati.

Vxores
maritis
parere
debent

Osiridis
et Isis
colūne

Orū dicūt apollinem interpr̄tari: ac medendī diuinādiq; artē a matre Iside edoctū: multū hominibus tū oraculis tum me-
delis attulisse vtilitatis.

AEgypti sacerdotes a Solis regno vsq; ad Alexandri tēpus: quo in asiā transcendit: annos cōputant fere mille & viginti. Fabulātur quoq; p̄scos illos deos regnasse annis amplius mille & ducētis. Posteriores vero nō minus trecentis. Et cū annoꝝ numerus fide carere videatur conantur quidā cū apud antiquiores nōdū solis motus notus esset ad lunæ cursum annū metiri: Ita cū annus triginta dierū cōficeretur haud impossibile fuit quosdā ānos mille ducētos vixisse. Siquidā nūc cū duodecim conficiatur mēsisbus plures centesimū excedūt annū. Similiter & de hiis accidit: quos aiūt trecētos regnasse annos. Illi. n. tunc mēsisbus annū cōficiēbāt secundū tria eius tēpora æstatē videlicet ver ac hyemē: quæ causa fuit vt quidā græci annos sicut partē eius vocarent ho-
ras annuas vero scripturas aduersaria. Scribūt insup ægyptiī Isidis ætate vasto fuisse corpore hoies: quos Gigantes græci dixerē sacerdotes ægyptiī monstra q̄dā. ab Osiride postmo-
dum deuctos. Sunt qui hos existimēt e terra genitos recenti adhuc prima animatiū generatione. Alii robore corporis cæ-
teris validiores cū multa p̄clara edidissent opa gigantum no-
men casu sortitos affirmant. Multi existimant cū loui Osiri-
diq; diis bellū intulissent omnes pemptos fuisse: lege quoq; ægyptiī p̄ter cōem cæterorū omniū morē sanxere fas esse oro-
rem a fratre vxorē capi Exēplo Isidis moti: quæ fratri Osiridi nupisset: eoq; mortuo & iurasset illi amplius non nubere: & viri mortē vltra iusto imperio regnasset: plurimū etiā de ge-
nere hominū suis in eos beneficiis merita. His de causis plus honoris ac dignitatis reginæ q̄ regi impenditur. In priuatis quoq; mulier viro dominari dicitur profitētibus in dotis con-
fectione viris oibus esse vxoris arbitrio parendū. Haud vero inscius sum a nōnullis scriptoribus tradi horum deoꝝ sepul-
chra in nysa arabicæ sita: a qua nyseum Dionysium appellent: esse autē vtriq; dicatam colūnā sacris sculptam litteris tradūt: inq; colūna Isidis hæc scripta esse. Ego Isis sum ægypti regi-
na a mercurio erudita: quæ ego legibus statui nullus soluet. Ego sum mater Osiridis: Ego sum prima frugum inuentrix. Ego sum ori regis mater. Ego sum in astro canis refulgens. Mihi bubastia vrbs condita est. Gaude gaude egypte quæ me

nutriti. In colūna Osiridis hęc scripta dñt. Mihil pater saturnus deorū omnium iunior. Sum vero Osiris rex qui vniuersum peragraui orbē vsq; ad desertos indorū fines. Ad eos quoq; profectus sum: qui arcto subiacēt vsq; ad histri fontes. Et iterū alias quoq; orbis adii vsq; ad mare oceanū ptes. Sū saturni filius antiquior: germen ex pulchro & generoso ortū: cui non semē genus fuit. neq; vllus est in orbe ad quē non accesserim: locus: docens oēs ea quorū inuentor fui. Hęc tantū in colūnis legi posse affirmāt, alia (q̄ plurima sunt) tēpore esse corrupta & de his sane quę in sepulchris extant cōsentiunt fere omnes. Nam quę sacerdotes cōdita in arcanis hñt: nolunt vt veritas ignota sit: ad multos manare poena iis adiecta qui ea in vulgus proderent. Tradūt insup plures ægyptii ab eis colonias per vniuersum orbē deductas. nā in babyloniā colonos traduxisse Belum neptūni volunt libyæq; filiū: qui sedē vrbi pone euphratē cum eligisset: sacerdotes hos caldeos babylonii vocant: more ægyptiorū instar obseruatēt. Physicis etiā astrologiæ qui dediti essent: instituit. Ferūt etiā danaū ex ægypto profectū antiquissima fere vrbium gręciæ argos condidisse. Chocleoq; quoq; gentē: qui in ponto sunt: iudeos insup: qui arabiam inter syriāq; cōsedere ab ipsis testātur transmigrasse. Quapropter & apud has nationes atiquo more circūcidūtur pueri: ab ægypto ea cōsuetudine traducta. Quinetiā atheniēs colonos sātārū ægyptiæ gētis esse: eo asserere argumēto nitūtur q̄ apud gręcos tantū vrbs alty vocatur ab ægyptiorū more olim tripartita fuisse asseuerant. Nā primus gradus erat nobiliū: qui prę ceteris doctriņe dediti maiore honore digni hēbantur: in ea re sacerdotibus ægyptiis persimiles Secundus eorū: quibus agri erāt assignati vt armis intēti essent pro prię defensione: illis pares qui in ægypto agros tenentes milites ad bellum subministrabant. Tertius plebis erat atq; opificum qui artibus mercenariis intenti necessarias operas preberent. Ordo ab ægyptiis sumptus.

A Verunt & ægyptii quidā atheniensū duces. Dipetes enim mnestei qui ad troiam militauit pater cum esset ægyptius postmodū atheniēsū ciuis & rex factus est. Eū duplicis naturę extitisse aiūt: quoniā duplicis politię gręce. & barbare: quarum altera partē fere hēt hois altera particeps fuerit. Similiter & erichtheū tradūt ægyptiū genere atheniensibus imperasse. Cuius rei hęc asserunt argumenta. Cum

Bel⁹ rex.

Alty vrbs
Triplex
ciuitatis
ordo

*Non doctri
nā Militis an
tepony*

Dipetes
mnestei
pater A-
theniēsū
rex.

Erichte⁹
cereris
cultor.

maxima siccitas oēm fere orbē p̄ter ægyptū quafisset : ex qua ingēs frugū hominūq; p̄nties secuta est : attulisse ex ægypto dñt erichtheū pp̄ cognationē atheniēsis frumētū : obq; id bñficiū eis regē cōstitutū : qui sumpto regno docuit eos ceremonias ac mysteria Cereris eleusinæ ab ægyptiis trāslata. Eā quoq; deā his tēporibus coeuā athenas frumēta comportasse dñt : & serere denuo triticū docuisse. Assentiūtur athenienses regnante erichtheo : cū oēs terræ fructus siccitas absumpsisset cererem p̄sentē frumento eos iuuisse. Sacra insuper & mysteria eius deæ tūc in eleusina suscepta : Quæ eadē & pene ægyptios celebrātur. Nā & Eumelpides ab ægyptiis sacerdotibus traducti sunt : & a pastophoris p̄cones solos ex græcis athenienses per Iliidē iurare ac forma moribuscq; ægyptiis similes : pluraq; alia his similia magis ambitiose q̄ vere afferūtur. Sed de hac colonia ambigitur pp̄ gloriā ciuitatis. Verū plures colonias affirmāt ægyptii a suis maioribus ad varia orbis loca : tū propter āplitudinē regū : tū p̄pter hominū multitudinē traductas : de quibus cum neq; certis vestigiis scriptorū testimonio cōstet indignas existimauimus quæ lris mandarentur. Sed haec ænus de his : quæ theologi ægyptii tradūt. Nūc de situ eius deq; nilo ac ceteris memoratu dicendum dignis.

ægypti
situs.

Agyptus ferme ad meridiē sita : tū quia ipsa natura munita est : tū regionis amenitate ceteris v̄r regnis excellere. Ab occidēte desertū tutatur : & siluestris libyæ pars in lōgū p̄tesa nō solū aquarū inopia : sterilitate rerū difficili aditu sed admodū piculoso. A meridiē tū nili catartis angitur : tū mōtibus ei cōtiguīs. Atrogloditis extremisq; æthiopiæ finib⁹ : stadiis qnq; milibus & quingētis : neq; facile nauibus fluuius est p̄uius : neq; adiri itinere terrestri p̄t : nisi aut a regibus aut a magno quodā p̄parato ad victū cōmeatu. Ab oriente vero tū fluuius munita est : tū deserto latissimi cāpi baratra appellati. Est syriā inter ægyptūq; palus admodū p̄funda : quā seruoniā dñt latitudine oīo angusta : longitudo supra ducēta stadia p̄tēditur : loci isciis picula insp̄ata afferūtur. In arēo enī cōtractā : arenæ cumuli circūstāt : qui notis vētis agitati in aquā deferūtur : adco arena dēsa vt immixta aq̄ cōtinens videat neq; facile terra sit an aqua discerni queat. Quo fit vt plures ignota loci natura neq; viā edocti vadū tenentes cū omni exercitu absorpti sint . Nā arenā : q̄ emīnens stare vt continens v̄r ingressū labūtur lōgius : neq; deinde raptis gur-

Seruonia
palus

gite: regrediendi aut emergēdi facultas datur. Līmo enim de-
 merſi nullā ſperant ſalutē: cum enī aut vti viribus nequeāt:
 ſed abſorbentur in p̄fundū ab arena aqua circūfula cū veluti
 ſimus neq; vado neq; nauibus ſit puius: q̄ res barat̄ri cognomē
 dedit. Et hæc de tribus: qbus ægyptus munitur ptibus dc̄a:
 a quarto latere mare clauditur ip̄portuoſo: & quod difficilē p̄-
 beat adcūribus accessum. Nā a p̄retonio lybi ioppāvſq; quæ
 eſt in ſyriæ ſinu: ſtadiis vero qnq; milibus nullis nauigātibus
 excepto pharo tutus eſt portus: loca ſunt p̄terea p̄ vniuerſum
 littus ſtagnātia atq; ignota nautis: quo accidit vt maris ſe ſu-
 gere picula exiſtimātes tanq̄ in tutū ad littus directis nauibus
 de iprouiſo in ſtagnis hæreāt omni euadēdi ſpe ſublata. Qui-
 dam cū p̄uidere continētem nequeāt: regio .n. omnis plana
 ac depreſſa eſt: hi q̄dem ad ſtagna ac paluſtria loca: hi ad de-
 ferta deferūtur. ægyptus igitur his locis redditur tuta. Forma
 eius ob longa: nā maritia ora duo milia complectitur ſtadia.
 Mediterranea vero: ſtadia circiter milia ſexaginta. olim nūe-
 ro hominū oēs fere orbis gentes ſupauit neq; nūc quoq; aliis
 nationibus multitudine cedēs, opida inſignia ciuitateſq; priſ-
 cis tēporibus vltra decē & octo milia fuiſſe in ægypto libri ſa-
 cri cōtinent. p̄tolomæi lagi tpe āplius tria milia: q̄ & vſq; ad
 noſtrā ætatē p̄durāt: ānumerata ſunt Vniuerſi populi numerū
 fuiſſe antiquus ſepties decies cētena miliū: nūc haud paucio-
 res eſſe ter decies cētenis milibus tradūt. hæc extitit cauſa cur
 tradantur priores ægypti reges magnis mirandiſq; opibus ab
 ſe multitudine hoium conſtructis: immortalia gloriæ eorum
 monumēta reliquiſſe. Sed de his poſterius ſcribetur diligētius.
 Nunc nili naturā regionūq; quas interfluit ſitum & p̄prietatē
 p̄ſequamur. Nilus a meridie ad ſeptētrionem fertur: ortus ex
 fontibus in extremis æthiopiæ ſinibus ad q̄ loca (deſerta enim
 ſunt) pp̄ æltus intemp̄iē nullus additus fuit Maximū omniū
 flumē cum p̄ varias plureſq; feratur regiones: magnos flexus
 facit. qnq; ad orientē & arabiam qnq; ad occidentē & lybiam
 fluens. Eius decurſus ab æthiopiæ mōtibus vſq; ad mare ſta-
 dia, duodecim ferme milia cū eius flexibus cōplectitur. Facit
 autē inſulas in æthiopia tum plures alias tū maxie vnam inſi-
 gnē noie meroē. Vbi duoz & viginti ſtadioz latitudinē hēt.
 Ab inferioribus vero locis arctior eſt: curſu eius in duas p̄tes
 diuiſo. harū vnā: q̄ in lybiā deſluit: vſtæ p̄fundeq; abſorbēt
 arenæ. Quæ contra in arabiā fertur: in paludes ac ſtagna in

Barat̄rū

Ioppe

Ægypti
forma

p̄tolome-
lagus

Nili ort^s

Meroe

LIBER

gentia: quę circū varie inhabitant gentes flectitur: ægyptum ingressus tū decē stadioꝝ: tū pauciorum latitudine non recto cursu varios flexus agit: & nūc orientē nūc occidentē versus quandoq; in meridiē cōtrario delatus cursu. Sunt montes ab vtraq; fluii parte p̄tensi cōualibus & angustis p̄cipitiis inter iectis: inq; quę magno impetu lapsus rursus tāq; vi repulsus p̄ cāpos funditur ad meridiē spectās vsq; ad locū efficanū noie: & naturalē deinceps repetit cursum. Tū insignis fluius solus omniū absq; fluctibus quietus est & trāquillus: p̄terq; cū fertur inter cataractas. locus est latitudine stadioꝝ decem accliuus: p̄ceps in angustū: clausus inter conualles: vbi frequentia laxa scopulis similia aquā magna vertigine mirabiliq; allisam reflectūt: inq; contrariū cursum spumis agunt redundantibus. Quę res stuporē aspiciētibus p̄bet. Est. n. ita velox hoc in loco aque decursus vt sagittę similis videatur. Cū augetur aqua rū incremento nilus: iōq; leniore cursu aqua supereminente scopulis quidā p̄ cataractas nauibus venti cōtrarii discedunt: Ascendēdi nulla est facultas fluminis oē hominū ingenium superāte. Cataractę plures sunt: sed maxima in ðthiopia atq; ægypti finibus sita. cōplectitur fluius insulas plurimas. sed p̄cipuā meroe in qua est vrbs insignis insulę noie: quā cābiles cōdidit a matre eius denoiata. Huius insulę forma scuti p̄similis magnitudine superat ceteras nili insulas. Paret. n. longitudine stadiis tribus milibus latitudine mille. ciuitates i ea sunt plures. sed ceteris nobilior meroe: ab cuius vno latere lybiam versus plurimi arenę cumuli cū ab altero ad arabiam positę p̄cipitia mōtis insulā cingūt. Effodiūtur in ea aurū: argentū: es: ferrū: hebenū insup fert: lapidūq; multiplex genus. Tot at nilus insulas cōtinet: vt ferme sit incredibile. Nā p̄ter eū locum quē a forma loci appellant delta: ferunt alias quoq; in eo insulas circiter septingētas harū quasdā ab ðthiopibus incoli milūq; in eis serī. Quasdā serpentibus ac cynocephalis variisq; feris siluestribus infestas Ac p̄pterea accessu difficiles. Nilus in ægypto in plures scissus partes eā formā quā delta dicunt: effecit. Profundiorē fluiū reddit maris ingressus septē ostiis in pelagus delatū. horū primū ad orientē vergit qđ pelusium vocant: secundū paniticū. Deinde tertiū mendesium vocant: phæniticū. sebēniticū bolbitinū. vltimū canopicū. a nōnullis Herculē noiatum. Sunt & alia ostia manufacta minime p̄tereūda. In eoz; quolibet vrbs sita est diuisa flumine pontibus

Nili ca-
saractę

Delta

Nili
ostia.

ab vtraq; pte exitus & custodiis munita. Ab ostio pelusiaco fossa est ope sumptuoso ad arabicū sinum ac rubrum mare ducta Hanc primū a nechao sammatichi filio agi ceptam Darius p̄ sarū rex p̄ficere aggressus imp̄fectā reliquit: admonitus a quibusdam si locus interiaccens effoderetur fore vti ægyptus ois cum mari rubro esset depressior: ab aqs mergeretur. Secūdus postmodū ptolomæus illā p̄fecit opportūiori loco fossam sūma arte efficiens. Huc cum nauigare cupet aperiebat eam rursus cum vsus esset claudens flumē quod in fossam desluit: a nomine autoris ptolomæū vocant: In exitu ciuitas cōdita est Arsinoe appellata. Ea quā deltam dixim⁹: similis siciliæ formæ ab vtroq; latere cōtinet stadia septingenta & quiquaginta Quæ vero est mari p̄p̄inqua stadia mille trecēta. Ipsa insula plurib⁹ fossis manufactis diuisa. Agros hēt fertilissimos ægypti: circū data enim flumine atq; irrigua: tum fluiui incremēto magnam vim limi effudentis: tum cura incolarum terram omnem quādam machina ab archimede siracusio adinuenta: quam a figura cocleā dixerē: irrigantiū multiplici fructu copiosa est. Nilus etiā leniter fluens cum multam variamq; terrā secum ferat quibusdam in locis humilibus paulum stagnans regionē fructiferam fertilemq; effecit. Radices in ea multifariam nascūtur gustu variæ fructum & olerum natura. q̄ multum tum egenis cōferunt: tum infirmis ad salutudinem: non solum vero cibos varios affatim prebet ad saturitatem egentibus: sed aliis quoq; necessariis ad vitam rebus nō parum confert adiuuētī. locum pretereā fert plurimū ex quo panem conficiunt ad victus ægestatē ciborū insup abundantius fert quod appellant ægyptiam fabam. Sunt & arborū plura variaq; genera quarū q̄dam p̄sæ dñr: cibus dulcedine prestans a persis ex æthiopia allatus quo tpe cambises ea loca subægit. Sycomorū vero aliæ: aliæ mora ferunt aliæ fructū ficubus similē: quē cum toto ferme anno prebeāt nō pui adiuuētī vulgo exurientibus prestāt Vata q̄ inixaria dñt circa nili ostia nascuntur: q̄ quoniā suauia sunt gustu tragēmatīs prebenē loco: conficiūt quoq; ex horum deo poculi genus Citō nomine haud multo iferius sapore vini: Vtūtur etiā p̄ oleo ad lucernarū vsūm liquore expresso ex planta: quam cican vocant Plura insuper fert alia ægyptus vtili hominum vtilia q̄ singulatim prosequi longum esset. Bestias nilus quam plures nutrit forma dissimili ac natura: sed duo precipua: q̄ admodum inter se differunt Crocodilum &

Fossa in ostio pelusiaco sumptuosa

Arsinoe .c.

Nili fecunditas

Faba ægyptia.

Citon.

Cica

Crocodili natura.

LIBER

æquū : horum Crocodilus ex minimo in imēsum aial euadit. Nā cū oua eius anserinis similia existāt: ex his genitus pullus ad sexdecim cubitos: magnitudine excrescit lōgitudine vitæ hois ferme est: lingua caret : corpus mirabile natura munitū. Nā dorsum eius vnīuersum squamosum est duritie p̄cipua: ex vtroq; orbis latere dētes hēt per plures : in quibus duo maxime eminet. Nō solū hoies comedit: sed & cætera terrestria animā tia flumini appropinquātia vnguibus grauiter discerpit. Mor tu est aspero vtroq; vt quod dētribus iaceret nūq̄ sanetur. Ca piebatur p̄fiscis tēporibus hamis recentī carne apposita nunc q̄nq; rete valido prout & quidam pisces: q̄nq; ins̄ro ferreo ex ciba ad caput iniecto. eorū ingens est multitudo in flumine & stagnis p̄pinquius: tū quia f̄cūditate excedit: Singulis. n. parit anis: tū quia praro capiat. Nam & a q̄busdā accolarū vt de^o veneratur: & externis est inutilis labor ob carnes esui ma las. At illoꝝ f̄cūditati natura salubri remedio obstitit. Aial caniculo p̄simile. Ichneumō: nā iuxta flumen bellua parit: oua inquirēs cōterit. Quodq; dictū mirabile est: nec oua cō medens: neq; illa sua vtilitate: sed natura duce ad necessariā q̄dā mortaliū cōmoditatē. Equi vero: quem vocant: magni tudo haud mior cubitis quīq; quattuor pedibus vngula mo re bouis fixa. Dentes ex vtroq; latere tres hēt: vltra reliquas feras eminentiores aures caudam vocem equis simile: reliquū corpus haud dissimile elephanto. pellis est vltra cæteras be las durissima. Aquatilis ac terrestris bestia die quidē in imis aquis latet: noctū in terrā egressus: tū frumēta depascitur: fœ nū. destruens passim propinquas agroꝝ messes. F̄cūdissimū prole aial vt q̄d singulis annis parturiat. capitur arte quadā hominū illos telis appetentiū. Cū. n. appent: circūstant v̄ndiq; hoies: vulnerantq; telorū q̄ aligāt funibus iactu: laxātq; quoꝝ ad ex anguis factus capiat. Carnibus est durissimis & ad di gerendū difficillimis. Interiora singula inutilia ad vescendū. Præter has belluas variū ac multiplex pisciū genus. Nilus af fatim p̄bet vsui non solum eius regionis incolis sed externis quoq; ad quos salliti deferuntur. vtilitate cōmodisq; cæteros orbis fluuios excellit. Incrementum eius a solstitio incipiens æstiuo vsq; ad æquinoctiū: sempq; nouū limū secū querens. Rigat tum cultas regiones tū incultas q̄to tēpore velint agri colæ. Aqua. n. leniter fluente facile eā paruis aggeribus arcent inducūtq; p̄ cōmodo terræ: tātā vero fertilitatē infert: & agri

Ichneu =
mon.
nilū equ^o

colendi facilitatē: vt cū seuerint aut oues introducant in campos ad cōculcanda iacta semina: aut aratro leui terrā subducant: neq; nisi quattuor aut quinque exactis mēribus ad messem redeuntēs: breui tēpore vberimos fructus absq; vlla impensa aut dāno reportēt. Alibi agricultura magno labore exercetur ac sumptu. Soli ægyptii minima impensa labore tenui fruges fertiles afferūt. Vnæ quoq; eodē rigatæ mō vino abūdāt. Terra inculta pecori ad pastū relicta adeo exuberat herbis: vt oues bis anno pariant: bisq; p̄beant lanā. Incrementū nili aspicientibus v̄r admirabile: incredibile audientibus. Solus. n. inter reliqua flumina adeo ætate crescit: cū decrescāt cetera: vt totā inundet ægyptū hyeme minuitur cū reliq; augeantur. Est ægyptus plana & campestris cūq; vrbes: vici: agriculturalū mapalia aggeribus munita aq; inundationē deuitent tāq; cyclades apparent suffocātur aqua: quæ euadunt: ad altiora confugiunt loca. Pecora inundationis tēpore in stabulis reclusa nutriuntur a colonis: ad id antea p̄parato pasto. vulgus remissis operibus rusticis ociosum epulis indulget ac voluptati. Quoniā plurima cura molestiaq; vrgebat accolis nili inundatio: excogitata est in memphi q̄dā incremētū et mēsurandū a regibus obseruatio. Itaq; quibus id negocii d̄mandatū erat: p̄ epistolas v̄rbibus v. cisq; significabant quo: cubitis quotue digitis fluius auctus esset: & simul quo tēpore cæpisset decrescere quo mō vacuus reddebatur ea sollicitudine populus: incremētū magnitudine decrementoq; notis. Vbertatē futurā e vestigio ab inundationis mō notatis prioribus tēporibus noscebāt. Occulta inundationis hmōi cā multos dubitare: tū phōs tū historicos: ac varia sentire cōpulis. De qua re paucis disseremus: vt neq; modum excedat historia: neq; ab omnibus adeo quesita agitata quæ res relinquatur intacta.

DE nili incremēto de eius fontibus: de ostiis: quibus descēdit in mare: deq; rebus aliis: qb' maximus oim quæ in orbe sunt a ceteris differat. Quidā scriptorū nihil ausi sunt tradere licet qnq; etiā de puis torrētib' cōscripissent. Alii cās reddere conati p̄cul a vero senserūt. Nā q; ellenici cadmicq; & ecati ætate fuerunt: oēsq; prisca illi scriptores ad fabulas declinarūt: herodotus qui multarū cōscripsit historiam rerum causam reddere volens sibi ipsi repugnat: xenophon tucydides quorum historiarū veritas cōprobatur ægypti

Oues fecundæ
Nili incrementum

Modus ægyptiorū viuēdi tēpore nili inundationis.

Herodotus arguit.

LIBER

Sit⁹ igno-
rãtia M⁹
ti philo-
sophi isti-
mulãtur.

Nili ort⁹

Troglo-
dytæ.
Volgii
Astopos.

Thales:
anaxago-
ras & eu-
ripides
errasse vi-
dentur.

loca minime attingerūt. Eos at̄ qui circa ephoræ ac theopōpū
extitere p̄ceteris hęc scrutatos deseruit veritas. Aberrarūt ve-
ro oēs non negligētia sed regionū situs ignorãtia. nã priscis
vīq; Ptolomæsi philadelphū tēporibus nulli gręcorū nedum
in æthiopiã: sed ne egypti quidē montes Ita difficiles aditus
periculolīq; admodū ad æthiopiã erant transcēderūt. Ptolē-
mæus primus omniū cū gręcorū exercitu æthiopiã ingressus
diligēter de situ earū partiū scrutatus est. Itaq; locorū inscitia
errandi materiē priscis scriptoribus p̄buit. Nili fontes locaq;
ex quibus fluit: nullus ad hoc tēpus scriptor neq; vidisse se dī-
cit: neq; audisse ab aliis: qui se assererent aspexisse: ex quo res
ad opiniones & coniecturas peruenit: Egypti sacerdotes ab
oceanō qui orbē circuit: nilū h̄rō principiū ferūt: nil afferētes
certi: secūdū certa incertioribus soluētes. Rōnes vero reddūt
in eodē fidem q̄ plurima indigeant fide. Troglodytæ: qui p̄p̄
æstū loca incolunt eminētiora: volgios vulgus appellat. aut̄
loca aquola esse e quibus coniciūt p̄pter plurimos eius re-
gionis fontes in vnū cōfluētes nilū effici. Meroē vero insulã
habitantibus quorū opinio cū sint eis locis p̄p̄inquoiores veri
similior deberet videri: adeo nili ortus est incertus vt ip̄sum
astopō idest ortã ex tenebris aquã vocent. Ita nilū ab locorū
inscitia cognominarūt. Nobis aut̄ propius vero esse vī: quod
procul ab omni figmēto est alienum. Haud vero ignoramus
herodorū: qui libyã q̄ ad orientē q̄ ve ad occidentē vergit in-
terfluere nilum scribit arbitrari eos quos nasamosos dñt: dili-
gentius nili ortū scrutantes: iōq; tradere: ex stagnō quodam
oriri perq; æthiopiã ferri. Verū neq; id lybiis: quibus verū sequi
videatur: neq; scriptori incerta afferenti fides est adhibenda.
Sed quoniã iam satis de fontibus cursuq; nili scripsimus: de-
inceps causas incrementi discutiemus.

Quæ hales qui sapiens inter septē est annumeratus: tradit
spirantibus ethesiis nili cursum a mare reprimi: eoq;
aquis excrescentibus ægypti: q̄ plana est & humilis
regio: inūdationē sequi. Quæ rō quãuis nō nihil videatur as-
ferre tñ facile argui vt falsa pōt. Nã si id verum esset fluii oēs
stantibus ethesiis simili auerentur incremento. Qd̄ quia mi-
nime accidit in reliquis orbis partibus alia causa verior quę-
reda est. Anaxagoras physicus incrementi cãm dixit esse niuē
in æthiopiã liquefactã. Qd̄ & eius discipulus euripides vī sen-
tire scribens nilū excrescere: cū ægypti liquecant niues: quæ

ratio facillime potest refelli cū palam sit oībus ppter caloris
 intēperiē aut in ethiopia niuē non esse aut in eis locis p̄sertim
 circa nili decursum gelu aut oīo hyemē vigere. Qđ siquis in
 æthiopia esse niuiū copiā cōcedat tñ cōuincit falsam eā cām
 videri. Nā flumē omne niuibus excrecēs aurā frigidā aerēq;
 crassum reddit. At solus oīm nilus neq; nebulas neq; aurā fri-
 gidā gignit. Herodotus nilū ait ipsa natura esse talem qualis
 sit incrementi tpe. Hyeme vero solē ad lybiā delatū attrahere
 ad se humorē: ob eāq; rē p̄ter naturā eo tēpore flumē decre-
 scere æstate vero abscedēte versus artū sole: cum græciæ: cū
 similiū locorū fluuios arefcere minuiq;. Non esse igitur quo de
 nilo fertur admirādū: si æstiuo crescit tēpore diminuitur hye-
 me. Verū si hoc nilo accidatur solis æstu hyeme humiditas at-
 trahatur & in reliquis quoq; libiæ fluuiis id cōtingere necesse
 esset: vt hyeme arefcō humore diminuātur. Qđ cū p̄cul vero
 sit: certe scriptoris error palā de p̄nditur. Et. n. græciæ nō q̄
 sol lōgius absit augētur hyeme flumina: sed ppter pluuias fre-
 quentes. Democritus abderites non meridionali niue aquarū
 augmētū fieri dicit: sicut euripides Anaxagorasq; sensere: sed
 septētrionali. Niuiū enim coaceruatā magnitudinē in boreæ
 regionibus ait brumæ congelatā tempore: æstate liquefcere.
 Iōq; eleuatis sursum vaporibus multas densasq; nebulas circa
 montana tolli cacumina: q̄ ab ethesiis ad altissimos quales in
 æthiopia sunt montes dlatæ dein de in pluuiā versæ magnos
 efficiant imbres: qbus ethesiarū tpe nilus augeatur. Hæc opi-
 nio facile reici pōt: si quo tēpore flant ethesiæ ppendas. in-
 cipit. n. crescere nilus solstitio æstiuo nondū flantibus ethesiis
 Cessat autē equinoctio autūnali iam olim his vētis qescētib⁹.
 Quando igitur ratio opinionē superat: laudandū est ingeniū
 scribentis: sed haud quaquā adhibenda fides. Pretereo quod
 palam est non magis ab arcto flare ethesias: q̄ ab helpero. Nō
 enim boreas haud septētrionales venti sed qui ab æstiuo occi-
 dente flant: ethesiæ vocantur. Dicere autē hoc maxime circa
 æthiopiæ montes contingere: non solum improbandum est:
 sed etiam non credendum. Ephorus recētiorem causam per-
 suadere conatur: plurimū tamen a veritate remotam. Ait enī
 ægypti terram omnem nili inundatione exaggeratam raram
 aridamq; natura esse. In qua terræ hiatus maximis diuersisq;
 in locis existant. Ideoq; hyeme humiditatem omnem attra-
 here atq; in se cōtinere quam æstate veluti sudorem quēdam

Democritus

Nili incre-
mentum

Ethesiæ.

LIBER

quo flumen augetur: emittat. Sed hic auctor non solum videtur ægypti loca naturâq; nescisse: sed ne eos audisse quidē qui scirent. Nam si ex ipsa ægypto nilus incrementum suscipere nequaquā in superioribus inundaret per saxa & dura loca fluēs. Sed amplius sex milibus ex æthiopia delatus eodem est: quo anteq̃ ægyptum ingrediatur: incremento. Preterea si nili cursus humilior esset raritate terræ a flumine insuperductæ: impossibile videretur hiatus: qui in superficie forent: tantam aquarum vim absorbere potuisse. Item si nili decursus humilior terra superinducta foret: superiores terræ hiatus esse contingeret. a quibus impossibile fieret tantum aquæ manare. Si vero superiorem tenet fluuius locum: haud est possibile ex locis depressioribus concauisq; sursum ferri aquarum cursum. Quis vnq̃ crederet fieri posse humores: qui ex raritate terræ affluerent: tantum incrementum flumini adituros vt vniuersa ferme ægyptus inundaretur? Pretereo hanc rationem in raritate terræ exaggerat & tantum aquæ contineri: mendacē deprehendi palam possem. Meander quippe fluuius plurimū terræ attulit Asiæ regionib⁹: per quas fluit: in quo nil simile nili incremento conspicitur. Simili modo & in acarnania etholus cephisus in boetia a phocæis descendens: non parum eis oris terræ superaddidere: quæ coli posset. Ex quibus manifeste deprehenditur scribentis error. Itaq; nullus ab eo veritatē exquirat vidēs eum in paucis vera sensisse. Quidam in memphi philosophantes rationem huius incrementi reddere conati sunt: magis quæ non reprehendi: q̃ quæ probari posset. Nā orbem in partes tres diuidentes vnam esse aiūt quam nos incolamus. Alterā huic ecōtrario sitam. Tertiā in thebas inhabitabilem solis calore adustā. Si ergo nilus hyeme cresceret certe a nostra zona ortum haberet: cū eo tempore apud nos plus at maxime. Verum cum æstate augeatur videtur simile veri in zona nobis opposita hyemē esse: eoq; ingētem aquarū vim eo tempore manātem incremento cām præbere. Hac re nulli ad fontes nili accessus patere tradūt: quoniā in ex opposita zona ortus per inhabitabilem fluat. cuius rei testis sit aquarum nili precipua dulcedo: cū per loca sole adusta decurrat: quod causam prebet vt dulcedine cætera exuperet flumina: tāq; caloris natura eū sapore flumini p̃stare. Sed huius sentētix depulsio in promptu est. Impossibile. n. ṽ ex opposito nobis orbe flumen: si quid terra rotūda existat: ad nos sursum ferri. Si quis

Meāder.

vero conetur suis argumentis veritatem euertere: natura ipsa rerū repugnat. Verū illi quo recta sensisse viderētur loca deser-
ta incultaq; iterposuere. ne eorū sentētia manifesto argumēto
impugnaretur. Sed æquū est: q; aliquid pro compto affirmāt
aut certū suæ sentētiæ afferre testē: aut eā ex cōcessis princi-
piis pbare. nā quō inter oēs fluuios nilus ex illo orbe ad nos
solus fertur: & reliqua quoq; flumina quēadmodū i hoc orbe
cōtingit ab eo effluere merito deberent. Dulcedinis vero fluuii
cā quā affert: rōe penitus caret. si. n. caloris æstu decoctus flu-
uius dulcedinē sortiretur: neq; gignerēt animātia neq; varias
pisciū aut ferarū species cōtineret. Aqua. n. ois a natura ignis
alienata nequaquā generat. Cū autem nili natura oino huic con-
traria existat: existimandū est eas incremēti causas nequaquā ve-
ras esse. Inopides chius tradit æstare aquas infra terrā esse fri-
gidas: calidas hyeme. Hoc in puteis profundis planū ostendi:
quorum aqua maximis caloribus admodū frigida sit. Ingenti
frigore calida: & nilo igitur merito accidere: vt hyemæ paruus
cōpressusq; propter terræ caliditatē cōsumptā: cum ægyptus
pluuia humiditate existat. æstare vero cū ægyptus pluuia ca-
reat: terra minime aquā absorbēte flumē nullo impedimento
augeri. Huic quoq; respondēdū est plures lybiæ fluuios ostiis
& cursus nilo similes dissimili esse argumento: cū hyeme im-
pleātur: q; æstare sint exiliores. Ex quo arguit nō recte sensisse
auctorem. Agathargines gnidius propius veritatem accessit.
Aut enim singulis annis per æthiopiæ montes continuos ab
æstuali solstitio vsq; ad equinoctium autūnale imbres fieri:
haud mirum igitur nilum hyeme compressum secundum na-
turam iis aquis fluere quas fontes subministrant: æstare vero
propter imbres incrementum capere: licet autem hucusq; cer-
tam huius incrementi rationem reddiderit: non tamē nostra
opinio contēnenda est. Multa enim preter naturam fieri vidē-
tur: quorum causas difficile est ad vnguem noscere. Nōnulla
huic rei sunt argumēto: quę in aliquibus Asiæ locis fiunt. Mō-
tes etenim scythiæ caucaso cōtiguos annis singulis: iam ex-
acta hyeme immensæ niues continuis pluribusue diebus op-
plent. In oris indiæ: quę ad septētrionē vergunt certis tempo-
ribus plurimę grandines incredibili magnitudine descendūt:
Apud Idalspem fluuiū æstatis initio continui imbres pluūt. In
æthiopia vero post dies aliquot idē cōtingit. Non ergo pro-
cul a vero esse dixerim ex æthiopiæ mōtibus: quę in ægypto

Aqua in
estate i lo-
cis pro-
fundis in-
clusa fri-
gida est:
In hye-
me vero
calida.
Nil? cur
crescat. 4

Nota.

LIBER

adiacet continuos imbres incrementū fluuio prebere: prefer-
tim cum etiam barbari ea incolentes loca huic rei testimoniū
ferant. Si autē: quæ de nilo ferūtur contrariā habēt iis: q̄ apud
nos esse dicūtur: naturā non tamē propterea fides rebus detra-
henda est. Et enim notum apud nos pluuias afferre videmus
æthiopibus serenitatem. Et ventos quoq; boreæ in europa ef-
se vehemētes in illius vero regionibus remissos. Et de nili in-
undatione ne modū excedamus hactenus. Quoniā hūc librū
in duos: ne modū trāsgrederemur partiti sumus absoluto prio-
ri: secundus nobis ordinādus est. In quo de antiquis ægypti
regibus: deq; iis quæ priscis tēporibus acta sunt: differemus.
Finit liber primus.

Incipit secundus in quo hæc continentur.

Gesta regum ægypti vsq; ad amalum regem.

De sepulchris pyramidibulq; ægypti: quæ inter septem mira-
cula annumerantur: & eorum conditoribus.

De legibus ac iudiciis ægyptiorum.

De animalibus diis apud ægyptios sacris: eorumq; cultu.

De moribus quos in sepeliendis mortuis seruant.

De græcis excellentibus doctrina viris: qui eruditionis gratia
in ægyptum profecti sunt.

Um primus liber ppter ipsius magnitudinē
in duos sit libros diuisus: prior totius opis
phemiū cōtinet: & q̄ de mūdi creatōe. deq;
prima oīum origie ac de diis: q̄ sue sui nois ī
ægypto cōdidisse vrbes ægyptii tradāt Pri-
mū insup hoīum ortū & eorū priorē vitam.

Propterea honores imortalīū & tēploꝝ ædi-
ficationem. Tum describitur ægypti situs. & q̄ de nilo preter
opinionē feruntur: eiusq; inundatione: q̄ due de ea: tum histo-
ria: tum philosophi sentiant: & in ea re scriptorum dissensio.
Hic autem liber continuato superioribus scribendī genere:
priscorū ægypti regū ad amalum vsq; regem gesta continēs:
a primæua ægyptiorum vita initium sumet. Priscis victum
ægyptiis herbas ac palustres caules radiceq; quas gustu expti
cōprobassent fuisse tradunt: eaq; quam agrifim dicunt herba
tum precipua dulcedine: tum hominibus ac iumentis utilis in
primis vsus: Eius vtilitatis memores ad hoc vsq; tempus viri
hac manib⁹ decerpta deos ornat: existimātes hoīem limosum

Egyptio
rū victus

Agrifis
herba

ac palustre animal esse: sumpta cōiectura: tum ab eius humilitate naturaliq; oriu: tum q̄a magis humidis: q̄ siccis egeat cibus: pisces deinde secundū cibum ægyptiis fuisse tradunt: nilo eorum copiam presertim cum decrefcens in alueum redit ferēte. pecorū quoq; carnibus vescentes: q̄dam eorū pellibus p veste vtebātur. Domos ex arūdinibus cōficiēbāt cuius rei vestigia penes ægypti pastores pmanere: hucusq; nulla alia nisi ex calamis facta habitacula pbent. Hac vita plurimo tempore exacta: postmodum aliis fructibus in quis panis erat ex loto factus vesci cæperunt. Horum inuentionem quidā ad Isidem: q̄dam ad antiquorē nomine Menā referunt ægypti regem. At vero sacerdotes disciplinarum artiumq; repertorem Mercurium fuisse tradunt. Eorū vero quæ ad vitam spectant reges. Quapropter antiquius nō ad principātium pgeniē ferebantur regna: sed ad eos: qui plurimū de hoium vita meriti viderentur: siue ob cōmunē vtilitatē creante sibi reges populo: siue ita in libris sacris cōtineretur. Eorū nōnulli fabulātur deos primū & heroes in ægypto Paulo minus decem & octo milia regnasse annos. Deorūq; postremū orū isidis regno potitum: homines vero paulo minus annorum quindēa milia vsq; ad centesimā atq; octogesimā olympiadem: quo tempore in ægyptū transcendimus regnāte ptolomæo: qui nonus est Dionysius appellatus. Aegypti maiorem partem tenuere reges indigetes: pauca æthiopes: persæq; ac macedones. æthiopes quattuor: non continuis sed diuersis tēporibus: regnarunt annis ferme sex & triginta. Persæ duce cambyse rege: qui ægyptum armis subegit annis centum trigintaquinq;: quorū insolentiam crudelitātēq; atq; in deos patrios impietatem dānantes ægyptii ab eis postmodum desciuere. Postremi Macedones: & qui ab eis manarūt: annis ducētis septuaginta sex ægyptiis imperarunt. Præter hos tēporibus reliquis ægyptii omnes regnū tenuere viri qdē quadringenti septuaginta: mulieres qnq;. Quæ omnia sacrorū librorū monumētis sacerdotes a priscis illis temporibus scripta: posteris reliquerūt: cuiuslibet regū magnitudinē naturam: mores: etatem: gesta scriptis mandantes. Nos autem: cū de quoq; singulatim tradere longum nimis superfluumq; esset iis quæ digna memoria videbuntur contenti: historiam contextemus. Primum post deos in ægypto regnasse ferunt Menā qui populos colere deos: sacraq; his facere: mensas insup & lectos sternere docuit: delitiis assuefaciēs & cultiori vitæ. Qua

Domus
Ægypti

Menas
rex egi
pti.
Mercurii
inuenta

Orus rex
Diodori
etās.

Cābyfes

Menas
post deos
ægyptiis
primus
impauit

Deorum
cultus
Gnefa =
ctus

ex re multo post tempore gnefactum vecchoridis sapiētis patrem dicunt in Arabiam cum exercitu profectum: commeatu in locis desertis atq; asperis deficiente: coactum esse cibum vilem ab idiotis: qui forte occurrebant sumere. Quo lætatū cum preter modum suavis visus esset despexisse aiūt: atq; ab hominatum esse: q primus regū sumptuosiori cibo esset vsus. Adeo autē sibi: tū cibus: tū potus: tū lectus humilis cordi fuit vt hoc in libris sacris inscribi impetrarit: ac thebis in templo iouis poni. Eam causam ferunt: cur nulla menæ gloria aut honor ad posteros manarit. Huius regis deinceps progenies: regnum tenuit quinquaginta duo reges annis mille & quadraginta: a qbus nil memoria dignum prodiit. Busiris deinde octoq; ab eo posteri regnarunt: quorum vltimus Busiris quoq; nomine ciuitatem condidit magnam: solis urbem ab ægyptiis: a grecis vero thebas appellatam. cuius mænia centum quadraginta sint stadia ambitu complexa Eam magnis ædificiis ac speciosis deorum templis: aliisq; ornamentis pulcherrimis exornauit. Simili modo & priuatorum domus vsq; ad quartā aut quintam congnationem construxit. Ciuitatem insuper omnē omnium non ægypti solum sed aliarū orbis omnium reddidit felicissimā. Huius urbis ppter eius potentiam excellētiaq; vbiq; diffusam & poeta meminit ingēs ægypti thebas ornatas ædificiis: in qua cētū sunt portæ inq; earū qualibet custodes ducētos excellere equis & curribus Quidā allerūt nō centū portas fuisse ciuitatis: sed plures egregiasq; tēploꝝ portas a qbus cētū sit tāq plurimarū portarū dicta. Ex ea viginti milia curruū ad bellū pdire: receptacula quoq; equorū cētū quorū singula supra ducentos equos caperent: iuxta flumē inter mēphim ac thebas libyā versus fuisse aiūt. Eorūq; etiā nūc vestigia mōstrari. Non solum vero hunc regē: sed & qui post eū regnarūt multa accepimus ad huius ciuitatis amplitudinem atq; ornamenta contulisse. Donis præterea decorasse pluribus aureis: argenteis: eburneis: statuis insuper colossorū instar: atq; obeliscis ex vnico lapide factis: ut plane constet nullam sub sole urbem ita fuisse exornatam. Ex quattuor enim tēplis pulchritudine magnitudineq; admirabile cōstructis: vnū erat antiquissimum: cuius circuitus stadiis tredecim pateat. Altitudo cubiti sinque & quadraginta: muri latitudo sit pedum quattuor & viginti. Respondere huius templi magnificentiaē aiunt ornamentorum cultum: quamuis magna impensa sit & mirādo

Solis
vrbs alio
nomine
thebc.

Ecce vestitū thebe cētū iacet obruta portis

Templū;
mirabile

opere constructum. Ea structura vsq; ad posteriora perman-
 sit tempora. Aurum vero argentum ebur & lapidum sumptus
 atq; ornatus a persis ablata: quo tempore cambyfes ægyptio-
 rum templa combussit. Transluisse quoq; in Asiam ab ægyp-
 to ferunt non solum ornamenta rerum plurima, sed & artifices
 quorum opera regie insignes: tum in p̄sepoli: tum in susis:
 tum in medis sint constructæ: Tantam pecuniarum copiam in
 ægypto fuisse tradunt: vt ex incendiis quæ omnia absumpse-
 re inter cætera paruum licet quid auri quod tamen vltra trecē-
 ta talenta sit pensum affluxerit: argenti vero duo milia & tre-
 centa. Sepulchra quoq; regum p̄uicorum mirabili opere & q̄
 minime æquari a posteris possent: fuisse aiunt. Referunt sacer-
 dotes septem & quadraginta sepulchra regia quorum vsq; ad
 ptolomæum lagum decem & septem tantū supererant: in eo-
 rum libris scripta contineri: & eorum etiam plurima (quo tem-
 pore ad ea loca accessimus) absumpta erant olympiade cente-
 sima atq; octogesima. Non solum vero ab ægyptiis sacerdo-
 tibus hæc traditur: sed græci quoq; plures: & in his hecathē⁹
 q̄ ptolomæi lagi tēpore thebas p̄fecti historias ægyptias scrip-
 sere nobiscum sentiunt: de prioribus enim regum sepulchris:
 in quibus traditur iouis pellices fuisse conditas: recensens sin-
 gula: regis monumentum: qui simandius dictus est fuisse tra-
 dit stadium decem. Cuius aditu porta erat vario lapide cō-
 structa. Et huius longitudinem duorum iugerum: altitudinē
 quinque & quadraginta cubitorum fuisse ait. Post hanc ingre-
 dientibus aderat lapideum peristilum quadratum: cuius sin-
 gula latera iugera quattuor complecterentur. In eo pro colū-
 nis animalia erant sita ex vnico lapide decem & sex cubito-
 rum ad antiquam formam fabricata. Textura omnis superior
 tecti cōfecta ex lapidibus duorum passuum latitudine variisq;
 stellis ceruleis ornata. Ex hoc deinceps alter erat aditus: &
 in eo porta priori similis: sed sculptura vberiori. In ingressu
 statue tres positæ erant ingentes vnici lapidis Mēnonis opus.
 Harum vna sedens cuius pedis mensura septem excedebat cu-
 bitos ceteras ægypti statuas magnitudine superabat. Duæ pre-
 terea vsq; ad genu: altera a dextris: altera a sinistris filie & ma-
 tri minores positæ. Hoc opus non solum magnitudine conspi-
 cuum: sed arte mirabili & lapidum natura excellens fuit: cum
 in tanta mole neq; fissura quæpiam: neq; macula inesset. Scrip-
 tum erat in eo rex regum Simandius sum. S. quis qualis fuerint

Cābyfes
 tēporū
 egyptioꝝ
 incensor
 & ppha-
 nator.

Simādi⁹
 rex.

Symādi⁹
 egypta-
 phium

LIBER

Bellū no-
tatur ba-
ctrianū.

Mirū de
leone.

Veritas

et vbi iaceam nosse velit meorū aliquid operū exuperet. Esse quoq; & aliud signū matris ferunt vnico lapide cubitorum viginti: habens supra caput regias tres quæ ostenderent filiam vxorēq; se & regis matrem fuisse. Post hāc portā & aliud erat peristilum nobilius superiore sculpturis variis: i quis bellum erat contra bactrianos quibus regis filii imperabant desciscētes ab eo gestum. hos aduersus quadringētis milibus peditū equitum viginti in quattuor partes diuiso exercitu cū profectus esset: prima muri pars obsidionē vrbis sculptam cōtinebat ab ea parte q̄ fluuius mauros abluī. Rege deinde cum parte hostium cōgresso: leo vna cū eo inita pugna hostes in fugā verterat. Scriptores quidā verā historiam fuisse leōnisq; opera domi enutriti regem in pugna vti solitum ad victoriam ferūt. Alii ob fortitudinē corporis precipuā leonis similitudine corporis animiq; vires ipsum ostendere voluisse. Secundus paries sculptus erat captiuis absq; pudēdis manibusq; a rege ductis: quæ nota erat illos esse animo viles: & corpore imbecilles. Tertium latus sculpturis variis picturisq; decoris: regis sacrificia triumphūq; deuictis hostibus continebat. In medio peristili latere statuæ iacebant duæ ingentes ex vnico lapide cubitorum septem & viginti: ad quas tres ex peristilo aditus patebant. Has prope domus erat colūnis suspensa: cuius latus quodlibet duo ingera complectebatur. In ea statuæ lignæ posite haud paruo numero representātes: tum eos: qui de re dubia discerptarent: tum respicientes eos: qui in iudiciis snias ferrent. Hi ab vna muri parte sculpti triginta numero erant: & in medio iudicādi princeps: cuius a collo suspensa veritas penderet: & oculis esset subclausis librorū cumulo circūstāte. Hæ imagines præ se ferebant iudices integros esse debere prætorum solā inspicere veritatem. Dehinc deambulatorium erat domibus plenum: inq; eis diuersa epularū genera suauia gustui pparata. Sculptus deinde eminens cæteris rex variis coloribus: aurū atq; argentū q̄ ex aureis argenteisq; metallis annuatim cæperat: deo offerens. Inscripta quoq; summa erat oīs in argentū redacta: minæ terdecies centena: & ducēta milia milium. Sequebatur dehinc sacra bibliotheca: in qua inscriptum erat animi medicamētū. Erant deinceps ægypti deorū omnium imagines regis quoq; dona. ferentis: quæ cuiq; cōpeterēt deo ostendētis insuper & osiridē & posteriores reges: tum in deos cultu: tum inter homines iustitia: plurimum vitæ mortalium

profuisse: pene bibliothecam domus sita erat egregia: in qua viginti essent Iouis ac Iunonis lectisternia. Reges insup statue vbi & regis corpus sepultū videbatur. Hanc cicūastabant plurima habitacula: in quibus picta cernebātur animantia ægyptia singula sacris apta omnia sepulchrū versus ascendentia. Circuibat monumentū aureus circulus cubitis trecentis sexaginta quinque vnus cubiti spissitudine. In quo descripti erant per singulos cubitus dies anni: & astroꝝ ortus atq; occasus: quidue ea secundum ægyptios astrologos obseruata significarent. Eum circulum ferunt: & cambyles & persæ quo tempore ægyptiis imperarunt ablatum. Hoc simandii monumentum non solum ceteris omnibus sumptuosius: sed & artificio excellentius fuit.

A Hebei quidem se antiquissimos omniū profitentur: primūq; philosophiā ac astronomiā ab ipsis repertas. Seq; a regionis situ adiutos ad cognoscēdos oriētū ac occidentiū astrorū motus. Insuper & menses ab eis & annos esse institutos. Dies non secundū lunā: sed secundū solē metiuntur triginta dierum mēsem cōsistentes. Quinque autem dies & quartum duodecim mensibus adiungentes anni cursum perficiūt. Intercalares menses non interponūt. neq; dies subducunt: sicut & græcorum quidam. Solis & lunę defectus diligenter scrutati sunt. Ex quibus multa futura prædicere cęperunt. Ab huius regis progenie profectus postea Ogdous: qui vchorens cognominatus est. Memphim cōdidit ambitus stadiorum centum & quinquaginta: urbem omniū ægypti p̄clarissimā opportuniori totius eius oræ loco: vbi nilus in pluries scissus partes efficit formā deltæ. Quo fit vt tanquam in nili claustro posita aditum prebeat prohibeatq; ad superiora loca nauigantibus. Vrbs munita est: ac optime sita: nā fluente iuxta eam nilo ad cohibendam aquarum inundationē versus notum aggeres ingentes opposuit: & incremento fluiui presidium: & aduersus hostes: qui a terra irent munimentum a partibus ceteris vndiq; effossus est lacus ingens ac profundus: q; superabundantia fluminis in eū delata: ac locis vrbi vicinis: excepto aggere: aqua repletis urbē effecit munitissimā. Talē igitur eius vrbs conditor loci opportunitatē elegit: vt posteri reges ferme omnes relictis thebis & regiā & habitatiōes in ea ædificarint. Quapropter deinceps diminuta thebarū magnificentia: aucta Memphis vsq; ad Alexandri macedonis tē-

Thebei
philosophia.
Astronomia.
Mensis
Annus

Eclipses

Ogdous
Mēphis.

Delta.

Alexan-
dria ab
alexandro
magno
condita.

Fabula

Aegypt⁹
rex.

Miiris
rex
Lacus
ingens

pus. Is urbem sui nominis iuxta mare condidit : in augmen-
tum cuius postea reges ægypti omnes incubuerunt. Hanc ci-
uitatem quidam deorum donis plurimisque decoris rebus adeo
exornarunt: ut prima apud quosdam: aut secunda in orbe ha-
beatur. Sed de hac separati posterius dicitur. Memphis con-
ditor post fructum aggerem stagnumque effossum regiam ædi-
ficauit haud inferiorem reliquis: quæ alibi constructæ sunt.
Superiorum vero regum magnificentia atque ornatu imparem
ægypti sane omnino paruifaciendum presens vitæ tempus esse
se putant. Futuri vero gloriam: quæ virtute comparatur ma-
ximi extimandum. Domos nostras diuersoria appellant tanquam
breui tempore a nobis inhabitandas. De defunctorum sepul-
chra sempiternas domos: quoniam apud inferos infinitum sit
tempus vocant: Ideo domus ædificandæ curam continent.
Circa sepulchrorum magnificentiam summum studium ope-
ramque impendunt. Memphim quidam a conditoris filia de-
nominatam volunt: Eius amore fabulantur nonnulli captum
nilum fluuium: taurique forma compressisse mulierem: ex quo ea gen-
tium: quem propter virtutem incolæ ægyptum dixerunt: a quo & re-
gio sitis ois denomiata. Hic cum regnum cepisset phumanus ac
iustus fuit: inque singulis excellens. Qua ex re comprobata ab om-
nibus eius erga singulos beniuolentia: hunc honorem nomis sorti-
tus est. Hoc defuncto rege duodecima post eum proles ægy-
pti regnum possedit nomine miiris: ædificauitque in memphi borea-
le pyramidæum opus reliquis excellentius. Supra ciuitatem decem
stadiis lacum effodit: miranda utilitate: magnitudine operis
incredibili: cum pateat ambitu stadiis tribus milibus sexcentis.
Profundum eius quibusdam in locis sit vlnis quinquaginta: ut quæ rei
magnitudinem aduertat: Eius in omnes ægyptios beneficen-
tiam regisque prudentiam nullis pro meritis satis laudare posset
nam cum nihil incerta sint incrementa: & ab eorum modo fructus
terra prebeat: lacum hunc effodit aquæ inundatis receptacu-
lum: ne cum supra modum excresceret stagnantibus preter so-
litum aquis: limo superfluo præ inutilis redderetur: ne ve ex de-
fectu aquæ fructus ex siccitate perirent. Fossam vero a fluuiio
duxit ad lacum stadiis octoginta quinque: iugeris latitudine.
Per hanc fluuii aqua & recepta & prohibita prebet agricolis fer-
tilitatem. Nunc aperto ore fossæ: nunc clauso iuxta incremen-
ti modum: non absque magna impensa. Cum quinquaginta ta-
lentis opus sit siue claudere siue referare os fossæ velint. Perma-

fit hoc stagnum summæ ægyptiorum vtilitate vsq; ad nostram ætatem a cōditore Miiride appellatū. Relictus est a rege q̄ eū effodit: in eius medio locus in quo sepulchrū ædificauit duobus super impositis pyramidibus altitudine stadii: vna sibi: altera vxori. Sup̄ his statuas quoq; duas lapideas collocauit in throno sedentes, existimans his operibus relinquere suæ virtutis memoriam immortalem. Vestigal piscium qui in stagno capiebantur vxori concessit: tum ad vnguentorum vsum tum ad reliquum corpis cultum. Id talenti argentum singulis diebus pendit. Traduntur duo & viginti piscium genera in eo esse: Tantq; eorum capi multitudinem, vt abunde prebeat his etiam cum plurimi sint qui salendis piscibus operam prebent post Miiridem prole septima Sefosis rex factus superiores omnis gloria & rerum magnitudine excessit. Sed quoniam de huius regis gestis non solum græci scriptores sed etiam ægypti sacerdotes & q̄ quantum eius laudes ornant non eadem sentiūt. Ex his tum quæ sup̄ sunt vestigiis tum in quibus scriptores conueniunt similia veri cōscribemus. Post eius ortū pater decorum ac regiū opus aggressus est. Nam ex tota ægypto oibus q̄ eadē die qua filius nati erant infantibus congregatis nutriti educari ac singulos eadem disciplina exercitioq; erudiri fecit: existimans hoc pacto simul educatos atq; instructos tum amiciores inuicem: tum audentiores melioresq; in bello fore. Hos continuo vsu ad malorum patientiam exercebat. Nō enī licebat alicui cibum: priusq; cursu centum octoginta stadia cōfecisset capere: quo exercitio oēs viri euaserāt: & robusto corpore & animo prestantes. Primū sefosis in Arabiam cum eoz q̄ simul nutriti erant exercitu a patre missus assuetusq; venatui ac cibi potusq; abstinentia oēm eam gentem subegit liberam antea & seruitio insuetam. Deinde in Libyam profectus maiorem eius partem in ditionem ad huc adolescentior redegit. Defuncto patri cū in regno successisset: rebus ab se gestis elatus adiecit animū ad imperium orbis. Dicunt qdam a filia illū athyrta ad monarchiam hortatum: eāq; ingenio ac prudētia præstantem docuisse patrem facillime ex eo exercitu imperare omnibus posse. Alii eam ferunt diuinationis peritam futuratum celestibus signis tum sacrificiis nosse. Asserunt & plures patri post natum sefosim: in somnis vnleanum predixisse infantem genitum toti orbi imperaturum. Eamq; fuisse causam: cur filiū cū coæuis (vt diximus) pueris istituerit assuefeceritq;

Sefosis
rexPueri cō-
uiuētesSefosis
rex

Athyrta

LIBER

reglæ eruditioni: quo dignior esset: q̄ imperio potiretur: Sed iam vir factus cū dei predictionē nollet: magno animo parauit exercitum. Verum in primis: quo facilius optata p̄ficeret: sibi omniū ægyptiorū beniuolentiam cōciliauit: vt & milites pro eorū ducibus ad oppetēdam mortem promptiores redderet: & q̄ in patria reliq̄ essent: nouis rebus abstinere. Omnes vero beneficiis affectit. Hos donauit pecuniis: alios agris: nō nullos remissione p̄næ singulos oratione & humanitate deuinxit. Omnes q̄ in regem deliquerant: dimisit impunitos. Ob æs alienum victos (magna hæc multitudo erat) soluit: ægyptum omnē in sex & triginta regiones: quas leges dicūt: diuidens: cuilibet prætorē: q̄ & tributa regia exigeret & pro regionis varietate cōmodoq̄ omnia exgreret: p̄fecit. Ex robusto milite exercitū elegit: quo animi consilia p̄ficeret. Fuisse pedestres copiæ milia hominū sexcenta: eq̄tum milia quatuor & viginti. Currus bello apri octo milia & viginti. Deinde varios duces ex his: q̄ vna secum nutriti erant exercitui præposuit: viros exercitatos bello & a pueris virtuti deditos. Hi erant numero amplius mille septingēti: fraterna omnes mutaq̄ erga regem beniuolentia. Quibus distribuit agrōs fertiles: vt rebus necessariis fulcti nullaq̄ ducti inopia liberius militiæ vacarent. Præparatis ad bellum rebus primū æthiopes qui ad meridiem spectant: aggressus victos acie tributum pendere compulit: hebenū aurū & elephantorum dentes Deinde ad mare rubrum classe quadringētarum nauiū missa: Primus omniū longis nauibus vsus: & insulas ois eius oræ sibi subdidit: & partes maritimas vsq̄ ad indos subiecit. Asiam quoq̄ oēm pedestri exercitu deuicit: neq̄ solum prouincias expugnauit ab Alexandro postmodū subactas: sed & gentes quasdam: ad quas nunq̄ Alexander accessit. Nam & gangē transiit: & vniuersam mediam vsq̄ mare oceanū pagrauit. Scytharum quoq̄ gentē ad tanaim vsq̄ fluuiū: q̄ europā ab Asia diuidit: p̄transiit. Ibi multis ægyptiis iuxta meotim paludem relictis: colchorū genti originē prebuit. Hanc nationē ægyptiis manasse argumēto esse dicunt: q̄ apud eos pueri ægyptiorū ritu circūcidantur: priscum morē: quē & iudæi secūtur: colonia seruante. Asiam quoq̄ reliquam sibi parere coegit Cycladas insulas maiori ex parte potitus est: transcendens in europam omnēq̄ thraciam p̄transiens: periculum exercitus subiit: tum p̄pter inopiā frugum: tū locoꝝ asperitate. Finē expeditionis

Nauis lō
gæ.

Tanais
.f.
Colchi

in thracia statuens: multis in locis ab se deuictis colūnas erexit in quibus egyptus quas sacra dicūt: litteris scriptum extat. Hanc puinciam armis subægit rex regū principantiū Sefosis Colūniam in super statuit: in bellicosus quidem ab se superatis gentibus: hominis pudenda: In his vero q̄ essent imbelles ac timidæ: muliebria habentem sculpta: a potiori hominis parte gentes ab se deuictas ostendens. In locis q̄busdam statuam suam lapideā ea: qua tunc erat: ætate religit: arcū & iaculum tenentem supra quattuor cubitos: magnitudinē. Ipse cū summa humanitate erga omnes subditos vsus esset: omissa post nouem annos armos: cura: statuit singulas gentes quotānis ad se dona in ægyptum ferre. Cum omnibus deinceps (p̄ magna ea vis erat) captiuis spoliisq; deuictarū nationū in patriam redierent: templa deū omnia ægypti donis insignibus ac spoliis hostiū ornauit. Milites: quos optima in bello opera vsus esset pro meritis donauit. Neq; solum ex hac expeditione ditati rediere milites: sed & ægyptus vniuersa maxima rerū copia vtilitate cumulata est. Fine bellis iposito: militib⁹: quos spectata sibi virtus erat: quæ parta erant cōcessit. Ipse gloriā sempiternam appetēs magno sumptu opa p̄ multa edidit: & sibi immortalē laudē cōparans: & ægyptiis in posterū securitatē. Primū a diis incipiens in singulis ægypti ciuitatibus templū ei deo construxit quē p̄cipue colerent. Ad eorū structurā: non ægyptiorū: sed quæ cæperat: seruitiorū opera vsus est. In omnibus vero inscripsit tēplis. nulli ægyptio ad id opus se graue fuisse. Afferitur autē seruos babylonios operū labore calamitateq; p̄tesos: a rege desciscētes. cū pone oram fluminis cōsederent: bellum ægyptiis mouisse. Tandē assignatis sibi: quos cæperant agris cōdidisse urbem: quā a patria babylonā dixerunt. Eadem ex causa & appellatā Troiā ferunt etiam nunc iuxta nilū sitam. Nam cum menelas ab illo ad ægyptum cum captiuorum manu nauigasset: troiani ab eo deficientes cum ipso aliquid pugnauerunt: quoad data libertate urbem condidere patriæ nomen sortitā. Haud vero inscius sum Ethesiam gnidiū diuersa de his ciuitatib⁹ scripsisse. Illos videlicet: q̄ cū semiramide ad ægyptū penetrassent: has ab se conditas vrbes suorū noie appellasse. Sed de his verū scrutari difficile est. Nos quæ scriptores tradiderint: rettulimus: quo posterū verum iudicium sequi possint. Per multos isuper ac magnos erexit Sefosis agge-

Templa
dicia.

Babylon
nia.
Troia
iuxta nilū.

LIBER

res: in quibus ciuitates: quæ in humili solo erāt: construxit: quo hoies pecoræq; ab nili inūdatione tuta redderēt. In omni vero ora: q̄ a memphi ad mare spectat: frequentes a fluuio duxit fossas: quo fructibus breuiori itinere faciliusq; inuectis: maior rerū copia esset. Quod vero maximū fuit: muniit & ea loca: quibus ad ægyptū patere hostibus ingressus posset. Antea potior fere ægypti pars oīs aditu facilis: propter frequentes a fluuio ductas ab eo fossas: munitior difficiliorq; accessū postmodū facta est. Duxit & murū ab eo latere ægypti: quod orientē versus ad syriā atq; arabiam spectat: a pelusio usq; ad solis ciuitatē per desertū stadiis mille & quingētis. Nauem ex cedro fecit ducentorū octoginta cubitorū longitudine: deauratā exterius intus vero deargenteatā: quā dono obtulit deo: qui maxime thebis colitur. Duos præterea obeliscos ex lapide duro: vtrūq; altū cubitis centū viginti: in quibus: tū imperiū magnitudinē tū multitudinē vectigaliū descripsit: addidit & quas subægit nationes. Memphi in vulcani templo suas & vxoris lapidis vni⁹ statuas: altitudine cubitorū triginta: foliorum vero viginti ob hanc rem collocauit. Cū dimisso exercitu ægyptū reuertisset: ac circa pelusiū vacuus bello laxaret curis animū: frater ei apud se cū vxore ac filiis coenātis insidias parauit. Nā illis post cibū a vino quiescētibus: lignis aridis ad id ætea occulte præparatis: ignē in cubiculū noctu iniicit. Increbescente flāma: qui ad curā regis positi erant: sublato more ebriorū clamore: regē excitarūt qui ambas extendēs manus: salutēq; filiis & vxori deos orans illesus præter opinionē cū saluus flammā euasisset: tū cæteris diis: tū maxime vulcano: vt liberatori: vota psoluit. Cū multis ac præclaris facinoribus nobilitatus esset: tū id magnificentissimū est habitū. quod cū nationes tū ab se deuicta: tum hi quibus regna tradiderat: duces quoq; quos diuersis præfecerat puinciis: pristino die in ægyptū veniētes ei dona offererāt. Hos suscipiens benigne: aliis quidem in rebus vario honore afficiebat. At si quādo aut ad templū aut per urbē accederet: quattuor ex eis loco equorū currui iūctis: ostēdebat cū cæteros oēs reges ducesq; præclaros bello superasset: nullos sibi neq; virtute neq; rebus gestis esse comparandos. Et sane rex iste videtur oēs qui vnquā regnassent: tum rebus bellicis. tū erga deos munificētia: tū vero operibus ab se in ægypto cōstructis anteisse. Annos tris & triginta cū regnasset ex optato vitam deficientibus oculis finiuit. Cuius virtuti haud facile reperitur.

Nauis au
rata

Sefosis
ignis.

dignū nomen. Vir magni animi: neq; solū sacerdotibus: sed vniuersis ægyptiis admirabilis: cū eadē animi magnitudine: qua opera estecerat: & mortem appeteret. Adeo autē diuturna eius gloria ingensq; ad posteros manuit: vt cum multis postea la culis: perlis ægypti imperiū tenentibus: darius xerxis pater vellet in mēphi suā ante. Sefosis statuā ponere: princeps iacerdotū publice contradiceret. asserens illum nodū Sefosis opera æquasse. Quod respōsum haud quāquā ægre ferēs rex. sed lætatus admodum libertate loquendi: se curaturū inquit: vt nihilo illius virtute: si tantūde viueret: esset inferior: hortatusq; est: vt ætatis eiusdē cōferret gesta: id verum argumentū esse virtutis. Defuncto Sefosi eius filius regnū capiēs assumpto patris nomine: nulla in re gloriam paternā est imitatus: sed eodem quo pater casu afflictatus est: oculis enim captus: siue propter cōmunē patris naturam: siue (vt quidam fabulantur) propter impietate erga nilum: cuius cursum iaculatus est: coactus est ad deorum auxiliū confugere: ac plurimo tēpore variis peractis sacris ad placāda numina: nulla ope adiutus est: Decimo post āno respōso ei reddito: vt placato deo: q in heliopoli coleretur. faciē mulieris inspiceret: q nullū nisi ppriū nosset virū. ab vxore ppria incipiēs cū multas expertus esset. nullā reperit incorruptā: pter hortulani cuiusdā: quā visu restituito vxorē cæpit. Reliquas oīs in villa quadam viuas combussit. Quē locū postea ægyptiī sacra in glebā vocitarūt. Deo aut heliopolis gratias secundū oraculū acceptū reddēs: duos erexit vnus lapidis obeliscos latitudinis octo: altitudinis cubitoꝝ cētū. Post hūc plures reges nil memoria dignū gessere. Tādē Amasis quidā regnauit violentius q cæteri: p multos enim pter æquū pœna affecit: alios fortunīs spoliavit: in oēs impotens ac superbus. Tolerata est eius crudelitas: cum vici scēdi locus non esset quoad Actifanes æthiopū rex in ægyptum contra eum descendit. Tunc odia occulta erupere: & cum multi ab eo descissent: ægyptus in ditionem æthiopum cessit. Actifanes fortunam capti regni humaniter ferens: summa æquitate ægyptiis imperauit. Latrocinia nouo more compescuit. Sontes neq; morte plectens: neq; linquens impunitos. Eoꝝ iudicio cōstituto reos omnis in vnū cogens: miti sententia damnauit: amputatis enim naribus in vltima deserti ire cōpulit: ibiq; ciuitatē condidit: ab excisis nasīs rhinocera appellatā. Ea in ægypti arabiaq; finibꝰ haud pcul a marisita:

Darius
Xerxes
Sefosis
filius.

Casta
vnica

Amasis

Actifanes

Rhinocera.
c.

oibus vitæ cōmodis caret. Nā oīs vicina regio falsa est intra
 vrbis moenia vnicus est puteus : & is inutilis : vtpote aqua a-
 mara gustu. Hos antē eo in loco posuit : ne suis morib⁹ vicinas
 gentes inficerent : ne ve eorū erga reliquos iniuriæ essent oc-
 cultæ : sed vt tanq̄ in oram desertā relegati : omni re egentes :
 cogente necessitate : sibi victū exquirerent. Fissis itaq; calamis
 quos ex vicinis agris collegerāt : longa sibi retia fecere. Qui-
 bus iuxta littus p̄ plura stadia dispositis : ex captis coturnicib⁹
 (nā magnus earū nūerus in littore ad capiēdos pisces versat̄)
 victū sibi cōpararūt. Eo rege defuncto ægypti regno sibi vē-
 dicato regē ex suis crearūt. Miridim noīe : quē nōnulli maro-
 nem cognominant : virū minime bellis aptū. Is sepulchrū sibi
 cōstruxit : quod labyrinthus appellatur. Rem mirandā p̄fecto
 nō tantū operis magnitudine : quātū arte ad imitādū difficili.
 Nā ingrediētibus haud facile regressus datur : nisi duce itine-
 ris experto. Ferūt quidā Dædalū ad ægyptū penetrantē admi-
 ratū huius operis artē : similit̄ in creta regnanti minoi constru-
 xisse : in quo fabulātur extitisse minotaurū. Sed crentis laby-
 rinthus defecit : siue opera hominū : siue tempore corruptus.
 Egyptius vero vsq; ad nostra tēpora integer manet. Defuncto
 rege post quintū genus : cū ægyptus rege careret ex dignio-
 ribus quidā in regē assumptus est : quē ægyptii cetem : græci
 protheū appellāt qui illiaci belli tēpore extitit . Hūc artiū peritū
 fuisse tradūt : & in varias se formas vertere solitū : vt nunc
 animal : quandoq; arbor aut ignis aut quid aliud videretur .
 Quæ eadē & sacerdotes de illo scribūt. Harū rerū cognitionē
 cōtinuo ex astrologorū ac sacerdotū vsu rex est affecutus. Cō-
 suetudo autē regibus tradita : græcis cām huiusmodi trāsmu-
 tationes fingēdi prebuit. Nā ægyptiis mos erat regibus : aut
 leonis aut tauri : aut draconis priorē partē in capite ferre insi-
 gnīa principatus. Quandoq; vero arborē : aliquādo ignem.
 quādoq; redolentia supra caput vnguenta : hæc tū ad decorē
 spectabāt atq; ornātū . tū stuporē ac superstitionē quandā aspi-
 ciētibus iniiciabant. Mortuo protheo filius successit per oēm
 vitā vectigalibus & ad cumulandū vndiq; thesaurū intentus :
 vir pusilli animi atq; auarus : vt qui neq; deorum munerib⁹ ne-
 q; vlli beneficentiæ vacarit. Ita vt n̄ rex : sed vt dispēsator bo-
 nus : p̄ virtutis gloria . plus aurī argētīq; : q̄ p̄teriti reges oēs :
 quadrīngēta talentorū milia ea fuisse tradunt : reliquerit. Post
 obitū septem fuere reges in tantū ocio dediti ac volupatati : vt

Miris rex
 Maro rex
 labyrinthus =
 thus.

Dædalus

Cetes
 Prothe⁹.

sacri libri nulla eorū gesta cōtineāt historia digna: p̄ter vnus Nilei: a quo fluuius sortitus est nomē: cū antea ægyptus vocitaretur. Hic cū plures fossas atq; opportunis fecisset locis: & nilū vitile ad modū incolis reddidit: & nois cām p̄buit. Otauus deinceps rex Chēmīs mēphis ānos regnavit quinquagita: ædificauitq; triū pyramidū maximā inter septem p̄clarissimā opa ānumeratā. Hæ versus lybiā spectant lōge a mēphi stadiis centū viginti: a nilo autē quinq; & quadraginta: q̄ & artificio & operis magnitudine mirabilē stuporē p̄beret aspicientibus. Earū maxima quattuor est laterū: quorū quodlibet ab inferiori parte iugera septē cōtinet. Altitudo āplius q̄ sex iugera tollit latus q̄dlibet deducta paulatim vsq; ad verticē altitudo cōtinet cubitos sexaginta quinq;. Ex lapide duro difficilīq; ad tractandū: sed in æternū p̄māuro structura omnis cōstat. Nā ferme mille annis: vt aiūt quidā: vt alii tradūt: amplius tribus milibus quadringentis ad nos vsq; ea moles integra p̄mansit. Ferūt eos lapides ex arabia lōgo admodum itinere aduectos Aggeribus autē fabricata est: nondū eo tēpore inuentis machinis. opus certe mirabile presertim in terra vndiq; arenosa: vbi nulla neq; aggeris: neq; cæsi lapidis sint vestigia: vt non ab hoibus: sed a diis tāta moles structa videatur. Conātur ægyptii mirā q̄dā de his fabulari: ex sale & nitro aggeres eos factos posteaq; nili incremēto liquefactos absq; hoīm labore penitus defecisse. Verū id procul a vero abest. Nā & multitudine hominū agger cōstructus: & multitudine deletus. Trecenta enim & sexaginta hoīm milia (vt aiūt) ad id opus deputata sunt: q̄d viginti ferme annis absoluerūt. Post huius regis obitū frater eius Cephus regnū cæpit: regnavitq; annis sex & quinquagita. Quidā nō fratrem: sed filiū regnū tenuisse asserūt noie chabreū q̄d similis vero videtur. Quoniā qui ei successit imitatus superiorē regē: secūdā pyramidē ædificauit structura & arte priorī similē: magnitudine imparē: vt pote cuius singula in basi latera stadiū cōprehēdāt. Pecunia oīs ad opus prioris impēsa in olera tātum herbasq; is enim cibus opificū fuit ad mille & sexcenta talenta excessisse dicitur. Aliarū non extat sumptus illius aditus ab vno tantū latere patet. Verū nullus ex his: qui eas sibi pyramides in sepulchra cōdidere: rex in illis sepultus est. Nā partim nimii labores in operibus absumpti: partim crudelitas regū & insolentia: ira populorū cōpulere: vt eorū aut dissiparent corpora: aut eicerent ex monumentis. Quæ ex re

Nileus
rex nilus
vnde
Chēmīs
pyrami-
des.

Cephus
rex Cha-
breus rex
pyramis.

LIBER

Mycerinus rex Cherin⁹ rex

Pyramides

**Rhodo =
pe
Bocchorus rex
Sabacus rex**

domesticis mandarunt quodammodo sua corpora in loco vili ob-
scuroque conderent : quo effugerent scitiam plebis. Hunc re-
gem secutus est Mycerinus : quem nonnulli cherinum vocant
prioris pyramidis auctoris filius. Hic tertiam ab se inceptam
minime profecit preventus morte. Erant singula latera in basi iuge-
rum trium murus usque ad quantum decimum cubitum ex lapide nigro :
thebaico simili : reliqua pars ex eo lapide : quo & reliquae pyra-
mides : est constructa. Opus sane : tum magnitudine : tum artificio
tunc vero lapidum sumptu ceteris pyramidibus inferius. Scrip-
tum erat in latere ad boream verso nomen auctoris : mycerin⁹. Huc
tradunt superiorum crudelitatem abominatam vitam vixisse summa
cum humanitate & in subditos beneficentia. Fecissetque sedulo
omnia : quibus benivolentiam omnium sibi compareret. Pecuniam con-
templatus : prebens munera etiam iis : qui iuste recteque iudicassent.
Sunt & aliae tres pyramides singula latera ad duo iugera pre-
duntur uniuersum opus : structura propter magnitudinem. superioribus
similis. Has dicunt a tribus : regibus quos retulimus suis
uxoribus aedificatas : quae tradantur alia aegypti opera : non
solum mole aedificiorum atque impensa exuperare : sed artificum
excellencia : magisque affirmant admiranda esse architectorum in-
genia : & artem quam regum sumptus. Hi enim propriis animi doribus
illi alienis pecuniis laboribusque tanta opera erexerunt. Verum
de harum pyramidum auctoribus nil certi : neque apud incolas : ne-
que apud scriptores constat. Quidam eos : quos diximus reges
illas aedificasse : Alii alios tradunt : put maioris asserunt. Ar-
meum extitisse conditorem Secundae amasum : Tertiae masum
quam voluit quodam rhodopidis pellicis sepulchrum fuisse. Et id
nonnullorum principum : quae amassent. communi opera absolutum. Re-
gnum deinceps sumpsit Bocchorus corpore quidem robusto ac
valido : ingenio vero superiores excedens reges. Multis deinde
actis saeculis regnavit aegyptiis Sabacus nomine : genere aethiops
deorum cultu liberalitateque praeter ceteris regibus excellens. Ar-
gumentum virtutis eius vel maximum sit integritas : ut usque in serua-
dis legibus animaduersio. Nam capite damnatus nequaquam mor-
tis affecit poena : sed opus facere vincetos compedibus pro ciuita-
tes coegit : quae res non paruo extitit vestigali : plures enim ex
eo scrutatio pecunias contraxit : eorum opera multos aggeres
construxit. fossas variis locis opportunas fecit. Ita & poenae
acerbitatem leniuit : & inutilem poenae asperitatem in magnam
commodum vertit. Eius egregiam pietatem : & a principio vi-

tæ institutionem: facile quis ex visione somnii perspiciat. Vt
 sus ē ei deus: q̄ thebis colitur in sōno dicere: regnū suū in ægip
 tios neq̄ foelix neq̄ diuturnū fore: nisi sacerdotib⁹ ægypti oī
 bus oculis p̄ media ipsorū cadauera cū suis trāsiret: hoc sōnio
 sapi⁹ oblato oēs vndiq̄ sacerdotes cōuocauit: narratisq̄: q̄ p̄
 sōniū acceperat: nolle se inq̄ in ægypto manentē alicui p̄nitime
 struere: sed malle purū omniq̄ solutū scelere ab ægypto abice
 dere se: fatiq̄ vitā reddere: q̄ ipia cæde inq̄natū regno potiri.
 Ita ægyptiis regno tradito in æthiopiā rediit. Duob⁹ ānis æ
 gyptii abiq̄ rege fuere turbatis oībus cū etiā ad ciuilia bella p̄
 uentū esset: duodeci loco regis ex maiorib⁹ ducib⁹ p̄ficiunt: q̄
 bus oīs regni cura p̄missa est. Cōueniētes hi in mēphi cōi cōsi
 lio iperū exercebāt. Cū vno animo cōcordiq̄ q̄ndeci ānis rex
 administrasset: decreuere vt sibi cōe sepulchrū ædificaret: vt
 quēadmodū in vita vno cōsensu: pari honore ægyptū guber
 nassent: ita & post obitū cōis esset omnīū vni⁹ sepulchri gloria
 conati sūt in ea re oīa supiorū regū opa excedere. Electa ad id
 iuxta paludē libyæ: aqua q̄ in miridā descēdit: ex pulcherrī
 mis lapidib⁹ sepulchrū ædificarūt quadratū: quaq̄ versus sta
 dii vnus. Sculptura atq̄ artificū ope nihilo iam ātea factis ce
 dens. Ingrediētibus illius ambitū dom⁹ aderat colūnis circū
 fulctā: quattuor ad latus q̄libet colūnis positis. Et hui⁹ tecti
 cōsignario vnus erat lapidis sculpta p̄sepib⁹: variisq̄ picturis
 ornata. Erant ibi sū. no artificio depicta ægypti regū tēploꝝ
 sacrorūq̄ monumēta. Tāto aut̄ sumptu: tanta magnificentia
 ea moles ab his regibus excitata est: vt si ante eorum dissensio
 nem fuisset absoluta: cætera sepulchra excellētia operū supe
 rasset. Verum cum annis quindecim simul imperium tenuis
 sent: regnū ad vnicum redactum est. Psamniticus fates vnus
 ex duodecim: cui maritima ora obuenerat: tributo emporiis
 omnibus præsertim phænicibus græcisq̄ imposto: magnaq̄
 vi pecuniæ contracta: amicitiam plurimarum gentium prin
 cipumq̄ sibi liberalitate comparauit. Huius rei inuidia moti
 reliqui bellum sibi intulerunt. Quidam ex antiquis scriptori
 bus fabulantur: responsum imperātibus redditum: qui ex il
 lis prior æream phialam deo: qui erat in memphi: dono tulis
 set: eum solū rerum in ægypto potiturum. psamniticum cum
 extulisset sacerdotum quispiam e templo phialas aureas vn
 decim elegantiozem ab se electam deo optulisse. Quod rescis
 centes cæteri: cum nolent occidere relegasse illum perhibent

Ægypti
 duces.
 xii.

Psamnit
 cus

LIBER

in paludes iuxta mare sitas. siue ob causam quā diximus: siue inuidia moti. At psamniticus ex arabia: caria: ionia: cōducto milite acie illos ppe vrbē mēphim supauit. Alii reges partim cecidere in bello: partim fugiētes in libyā cessere regno. Sūpto imperio psamniticus vestibulū orientē versus: deo in mēphi construxit. Circū templū pro colūnis colosos duodecim cubitoꝝ posuit: militibus mercede cōductis: præter stipendiū dona large distribuens cæteris agros sorte diuisit paulo supra pelusii ostia: quos multis post annis Amasus rex ad mēphim traduxit. Rex ppter operam a mercenariis militibus nauatā: postmodum externo milite: plurimū filius multū illorum præsidio vsus est. Cū in syriam exercitū duceret: præ cæteris honore mercenariis impensio: statuit eos in dextra. ægyptios a sinistra phalangis parte: qua contumelia irritati ægyptiī ad ducēta milia eorum: ab rege descēdentes æthiopiam versus pfecti sunt: nouas sedes sibi vendicaturi. Rex ad eos duces primū misiteam ignominiam deprecaturus. Ipse quoq; cū hi nil pfectissent: nauibus plectus est. Cū ipsos iuxta nilum proficiscētes: iam iāq; ægypti montes transcēdentes reperisset: rogabat: vt animū mutarent vtq; templorū patris: vxorum ac filiorum in mentē veniret. At hi omnes vna voce clamore subiato hastisq; scuta percutiētes respondere: q; armorū potētes eīset: facile se patriā reperturos. Ostensis vero sublata veste genitalibus nec vxores nec filios: dum eis vti possent: defuturos. Hoc dato responso despicientes: quæ aliis maxima esse viderētur in æthiopiæ pte fertili: sortitis inter se affatim agris cōsedere. Psamniticus eoꝝ diuicessu haud parū dolēs ad curā regni cōuersus: & vectigalia disposuit & cū atheniensibus quibuidāq; aliis græcis societate inuit. Erga externos: qui in ægyptum accederēt: summa beneficētia utebā. Cū græcos plurimū diligeret: filios disciplinis græcis eruditū. primus ægyptioꝝ regū cæteras nationes ad iportāda: q; apud se erāt: allexit securitate singulis adeūtibus p̄bita. Apud superiores enī reges nulli externi ad ægyptū nauigabāt: cū ptim occiderētur partī adicierētur in seruitutē. Impietas Busridis tēpore apud ægyptios aduersus externos seruata: grecis causam prebuit: licet minime verā sed multa contractā crudelitate scribendī: quæ de eo in fatulis feruntur. Post psamniticū regnauit quarta exinde p̄genies Aprieus annos duos & viginti. Hic aduersus cyprū ac phœniciam terra mariq; bello moto Sidonem vi captā cum diruisset

Aprieus
rex.

reliquis phœniciaꝝ vrbib⁹ subactis classe cyprios ac phœnices
 supauit: spoliisq; hostiũ cũ pluribus captis: in ægyptũ rediit.
 Misso deinde contra cyrenẽ & barcẽ exercitu: magnaq; ex pte
 deuictis reliquis: ab se alienauit: Existimantes enim ipsum in
 eorum pernitiem comparasse exercitum: quo securius iperaret
 ægyptiis: descuerunt. Ad hos cõpescendos destinatus Ama-
 sus ægyptius vir insignis mandatorum. q̄ ad concordiam spe-
 ctabant oblitus: cum illos in regem incitasset: conspiratione
 facta rex. creatur. pauloq; post cũ plures a rege descisecrent:
 coactus est ad mercenariorũ (si ad triginta milia erant) opẽ cõ-
 fugere. Prælio circa mariã pagum cõmissõ: ægyptiorum res
 superior fuit: Itaq; captus aprieus strãgulatusq; interiit. Amasus
 suscepto iperio: cõuersusq; ad regni curã iuste iperauit: magna
 cũ laude multas cypriorũ ciuitates euertit multaq; donis infi-
 gnibus deũ templa exornauit. Cũ regnasset añis quicq; & qnq;
 ginta mortẽ obiit quo tẽpore Cambyfes psarũ rex ægyptũ ar-
 mis cæpit: circa tertiũ annum olympiadis tertie & sexagesi-
 mæ: qua victor in stadio fuit pmenides camarineus. Recẽsitis
 vetustorũ temporũ: vsq; ad amasum ægypti rebus: nũc admi-
 randa quædam & quæ profint legentibus de moribus eorum
 sunt scribenda. Plura enim vetera ægyptiorum acta non solũ
 ab indigenis extimãtur magni: sed & apud græcos quoq; nõ
 parum admirationis habet. Itaq; qui plurimũ doctrina excel-
 luerunt in ægyptũ transiere: vt & leges eorum & studia cogni-
 tione digna pciperent: quãuis enim scirẽt ægypti aditũ ex ter-
 nis difficiẽ: tamen omni studio oli illuc accedere appetuerũt
 In quibus atiquiores extitere. Orpheus: poetaq; homerus. De
 inde posteri nõnulli Samius pythagoras: ac legũlator solon.
 Asserunt ægyptii litteras: astrorum cursus. geometriam artesq;
 plurimas ab se fuisse repertas. Optimas insuper ab se institu-
 tas leges. Quorum maximũ ferunt esse argumentũ annis am-
 plius tribus milibus & septingẽtis indigetes reges ægypto im-
 perasse: Eãq; puinciã cæterarũ orbis esse foelicissimã: q̄ nullo
 potuissent pacto fieri: nisi optimis moribus ac legib⁹ vixissent
 eruditiq; omni doctrinarũ genere fuissent. Verum nos his:
 quæ herodotus aliiq; nonnulli ægyptiorum gesta narrantes
 præter veri opinionem multa voluptatis gratia fingentes tra-
 dunt. prætermisissimam sacerdotum diligenter a nobis scrutatos li-
 bros sequemur. Primum ægyptii reges vitam: non aliorum
 regnantũ quibus voluntas pro lege est: traducebant licentia.

Amasus

Maria
pagus.

Cãbyfes

Orpheus

Homer⁹

Pythago

ras

Solon

Litteræ

Astrorũ

cursus

Geome =

tia

Ægypti

reges

LIBER

Sed legum instituta in cogēdis pecuniis quottidianoq; victu sequebantur. Eorum cultui obsequioq; nullus deputatus erat: neq; emptitius neque domi genitus seruus: sed nobilium sacerdotum filii: tum vltra viginti annos nati: tum doctrina p̄ cæteris eruditi: vt horum corporis ministrorum die noctuq; astantium conspectu motus rex: nil turpe committeret. Raro enim potentes rerum mali euadunt: vbi defunt suarū cupiditatum ministri. Institutæ erant diei noctisq; hore: quibus regi lege permissa agere fas erat mane surgentem regem primū epistolâ omnīs missas capere oportebat: vt cognitīs his: quæ sibi agenda esset: responso dato singula in tempore exq; ordine recte agerentur. His actis cum in virorū excellentiū cætu lauisset corpus: vestē p̄clarā indutus sacra diis faciebat Mos erat sacerdotū principi iuxta arā hostiis deductis: astāte rege: magna voce audiēte populo valitudinē p̄sperā oiaq; bona p̄cari: regi iustitiā in subditos colēti: Narrare insup̄ p̄tulatim regis virtutes: in deos pietatē ac religionē: in hoies humanitatē seruātis: tū illū continentē dicere iustū: magniq; ai veracē liberalē omnisq; frenantē cupiditates: p̄enas insup̄ mitiores q̄ postularēt errantis crimina: exigentē: reddentē vero gratiā meritis ampliorē. plura his similia orans tandē execrationē i malos exequabatur. Tum regem culpa purgans omne crimen in ministros: qui regi iniqua suaderent: cōiiciebat. His actis sacerdos & regem ad foelicem diisq; gratam vitam hortabatur: & simul ad bonos mores: agendūq; nō quæ suaderent mali: sed quæ ad laudē & virtutē maxie pertinerēt. Demū cum rex fauro diis sacra fecisset: sacerdos quædam ex libris sacris clarissimorū viroꝝ consilia: actaq; proferebat: Quibus rex monitus imperio pie ac iuste aliorū exēplo vteretur. Non aut̄ pecuniis vacandū: iudicandiq; solum legibus antiquis: sed deambulandū quoq; lauandiq; & cū vxore cubandū: omnisq; degēdæ vitæ tēpus erat lege præstitutū. Cibo vescēbantur simplici: vt quorū mensæ nichil præter vitulū & anserem: inferretur. Vini potandi certa statuta erat mēsurā: qua neq; farciri venter: neq; inebriari possent. Deniq; ipsorū vita ea tenebatur modestia: vt non a legistatōre: sed a peritissimo medico ad seruādā sanitatē cōposita viderē. Mirabile videt̄ ægypti reges nō ex volūtate sed ex lege vitā priuatam agere. Sed multo est mirabilius illis: neq; iudicandū: neq; pecuniā congregandū: neq; duniēdi quē quā per superbiā aut irā aut aliam iniustā ob causam licentiam

Præceptum pro rege.

Sacerdotum cibi

permissam. Sed veluti priuati tenebantur legibus: neq; id egre ferebant exitimantes parendo legibus se beatos fore. Nam ab his: qui luis indulgerent cupiditatibus: multa censebant fieri: quibus damna piculaq; subirent: Scientes enim sæpius se peccare: tamen aut amore: aut odio: aut alio animi morbo victi nihilominus aberrant. Qui vero sapientia consilioq; vitã instituant: in paucis offendunt. Hac vsi erga subditos iusticia reges omnium beniuolentiã adeo assecuti sunt: vt nõ solũ sacerdotibus: sed singulis ægyptiis maior regis: q̃ filiorũq; aut aliorum principũ: salutis inesset cura. Etenim plurimi regũ quos rettulimus: ciuiles mores secuti acta foeliciter vita mortẽ obierunt: quoad ea legum disciplina permansit: Nationibus p̃ terra variis subactis: plures possedere pecunias: regiones ædificiis operibusq; ingentibus vrbes amplissimis donis sumptuosilq; decorãtes. Sed ea: q̃ post obitũ ægyptii suis regib⁹ p̃buerint: magnã populi erga principes beniuolentiã mōstrat. Id honor mortuis impensus ostēdit. Nam cum quis regum decedit e vita: ægyptii omnes mortem cõmuni mœstitia lugēt: vestes lacerant. templis clausis forum non frequentant. Festa solemnia non agunt. Dies septuaginta duos luto deturpantes capita: ac sindone subtus mammas cincti: vna viri mulieresq; ducenti ferme aut trecenti circum ambulant bis in die: nouãtes luctum atq; ad numerum cum cantu virtutes regis cõmemorantes. Cibis animantium coctisq; ac vino: omniq; mensæ apparatus abstinent. Non lauacris non vnguentis non stratis lectis non venereis vtuntur: sed tanquam defuncto filio per eos dies mœrentes lugent. Hoc tempore. quæ ad pompam funeris spectant præparatis: postrema die corpus in arca conditum ante sepulchri aditum ponunt. Ibi breuiarium in vita ab rege gestorũ de more recitãt: volẽtiq; facultas datur defunctũ accusandi. Astant sacerdotes: mortui recte facta laudãtes. populus is p̃ magnus est: q̃ exegas circũstat applaudet veris laudib⁹. in reliquis magno reclamatione tumultu: quo accidit vt plures reges repugnãte multitudine: solito caruerint sepulchri honore ac magnificẽtia. Is timor coegit ægypti reges iuste viuere veritos futuram post mortẽ plebis iram atq; odium sempiternũ. Antiquorum regum viuẽdi mos hic maxime fuit: Ægypto oĩ in plures ptes: quarũ qlibet græco verbo nomos appellabãt diuisa cuilibet p̃tor aderat. qui oĩm haberet curã. ægypti veteri galibus trifariam partitis: priorem portionẽ percipit colle-

Regum
cura.

Luctus
in regia
morte.

Laudes
Regum
iustitia

LIBER

gium sacerdotū magna apud incolas auctoritate : tum ppter deorū curā: tū ppter doctrinā qua plures erudiūtur. Hāc partē tū ad sacrificiorū ministeria: tū ad priuatæ vitæ cōmoda impertiūt. neq; enī deorū cultū omittendū putant : neq; publici cōsiliū vtilitatisq; ministris: æquū cēsent vitæ cōmoda deesse. Adfunt enī grauibus in rebus hi semp cōsilio atq; opere regibus : tū astroꝝ peritiā : tum vero sacrificiis futura p̄dicentes. Ex libris p̄terea sacris priorum gesta referūt: quibus reges in agēdis noscant: q̄ sint profutura. Non. n. quē admodum apud græcos vn^o homo: aut vnica mulier sacris p̄est: sed plures in cultu deorū honoreq; versantur: qui eandē sacroꝝ curā filiis tradūt. Hi omnes immunes sunt secūdūq; post reges honoris dignitatisq; locū tenent. Altera portio ad reges puenit: quam & ad bella & ad vitæ cultū: cū ad liberalitatem erga strenuos viros p̄meritis impendunt. Qua ex re fit: vt populares nullo grauētur tributo. Tertiam percipiunt milites: & qui belli sunt instituti ministerio : vt hoc stipendio accepto paratiorem habeāt animū ad belloꝝ pericula obeūda. Iniquū enim foret ad tuendā cōem salutem intentos nulla ex ea pro qua pugnaret: patria cōmoda percipere. Ea vero p̄cipua vtilitas videtur: q̄ mercede laborū impensa cum fiant opulentiores: facilius gignendæ proli operā dant. Quo fit vt refert a multitudine hominū patria nequaq̄ externo milite egeat. Hoc militandi ordine a p̄genitoribus suscepto : parentū virtutē a pueritia imitati bellicisq; exercitati muneribus milites ægregi euadūt. Est in sup eorū politia in tria hominū genera instituta: pastoꝝ: agricolarū: opificū. Agricolæ parua quadā mercede sacerdotibus regeq; aut militibus agros mercati: p̄ omnē ætatē ab ipsa pueritia rei rusticæ sine intermissione vacāt. Quo fit vt agricultura cæteris: tum ob doctrinā a parentibus percæptam: tum ob continuū vsū: præsent. Norunt enim p̄ceteris diligenter agrorum naturam: rigandi serendiq; ac metendi tempora : & fructuum seruandorum commoditates: tum parentum obseruatione: tum sua diligētia cognita. Eodem modo & pastores cura atq; arte regēdi pecoris a patribus accepta: semper in eo gubernando ætatem agunt. Multum eis conferunt: quæ a p̄genitoribus in pecorum cultu ac pascuis audierunt. A nōnullis etiam quædam suo studio adiuuenta. Nam qui aues & anseres nutriunt: præter earū: quæ apud alios homines habētur: p̄creandī naturam: adeo illis indulgēt : vt in numerum dictu

Sacerdotum honores.

Agricolæ =
le giptii

Pastores

mirabilē auiū euadant. Nō enim ouis incubant aues: sed ipsi ingenio & naturali arte ex ouis. p̄ter cæterorū cōsuetudinem: educunt fœtus. Artes quoq; apud ægyptios admodum excultas videmus. & ad summū perductas. Nā soli ægyptii opifices omīssa rerū publicarū cura: nullū nisi aut legib⁹ p̄missum. aut a patre traditū opus exercent: vt neq; eos docētis inuidia neq; ciuile odiū neq; aliud qd ab instituto impediāt exercitio. Aliis in locis licet artifices relicto priori: opificiis cæteris se dedere: & hos cultui agrorum: hos mercaturæ alios pluribus artibus operā p̄bere. Quidā in ciuitatibus: q̄ a populo reguntur: ad cōtiones cōcurrūt: in p̄nitē ciuitatis p̄ctio corrupti. Apud ægyptios: si quis opifex ad rem. p. accedat: aut plures exerceat artes: magna mulctatur pœna. Hāc antiquā tū rei. p. tū priuatæ institutionē a patribus traditā veteres ægyptii habebāt: Iudicia vero nō casu fiebant: sed rōne: existimabāt enī rite facta plurimū vitæ mortaliū prodesse. Nā punire nocētes: auxiliū ferre opp̄ssis: optimā ad p̄hibēda mala facinora viam putant. Pœnā vero delicti: aut pecunia: aut gr̄a tolli: existimabāt cōfusiōnē vitæ cōis fore: Quāobrē ex ciuitatibus clarioribus: vt heliopoli mēphi thebis viros optimos eligebāt: quos iudiciis p̄ficerēt: qui iudicū cōfessus: neq; athenarū ariopagitis: neq; lacedæmoniorū senatui cedere videbatur. Postq̄ hi cōuenerāt triginta numero: inter se eligebāt optimū virū: quem iudicii principē cōstituebāt: in locū cuius ciuitas aliū iudicem substituebat: his oibus victus: sed principi opulentior a rege dabatur: is aurea catena: signū variis ornatū lapidibus a collo suspensum: quod appellabāt veritatē gestabat: Ceptis iudiciis ac signo veritatis a principe iudicū proposito omnibusq; legibus quæ octo libris cōtinebantur in medio eorum cōstitutis: mos erat accusatorē scribere ea in quibus aliū accusabat: modūq; patratæ iniuriæ aut damni facti quantiq; eam extimaret scribere. Reo tēpus dabatur rescribendi ad singula: & aut se id non fecisse aut recte fecisse purgandi: aut iniuriam vel damnū minoris extimandī. Rursus accusatori reoq; inuicem respondendi locus erat. Ita bis auditis ligatoribus: cum iudices de controuersia quæsisissent: princeps signo veritatis in partē veriorē verso: sententiā ferabat. Hic mos iudiciorū apud ægyptios erat: extimantes accusantiū excusantiūq; altercatione & scriptis veritatē maxime elici posse. Sane oratorū ars: hipocritatū fraudes. lachrymæ periclitatiū multos a recto veroq; iu-

Iudicia
ægyptio-
rum.
Pœnam
prodesse.

Iudicis
monile.

Sententię
modus

dicio auerterunt. Videre quidē licet. aut errore aut effectione
 aliqua: aut misericordia: aut oratione dicentis sæpius reos fuisse
 se ab iudicibus absolutos. Verum si aduersantium scripta peni-
 tus intelligantur: existimarunt iudicari rectius veluti nota ve-
 ritate posse: cū neq; ingenio neq; astutia neq; mēdacio neq; au-
 dacia neq; arte iudicia puerterentur. Sed cuiq; esset cōe ius: tū
 q̄a tēpus dabatur accusatori reoq; ad disceptandū: tū quia iu-
 dices & eorū responsis elicerēt veri iudicii modū. Quoniā de
 legū institutione mentio incidit: haud erit alienū ab instituta
 historia antiquas ægyptiorū leges referre: quo palam sit q̄tum
 cæteris præstent & rerū ordine & vtilitate. Primū periuri ca-
 pite multabantur: tanq̄ qui duplici tenerētur scelere: vt qui &
 pietatē in deos violarent: & fidem inter homines tollerēt: ma-
 ximū vinculū societatis humanæ: si quis iter faciēs aut homi-
 nem a latronibus cædi cōperiret. aut quālibet iniuriā perpeti:
 neq; subuenire auxilio: si posset: mortis erat reus. Si auxilium
 ferre non posset: denūtiare latrones tenebatur: & iniuriā accu-
 satione prosequi: qui ea negliget & plagis ad certum numerū
 plectebatur: triduoq; carebat cibo. Falso quēpiam accusans: si
 postmodum ad iudicium delatus foret: pœnā calūniatorib⁹
 statutam subibat: Cogebantur ægyptii omnes scripta sua. no-
 mina ad præsides regionum: & simul quo exercitio viuerent
 deferre: qua in re si quis mentiretur: aut si iniusto viueret quæ-
 stus: in mortis pœnā incidebat. Dicitur hanc eandem legē a so-
 lone: cū ad ægyptios penetrasset: ad athenienses traductā. Si
 quis sponte aut liberū aut seruū occidisset: morte damnari le-
 ges iubebant: quæ non fortunæ conditionem: sed consilium
 facti pendentes: hominis a sceleribus deterrebant: & simul
 vindicata serui morte reddebantur liberi securiores. Patribus
 qui filios occiderent: nō erat pœna mortis indicta: sed tribus
 diebus noctibusq; continuis edictum: vt circa defuncti corpus
 assister & publica etiā custodia astante. Non. n. iustum putabāt
 eum priuari vita: q̄ vitæ filii auctor fuisset: Sed potius conti-
 nuo dolore factiq; pnia affligi quo cæteri ab simili facto auer-
 terentur. Parricidis exquisitam imposuerunt pœnam. Nā arti-
 culatim p̄acutis calamis cæsos iubebant viuos supra spinarū
 aceruum comburi maximū inter mortales iudicantes scelus:
 ei mortem per vim inferre: a quo vitam accepisset. Mulierum
 morti destinatarū si p̄gnantes essent: ptus expectabatur: quā le-
 gem multi græcorū acceperunt: existimātes penitus iniquum

ægyptio
 tū leges.
 periuri
 pœna

Accusās
 falso.
 Aegyp =
 tiorū no
 mina.

Homi-
 cide.

Parrici-
 dæ

Pugnan-
 tes

esse eū: q̄ nihil cōmīssisset: vna cū facinoroso pœnam pati: aut duos plecti: cū vnus deliquisset. Cumq; eo: qui spōte peccasset criminis vacuum puniri. Insuper cum sola peccasset mater: mi nime equum censebant filium patri: matricq; comunē luere ma ternam pœnam. Et. n. sæpe reprobū est: iniquos iudices mor- tis reos liberasse: dānasse infontes: In bellis vero: q̄ aut ordi- nem reliquissent: aut non parerent ducibus: nō plectabātur mor- te: sed maxia oīum ignominia: qua postmodū virtute & recte factō deleta: ad priorē statū redibāt. Ea lex & hoies assuefacie bat: vt id dedecus pessimū malū: morteq; ip̄a grauiorē cēserēt. Et simul admonebat mortuos nihil vitæ mortalium p̄desse: Ignominia vero affectos: pluriū bonorū virtutis desiderio cau- s. m. futuros. His: qui secreta hostibus reuelassent: linguam lex iubebat abscindi. Et q̄ monetam circuncideret: aut adulterinā- cuderet: aut pondus vel signa imutaret: aut l. s. iscriberet: aut descripto demeret: aut falsas syngraphas afferret: abæ āputa bantur manus. vt q̄ corpis ps peccasset: per vniuersam vitam lueret pœnā. Cæteri quoq; aliorū calamitate moniti ab simili scelere abstinere. Asperæ etiā: circa mulierū delicta: pœnæ statutæ erant. Nam ei: qui mulierem liberam violasset: virilia execabantur: quoniam vno crimine tria haud pua scelera com- plexus esset: Iniuriā: corruptelā: & liberorū cōrūsiōnē. In adul- terio spōtaneo deprehēsus virgis cædebatur ad mille plagas. Mulier naso mutilabatur. Quo dedecore vultus incontinen- tia maculatus ea mulctaretur parte: qua maxie facies exornat Legum: quæ ad hoīum cōmertia p̄tinēt: Bocchoridē latorem scribunt fuisse. Hæ mandant creditis absq; scriptura mutuo pe- cunis si negarentur: stari debitoris iuramēto: vt quæ iusiuran- dū veluti religiosam rē magni extimarēt. Nā cum certum sit iis: qui sæpius iurant: abrogari fidem: plurimi ducūt ne boni viri nomen amittatur: raro ad iuramentum descendere. legis insuplator omnem fidem in virtute constituens bonis morib⁹ iudicauit assuefieri hoies ad probitatem: ne indigni fide vide- rentur debere. Iniquū etiā putauit eis: quibus absq; iure iurādo credita pecunia esset: de re sua iurātibus non prestari fidē. Fœ- nus: quod ex scripto contrahebatur: prohibeat vltra cōtracti mutui duplū ex- gr: solutio ex bonis debitoris solū fiebat. Cor- pus non poterat addici creditori: putabat enī oportere bona tantū subdita esse debitis. Corpora quorum opera & bello & pace vte ētur: ciuitatibus addicta esse. Non enī æquū videba-

Inobe-
dientes
Futiles

Moneta
adulteria
falsarii

Adulte-
ria

Boccho-
ris legū
lator: ius
iurandū

Fœnus
Vlura

Furum
mos:

Aegyptio-
rum vxor-
es

Cibus in
fantum

Sacerdo-
tum filii

Arithme-
tica: Geo-
metria:

tur milites: qui pro patriæ salute pericula subirēt. p̄ vsuris in carcerem duci: aut ob vnus avaritiam in periculū agi patriæ salutem. Hanc quoq; legē videtur Solon ad athenienses trans- tulisse: quā sisatheam appellauit: decernēs: ne ob vsuras ciui- um corpora necerētur. Haud iniuria querūtur quidā de non- nullis græcis legū latoribus: qui arma: aut aratrū: aut aliud quiduis operi necessariū prohibeāt ob foenus addici creditori corpora vero: quæ his vtuntur tradi pmittant. Lex præterea priuatim de furib⁹ apud solos ægyptios hæc erat. Iubebat eos qui furari volebant: nomē suum apud principē sacerdotū scri- bere: atq; euestigio furtū ad eum deferre. Similiter quibus res furto erepta erat: ad eundē rei sublatae tēpus diem & horā scri- bere tenebantur. Hoc modo facile inuēto furto q̄ rē amississet quarta mulctabatur pte: q̄ daretur furi: Satius lator esse legis duxit: cū impossibile esset furta phiberi potius alicuius portio- nis: q̄ totius rei amissæ: hoies iacturā pati. Nuptiarū nō idem apud ægyptios mos est. Sacerdotibus vnā tantum vxorē du- cere licet. Reliqui pro volūtate: & facultatib⁹ plures hñt. Quā legem cōferre existimant pp̄ hoium multitudinē & ad foelici- tatem & ad potentiā ciuitatū. Nullus ex eis ne ex serua quidē empta genitus: spurius habetur. Solū enim patrē existimāt ge- neris auctorē: matrē & nutrimentū & locum infanti p̄bere. Ar- bores vero fructū ferentes: p̄ter græcorū morē appellant ma- res: foeminas: q̄ adiuuant maturitatē. Natos adeo pua educāt faciliq; ip̄esa vt vix credi posset. Nā tū scirporū: tū aliis radī cibus: quas sub cineribus coquūt: cū caulibus palustribus: q̄s parti coctas: ptim allas igni: ptim crudas p̄ cibo prebent libe- ros nutriunt. discalciati nudiq; maiori ex pte ob patriæ tēpe- riem: vitā ducunt: Omnis sumptus in pueros: quosq; ad æta- tem pueniant: a pentibus impensus nō excedit dragmas vis- ginti. Qua ex causa contingit ægyptū gentes cæteras hoium numero excedere: pluraq; in ea magnifica esse opa effecta. Eru- diunt sacerdotes filios & litteris q̄ appellantur sacrae: & aliis: quæ ad cōmunē spectant doctrinam: vt plurimū geometricæ arithmeticaq; studio intenti. Fluuius enī: q̄ singulis annis pp̄ inundationē varias agroꝝ formas sup̄ducit: magnas cōten- tiones inter vicinos de finibus agroꝝ excitat: quæ absq; geo- metriæ adminiculo: haud facile cōponi possent. Arithmetica vero & vitæ domesticæ est vtilis: & ad geometriā atq; astrolo- giam maxime cōfert. Accurate vero & ab aliis qbusdam & ab

ægyptiis tradūtur ordo & astroꝝ motus cōrūꝝ descriptio: res multis antea sæculis summo studio obseruata. Planetarū insu per motus: cōiunctiones: epicyclos: cuilibet: q̄ etiā vires erga animātium generationē: quæue aut bona aut mala importa- rent hominibus. diligēter scrutati sunt. sæpius quoꝝ quo melius occurri futuris posset. Sterilitatē p̄terea fructuū vbertatē: morbos: tum hoibus: tū pecoribus iminentes: terræmotū atq; inundationū tpa cometarūꝝ ortus p̄dicebatur. Multa etiā reliquis cognitu difficillima diutia obseruatione nota significabant. Afferunt etiam in babylonia chaldeos ægyptioꝝ colonos: astrologiæ: vt qui eā ab ægyptioꝝ sacerdotibus accepint peritos esse. Reliꝝ ægyptioꝝ multitudo a pueris ex p̄e aut cognatis discūt vt dictū ē: exercitia vitæ. Litteras p̄cipiūt nō oēs sed artificio dediti. Palestræ aut musicæ nō vacant: existimantes quottidianū illius exercitiū iunioribus infirmū esse: & piculosum. Exq; eo breuiore vires effici. Musicā nō solū inutilē: sed nocuā ducūt tanꝝ viroꝝ aios effceminantē: Morbos vel seiuinio curant vel vomitu: idꝝ aut quottidie: aut tribus diebus aut quattuor interiectis. Afferunt enim ex ciboꝝ sup̄fluitate omnes creari morbos. Eam ergo ad validinē curā esse optimam quæ morboꝝ principia auferat. In militiā aut pegrinationē p̄fecti: nulla impensa mercede curātur. Medici. n. ex publico victū sumunt. ægros secundū legē curāt ab antiquis medicis cōprobatissq; scriptoribus traditā Siquis normā sacri libri secutus infirmū sanare nequerit: omni caret crimine. Si p̄terea: quæ libris cōtinentur: illū curauerit morte punitur. Cre didit. n. legislator ea medēdi cura: quæ plurio tpe ab optimis medicis obseruata p̄fectaq; sit: haud facile meliorē repiri posse Animātia diis penes ægyptios sacra haud immerito preter si dem videtur: quanto honore habeantur credere. Colunt enim animantia quedam præter modum non solum viua sed etiam mortua: sicut selem Ichneumonas: canes: accipitres: ibides: lupos: crocodillos & eiusmodi plura. Quorum causas reddere: si prius pauca de his disseruerimus: enitemur. Primū singulis animātibus: q̄ colunt: sepatim quāpiā regionem sacrant. q̄ satis sint ad earū curā ac victum. Faciūt etiā diis q̄busdā vota ægyptii p̄ pueris: qui morbo euaserint: radentesq; capillos: ac in auro argentoue ponentes dant mimis magis: Qui eiusmodi animalū curā habent. Alii carnes incisas accipitribus volātibus p̄iciunt: magna voce: donec carnes capiāt appellantes

Astrorū
motus

Chaldæi

Musica
Morbo =
rū cura =
tioMedici
publiciAegyp =
tioꝝ: aia =
lia culta.
Vota
ægypt.

LIBER

**Aialium
sepulture**

**Deroma
no felis
interem-
toreyltio
sumpta,**

**Mira a ca
nib⁹ cete
risq; aia-
libus sa-
cris absti-
nentia.
Diuerfa
diuerse
regiones
adorant
aialia.**

In cibum vero felis ac Ichneumōis blandiētes illis ac alliciētes panē in lacte ponūt aut nutriunt piscibus nili. Eodē pacto & animalibus cæteris opportunū cibū p̄bēt. Nō solū vero horū cultū palam profiteri non erubescūt: sed tāq̄ in honoribus deorū effusi id laudi sibi & decori ducunt. Cūq; signis illorū p̄priis vrbes ac varia loca circūeant: procul ostentātes: q̄ obseruant animalia: ea more supplicū singuli venerātur. Cū ali- quod eorū moritur sindone contectū cū vlulatu pectus percu- rientes sale liniunt ac cedri liquore vnguentisq; odoriferis: quo diutius seruetur corpus vnctum in sacris locis sepeliunt. Si quis quod horum sponte aialiū occiderit morte damnatur. Eluro et Ibide exceptis: quos spōte an secus occiderit inter- ficitur accurrēte turba: & absq; iudicio hoīem variis suppliciis affectum interficiēte. Quo timore qui hos mortuos cōspexit p̄cul astās lamētatur testificās aial absq; sua culpa mortuū esse. Adeo aut mētes hominū ea supstitio peruasit: adeoq; infixus aīs horū cultus: vt quo tēpore Ptolomæus rex a romanis so- cius atq; amicus dictus est: applaudentibus ægyptiis italosq; ad se venientes summo studio colentibus: maximeq; anniten- tibus ne quā dissensionū aut belli causam p̄berent: tamen cū quidā romanus Felē occidisset ad domū eius concursu plebis facto neq; ab regis ad id missis principibus neq; a romanorū timore a pœna hoīs absterreri potuerūt: quīs nō sponte bestiā occidisset. Quā rē nō auditu percæpimus: sed visu cū eo tem- pore in ægyptū nauigassemus. Vidētur hæc forsā indigna si de nonnullis: & fabulis q̄ vero similia. Sed indigniora multo videri debēt q̄ sequūtur p̄mēte aliqñ ægyptios fame: adeo vt plures ab humana carne ob inopiam cibi nō abstinerēt: aialia sacra oīno intacta reliquere. Sicubi vero canis domi mortuus repertus esse: singuli eius domus totum corpus acta lamenta- tione radūt. Hoc quoq; est mirabilis. Sicubi vinū frumētūue aut aliud quid victui accōmodatum vbi simile animal expira- uit inuentū esset nō amplius illius vtebātur. Eodēq; luctu etiā ad alia loca profecti elures & accipitres mortuos ad ægyptū: deficiente psæpe viatico deferebant. Quāuis etiam facile sit: quō apud memphim apis: apud heliopolī Mneuis: Apud mi- detā hircus Crocodillus apud meridīē paludē: Leo apud leō- tem ciuitatē multaq; alia varie colantur: referre tamē difficile est ea apud hmōi rerū inscios credi. Nutriūtur hæc aialia sūma cura atq; impēsa in tēporū ambitu: a viris haud quāquā con-

tēnendis. Quæ similitudine & halica variisq; epulis lacte cōditis cibant. Anseres insup tū elixos tum affos opponūt quottidie. His qui cruda edunt aues captas prebent. Den q̄ eas oēs magna sustentant cura ac sumptu. Lauant insuper aqua calida vnguentis optimis odoriferisq; lectos quoq; illis sumptuosos sternūt atq; ornatos. Si quod ex eis infirma natura nascitur diligenter curant: p̄terea foemellas cuiq; generi animalū p̄parant speciosas: quas appellant pellices. Inq; his nutriēdis plurimū impensæ atq; operæ ponūt. Eorum mortē æquæ: ac filiorum lugent: sepeliuntq; sumptuosius: q̄ eorū facultas ferat. Post alexandri obitū: cum Ptolomæus lagus ægyptum teneret: boue in memphī ex senecta mortuo: qui illius nutriēdi curam cæperat: pecuniā quæ in eius sumptu data erat per magnam ac insuper quinquaginta talenta argenti mutuo a Ptolomæo sumpta in eius sepulturā impēdit. Nostra quoq; ætate quidā qui ea animalia nutrierant: in illorum sepulchra haud minus cētum talentis contulere. Addemus & his quæ circa facri tauri: quæ vocāt apim: curam fieri p̄cæpimus. Eo mortuo magnificeq; sepulto quærunť ad id delecti sacerdotes vitulum priori perfimilē inuēto populus luctum fuit. Sacerdotes quibus ea imminet sollicitudo primū in ciuitatem nili vitulū perducunt: in qua eum nutriūt diebus quadraginta. Deinceps in nauim contactā habitaculū aureū habentē introducētes: & ad Memphim vt deū ducētes in vulcani fano locantes. His diebus solæ mulieres taurū vidēt: q̄ ante eius faciē astantes: vestibus sublatus ei abrasum foemē ostētant. Reliquo tpe phibētur in cōspectū huius dei accedere. Honoris boui impēli cām nōnulli tradūt: q̄ defuncti Osiridis aīa in bouē transmigrasset: quæ deinceps ad posteros pergens fuerit transfusa. Alii a thysone: interfecto Osiride ferunt apim membra eius collecta in bouē ligneum corio bouis albo circūdatū coniecisse: ideoq; ciuitatē busiridē appellatā. Multa alia de apide fabulantur: quæ longum esset singulatim referre. Omnia vero miranda & fide maiora de eiusmodi animalū honore differentes ægyptii: dubitationē haud parūa quærētibus cās iniūcerūt. Sacerdotes secretiora q̄dā scripta: prout iam diximus: habent. Multi ægyptiorum tres cās reddunt: quarū prima oīno fabulosa est: & antiquorum simplicitate digna. Aiunt enim priores deos: cum pauci numero essent: viribusq; populo impares impietatē vero hominū timerēt: similes se quibusdā animātibus finxisse: eoq;

Magna
p̄ bonis
sepultra =
ra ip̄sa.

Bouis
honor
cur

Busiris
ciuitas.

LIBER

Aialia
cur culta

modo crudelitatem vimque hominum effugisse. pro deinceps orbis imperio: ut redderetur animalibus gratia: quae suae salutis causam praebuissent: consecrassent illa quorum sumpsissent formam: ostendisseque quo pacto & viua nutrienda essent: & mortua sepelienda. Secundam causam ferunt aegyptios veteres: apud quos nulla militaris disciplina: cum a vicino saepius bello superaretur: excogitasse ferre aliquod insigne: quod milites sequeretur. Figuras igitur animalium quae nunc colunt tabulis pictas duces eorum in bello tulisse: eaque ex re cognito seruatoque sub quo quisque militaret ordine victoriam consecutos. Igitur visum esse gratiam his animalibus tanquam victoriae auctoribus reddi. Statutumque nephas esse quodammodo eorum quorum imago delata fuerit occidi. Sed coli potius debere honoremque affici. Tertia affertur causa horum animantium illata victui hominum utilitas. Nam bos Foemella & alios parit qui terram arant & ipsa haud inutilis ad arandum. Oves bis edunt foetus lanamque praebentes vario accommodatae usus: lac caseumque abunde nobis praebent. Canis tum venationi tum ad custodiam prodest. Propterea deum qui apud eos Anubis vocatur: capite fingunt canino significantes custodem corporis osiridis atque isidis fuisse. Quidam asserunt Isidis canes: quo tempore osiris quaesitus est: & feras & obuios omnes ammouentes: vna osiridis corpus inuestigasse. Ideoque infestis isidis praerite canes pompam: veteri more antiquam erga canes gratiam ostentate. Felis vero ad serpentum & ad aliorum reptilia morsus plurimum conferunt. Ichneumon crocodillos obseruans: oua eorum conterit: qua diligentia occurrit: ne illo multitudine infestum flumen reddatur. Quodque dictum incredibile videatur crocodillos occidunt. Mersi enim limo: cum bestiae aperto ore in littore dormientes iacent per os infra corpus insiliunt: eosque ventre confestim absque villo periculo fera mortua egrediuntur: Ex auibus tum ibis utilissima est ad serpentes ac locustas: bruscosque delentes: tum accipitres admodum profunt ad scorpiones cerastasque & parua animalia: quae morsu nocent. Quidam ob eam causam honorem haberi accipitri volunt: quod his vtantur augures in futurorum praedictione. Alii accipitrem praescis temporibus dicunt: librum puniceis inscriptum litteris: in quo continebatur: qui cultus diis quibus honor deberetur: thebas ad sacerdotes detulisse. Quapropter litterarum sacrarum scriptores & puniceum filum gestant & accipitris alam in capite. Thebae aquilam honorant: tum quia regia videtur auis: tum ioue digna: hircum deificauerunt: sicut & graeci priapum: propter eam corporis partem: a qua sit

Aquilae
honor.
Hirci
honor.
Priapus.

omniū ortus pudendis non solū ægyptiū: sed alii plures sacra faciūt tanq̄ causæ animantiū creationis. Sacerdotes quoq; cū in ægypto sacra patria suscipiunt: primū huic deo initiantur. Panas insuper & satyros tradūt eadē cā ab hoibus coli. Igitur & imagines horū plurimas nōnulli in grāciam fecunditatis eoz; in tēplis ponūt: in hirci naturā quā libidinofam esse dicunt similitudinē. Tauros sacros apim scilicet ac Mneum pro diis honorant: in osiridis veluti frugum ac fructū reptonis memoriā apud posteros immortalē. boues ruffos: quoniā videntur colore similes Typhoni: qui osiridē necauit imolari pmissum. Et homines quoq; colore typhonis antiqui reges ad sepulchrū osiridis sacrificio mactabant. Qua ex causa pauci Ruffi ægyptiū reperiebātur externi plures. Hęc res materiā fabulandi græcis dedit Busiridem hospites necasse: sed osiridis sepulchrū ea crudelitate notatū est. Lupos venerari ferunt. ppter similitudinē canū: parū enim natura: cū etiā mutuo coeant a canibus differunt. Reddunt & aliam cām honoris huius ægyptiū fabulosiorē nā cū Isis vna cum filio oro cū typhone esset bello dimicatura: ferūt osiridē lupi forma ab inferis auxilio & vxori & filio venisse. Victores itaq; typhone interfecto honorē ei animanti impēdisse: cuius interuentu subsidioq; victoria parta esset. Tradūt nōnulli agros ægyptiorū icursantes æthiopes a lupis facta acie vsq; ad ciuitatē elephantinam repulso. Qua ex re sit & locus ille dictus lycopolis. Et eis beluis honos a posteris habitus. Crocodillos admirātur multi: cum hoies interficiant edātq; rem pntiosam mortalibus: cur lege vt p diis colantur: fuerit sancitū. Sed vidētur toti patrię securitatē afferre: nō tantū nilus: sed & qui in eo sint crocodilli. Quos arabiaę lybiaęq; latrones veriti non audent flumen transire populatū. Affertur & alia ab historicis huius bestiaę colendæ rō. Nā regē quē minam dixere: cū sui canes persequerentur: fugisse aiūt in miridis paludē ibiq; a crocodillo susceptum: mirabile dictū in continentē fuisse delatū. Igitur vt gratiā aiāli redderet condita ciuitate paludi propinqua: quā crocodillā appellauit: mandasse accolis: vt pro deo ea bestia coleretur: paludēq; in earū cibū vouisse. Eo quoq; in loco pyramidē quaq; versus quadratā in sepulchrū tibi ac rē multis admirandā sæculis labyrinthū ædificasse volūt. Similia & de multis aliis animātibus ferūt: q̄ breuitatē sequētes omisimus. Hęc autē ob eis vtilitatis causa fuisse adinuēta indicium est: nōnullos

Panes
Satyri.

Ruffi ho
mines &
boues
mactati
Fabula
Lupi ho
nor.

Lycopo
lis.
Croco
dilli ho
nor.

Mina
rex.

Croco
dillayrbf.

cibus quibusdā qui in usu sint: abstinere. Nā quidā lētem: alii fabam: nōnulli caseū: alii cæpe cū plurimos eiusmodi fructus ferat ægyptus: nequaquā edunt. Adiicitur his & alia cā apud prisicos reges sæpius desciscēte populo: quēpiā prudētia p̄stā tē in plures ægyptū partes diuississe edixissetq; q̄ animalia se- paratim colerēt a q̄busue cibus abstinerēt. Eo id actū esse cōsi- lio: vt cū quicq; certa animātia p̄ diis haberent: q̄ ab aliis cole- rētur contēptis: alteri alteros perosi nequaquā simul aduersus principes cōspirarent. Quod & secutū est. Nā diuersoꝝ finitū homines inuicē dissentiūt mutuo sibi cultus impietatem obii- cientes. Fertur & alia horū animalium cōsecrandorū ratio. Nā a primordio orbis cōuenientes simul homines ex siluestri vi- ta primū carnibus humanis vescebantur: bellabanturq; inuicē eo cui plus virium inerat: superante. Tum iniuriis potentiorū imbecilles vrgente necessitate edocti: acie facta signū anima- lis sibi ex his quæ postea cōsecrata sunt proposuere. Ad quod post modum congregati infirmiores aduersus aliorū iniurias se tuebantur. Quo factum est: vt animali quod salutis causa fu- erat deorum honores tribuerentur. Ita diuersæ ægyptiorum gentes hmōi animantibus a suis maioribus sacris: vsq; ad hoc tempus honores p̄bent. Ex ea re dicūtur ægyptii p̄ter alias na- tiones erga benemeritos de se grati. Existimant enim magnā vitæ subsidium esse gratiæ retributionem. Et sane mouentur omnes ad beneficia eis impēdenda: apud quos senserint gra- tiam optime locatā esse. Hac ægyptii causa suos reges summo honore venerationeq; vt deos obseruant. Nam neq; absq; di- uino numine illos tantum imperiū credūt assecutos: & opti- me de mortalibus meritos propter res egregie gestas diuinæ naturæ participes arbitrātur. Videbūtur fortassis hæc quæ di- ximus miranda: sed nequaquā minus admirabitur quis: si qd apud quosq; fit ægyptios consideret in funere mortuorū. Pri- uati diuersarū gentiū mores. Cum quis defunctus est p̄pinq; omnes amici qui deturpato luto capite lugentes ciuitatem: quoad mortuus sepeliatur circūeūt. Interim neq; lauātur neq; vinū aut cibum nisi vilē sumūt: neq; vestibus vtuntur splen- didis. Sepulchroꝝ tres habētur species. Sumptuosa: medio- cris: humilis. In prima argenti talentū exponunt. In secunda minas viginti. In vltima parum quid sumptus irrogatur. Qui funera mortuoꝝ curant eo exercitio a maioribus tradito: fu- neris impēsā domesticis descriptā ferunt. Scrutantes quanti

Egypti p̄
cunctis
gratiosi

Reges

Mos egyptiorū p̄
corpori-
bus mor-
tuorū se-
peliēdis.
Sepul-
chrorū
tres spe-
cies.

velint celebrari funus: cōuentiōne facta corpus eis traditurus: vt iuxta impensam curetur funus. Primus grāmaticus (ita enī appellatur) posito humi corpore circa illa describit q̄tū a sinistra parte incidatur. Deinde qui dicitur scissor habens lapidē æthiopicū quantū lex finitatus aperit subitoq; cursu psequētib; qui astabāt lapidesq; cū execratione in eū iacentibus fugit. Existimant enī odiū inhærere quicūq; amici corpus vulnere illato violarit. Curatores vero corporis hos fallitores appellant: honore digni existimationeq; habentur. Vtūt enim sacerdotibus tēplaq; pariter ingrediuntur. His penes cadauer astātibus vnus per scissurā corporis interiora p̄ter renes & cor ducit. Quæ singula alter vino phæniceo ex rebus odoriferis lauat. deinde corpus totū primū ex cedro cū aliis p̄ciosis vnguetis vngūt dies amplius triginta. Myrrha deinceps ac cynomomo cæterisq; rebus liniunt q̄ nō solū id seruare diutine: sed odoriferū reddere queāt. Curatū cadauer cognatis tradūt defuncti. Ita singulis eius partibus etiā supercilioꝝ palpebrarūq; pilis integre seruat: vt oīs corpis species dormientis more: integra p̄duret plures ægyptii p̄genitoꝝ corpibus domi magno sumptu cōditis: respiciētes suoꝝ imagines viuentiū magnitudine & habitu a lōga p̄genie ductas: tāq; viuētū aspectu animo oblectantur. Antequā sepeliatur corpus p̄dicatur a cognatis tū iudicibus tū defuncti amici: sepulturæ dies. Afferūt vero illū nomine mortuū appellantes paludem transiturum. Astātibus iudicibus āplius quadraginta numero sedentibusq; in p̄parato vltra stagnū hemicyclo. Trahitur nauis ad id composita ab his: quibus ea cura iniuncta est: regente magistro: quem sua lingua ægyptii Cyronē vocant. Vnde & orpheum: qua dere paulo post dicitur. Afferunt cū hunc morem apud ægyptios cōspexisset: finxisse post modū inferos partim quæ viderat imitatum: partim quæ ipse cōmentus esset. Perducta in stagnum nauis anteq; condatur in arcā cadauer: permittitur lege volenti mortuū accusare. Si quis cōprobatur male vixisse iudices sententiā ferūt: qua cēsēt corpus eius sepulchro priuā dum. Qui dephenditur iniuste crimen obiecisse magna multatur pœna. Cum deest accusator: aut per calūniam accusatū constat: cognati finito luctu ad laudes mortui vertūtur: nil de genere eius: sicut græci consueuerūt narrantes: Existimant enim omnes ægyptii pariter nobiles esse: sed ordiētes a pueritia: in qua vitæ institutionem eruditioneq; recensent: ad viri

Cadauer
rū cura.

Cyron
Inferorū
figmēta.

Mortuorum laus

ætatem descendunt. Eius erga deos religionē iustitiam continentiam virtutesq; cæteras cōmemorantes. Inuocatis vero in feris diis p̄cantur: vt eā inter p̄ios locent. Ad quæ verba omnis multitudo correspondet: gloriā mortuū extollens tanquā apud inferos cū beatis semp futuri. Sepeliunt postea quicq; suos hi in p̄priis sepulchris. hi quibus ea defunt: domi ap̄d firmiorē rem parietē arca corporis erecta. Qui vero aut crimine aliquo aut fœnore sepultura prohibentur domi absq; arca ponuntur.

Pignora parentū

Quos posteri ditiores facti ac debita crimina soluentes: honorifice sepeliunt. Gloriātur enī ægyptii suos p̄entes maioresue magnifice esse sepultos: Mos est apud eos defunctorū parentum corpora dare impignus creditori. Summa illos qui nō redimunt sequitur infamia: & sepultura carent. Mirabitur quis merito eos qui hæc instituerunt: non solum quæ ad viuentiū mores spectarent prosecutos: sed etiā quæ ad mortuorū sepulchra cultumq; pertinerent. Adeo hoc pacto ad bonos mores quantum fieri posset componi vitā hoīum extimabant. Græci sane qui fictis fabulis ac poerarū dictis fidē excedentibus de priorum meritis malorūq; pœna tradiderunt: nequaquā potuerunt suis scriptis traducere homines ad virtutē. Quin e contra potius derisi contēptiq; sunt ab improbis. Apud ægyptios vero non fabulis: sed visu impiis pœna: iustis laus impartita. Singulis diebus vtrosq; eorum quæ vitæ vtilia existant admonet cū videant cuiq; p̄ his quæ ægit debiti p̄mii memoriā impendi. Qua ex causa ad meliorē singulī virtūtur viuendi normā.

Leges optime

Eas enī optimas esse leges putādū est: quibus nō diuites: sed honesti prudētesq; hoies fiant. Igitur de ægyptiis legūlatoribus qui eas tam admirabiles exquiratq; tradidēre dicēdū videtur.

Minos Legilla = tor

Dost antiquā ægyptiorū vitam quā deum heroūq; tpe fuisse fabulantur tradunt p̄suasisse primū multitudinī scriptis vti legib⁹. Minoē magni aī virū vitæq; inter omnes p̄batæ. Finxisse autem eas mercuriū datas p̄cepto tanq̄ magnorum bonorū causam futuras. Quēadmodū apud græcos aiunt in creta quidē Minoē: apud lacedæmonios ligurgū fecisse: quorū alter iouē: alter Apollinē suarū legum auctorem extitisse dixit. Plures quoq; nationes eo mō traduntur leges suscepisse: q̄ optempantibus multorum bonorum causa fuere. Arianeis nāq; scribunt zaratstē simulato numine dedisse leges. Getis eodē mō zamolxis vestā p̄ferēs leges tulit apud iudeos

Ligurgi leges

Moyfi leges

Moyfes abiao quem deum vocant acceptas leges dare: p̄te

ferebat: siue putantes rem mirandā ac diuinā maxieq; mortali-
 bus vtilem leges esse: siue vt citius populi ob rei excellentiā
 deum timore legibus optemparent. Secūdus apud ægyptios
 legūlator dicitur vir prudētia excellens Sasochois Hunc & ad
 deum religionē cultūq; multa prioribus legibus addidisse p-
 hibent: geometriæq; fuisse inuentorē: ac incolis astroq; curius
 ostendisse. Tertiū Soosim regē tradunt: qui ad rem militariē &
 belli munia pluriā cōtulit institutis suis. Quartus scribitur rex
 buchoris tulisse leges: dederit & cōmertia hoium iudiciaq; cō-
 stituerit: cui⁹ memoria in multis ob īgenii acūmē vsq; ad hoc
 tēpus manet. Eū dicunt infirmo extitisse corpe pecuniarū pre-
 cæteris cupidū. Post hūc legib⁹ multa addidit Amalus rex: q̄
 tradūt & de his quæ ad monarchas ptinēt: deq; omni ægyp-
 tiorū iconomia p̄cæpisse. Hūc admodū p̄spicacē scribūt: iusti
 æquiq; amatorē: qua ex re ab ægyptiis est rex cōstitutus: cū re-
 gio gñe ortus nō esset. Cū elientes circa olimpiacū certamen
 occupati legatis ad eū missis q̄sissent: quo maxie modo id cer-
 tamē iuste fieret: si nullus elientis certaret respōdit. Policratū
 Samioꝝ principē: q̄ secū societate coierat cū & ciues & exter-
 nos eo nauigātes violētius tractaret: p̄ legatos ad modestiam
 hortatus est: quo sua cōsilia aspernate p̄ epistolā societate dire-
 mit: scribens eū sciret illum breui impiæ tyrānidis pœnas da-
 turum nolle cū amici casu dolere. Admirati sūt græci plurimū
 viri prudentiam: cum policrati breui quod predictum fuerat
 euenisset. Sextū ferunt Dariū Xerxis patrem legibus ægyptio-
 rū addidisse. Cui cum displiceret cambysis: qui antea regnaue-
 rat: erga deos ægyptios iniquitas: humaniter pieq; vixit. Ita
 q; sacerdotes eorū haud aspernatus theologia ab illis gestiq;
 quę libris sacris cōtinebant p̄cæptis: prischorū regū magnificē-
 tiam & in subditos humanitatem historiam cōplexus est. Cer-
 te virtutem illorum imitatus ab ægyptiis solus viuēs deus ap-
 pellatus est. Mortuus vero eos honores assecutus: qui regibus
 antiqua lege tribuebantur. Has cōmunes leges priores illi ma-
 gna gloria tradidere. plura postmodū quæ antea comproba-
 ta erant macedonum tempore sunt commurata. Nunc qui græci
 sapientia & doctrina præditi in ægyptum prisca temporū
 bus transferint: vt leges & doctrinam illorum perciperent: re-
 censēbimus. Scribunt eorum sacerdotes in sacris contineri li-
 bris transisse primum ad ægyptios Orpheum: Museum: Me-
 lampodem: Dedalum: homerum poetam: & spartanum ligur-

Sasochis
 Geome-
 tria.
 Astorū
 cursus.
 Soosim
 rex
 Buccho-
 ris
 Amalus
 rex.

Policrat⁹

Dariū
 leges
 Cābyses.

Græci in
 ægyptū.

Vide qd
prisci de
diis sen-
serunt

Charon

gum. Deinceps Solonem atheniensem Platonem philosophum
Ac Samium pythagoram: Eudoxum quoque mathematicum:
ac Democritum abderitem: & inopidem chium: Omnium ve-
ro monstrantur vestigia: quorundam imagines: nonnullorum
loca: tum ab eis: tum ab doctrina: quam secuti sunt denomina-
ta. In ægypto certe percæperunt omnia: quæ illos apud græ-
cos admirabiles fecere. Nam orpheum hymnos deorum plu-
rimos: orgia & inferorum fictionem attulisse tradunt: Osiri-
dis sane ceremonias & dionysii easdem esse: similesque esse isidis
cererisque nominibus tantum differre. Impiorum vero poenas &
campos elisios & statuarum usum ab ægyptiorum sepulchris
sumpta introduxit. Mercurium quoque secundum antiquos de-
stinanteram finxit mortuorum animas. Erat mos ægyptiis Apis
corpus reducentem aliquid prope astanti cerbero abscessum
porrigere. His ab orpheo ad græcos traductis homerus orpheum
imitatus idem in suo poemate scribens ait mercurium cyllenium
animas heroum euocare habentem virgam in manibus. Rur-
susque errant prope oceani fluxum & leucades petram solisque por-
tas & somnia populorum. Sequebatur virens paratum: ubi iu-
niorum erant animæ simulachra mortuorum. Oceanum igitur
nilum vocant: quoniam ab ægyptiis proprio nomine nilus
oceanus appellatur. Solis portas heliopoli dicit: pratium vero ha-
bitationem confictam putat eorum qui trans paludem delati
sunt quæ acherusia nominatur. Ea prope Memphim: circumque
prata amena: paludesque calamis plenæ. Prosequitur deinceps
mortuos hæc incolere loca quoniam ægyptiorum sepulchra ma-
iori sane ex parte in eis locis posita. Corpora vero per fluvium
& acherusiam paludem ad sepulchrum delata: ibique condita alia
que plura quæ nunc etiam servant ægyptii: dant fabulis quæ græ-
ci de inferis finxerunt locum. Nam navis quæ vectat corpora
variis appellatur. Hæc apud græcos epinathra. Obolum aiunt
dari portitori cui nomen inditum est ab incolis Charon. Asserunt
circa hæc loca hecates umbrosæ templum. Cocyti portas
atque obliuionis æreis vectibus distinctas. Esse & alias portas
veritatis: quas prope statua sit iustitiæ absque capite. Multa quoque
alia fabulosa de ægyptiis ferunt: quæ adhuc nomine & opere per-
seuerant. Nam in urbe Achanta trans nilum lybiam versus procul a
memphi stadiis centum quinquaginta vas est perforatum: ad quod
singulis diebus sacerdotes. cclx. aquam ex nilo deferunt. Assi-
ni etiam ficti fabula monstratur in quadam celebritate. Nodos

enim quos vnus in principio lōgioris funis cōplicat. Alii post sequētes dissoluunt. Melampodē insuper ferunt dionysii sacra ab ægyptiis ad græcos transfuisse: quæue de saturno ferūtur: deq; titanum pugna historiam postremo omnem deorum passionum docuisse. Dedalum quoq; aiunt imitatū esse laberinthi errores: qui ad hoc vsq; tempus manet. Hunc aliqui ædificasse dicunt Mendetum: alii naronem regem multo anteq; saturnus regnaret. Numerus prisicarum apud ægyptios statuarum idē est: qui est a dædalo græcis factus. Templi vulcani vestibuli quod pulcherrimū in memphi situm est Dædalum architectū fuisse constat obq; eam rem a populo statua lignea in templo quæ ab ipso fabricata sit donatum. Huic propter artis præstantiam multaque ab eo inuēta magna gloria adepta deorum honores accolæ impenderunt In vna enim memphis insularum templū nanc quoq; est dædalo dicatū. Homerum in ægypto fuisse: tū alia multa iudicia ferūtur: tū maxie potio ab helena i preteritoꝝ obliuionē Telamacho data. Nā portionē ad abolēdum luctū: quā poeta helenā cōposuisse scribit: i thebis ægyptiis a polinea thomii vxore factā constat. Vbi nūc quoq; mulieres hoc medicamine vtuntur. Apud solos vero heliopolitas Eadem eni heliopolis & thebæ sunt: prisicis etiā temporibꝰ inuenta esse tradunt & iræ & doloris medicamenta. Venerē incolę ex antiquo homine auream appellant: agrumq; esse constat aureꝝ veneris prope memphim. Quę de iouis Iunonisq; connubio tradūtur: deq; in æthiopiā peregrinationē exinde videtur traductum: quod annis singulis ægyptiū iouis templū tracto flumine in libyam fertur. Et constitutis diebus iterum ad priorē locum reducunt: tanq; ioue ex æthiopia redeūte. Quin etiam ligurgus plato solon multas ab ægyptiis sumptas leges ad suas res. p. detulerunt. Pythagoras insuper multa ex sacris libris geometriam quoq; & arithmetica percæpit: ac animarum in alia corpora transmutationē. Existimant autē & democritū quinq; annis quibus in ægypto fuit plurima in astrologia didicisse. Similiter & Inopidē cum sacerdotibꝰ astronomiisq; diuitius versatum: & solis circulum: & aliorum cursus astrorū: zodiacūq; ac multa alia ab eis percepta ad græcos digna laude attulisse. Sculptores antiqui maxie in honore fuerunt Teledeus ad Theodorus rhici filii: a quibus sami pithii apollinis simulacrum inest sculptum Huius statuæ medietas fertur Teledeus opus fuisse: reliqua pars a theodoro in epheso perfecta.

Melāpus

Dedalus

Mendes
vrbsVulcani
templūDædali
templumHomerꝰ
Potio ab
helena
inuentaVenus
aurea
IuppiterPythago
ras
Demo-
critusTeledeꝰ
Theodo
rus

LIBER

His simul positis ita cōueniebat totū corpus : vt ab vno artifice sculptū videretur. Genus artis græcis ignotum: sed apud ægyptios erat vsu cognitum. Nā soli ægyptii nō oculis toti⁹ statuæ cōpositionē metiebantur : sed dimensione vt ex variis multisq; lapidibus in vnū corpus ad certā mensuram reductis statua perficeretur. Res profecto mirāda diuersos artifices variis in locis ita in vnā mēsurā cōuenire: vt quādoq; ex viginti quādoq; ex quadraginta partibus vnica statua cōponeretur. Quod in samo signū simile operi ægyptio a capite vsq; ad pedenda ita pari forma diuisum cōstat vt vnus opus appareat. Et hæc in modum statuæ ægyptiæ fertur protensis manibus cruribus in ambulantis modū. Et de ægyptiis hætenus: nūc ad assyrios transeamus. Finis.

EXPLICIT LIBER SECVNDVS

Incipit Tertius: In quo hæc continentur Primum.

De nino qui primus in asia imperauit: deq; eius gestis.

De semyramidis genere: eiusq; incremento.

Quomodo ninus duxit vxorē Semiramidē ppter ei⁹ virtutes.

Quomodo Semyramis post mortem Nini suscepto imperio multa egregia fecit.

Aedificatio babylonianæ.

De Semyramidis in ægyptum ethiopiā atq; indiā expeditione.

De successoribus suis: regum babylonianæ delitiis: & ocio.

Quomodo Sardanapalus vltimus assyriorum rex ppter voluptates regno ab Arbactō medo priuatus est.

De regibus mediis: & quomodo de eis dissentiūt scriptores.

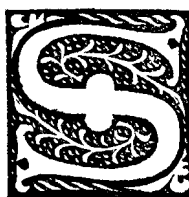
De caldeis: & de obseruatione astrorum.

Descriptio indiæ: & de his quæ in ea fiunt: deq; indorū moribus & institutis.

De scythis: amazonibus: & hyperboreis.

De arabia: deq; his quæ in ea sita esse fabulantur.

De insulis versus meridiem in oceano inuentis.

Vperiore libro: iis quæ ad ægyptioꝝ deos nulli naturā: reges priscos: leges: mores: sacra: cæteraq; memoratu digna pertinebāt descriptis: p̄sens antiquas asiae res cōtinet initio ab imperio assyrioꝝ sumpto. In asia priscis tēporibus regnauere indigetes: quorū gesta nomēq; vetustas aboleuit. Primus

Ninus.

rex assyriorū scriptores nactus est ninus qui eius gesta litteris traderent. Is natura bellicosus & virtutis appetens: cū primū robustissimos iuuenū plurimo tēpore armoꝝ vsū ad omnē laborū patientiā & belli pericula exercuisset coacto exercitu societate inuit cū arieo arabū rege: quoꝝ opes ea tempestate: vt res erant: plurimū vi atq; armis p̄stabāt. Hæc gens libertatem seruās nullū aduenā apud se regnare passa est. Ita neq; p̄clarū neq; macedonū reges quīs potentes armis eorum imperio potiti sunt. Est. n. inexpugnabilis ab externo milite: propter loca partim deserta: partim arida aquisq; deficientia. Sūt tamē fontes plurimi: sed absconditi ac solis incolis noti. Ninus igitur arabum rege assumpto exercitū induxit aduersus babylonios arabæ conterminos. Nondū enim cōdita erat babylonia: sed aliæ circa vrbes nobiles incolebātur: quibus propter armorū desuetudinē facile superatis tributoq; imposito regem eoꝝ cū filiis captū interemit. Deinde quibusdam armeniæ vrbibus in potestate redactis barzanes rex nino viribus impar cum multis donis occurrens & se & regnū eius potestati permisit. Huic ninus magno vsus animo armeniæ regnū restituit cōmeatu & militibus impetratis. In mediam deinde auctis viribus transgressus: cum ei Farnus rex cum exercitu occurrisset: p̄lio victum eūq; vxore & septē filiis captum cruci affixit: prospera fortuna elatū ninū cupiditas: cæpit totius asiæ: quæ inter tanaim nilūq; iacet potiundi. Secūdæ & .n. res vt plurimū maiorum ingerunt cupiditates. Itaq; p̄sīde ex amicis quodā medicū imposito ipse ad reliquam subiiciendam asiā profectus omnē annis decem & septē p̄ter indos ac bactrianos in potestatem redegit. Pugnas singulas aut deuictorū numerū nullus scriptor tradidit. Nos q̄ excellētiora ferūtur ethesiam gnidū secuti paucis narrabimus. Subiecit oēs maritimas ac p̄pinquas gentes Egyptios: phœnicæ & interiorē syriam: ciliciam: paphliam: liciam: cariam: phrygiā: misīā: lidiā troada: & phrygiā quæ est supra hellepontum: propontida etiā ac bythiniam & capadociam. & gentes iuxta pontū barbaras vsq; ad tanaim flumen suæ ditionis fecit. Adiecit imperio cadusios: tapiros: hyrcanos: drancas: deruicos: carmanios: corūneos: rhombos: vorcāios: par. hos: persas preterea ac susianos: capiosq; ad quos angustus est aditus: vnde & portæ caspiæ appellāt. pluresq; alias q̄s recēdere instituto opere prolixius esset ignobiles nationes. Inito cum bactrianis bello cum & locorū

Nini
gesta

Barzæes.

Farnus

Caspia
portæ

LIBER

Vrbis ni-
ne a nino
cōstruēte
magnitu-
do.

De semir-
ramidis
ortu Fa-
bula.
Ascalon.
Derceta
in piscē

difficultate & hominū numero se tutarentur: retrocedens in tempus aliud id certamen distulit. Deducto in syriā exercitu: vrbī cōdendæ locum elegit. Verū cū superiores omnis gloria & rebus gestis superasset: & vrbē quoq; ingētem condere statuit: cui par magnitudine neq; fuisset antea: neq; esset futura. Arabum regem donis spoliisq; cumulātū magnifice cum exercitu domū remisit. Ipse coactis vndiq; viribus: & his quæ ad tantum opus spectarent paratis supra euphratē vrbē condidit non æqua laterum dimensione: nam duæ muri partes lōgiores erant reliquis. Horum latus quodlibet longitudine est stadiorū cētum quinquaginta. breuiores vero stadiis nonaginta. Qua muri dimensione ambitus stadia complectitur quadringenta octoginta. Et sane spe sua nequaq; frustratus est. Nulla enim postmodū vrbis tanto ambitu tantæ mœniū magnificentiā cōstruēta est. Altitudo murorū pedū est centū: latitudo qua tres currus simul perābularent. Turres mille & quingente quarū alitudo pedū est ducetorū. Habitare eam coegit maiori ex parte assyrios: & quidē potentiores: Ex reliquis nationibus voluntarios assumpsit. a nomine suo vrbem ninam appellans Agros ppinuos habitatoribus diuisit. Condita vrbē arma in bactrianos vertens ibi Semiramidē vxorem cæpit: quæ cum clarissima omnium mulierū feratur. quomodo ex humili fortuna ad tantā gloriā peruenerit: haud ab re erit referre. Est syrie ciuitas Ascalon haud procul hac stagnū est piscibus plenū iuxtaq; templū insignæ deæ: quā appellant Dercetā facie hominis: reliqua parte corporis piscē. Huius causæ fabulam ferunt. Venerē aliquādo obuiā ei deæ factā amorē cuiusdam speciosi adolescentis sacrificātis sibi inieciſſe: exq; eorū esse coitu filiā natā: deā sui erroris pudore ductam amouisse adolescentem. Filiā vero in loca quædā deserta ac saxosa. in quib; aues erāt plurimæ exposuisse: ibiq; quasi diuino nutu ab auibus infantē nutritā. Se vero pudore doloreq; cōpulsam in lacū abieciſſe: atq; ibi in piscem cōuersam. Vnde & syrii vsq; ad hæc tēpora his piscibus abstinentes eos pro diis colūt. Tradunt rē mirandam aues infantem alis confouentes nutritē coagulato lacte ex proximis pastorū mapalibus capto. Acto anno cū firmiori cibo egeret aues casē eodē ex loco raptū ori infantis admouisse. Qua re a pastoribus ex corrosione casē animaduersa infantem speciosam forma compertā ferūt. nutritāq; apud se dono postea datā p̄sidi pastorū regio nomine Simma. Hic libe-

ris carens vt filiã magnã cura nutritã: Semiramidem ab auibus: eo enim nomine lingua syra vocantur: appellauit. Quas postmodũ syri omnes vt deas honorãt. Hæc de Semiramidis ortu fabulæ tradunt. Quæ cũ iam nubilus esset: ac pulchritudine cæteras excederet virgines missus a rege ad recẽsendos greges p̄fectus syriæ Menones: cũ apud Simmã diuertisset cõspectæ virginis amore captus vxorẽ illã sumẽs duxit in ninã: Exq; ea duos Iaparem atq; Idaspẽ liberos genuit. Cum plures virtutes semiramidis formã exornarẽt vit mulieri deditus nil absq; eius agebat consilio. Ninus ciuitate a se condita adiecit animũ ad bactrianos p̄riam mōtuosam: accessuq; difficilẽ & hominũ numero ac viribus validã. Cũ autẽ priori expeditione nil profecisset: maioribus opus esse ratus copiis coacto ex singulis gentibus electo ingenti exercitu aduersus eos profectus est. Tradit ethesias scriptor pedites ad decies septies centena milia fuisse: equitũ milia ducenta: Currus vero falcatos paulo minus decem milibus & sexcentis: qui militũ numerus: incredibilis nũc forsan sit audientibus: sed haud quãq; impossibile videbitur asiæ magnitudinẽ multitudinẽq; in ea nationũ animo aduertenti. Nam si quis Darit aduersus Satas expeditionẽ cum octingentis militum milibus: Siquis item xersis in grẽclã trãstitũ cum infinita pene hominũ multitudinẽ sicq; in europa paulo ante res gestas cõsideret: minime dictis nostris abrogabit fidem. Nam ex vnica sicilie ciuitatum syracusis Dionysius exercitum peditum centum viginti: equitum duodecim miliũ cõfecit. Naues magnas partim trirèmes partim quiqueremes ad quadringentas ex vno eduxit portu. Romani pauloante Hanibalis tempora futuri belli p̄identes magnitudinẽ censu in italia tum ciuũ: tum sociorũ qui bello apti essent habito decies centena ferme milia hominũ descripsere. At ea ne vni quẽdem asiæ prouincie hominũ numero comparanda est: q̄ ideo recensuimus ne quis ex hac: quæ nunc est vrbiũ solitudine priscam illarum gentium expendat copiam. Hunc tantum numerũ gẽtium. Ninus cõtra bactrianos patriã asperã atq; angustam ducens exercitũ in plures partes diuisit. Sunt in bactria plures insignes vrbes quarũ vna ea regia est Bactra noie præstãtiõr cæteris habetur: tũ magnitudine: tũ arce admodũ munita. Bactrianorũ rex erat zoroastes: qui comparato hominũ quadrigẽtorũ miliũ valido exercitu nino in sinibus occurrit. Permissaq; de industria parte hostiũ prouinciã ingredi pugna

Menões.

In bactrianos expeditio.

Syracuse

Bactra.

zoroastes.

nita hostes in fugam versos superat: psequitur cædendo vsq;
 ad montes pximos ad centum milibus hostiũ cæsis: deinde
 auxiliũ ferente suis nino superati a multitudine assiriorum
 Bactriani dispsi suæ quisq; vrbi subsidio abiit. Ninus bactriam
 ingressus cæteris vrbib⁹ captis bactram & natura loci & reb⁹
 cæteris, quæ ad defensionẽ spectant munitã: cum expugnare
 non posset: obsedit. ptracta lögus obsidione vir semiramidis
 is nino aderat: amoris impatiẽs vxorẽ accersit: quæ pspicax
 magniq; vltra muliebrẽ sexum animi tẽpus nacta quo virturẽ
 ostenderet: viã multoz; dierũ ingreditur. Induta eiusmodi for
 mæ stola vt vir mulierue esset negret pspici. Tuebatur ea ab iti
 neris estu corporis colorẽ agilis ad omne opus. Cuius tanta
 erat cõmoditas: vt postmodũ medicum asie imparent perseq;
 stola Semiramidis vteretur. Cũ venisset in bactriã pspicax ob
 sidione: tum locis vrbisq; situ: quaq; adiri posset aiaduensis: at
 cem quia loco natura munito difficiliq; erat: & quẽ nullus an
 tea tentarat accessu custodiis vacuã conspexit. intẽtis omnib⁹
 veluti arce ab hoste tuta: vt inferiori parti cãpestri subsidium
 ferrent. Sumptis igitur q per loca petrosa abruptaq; ascendere
 soliti erant p aditum vallis præcipitem supata loci asperitate
 partem arcis cæpit: magnoq; ad terrorẽ excitato tumultu si
 gnũ captæ arcis obsidẽtibus dedit. Qui infra vrbẽ erant arce
 amissa obstupefacti derelictis moenibus fuga saluti cõsuluerũt.
 Capta ciuitate admiratus Semiramidis virtutẽ Ninus in pri
 mis eam multis donis cumulauit. deinde pulchritudine eius
 allectus persuadere viro conatus est: vt illam sponte sibi vxo
 rem condonaret: pollicitus filiam se matrimonio in eam gra
 tiam daturũ nomine Sofanẽ. Renuẽti cõminatus est ei se ocu
 los ni pareret eruiturũ. Hoc pculsus timore simul & amore in
 census Menones cum laqueo vitã finisset. Semiramidẽ ninus
 vxorem coepit. Theauri omnes bactrianoz; magnũ auri atq;
 argenti pondus ad ninũ perueniunt. q constitutis bactrianoz;
 reb; exercitum dimisit. Genitoq; ex Semiramide filio cui no
 men nini indidit. excessit e vita imperio vxori relicto. Sepul
 tus est in regia sepulchro ingẽtis molis altitudine nouẽ stadio
 rum latitudine (vt ait ethesias) decem ei constructo. Cũ ciui
 tas iuxta euphratem sit: in plano cõdita conspicitur velut arx
 qdam ea moles. Licet multis stadiis distans: quam nũc etiam
 stare dicũt. Post ninam a medis dirutã quo tpe assirioz; iperio
 potiti sunt. Semiramis magni mulier animi cupiẽs yirũ rerum

Mira Se=
 mirami =
 dis & sub
 tilitas &
 audacia.

Sofanes
 nini filia
 Mors me
 nones

Nini bu=
 sum.

gloria excellere urbē in babilonia cōdidit: accersitis vndiq; opificibus atq; architectis cæteri'q; q̄ ad tantā rē pertinebant para:is. Addidit ad id opus perficiendū ex omni regno hominū milia terdecies cētena. Vrbis ab vtroq; latere euphratis: vt medius interfuat ædificata: cuius mœnia ambitu stadia trecenta & sexaginta compledebantur frequentibus turribus ac magnis. Erat tanta operū magnificētia. vt in muri latitudine sex equorū curtus vna proūire possent. Altitudo incredibilis audietibus: vt ethelias gnidius ait. Vt autē clitarcus & qui cū Alexandro in aliā p̄fecti sunt scripsere: pedū trecentorū sexagintaquinq;. Addiderunt etiā quodlibet anni die stadiū muri absolutū: vt tot sit stadiorū circuitus: quot dies annū cōficiūt Mœnia ex laterib⁹ & alphaltō facta: quorū altitudo (vt ethelias tradit) est passū quinquaginta. Vt quidā posteriores scribūt: cubitorū quinquaginta latitudo amplior quam qua duo curtus veherent. turres ducentæ quinquaginta numero: quarū altitudo latitudoq; magnificentiā æquat murorū. Non est autē mirādū in tāto mœniū ambitu paucas turres ædificatas. Nam cū plurimæ paludes urbem circūstent: non fuit consiliū ea parte turres construere: quæ loci natura esset admodū munita. Inter murum atq; ædificia pomeriū duo iugera cōficiūt. Vt celerius opus cōsumeretur: cuiuslibet ex amicis stadiū perficiendū tradita ad id impēsa assignauit. His mœnibus summa cura vnico anno absolutis. pontē qua parte fluuius angustior fluebat construxit stadiorū quinq; longitudinis colūnis in profundo summa arte inuicē pedes duodecim distātes: iactis lapides ædificii truncis ferreis immixto iūcturis liquefacto plūbo cōiunxit. Ante colūnas ad impetū aquæ scindēdū cursūq; fluuii reprimendū firmos cōposuit angulos: quo ab oī aquæ vndiq; circūfluētis vi tutæ essent pontē. Is triginta pedū latitudine erat: ex cedrinis cyparissiq; ac palmarū trabibus spectatę magnitudinis cōiunxit. Opus nulli arte posterius eorū: quæ a Semiramide facta sunt. Ab vtroq; fluminis latere murū duxit stadiis trecentis sexaginta pari mœniū vrbis latitudine. Regias iuxta flumen ex vtroq; pontis latere duas ædificauit: q̄ & aspectum latæ vrbis p̄berent. & essent tāquā ciuitatis propugnacula: euphrate per mediā urbem meridiē versus fluente. Altera regia ad orientem: ad occidentē altera spectat: vtraq; ingenti ope constructa. Nam quæ ad occidentē vergit: primū habet ambitū stadiorū sexaginta altis & sumptuosis mœ-

Babylon

Due babilonia regie.

LIBER

nibus ex cocto latere constructū. Alter deinde interior est circumitus: cuius in crudis adhuc lateribus varia animantia: quæque suo colore ad naturæ similitudinē expressa fuere. Huius longitudo stadiorū est quadraginta: latitudo laterum trecentorū. Altitudo (vt ethestas scribit) passuū quinquaginta. Turrium altitudo ad passus septuaginta eleuatur. Est & tertius intimus circuitus: qui arcem continet triginta stadiorū ambitu. Huius ædificiū altitudo latitudoque superat secūdi muri opus: Inerant diuerforū animalū figuræ in turribus ac muris: colore quoque ac forma naturali. Erat insuper omnis generis animantiū venatio. Quorū magnitudo quattuor cubitus excedebat. In his semiramis cōspiciebatur ex æquo pardalū iaculata. iuxtaque eā vir ninus iaculo leonē feriēs. Eraxerat & portas tres: superque eas varia ex ære posita ornamenta. Hæc regia excellentior ea: quæ ex altera sita erat fluuii parte fuit tum magnitudine: tum ornatu. Illius. n. muri ambitus triginta stadia ex cocto latere complectebatur. loco animalū ænæ statuæ inerant Nini ac semiramidis p̄fectorūque: & Iouis insuper quem bellū babyloniū vocant. Inerant & acies structæ variæque venationis ad aspectū voluptatē. In loco babylonis humiliori lacum quadratum effodit: cuius singula latera ex latere octo asphaltoque ædificauit: stadia erant ducenta: profunditas pedum triginta quinque: ad quam flumine super inducto ab regia fossa vtrinque aditū fecit. Ex vtraque vero parte ex cocto latere fornicibus constructis asphaltū superinduxit ad quattuor cubitorū spissitudinē. Erant autē muri fossæ latitudine laterū viginti. Altitudine supra fornices pedū duodecim. Septem diebus opere p̄fecto flumen in priorē cursum restituit. Statuit autē ab vtraque fossæ parte portas æneas: que vsque ad perfarū regnū steterunt. In vr̄bis medio tēplū ioui bello erexit: cuius amplitudinē neque scriptores propter vetustatem: neque vlla memoria singulatim tradūt. Cōstat tamen ob illius mirandā altitudinē a chaldeis: tum oriētem: tum occidētem versus astroque in eo obseruatione factas. Id ex latere atque asphalto summa arte magnarū impensa est constructū. In summo tēpli tres ingentes aureas statuas Iouis Iunonis opisque erexit: quarū Iouis adhuc extat longitudo pedum quadraginta mille babylloniorū talentorum ponderis Opis simili pondere in sella aurea residet: ad cuius genua duo astant leones iuxtaque serpentes argētei ingētis magnitudinis pōderis quilibet est talētorū triginta. Iunonis stās

Iouis/ Iunonis & opis stātue.

signū pōderis est talētoꝝ octingentozꝝ . Huius dextera caput
 serpētis tenet. Sceptꝛū lapideū sinistra. His oibus cōmunis erat
 mēsa aurea manufacta lōgitudinis pedū quadraginta: duodeci-
 cim latitudinis: pōderis talentozꝝ quinquaginta. Duo p̄terea
 charchesia talentorum triginta erāt : totidēqꝫ vasa vaporibus
 apta vtrūqꝫ talentozꝝ triginta. Crateres ex auro tres: quorum
 Ioui dicatus talēta mille & ducēta babyllonia pēdebat. Aliozꝫ
 quilibet sexcēta: q̄ omnia postmodū per sarū reges surripuere.
 Regiæ & reliqua ornamenta tum tēpore cōsumpta sunt: tum
 ab hominibus deleta. Ipsius quoqꝫ babylloniæ parua quædam
 portio sup̄stat maxima parte intra moenia cultui agrozꝫ expo-
 sita. Erat & hortus pensilis iuxta arcē nō a semiramide. sed a
 quodā syro rege postmodū in gratiā pellicis factus. Quæ cū
 perā esset genere cupiens in mōtibus videre iuxta morē per-
 sarū prata viro persuasit: vt artificio excitaret hortū: qui arbo-
 ribus patrisqꝫ patriā rēp̄sentaret. Huius horti singula latera iu-
 geribus quattuor extendūtur. Aditus veluti in mōte erat ædi-
 ficiis altero super alterū cōstructus: vt ex eo cōspectus longe
 lateqꝫ pateret. Testudines in solo positæ erant: q̄ totius horti
 pondus sustinerent. Inde aliæ supra alias excreſcente semper
 magnitudine ædificatæ. Nā superiores: in quibus horti mu-
 rorū superficies cōtinebatur: altitudine quinquaginta cubito-
 rū eminebant. Earū latitudo pedes erant duodecim muri ma-
 gna impensa constructi spissitudine erāt pedū viginti duorū:
 Solum hoc modo constabat. Erāt positæ lapideæ trabes lon-
 gitudine pedum sedecim: sex latitudine. Supra has pro pauis-
 mento stratæ arundines asphaltō cōpactæ. Desuper cōcti late-
 res duplici ordine gypso structi. tertio tegulæ plūbeæ: ne qua
 humiditas ad testudines maneret. Aquarū insuper receptacu-
 la: quibus humor efflueret. in hoc pauimēto congesta humus
 profunda vt magnozꝫ arboꝝ radicibus satis esset hortum effi-
 ciebat: in eo proceræ omnis generis arbores aspectū iucundū
 reddebāt. Lumē quoqꝫ adeo testudines inuicē p̄bebāt: vt in eis
 regia deuerſoria haberētur. Præterea aquæ ductus occulte fa-
 bricatus rigabat hortū. Et hæc horti moles postmodū facta
 est. Semiramis & alias vrbes supra euphratem tigrisqꝫ fluuios
 ædificauit: in quibz emporia cōstituit eozꝫ quæ ex media ac pa-
 retanis omniqꝫ propinqua regione ferrētur. Post nilum enim
 & gangē flumina totius Asiæ nobiliora euphrates ac tigris ex
 armeniæ mōtibus fontes habent. Distant autē ab inuicem sta-

Hortus
 pensilis

Vrbium
 emporia

LIBER

Mesopotamia. diis mille & quingentis delatūq; per mediā & paretanos descendunt in Mesopotamiam : quā vñ liq; circūdan. es regioni nomen indiderunt. Deinde per babyloniam fluentes in mare rubrum deferuntur: Flumina ingētia alueo compresso magna emporia frequentātibus existunt cōmoditati. Vnde & locorū quæ iuxta aquas sunt mercatores cōtingit ditissimos esse. Semiramis ex armeniorū montibus lapidem excidi fecit longitudine pedum centum quinquaginta latitudine vero spissitudinēq; quattuor & viginti. Hunc magna curruū multitudine ad flumē delatū nauiq; impositū babyloniam deulit : in quæ via insigniori erexit. Res mirabilis aspicientibus: quā a forma obeliscū dicunt inter septem miranda opera annumeratū. Cū multa sint babylonie aspicientibus admiratione digna nō minus mirabitur quis magnam vim qui in ea gignitur asphalti. tanta enim illius superest copia : vt non solum satis tot tātisq; ædificiis fecerit. Sed & populus licet innumerabilis eo arefacto pro lignis vtatur: adeo magna illius copia tāquā ex largo fonte haurientibus adest . Hūc prope fontem est terræ hiatus haud magnus sed virtute mirabili. Ei cit. n. odo rem sulphureū ac grauem : qui transeuntes animātes interficit. Ita enim anhelitū comprimit: vt spiritu intercluso arrepta respirādi facultate mors subito sequatur: est & vltra flumē palus breui circūscripta loco fumū habens circa solū: in q̄si quis inscius ingrediatur euestigio attrahitur nulla data regrediendi facultate deinde paulatim corpore quodā corporis totius in profundū delatus mergitur pauloq; post mortuū corpus supernatat. His pfectis operibus Semiramis magno eū exercitu profecta mediā versus cū puenisset ad montē : qui bastiganus appellatur. Is ioui sacer est: castra posuit hortūq; iuxta in cāpis patētibus. cuius ambitus stadia duodecim cōplectabatur cōstruxit fonte ibi erecto aqua cuius hortū rigaret. Pone hortū saxū altitudinis stadiorū decē & septem scandens in inferiori eius parte suā effigiem centūq; ei dona ferētium sculpsit. Syris in eo litteris scriptum erat a semyramide subditorum opere id saxum fuisse excisum. Deinde cum a parte campestri æquato ageribus laxi præcipitio in summū trāscendēs in ciuitatem mediæ chaonam accessisset animaduersa in quodam elato campo stupēdæ altitudinis ac magnitudinis petra. Hortū alterum per magnum in medio illius fecit vbi sumptuosa voluptatis delitiarūq; causa ædificia: ex quibus & hortū & oēm exercitū (is in

Obelisc⁹

Asphalt⁹

Bastiganus mōs.

Chaona.

campis erat) spectare posset: erexit. Hoc in loco diutius cōmō
 rata est: q̄tī deliriūsq; dedita. Nam alium virū capere noluit ve
 rita ne imperio priuaretur. Sed eos ex militib⁹ eligebat: appe
 tebatq; q̄ in castris erāt forma & decore præstātes. Quos oēs
 postea priuabat vita: iter deinde p̄ ecbatanos flexit ad iarcieū
 montem. Ad hunc multis stadiis per plura præcipitia ac con
 ualles erat aditus. Cupiens ergo tum immortale sui monumē
 tum relinquere: tum breuiōrem facere viam absissis anfracti
 bus locisq; cōcauis ad planū deductis magno sumptu iter bre
 uius reddidit. Quod vsq; ad hoc tēpus Semiramis appellatur
 Ad ecbatanā inde campestrē urbem accedens magno sumptu
 regiam ædificauit. Verū cum aqua ciuitas nullis p̄pinquis fon
 tibus careret aquæ ductum in eam urbem admodum necessa
 riū magna impensa laboreq; p̄duxit. Est mons vrbi p̄pinquus
 stadiis duodecim nomie orontes asper & accessu difficilis: vt
 cuius recto itinere ascensus vsq; ad summitatem stadiorum sit
 viginti quinq;. Ex altera montis parte lacus magnus fluuium
 effecit: quē illa effosso ab radice mōte in urbem induxit. Erat
 fosse latitudo pedum quindecim: altitudo quadraginta quinq;
 His in media gestis venit in p̄sidem: aliaq; asiæ quibus impe
 ritabat loca vbiq; montes saxaq; incidens viam facilem trāse
 untibus reddidit: in locis planis aggeres statuens: nunc sepul
 chra defunctorum ducum: nunc vrbes in eis ædificauit. Cō
 sueuit & aliquando in castris paruos aggeres erigere vbi ten
 torium suum tendens castra despiceret. Quo factum est: vt vs
 q; ad nostram ætatem multa in asia eiusmodi rerum vestigia p̄
 durent: quæ opera Semiramidis vocantur. Vniuersa deinceps
 peragrata ægypto libyq; magna ex pte in ditionem redacta
 ad louem Ammonem transiit sciscitatura a deo suæ vitæ finē
 Dicitur responsum ei datum ab hoibus migraturam esse atq;
 a multis asiæ gentibus immortalium honores assecuturam. Id
 q; fore cum ei Ninus filius insidiaretur. Aethiopiā postmodū
 ingressa plurimaq; sibi subiiciēs multa in ea miranda cōspexit
 ferunt in ea stagnum esse quadratum: cuius circuitus. clx. effi
 ciat pedes. Aquæ eius colorem similem minio: odorem sua
 uem neq; veteri vino dissimilem. Virtute vero mirabili: vt q̄
 pota in infaniā vertens cogat occulta errata palam fateri. Sed
 his haud facile adhibetur fides. Sepulturas defunctorū aethio
 pes diuersas ab reliquis faciūt. Sallietes enī corpora inq; vasis
 vitreis nuda condētes supra colūnas ponūt. Ita p̄ vitrū defūcti

Semira
 midis lu
 xuria.

Iarcieus
 mons.

Ecbata
 na.

Orontes
 mons.

Ammon
 quē semi
 ramis cō
 suluit.

Aethio
 pū sepul
 chra.

LIBER

Corpus aspicitur quę admodū scribit Herodotus : quod Cnideus ethelias improbat. Ait enim falliri corpa: sed nequaquam in vitro nudos condi. Vri.n. ideoque corrupta non posse spem servare: sed statuas aureas cauas fieri in quibus mortuos ponant vitro circum eamposito. Quo fit ut in locis superioribus sita circumstante vitro imago aurea defuncto similis reddatur aspicientibus. Et hæc ditiorum sepulchra esse affirmant. Tenuiores argenteas imagines ponunt. Inopes vero fictiles. Vitrum abunde cum plurimum fiat in æthiopia omnes habent. Mores ethiopum aliaque memoratu digna paulopost: cum res eorum præcæ referetur: narrabimus. Constitutis æthiopiæ ægyptique rebus Semyramis ad bactrianos asiæ cum exercitu descendit maximas habens copias. Cum diutius pacem ægisset honoris cupida excogitavit aliquod memoria dignum bellum gerere. Audiens igitur indorum gentem maximam inter cæteras orbis regionem vero pulchram fertilem esse: arma in indiam vertit: imperabat indis ea tæpestate rex Staurobates maximo fultus exercitu elephantisque plurimis bello aptis. Est india præ cæteris pulchritudine excellens: ac multis quæ illam rigent fluminibus distincta bisque fructus annuatim ferens. Adeo autem omnibus exuberat ad victum necessariis ut assatim vbilibet fructus præbeat. Dicitur nunquam in ea sterilitatem esse aut fructuum vastitatem. Est & incredibilis elephantorum numerus: quæ virtute & robore corporis multo libycis præstant. Similiter auri: argenti: ferri: æris: lapidum præterea prætiosorumque cæterarumque rerum: quæ ad delicias atque opes spectent summa copia quæ singula nota Semyramidi ad bellum indicum eius animo impulere. Videns autem quantum bellum susceptum esset: magnisque sibi viribus opus esse: oibus provinciarum præfectis mandavit: ut præ magnitudine provinciarum iuniores aptos bello describerent utque novas armaturas pararent. Reliquis quoque edixit ut post triennium in bactris parati instructique adessent. Iussit præterea in phœnicæ syria cypro aliisque maritimis locis ubi ea materia suppetit naues fluminibus aptas quæ diuidi possent: parari. Indus enim magnus præ cæteris eius loci fluminibus regnum indorum terminans plurimum tum ad transuehendum: tum ad prohibendos a ripa hostes nauigiis eget. Et cum iuxta flumen haud quam materia esset nauibus apta necesse fuit illas ex bactris præ terram vehere. Inferior vero elephantorum apparatus rem excogitavit: quæ terreret indos cogitantes nequaquam extra indiam elephantos esse. Occisis igitur trecentis bouum milibus carnes operariis concessit: coria in sui fecit ele-

Vitrum in æthiopia.

In india expedito

Staurobates. Indiae laus

Elephantum

Indus fluvius.

Mira semiramidis astutia.

phantosq; instar. Quæ postmodû foeno referta veri elephantis
 spem præseferbant. Intus hoiem. Camelûq; sup quo sedens
 formam beluæ duceret inclusit. Hæc in loco semoto occulto
 q; acta ne q̄ exterius emanare possent: vtq; indi improuisa res
 pculsi veras bestias existimarent. His biennio confectis tertio
 copias omnis in bactris coegit. Fuit militû numerus (vt ehe-
 sias tradit) terdecies centena milium Equitum milia quingenta
 Currus ad milia centû. Erant totidem numero homines su-
 pra camelos cum gladiis cubitoꝝ quattuor. Naues diuisæ ad
 duo milia: Quas vna & elephantosq; simulachra cameli dese-
 rebant. Assuefecit autem equos ne eis simulachris terrentur
 Quod & pfeus macedonum rex multis post annis in eo bello
 imitatus est quod cû eo romani elephantos habentes libyos
 gessere. Verum neq; illi in bello neq; Semyramidi p̄uerunt.
 Audita rex indoꝝ tum exercitus magnitudine: tum ingenti
 apparatu belli conat⁹ est excedere Semyramidis vires. Et pri-
 mum ex arundibus nauigia confecit ad quattuor milia fluuiio
 accomodata. Ferunt. n. india: tum flumina: tum loca palu-
 stria arundinum copiam ita crassosq; vt nequaq; ea vlnis homi-
 nes amplecti queant. Ex his naues optimæ sunt ppter aru-
 dinum robur. Armozq; quoq; omnis generis copiam parauit.
 Ex vniuersa india accitis maioribus q̄ quæ erant Semyrami-
 dis copiis: Elephantorumq; siluestrium venatione facta pluri-
 mos ad bellum instruxit: vt terrorem aspicientibus iniicerent
 Omnibus: quæ belli vsus poscit: p̄paratis nuncios ad semyra-
 midem iam appropinquantem mittens reprehendit eius am-
 bitionem: q; nulla iniuria lacescita bellum sibi inferret. Multif-
 q; verbis eam p litteras incusans deosq; inuocans testes mina-
 tus est si acie victa esset se illam cruci affixurum. Lecta episto-
 la ridens Semyramis non verbis sed virtute certandû esse re-
 pondit. Deinde ad indum perueniens inuenta regis classe ad
 certamen parata: Et ipsa suas naues electis militibus instruxit
 Ibi durum certamen cõmissum est: ac diutius magnis vtrinq;
 viribus pugnatum. Tandem superata indoꝝ classe: qua in pu-
 gna ad mille naues submersæ sunt multiq; mortales capti: pō-
 tem quo facilior esset transitus supra flumen construxit: presi-
 dioq; ab vtroq; latere imposito omnis copias traduxit: insulas
 quoq; ac vrbes in flumine sitas cœpit ad centum milia homi-
 nû in seruitutē redactis. Classe amissa indoꝝ rex simulâs suas
 copias pcul a flumine retrò abduxit: vt hostes id formidine

Bellicus
 apparatus:

Ad aduer-
 te dictû.

Vincitur
 classis in
 dica.

LIBER

factū rati fluiū transirent. Quo cognito Semyramis cum ex voto res caderet parte copiarū ad pontis custodiā relicta: indos cū reliquo exercitu prosecuta est. Præcedebāt elephātoꝝ simulacra: quo regii exploratores elephantoꝝ apparatu conspecto regi metū iniicerent. Verum ea simulatio haud diutius latuit. Nā admirantibus indis vñ tanta illi elephantoꝝ copia suppeteret: quidā ex Semyramidis exercitu nocte capti rem prodidere. Quapropter cōsensus suis viribus rex fictionē elephantorū p̄dicens: vt sublato metu acrius pugnā inirent: copias oīs aduersus assyrios eduxit. Instructa quoq; acie Semyramis proficiscebatur. Appropinquātibus exercitibus rex eqtes ac currus in pria acie ante phalangē destinauit. Semyramis simulatis elephantis aduersus equites p̄missis: initoꝝ certamine regios equites fudit. Assueti. n. veris elephantis equi noua forma olfactuq; insueto turbati sunt: itaq; pars i hostes equorū impetu: pars in alia loca defertur. Semyramis cum electis militibus victoriā secuta in primis pugnās indos in fugā vertebat. Quibus ad phalangē refugientibus: Staurobates haud ea re percussus acie peditum p̄cedentibus elephātis p̄mouit. Ipse in dextro cornu pugnās supq; valido elephante insidens aduersus reginā virili aīo proficiscitur casu eodē in cornu pugnātē. Veri elephāti cōtra simulatos ibāt neq; pari robore pugnabatur. Superiores erāt regii. magnāq; edebant assyriorum cādē: partim qui elephantoꝝ pedibus cōterretur: partim qui interirent: aut lacerati dētibus aut a proboscide absumpti. Cū magnus interfectorū alterius super alterū cadentiū: cumulus fieret: timor ac terror oīa cōpleffet: nulli iā ordinē seruabāt. Ita oibus ferme assyriis ad fugā intentis rex Semyramidī casu obuius primū sagitta brachiū eius deinde iaculo humerū sauciavit. Regina haud quaḡ vulnere. (Leue. n. erat) exterrita cū equū ascendisset belua insequēte ferme capta est. Oēs in fugā versi ad naues tendūt. Insequentibus indis magna cædes facta est per loca tantæ multitudini angusta. Cū equitibus peditibusq; qui ad pontē tendebāt imixtis alter alteri impedimēto esset: vt neq; fugæ neq; salutis vllus daretur locus. Sed ipsi suo met tumultu opp̄ssi interirent. Multi ex vtroq; pōtis latere p̄ fugiētū multitudine in aquā p̄cipitati sunt Semyramis: cum maior eorū pars: qui bello supfuerant flumē transissent: pōtē (is supra naues fabricatus erat) discidit. Naues in plures partes diuisæ delatæq; p̄ flumen in diuersa loca applicuēt multis

Assyrioꝝ
& indoꝝ
cōflictus.

Semyra-
mis sau-
cia.

indoz qui illas insequendo ascēderāt vi fluminis submersis. Rex multis prodigiis augurūq; responsis monitus ne flumen transiret finē persequendi fecit. Semyramis pmutatis captiuis in bactrianos rediens maiorē exercitus partē dimisit. Paulo post detectis quas ei Ninus p eunuchū parauerat insidiis oiq; iniuria iuxta ammonis respōsum remissa cū oibus filio vt regi parerēt pfectis mandasset euestigio euauit ad deos iuxta oraculi respōsum (vt creditū est) translata. Quidā fabulātur illā in colūbā fuisse cōuersam cōpluribus. n. auibus domū ingressis; & illā cū reliquis aduolasse volūt. Quo factum est. vt syrii colūbā vt deā colant immortalē reginam arbitrati. impitauit vniuersæ asiæ pter indos. Vixit annos (quēadmodū ethelias gnidius scripsit) duos & .lx. cū quadraginta duobus regnasset Athenienses nōnulliq; alii scriptores asserunt. Semyramidem cū pulchra decoraq; forma esset a rege assyriorū preter modū dilectā. Cuius modestia fuerit admodū laudata. Cum eius vitæ integritas vulgata admodū foret persuasisse viro: tradunt vt quinq; dies se solam regnare pateretur. Quo impetrato scepro regni stolaq; regia sumptis prima die splendidū cōuiuū fecisse: inq; eo omnes duces principesq; adagisse: vt sibi veluti reginæ parentent. Secūda die cum populares nobilioresq; se tanq; reginā colerent: viro in carcerē truso magnoq; animocum cæpisset regnū: ad seniū vsq; multis a se pclare magnificisq; gestis tenuisse. Hęc de Semyramide a diuersis auctoribus traduntur. Post eius obitū sumpto regno filius pacē cum singulis ægit nequaq; matrē imitatus: sed omne vitæ tempus reclusus in regia cōspectūq; hominū vitans inter pellices & eunuchos ocium & delicias secutus traduxit. Existimabat. n. incommoda omnia vitare: in cōtinuis versari voluptatibus: va cuū esse curis summā in rege foelicitatem esse. Ad securitatem imperiū & vt a subditis timeretur: annuatim certum militam indicebat numerum ac eorū ducē singulis prouinciis imperabat. Exercitus cum extra urbem cōuenisset: ducem cuilibet nationi prudētiorem ex his qui secū erant constituēbat. Acto anno copias remisso domū priori milite rursus a prouinciis pe-tebat. Quo fiebat vt & subditi promptius imperata facerent: cū semper timor militū sub diuo agentū immineret. Et si quī forte desciscerēt timore poenæ q̄ primū dicto parētes essent. Annuāvero militū mutationē ad id cōferre existimauit: vt parua tēporis cōsuetudine nulla inter eos amicitia cōtracta neq;

Ninus filius.

Quid de semiramidis morte aduerte.

Nin^o matri longe dissimilis.

Nini astus..

LIBER

duces neq; cæteri aduersus regē cōspirarent. Diutina. n. milia: tū milites robustiores: tū duces prudētiores solet efficere. Quæ res sæpius magnas facultates ad desciscēdū a principibus p̄buit. Vita vero principis exterioribus ignota voluptates eorū occultas reddit & tāq̄ inuisibilē deū ne verbo quidē quis blasphemare principē pre timore audet. Hoc pacto duces exercitus: prouinciarū p̄sides: domesticarū rerū curatores: iudices insuper singularū gētium: aliaq; pro regni cura disponēs vitam agebat. Similiter & cæteri reges ad Sardanapalū vsq; triginta regnū tenuere. Cuius tēpore assyriorū imperiū. Quod annis mille & trecentis sexaginta perseuerauit: quēadmodū ethelias secūdo libro tradit: ad medos transiit. Nomina regū quantorū quisq; regnauit tēpore: cū nil memoria dignū egerint: nequaq; scribit. Solū memoratur auxiliū troianis ab assyriis missum. Dux p̄sidiū Mēnon thitoni filius fuit. Theutamo enim in asia regnāte qui vigesimus a Nino atq; Semyramide descendit: Agamennonē tradit aduersus troiam cum græcis bellū mouisse: cū assyrii amplius mille annis asiæ imperassent. Cum vero Priamus bello oppressus ab rege Theutamo presidiū vt pote assyriis subditus per legatos postulasset: ille decē milia æthiopū totidēq; Sufianos cum ducentis curribus duce Mēnone ad troiā misit. Erat tunc Titonus p̄fectus persarum acceptus maxime regi. Mēnon vero ætate florens ac animi corporisq; prestans viribus maxime in ea tempestate vigeabat: Aedificasse eū ferunt in susis loco excelsiori regiam: quæ vsq; ad persarum imperiū permāsit. Mēnonia ab illo denominata. Strauit & viam leoferam ea regione quæ adhuc Mēnonia vocatur. Afferunt qui sunt in ægypto ethiopes Mēnona eis in locis natum ostendentes antiquā illius regiam: quam nunc etiā Mēnoniam dicūt. Sed constat illum troianis cum viginti peditū milibus curribus ducentis p̄sidio fuisse: multosq; græcos pugnātem occidisse: tandē per insidias a thessalis interfectum: corpus eius ab æthiopibus erectū crematūq; extitisse: ossaq; eius ad Thitonū delata. Hæc de Mēnone incryptis regis barbari tradunt contineri. Sardanapalus a Nino trigessimus rex: vltimus vero assyriorum. excessit omnes superiores desidia ac voluptate. Nam p̄terq; q̄ a nullis exterius conspiciebatur: vitam muliebrem duxit cum pellicibus veste: tū potest itea indutus: tum molli lana cōtexta. Stola insuper muliebris faciem totūq; corpus in modū pellicis fuco componens vltra

Assyriorū
imperiū.

Mēnon

Mēnonis
exercitus

Sardana
palus vlti-
mus assy-
riorū rex.

luxum mullebrē lasciuebat: vocem foemineā loquendo imi-
 tatus nō solum cibum potūq; qui voluptatem præberent cō-
 tinuo appetebat. Sed luxuriæ quoq; deditus nunc viri nūc mu-
 lieris vice abutebatur: omni posthabita sexus: ac pudoris cu-
 ra. Adeo vero delitiæ turpis voluptas incontinētiq; in eo vi-
 guere: vt successoribus post obitum suū in sepulchro inscribi
 barbarica lingua mandarit: quod post modū græcus interp-
 ratus est. Hæc habeo: quæ comedi: & quæ cum amore & vo-
 luptate percæpi. Ea plurima & precipua relicta sunt. Vita in
 hūc modum turpiter exacta Imperiū assyriorū: quod diutius
 perseverarat evertit. Arbaces quidam genere mædos: virtute
 & animi magnitudine p̄clarus dux erat copiarū: quæ singu-
 lis annis in ninam a mædis destinabantur. Contracta amici-
 cia cum babyloniorū duce nomine Beleso hortatus est ab eo
 vt principatū assyriorū deleter. Erat enim insignis inter sacer-
 dotes: quos babylonii chaldeos vocāt peritus astrologiæ di-
 uinationisq;: multis p̄dixerat quæ erant proculdubio futura.
 Hic arbaci cū amicus esset: cum imperio omniū potiturū pre-
 dixit: quibus Sardanapalus regnaret. Laudato viro Satrapā
 se illū babyloniorū: si vera prædiceret facturū promisit. Ipse
 tāquā dei vocibus in spem elatus eū reliquis ducibus: tum be-
 nigne alloquendo: tum beneficiis ad eius beniuolentiā attra-
 xit. Cupiens autē regē atq; eius vitā inspicere data vni ex eu-
 nuchis aurea siala ad Sardanapalū introductus est. Cōspecta
 regis mollitie & muliebri apparatu: illū vt nullius rei hominē
 despexit: magisq; in spē incubuit a chaldo datam. Inita cum
 Beleso societate vt ipse medos ad imperium: perfas ad defe-
 ctionem sollicitaret. Ille vero babylonios barbarorūq; ducem
 sibi amicum ad cōmunionē consiliorū impelleret. Cum tēpus
 missionis exercitus aduenisset: quilibet de more in patriā se-
 cessit. Arbaces ad mædos reuersus psuasit: vt pro imperio per-
 sis pro libertate sumerēt arma: similiter & belesus babylonios
 impulit ad libertatē: & ad arabes legatis missis p̄fectū eorum
 sibi familiarē ad societate consiliorū hortatus est. Acto anno
 ad ninā cōuenere oēs succedere se de more cæteris simultane-
 tes: re uera vt imperiū Sardanapalo auferrent. Erant quattuor
 gētes: q̄ in vnū cōuenērāt: numero milia hominū quadringē-
 ta muniti castris: ac de rebus cōibus cōsultantes: Cognita de-
 fectione Sardanapalus aliarū nationū exercitū aduersus descen-
 scētes ducēs cōmisso certamine hostes supat: p̄ligati ad mō-

Sard. epi-
taphium;Arbaces
medus

Belesus

Chaldei

Sardana-
pali vic-
toria.

LIBER

tes confugiunt stadiis a nina distantes septuaginta: quibus cū denuo ad campos fortunā expturi descendissent: Sardanapalus cum omnibus copiis occurrit. Instructa acie p̄ preconē ei qui Arbacem aut babylonium belesum occidisset: talēta auri ducenta: q̄ viuos tradidisset duplex premiū ac mediæ p̄fecturam pollicitus est. Verū nullum ea p̄mia mouerūt. Commisso certamine multi ex hostibus occubere: reliquos Sardanapalus vsq; ad castra in montibus sita p̄sequitur. Qui cū arbace erāt aduersis preliis pauentes inuito qd̄ victis agendū esset consilio maior pars in patriam cuiq; redeundū. Ibi preoccupanda munita loca: alios in societate belli vocandos: necessaria ad bellum paranda esse censebat. Belesus babilonius asserens deos multis cū laboribus piculisq; victoriam polliceri p̄suasit vt in bello p̄seuerarent. Commissa rursus pugna rex superior fuit: castrisq; hostiū potius vsq; ad montes babilonios insecutus est. In eo certamine Arbaces viriliter pugnās multis p̄stratis assyriis vulnus accepit. Tot aduersus p̄liis eorū q̄ descuerāt ic̄ti duces: cum domū abire decreuissent belesus sub dio p̄notans ex astrorum obseruatione recedere volentibus p̄dixit. paucos post dies vltro illis auxilia aduentura: resq; eorū in melius celsuras esse. Hęc astris significare deos. Suadere igitur se: vt suæ arti fidentes parūq; deorū beneficia expectarent. Huic exhortationi parētibus ducibus: p̄missumq; expectantibus tēpus nūciatum est babiloniorū exercitū ad regem mitti: p̄p̄inquūq; esse magnis itineribus p̄ficiscentē. Visum est igitur Arbaci reliq; q; cum expeditis militibus obuiam p̄ficisci: vt aut defectionē p̄suaderēt babilonianis: aut ad id armis cogerēt. Primū duces tū reliqui libertatē asserētes copiis cæterorū sese addiderūt. Hęc Sardanapalus ignorās memor superioris fortunæ ad hilaritatē profusus epulū militibus ex sacris: vinūq; abundæ præbuit: aliaq; epulo accommodata. His intentis assyriis Arbaces q̄ p̄ transfugas hostiū in castris negligētiam: vt q̄ vino ciboq; grauati: somno getiq; indulgebant norat: noctu castra hostiū expugnauit: acie instructi incompósitos: parati imparatos adorti: multis interfectis reliquos in urbem cōpulere. Sardanapalus cum exercitui ducem præbuisset Salamenū vxoris frat̄re: urbis curam custodiēdæ sumpsit. Hostes in locis patētibus iuxta urbem duobus preliis copias regias fundūt: interfectoq; Salameno reliquos p̄sequētes partim in fuga cædūt: partim in flumē

Bactria=
norū ad=
uentus.

Salame=
nus.
Arbaci
victoria.

euphratem precipites agunt. Paucis quæ cædi suspulerant in urbem compulsi. Adeo ingens numerus occisus fuit. ut fluvius redundante hominum sanguine colore mutavit. Obsesso in urbe rege multæ nationes quælibet libertatē asserens ad Arbacem deferunt. Rex magno indiscrimine regnum versari videns filios tres: duasque filias cum magna auri argentiq; copia in paphlago-
 niâ ad cottum præsidem misit ducum omnium sibi acceptissimum tum per epistolas: reliquosque non defecerant: auxilia accersit ad ferendam obsidionem paratus. Erat. n. responsum progenitoribus datum nunquam Ninam capi posse: nisi cum fluvius urbi hostis fieret. Quod nunquam futurum ratus sperare obsidionis traducedæ: & simul futura auxilia expectabat Hostes urbem quam per moeniū altitudine expugnare nequebant obsedere. Nondum. n. catapultæ: neque vincarum: neque arietis quo muri urbiū deiciuntur usus erat. Is qui in ciuitate erant omnes ad victum res & obsidionem tolerandam necessariorum regis cura ad id antea impedita superant. Cum duobus annis obsidio perseverasset per summum omnium obsessorum: tertio continuis imbribus excrescens supra modum fluvius cum partem urbis inuadisset muros deiecit ad stadia viginti. Hic rex existimans tempus oraculi aduenisse desperata salute ne in hostium potestatem perveniret pyram in regia ingentem extruxit: superque eam auro argentoque omni veste insuper regia impositis vxoribusque quoque atque eunuchis in medio pyre reclusis se cremandum vna cum his in ignem iniecit. Hostes audita regis morte urbem per eam quæ ab oraculo predicta erat muri parte ingressi Arbacem regia stola indutum regem appellarunt omnium sibi rerum potestate permissa. Sumpto imperio arabes cum belli focis per cuiusque meritis dona impederet provinciarum quoque præsidem pernu-
 ciauit. Babylonius belesus qui futurum impium prædixerat admonens premissurum præfecturam babiloniæ obtinuit. Et simul testatus est votum se bello: dum in dubio res esset. fecisse victo Sardanapalo regiarum incensa: cineres se ex ea babiloniâ delaturum ac perne templum dei aggerem erecturum qui ab omnibus per euphratem navigantibus conspiceretur perpetuum monumentum regni assyriorum delecti. Hoc petit suatore eunucho quodam: a quo argentum aurumque ad se delatum occultum tenuit. Quod ignorans Arbaces existimabat enim omnia igni vna cum sardanapalo absumpta esse defferri babiloniam cineres permissit ciuitati immunitatem concessit. Belesus paratis navigiis vna cum cineribus babiloniam viam magnam auri argentiq; destinavit. Quare ad regem delata iudices

Cottus

Nina
vrbis.Sardana
pali exitusArbaces
rex

Maxima
Arbaces i
belesū cle
mentia

eius criminis dati sunt: ex his qui vna secum fuerant victores
Cum belesus factum confiteretur iudices eum capite damna-
runt. Rex magni vir animi volens regni principia humanita-
te ac clementia firmiter reddere: non solum beleso pœnam re-
misit: sed asportatum aurum argentumq; condonans præfe-
cturam babiloniorū a principio concessam habere iussit. Assere-
rens maiora illius erga se beneficia: q̄ iniurias esse. Hac vulga-
ta clementia non solum benivolētiam singulorum: sed & glo-
riam assecutus est censentibus omnibus illum imperio dignū
qui ita parceret delinquentibus. Arbaces suis bonis ciuibus
concessis urbem a solo euertit: aurum argentumq; omne nam
ad multa talenta ex incendio effluerat: detulit in ecbatanam
mediæ urbem. Hoc pacto Assiriorum imperium quod ad tri-
gesimam prolem a nino puenerat annis mille & quadringen-
tis ad medos transiit. Nunc æquum videtur: quo nil memo-
ratu dignum omittamus: de his qui chaldei apud babiloni-
os vocantur referre.

Chaldeo
rū virtus

Q Chaldei babiloniorū antiquissimi cum locū in sua repu-
quē in ægypto sacerdotes obtinuerunt. Ad cultū enim
deorū deputati p̄ omnē vitā philosophantur peritissi-
mi astrologiæ habiti. Multi diuinatione quadā futura p̄dica-
bant: ac tū auguriis: tū sacris: tū aliis quibūdā incantationib;
& mala auertere ab hoibus: bona afferre: auguria insuper som-
niarū & p̄digia interpretari cōsueuerunt. Eorū p̄terea q̄ ad sacra
speculanda p̄tinent peritissimi. Non enim quē admodū græci horū
oīum doctrinā p̄cipiūt. Nā pueri a p̄ribus p̄geniē secuti eam
discunt philosophiā omni aliarū rerū cura posthabita. Ita tū
quia a teneris ānis in ea doctrina erudiūtur: tū qua diutius in
illa p̄seuerant doctissimi euadūt. Apud græcos vt plurimū tar-
de ad philosophiā accedunt paulūq; in ea imorati ad questū
vertūtur. Pauci ad modū in ea imorātur perdiscēda lucri gra-
tia ad alia exercitia versi. Non enim de more imitātur pentū do-
ctrinā: sed ipsi sua sponte variis studiis p̄ libito incumbūt. Et
enim barbari in suscepto exercitio semp̄ immorātur: græci ve-
ro lucri gratia nouis semp̄ opinionibus incubentes: deq; ma-
ximis disciplinis iter se altercātes in certos discipulos reddūt
animūq; eorū p̄ omnē vitā dubiū nulla certa sententia errare
compellunt. Ita si quis preclarissimorum philosophorū dilige-
ter sectas exgrat repugnātes admodū maximisq; de rebus in-
uicem cōtrarias cōperiat. At vero chaldei mundū semp̄ternū

Caldeorū
opinio

esse aiunt: neq; principiū habuisse: neq; sortiturū esse finem. Vniuersoꝝ ordinē atq; ornatum diuina quadā pudentia factum. Cælestia oia non casu aut sua sponte: sed determinato quodā firmoq; deoꝝ nutu iudicioq; esse pfecta. Astroꝝ longa obseruatione cursum naturamq; diligentissime scrutati: multa futura hominibus predicunt. Maximam vero vim ac motum quinq; astroꝝ qui planetæ appellantur interpretres illi dñt & eius presertim qui a græcis Saturnus dicitur esse affirmāt. Clarissimum vero & cuius maxima sit virtus solem dicunt. Reliquos quattuor eo noie: quo & nostri astrologi appellāt Martē Venerē: Mercuriū: Iouē. Mercurios illos ppterea vocāt: q; cū aliis astris haud quā errantibus: sed motū ordinatū habentibus isti soli ppiū cursum sortiti futura ostendāt: tanq; deoꝝ interp̄tes voluntatis. Nam tum ortu: tū occasu: tum colore si gnificare recte aduertentibus futura testantur. Aliquādo vero ventis quādoq; hymbribus: tum æstu: nonnūq; cometis: solis & lunæ eclipsi: hiatu terræ multis deniq; signis: q; p̄sint quæ ue obliuiscunt non solū gentibus ac locis: sed & regibus & priuatis psonis ostendūt. Sub horum cursu esse astra triginta: quæ deos consultores appellant: & horum mediætatem supra reliquam subtus terram ferri: tum quæ apud homines accidunt: tum q̄ a cælestibus eueniunt spectantia. Diebus aut̄ decem ex superioribus vnum ad inferiora veluti astroꝝ angelum: alterū rursus ab inferioribus ad supra mitti. Et hunc esse eoꝝ p̄scriptū motum circuitu sempiterno. Deoꝝ p̄cipuos duodecim asserūt esse numero. Quoꝝ cuilibet mensẽ & vnū ex signis zodiaci tribuunt: perq; ea solem ac lunam reliquosq; planetas qnq; efficere motum suum. Solem anno: lunam mense p̄prios cursus pagere. Reliquoꝝ planetarū quēlibet suum motū diuersis consummare: tū velocitate tū tpe. Hos aiunt planetas plurimū in generationē cōferre vel bona vel mala cōsequēda perq; eoꝝ naturā atq; aspectū maxime cognosci: q̄ sint hoibus euentura. Multa quoq; prædixere tum aliis tum etiam regibus præsertim alexandro: cum esset cū Dario pugnaturus. Postmodū Antigono Nicanori Seleuco: prædicunt etiam idiotis futura ita euidenter vt mirum & vltra hominem ingenia esse putetur Vigin ti quattuor præterea astra præter zodiaci circulum annumerant: quorum duodecim versus boream: duodecim ad notum vergant. Et hæc quod videri: quæ attribuunt viuētib; hæc non apparere: & defunctis adesse putant: quæ iu-

Planetæ
solis virt⁹

Angelus
xii. princi
pales dii.
xii. men
ses sortiti

Planetæ
influxus

LIBER

- Lunæ
cursus** dices vniuersorū appellant. His omnibus inferiorē lunā ferri proprius terrā dicunt: quæ bræui tēpore efficiat cursum suum non quidē propter velocitatē motus: sed pp circuli breuitatē. Quod vero lunē a sole habet: q̄ ppter terræ vmbra obscure tur lentiunt: cum græcis. De solis eclipsi varia sentientes: neq̄ de ea suam Iniam efferre audent: neq̄ tēpus p̄dicere. De terra priuatas Inias afferunt asserētes scaphæ similē: & concauā esse: multaq̄ de hac: deq̄ reliqs quæ in orbe sunt p̄suadere nituntur: de q̄bus alienū ab historia est singulatim referre. Hoc autem cōcedunt omnes chaldeos astrologiā vltra ceteros: cū diutius in ea versati sint esse peritos. Numerū annoꝝ: q̄bus se hmōi astroꝝ doctrinæ vacasse affirmāt: haud facile q̄s crediderit: nam quadringēta tria annoꝝ milia annumerāt: vsq̄ ad Alexandri alcēsū ex quo astroꝝ obseruationes ab se cæptas dicunt. Et de chaldeis hactenus. Nunc eo vnde digressi sum? redeat oratio.
- Herodoti
seculū
Medorū
sermo
ciaxares** **Q**uoniam scriptores plurimi de medoꝝ imperio dissentiunt: haud ab re erit veritatē historiæ exquirenti: in quibus differant referre. Herodotus qui xerxis tēpore vixit assiriorū regnū qui annis antea quingētis asiæ imperitauerant scribit a medis euersum deinceps multo tēpore nullum fuisse regē: qui omnibus imparet. Ciuitates singulas populari imperio vsas absq̄ regibus vixisse. Tandē plures post annos electum a medis regem iustitia insignē nomine Ciaxarē: qui pp̄inquis populis in medoꝝ societatem adductis dux omnium creatus est. Tum posterius eius susceptū imperiū p̄pagarūt vsq̄ ad Astyagem quē Cyrus p̄seq̄ deuicerūt: de quibus nunc paucis cōtenti postmodū suo tempore diligentius trademus. Secundo septimæ ac decimæ olympiadis anno factus est medorum rex Ciaxares secundū herodotū: ethelias gnidius post herodotum: qui cum Artaxerse aduersus Cyrū fratrem eius militans captus est: obq̄ artē medicine annis decē & septem cū rege summo cū honore fuit. Ex annalibus regū: in quibus prius ca persarum gesta obseruata cōsuetudine scripta erant: certam a se cōpertam historiam ad græcos attulisse affirmat. Is tradit post de letum assirioꝝ regnū medos imperio asiæ potitos fuisse Arbace regnātē: q̄ cum Sardanapalū bello vt dictum est superasset: regnassetq̄ duo de triginta annis Mandanes filius imperium suscepit: qui asiæ imperauit annis quinquaginta. Post hunc annis triginta regnasse Sofarmonem. Quinquaginta arte
- Astyages**
- Ethesiæ
seculum**
- Arbaces
Mandanes
Sofarmon**

camim Arbianē duo & viginti. Quadraginta Arsteum: qui be^{el} Arsteus
 lo maximo cū cadusiis gesto superatus lit. Eius rei caula tra-
 ditur fuisse Parsodes persa vir fortitudine ac prudentia multif
 q; præterea virtutib⁹ memorabilibus: q; regi apprime charus cū
 magna esset auctoritate apud eos: qui præcipui penes regem
 habebantur: ex quodā iudicio infensus regi: cum tribus mili
 bus peditū: equitibus mille ad cadusios aufugit. A qbus suscep
 tus sororē despondit vni: q; cæteris eo tempore potētia presta
 bat: cū a rege aperte defecisset suavit cadusios omnibus: vt se
 in libertatem vendicarent. Dux belli ob virtutē creatus exer
 citum maximū ad ducenta hoium milia cœgit: Castrisq; in fi
 nibus cadusioꝝ positis Arceū medoꝝ ducem se aduersus cū
 octingētis milibus hoium pfectum pugna inita superauit. Ad
 quingēta milia interfectis reliquos abegit extra cadusiorū fi
 nes. Hac victoria in signis a cadusiis rex creatus in mediā trā
 siit omniq; prouincia vastata magnā gloriā assecutus est. Ver
 gens in senium cū instaret vitæ finis: execratus est successores
 qui odiū inimicitiaq; inter Cadusios ac medos deleret: q; pacē
 pcuraret exilio mulctaretur. Siue pgenies sua: seu cadulius el
 set. Quapropter cadulii semp medis hostes extitere nunq̄ illo
 rum regibus subditi vsq; ad Cyrum persarū regem. Post arcei
 obitum in medis regnavit Artines annis duob⁹ & viginti. Ar
 tibanus quadraginta. Post hunc pti a medis deficientes: cum
 patriam vrbēq; Sacis tradidisset: magnū bellū inter sacas me
 dosq;: quod annis duobus magnis vtrinq; cladibus gestū est
 excitarūt: Pax tandē cōstituta: vt parti subicerentur medis: Sa
 cæ medicq; amici sociiq; inuicē perpetuō essent. Sacarū tū re
 gina erat mulier Tarina noie belloꝝ appetens: audacia quoq;
 & rebus gestis cæteris fœminis inter sacas nobilior. Habet eā
 patria mulieres robustas: quæ viros appetāt pferunt belli glo
 ria illustres. Fertur hæc tū pulchritudine tū vero cōsilio pru
 dentiaq; mirabilis extitisse: ppinquasq; gētes barbaras supbia
 elatas ac facis imperātes expugnasse: maiorēq; eius regiois p
 tem ad mitiorē traduxisse vitā. Multas insup cōdidisse ciuita
 tes: quas reddidisset p cæteris vicinīs gētibus foeliciores. Post
 eius obitū memores beneficioꝝ eius virtutisq; subditi sepul
 chrū ei cōstruxere: oium q̄ apud ipsos erat magnificētius. Py
 ramis ea fuit triāgularis: cuius latus quodlibet tribus stadiis p
 tendebatur. Altitudo stadii erat vnus: vertice in arcū cōstru
 cto. Adderunt sepulchro aureā statuam instar colossi. Honores

Parsodes

Cadusii

Arceus

Bellū ca
 dusium

Artines
 Artibāus

Sacæ

Tarine
 virtus

Pyramis

Astibara
rex.

Apanda
qui Astia
ges dict⁹
est.

Indie si-
tus.

Emodes
mons
sacc.

Elephan-
tes.

Indiæ
bona

Inopia i-
di nôve-
xantur.

insuper heroicis aliq; ad sepulchri magnificentiã impende-
runt: quæ suis maioribus cõsueverunt largiri. Astibara medo-
rum rege in ecbatanis ob senectã defuncto filius Apanda re-
gnum cæpit a græcis Astiages nominatus: quo a cytho rege
persarum deuicto medor; regnũ ad persas transit: de quibus
suo loco scribemus. De assirior; medorũq; imperio: deq; his
in quibus dissentiunt scriptores satis dictũ putamus. Nunc
ad indos: eaq; quæ de his traduntur transeundum.

India in quattuor latera distincta. Quod ad orientem
quodue ad meridiem vergit magnũ mare circumdat.

Quod arctos spectat Emodẽ mōs ab ea scythia quam
habitāt hi qui appellātur sacæ diuidit Quartũ qđ est ad occi-
dentẽ fluuius indus terminat omniũ fere post nilum maxim⁹.

Magnitudinẽ indiæ ab oriente ad occasum scribunt stadiorũ
viginti octo miliũ. A septentrione ad meridiẽ milium duũ ac
triginta. Hæc tâta indiæ magnitudo circulo æstiu tropici vi-
detur subiecta. In multis indiæ locis aiũ erectũ lignũ nullã a
sole ymbrã reddere: nocte arctos non videri. In vltimis vero
minime aspici arcturũ: quo in loco ymbras versus meridiem
inclinare dñt.

India multos mōtes ac magnos cõtinet arbo-
ribus ois generis oppletos. Cãpos insup plurimos maximos-
q; fructibus vberes pulchritudine egregios. Diuisa est fluminũ
multitudine agros plurifaciã rigãtiũ. Ista ex re bis in anno p-
bet fructus Animantia varii generis pducit p cæteris magna
ac robusta: partim terrestria: partim volãtia. Elephãtes insup
plurimos maximosq; qui libycos robore excellãt. Vtũtur his
quos venatione abũde capiũt in pliiis: multũq; ad victoriã cõ-
ferũt. Homines quoq; fert proceros ac validos & artificio ac-
cõmodatos: vt qui aerem purũ ducant: & aquã bibãt salubrẽ.

Terra & domesticis fructibus opulenta est: & variis multipli-
cibusq; metallis secunda. Nascitur in ea ingens argenti auriq;
vis: non parũ quoq; æris ferriq; & aurichalcii. Multa insup ad
cultũ vtilitatẽq; vitæ & belli apparatus. Præterea inter alias
segetes fit apud indos plurimũ milii: ac leguminũ agros aq;
fluminũ irrigante. Oriza quoq; & quod appellant bosphorũ
multaq; alia ad cibũ vtilia. Plures insuper fructus animantium
nutrimenta quæ longũ esset recensere. Ob hanc causam affir-
mant nunq; indiam fame: aut rerũ inopia præmi. Nã cum bis
annis singulis segetes ferat: hunc quidem hyeme quo tẽpore
alii risum serunt percipiũt: alterum æstate cum oriza Sisamus

bosphorus mīliū seruntur. Quo accidit: vt præcipua sit apud
 indos vbertas: cū & sua sponte nascantur fructus: & palustres
 dulcedine præcipua radices magnā copiam victui hominū p̄-
 beant. Omnis enim fere cāpestris regio dulcē tum a fluminibus
 humorē suscipit: tū a pluuiā: quæ certo āni tempore fieri
 æstate consuevit. Sunt radices quoq; palustres æstu decoctæ:
 sed magnarū p̄cipuæ arundinū dulces. Cōfert etiā ad indos;
 fertilitatē consuetudo: quæ in bellis seruatur. Nā apud cæte-
 ras gentes hostes bellos; tēpore regiones spoliāt: vastantq;
 neq; agros coli sinūt apud indos vero belli tēpestate in cāpis
 opus rusticū exercent absq; cura agricolæ procul ab omni di-
 scrimine belli. Hostes in præliis mutua cæde crassantur. Agri-
 colis nulla in re nocent: sed intactos relinquūt tāquā cōmu-
 nis vtilitatis ministros. Neq; vero hostium agros vrunt: neq;
 cædūt arbores. Habēt insup indi plura flumina ingentiaq; na-
 uigiis apta: quæ ex fontibus montiū ad septētrionem vergen-
 tium in campestria decurrunt. Horum permulti in vnū coeū-
 tes in gangē defluūt. Eius latitudo stadiorum est triginta. Fer-
 tur ab septentrione ad meridiē: inq; mare oceanū ingreditur.
 Delapsus versus oriētē per gangaricos: apud quos permulti
 sunt maximiq; elephantēs. Quo accidit: vt nullus vnquā eis
 rex aduena imperarit, p̄pinq; gētibus numerū vimq; bellua-
 rum veritis. Alexander macedo totius asiæ imperiū adeptus
 solos gangaros nō oppugnauit. Nā cū ad gangē cū exercitu
 puenisset cæteris sibi subditis indis: vt nouit gangaros quat-
 tuor milibus elephantis ad bellum paratos: nequaquā eos ar-
 mis lacessuit. Indus eodēmodo quo ganges ab arcto incipiēs
 inq; oceanū fluens indiam diuidit: lapsulq; per loca patentia
 augetur pluribus egregiis fluiis qui in eū decurrūt: quorum
 p̄cipui Hypanēs Hydalsesq; & Aresinus dicūtur. Sunt præter
 hos haud vulgaria flumina indiā inter labentia quæ regiones
 eas hortis variisq; fructibus vberē reddunt. Cur in india plura
 maximaq; sint flumina causas philosophi phisicq; asserūt in-
 diam situ esse humidam. Scythas vero bactrianos arrianosq;
 vicinas gentes elatiores. Merito igitur humiditatē ex superio-
 ribus locis ad infima fluētē plures & aquosiores fluuios red-
 didere. Sed quod accidit inter cæteros fluuios quem dicunt;
 Sillā: est dictu mirabile. Deflues enim a monte eiusdem nōmi-
 nis abrupto: neq; alterius fluuii decursu auctus absorbetur ab
 hiatu terræ indiam omnem cum supra modum amplitudine,
 hū

Indorū
 Agricul-
 tura,

Ganges
 gangari

Indi ab
 alexādro
 victi p̄ter
 gāgaros

Hypanes
 Hydals-
 pes.
 Aresin^o.

Silla flu-
 uius.
 Naturæ
 bona.

Dionysi⁹
in idiam

excedat multæ variæq; incolūt gentes: quarū nullā originem extra indiam trahit: sed oēs indigetes appellātur. Nunquam externa colonia illuc adiit: neq; ipsi ad alias gētes misere. Asserunt priscos inde homines his cibis quos terra sua sponte p̄duceret pellibusq; animalīū quēadmodū & græcos p̄vestibus v̄fos: arteq; & cætera ad vitā necessaria paulatim adinuenta vtilitate homines docēte: quibus natura manus loquelam & animi p̄stantiā adiumēta vitæ dedisset. Tradūt qui prudētiores apud indos fuere: priscis tēporibus cū adhuc hoies dūpsī per vicos habitaret: venisse ad indos cū exercitu ex occidentali plaga dionysiū omnēq; peragrassē indiā nullus adhuc p̄claris cōstitutis vrbibus: quæ ei obsisterent. Cū vero ob ingētes æstus exercitus eius peste interiret vt dux prudens in mōtes ex locis planis milites traduxit. Vbi cū venti frigidi efflarent & aquæ potu vterentur quæ pura ex fontibus manabat a morbo sunt liberati. Locū montanū: in quo exercitus a peste euasit femur appellauit. Vnde & græcos tradidisse de eo deo posteris ferunt in iouis femore dionysiū esse nutritū. Cū multos fructus indos plantare docuisset: & vini quoq; aliorūq; ad vitā vtilium vsū dedit: plures insup cōdidit egregias vrbes cogens ex villis in ciuitatem migrare. Deorū quoq; cultū tradidit: leges ac iudicia cōstituit. Tandē pp impensa beneficia rerūq; variās inuentiones deus existimatus est. & immortalīū honore potitus. Scribūt etiā mulierū multitudinē in exercitu circūduxisse vsūq; esse in acie tympanis cymbalisq; nondū tuba reperta. Cum indis imperasset annos duos & quinquaginta senex defunctus est: cui successerūt regno filii: sed paulatim labēte successorū culpa principatu cū longo tēpore post regnū oīo defecisset: ciuitates libertatē asseruere. Hæc de Dionysio deq; progenitoribus eius ab his qui indiæ mōtana incolunt tradūt. Herculē p̄terea volūt ad indos accessisse: sicut & græci claua pelleq; leonis ornatū qui corporis robore virtuteq; multo cæteros homines excesserit: terrę insuper ac maris mōstra perdomuerit. Cū multas cæpisset vxores filios plures natā vnicā genuit: filiis cū ad ætatē puenissent: omnē dīstribuit. indiā regnis p̄ numero filiorū cōstitutis. Filiā ab se nutritā in reginā fecit. Multas p̄terea ciuitates ab eo cōditas scribūt maximā clarissimāq; appellauit Palicotrā. In qua sumptuosa ædificata regia multos in eā introduxit: incolas sepulchris etiā fluminibusq; reddidit vrbē munitiorē. Et ipse quidē

Dionysius
anus ex
mulieri-
b⁹ est ex-
citus cō-
stitutus.
Herculis
virtus.

Palicotra
vrbs.

hercules cū e vita migrasset: immortalū honorē consecutus est: Posteri eius per multa regnantes secula nil dignum memoria gessere: neq; exercitu aliquo extra indiā ducto: neq; colonia ad alias nationes missa. Multis post annis plurimæ ciuitates in libertate se vindicarūt. Nationes quædā regnū vsq; ad Alexandri aduētum passæ sunt. Cum leges apud andos variæ ha beātur admiratione tamē digne quæ fuerunt a prisicis eorum philosophis editæ. Lege enim sanxerunt: neminē oio seruum esse: liberos æquo iure honoreq; haberi oēs qui assuescerent neq; p̄stare cæteris neq; iniuria quēq; afficere: optime ad oēs fortunæ casus instituisse vitā. Stultū sane videri leges æquas oibus positas fortunas nō æquas oibus cōes esse: Indorum populus in tribus septē est distributus. Prima est philosophorū qui cæteris numero pauciores supereminent dignitate. Hi ab omni opere immunes: neq; seruiūt cuiquā: neq; impant: recipiūtq; a priuatis & ea quibus sacra diis faciāt & curā habeant defunctorū tāquā clarī diis & quæ fiant apud inferos p̄cipue norint: p̄pterea dona plurima honoresq; eis impēdūtur. Multū vero p̄sunt indorū vitæ. Nā anni principio vna cōueniētes. Siccitates: pluuias: ventos morbos p̄dicūt: ceteraq; quorū cognitio possit vtilis esse. Futura enī audientes tū populus tū rex & futura declinant mala & bonis futuris imminēt. Qui phūs falsa p̄dixerit nullā p̄terquā quod p̄petuo silet poenam subiit. Secūda tribus est agricolarū: qui multitudine superātes ceteros a bello reliquoq; opere liberi solis agris colēdis tēpus impartiūt. Nullus hostis eos laceffit: neq; spoliat: sed existimans illos in cōmuni vtilitate versari ab omni iniuria abstinet. Ita soluti metu agricolæ terrāq; libere colentes rerū afferūt vberatatem. Viuūt autē in cāpis cum vxore ac liberis neq; in vrbes cōmeant. Dant regi (oīs enim inuidia subdita est regibus) tributū. Nulli priuato licet agros possidere: p̄ter tributū: & quātam quoq; fructū partē regibus impendunt. Tertiam tribum cōficiunt omnis generis pastores: qui neq; in ciuitatibus neq; in villis morantur. Utuntur tabernaculis venatu ac retibus tutas a feris auibusq; regiones reddunt. Hoc exercitio indiā domestica p̄stant. Multis variisq; tum bestiis tum auibus fementi agricolarum infestis copiosam. Quartum locū artifices tenēt quorum pars armis: pars rusticis instrumentis: alii aliis vtilibus rebus fabricādis vacant. Hi nō solum immunes a tributo sunt: sed frumentū insuper a regia percipiunt. Quinto ordine

Indorū
leges

Indorū
tribus
Indorū
philoso
phi

LIBER

milites: sed numero secundi belli disciplina exercetur. Omnis ea multitudo armis dedita tū equi elephantiq; bello apti ex regia victū habent. Sextus est ordo ephoz: Hi quæcūq; in india agūtur inspiciētes regi referit. Vbi rex deficit principibus: Sepsimo loco existunt qui publicis cōsiliis præsumt numero paucissimi nobilitate prudentiaq; maxime insignes. Ex his enim ad regū consilia tum ad rē. p. carandā tum ad res dubias iudicandas asciscuntur. Duces insup ex his deliguntur ac principes. Has in partes politia indie distributa haud quā licet vni^o ordinis virum alterius vxorem ducere: neq; exercitum mutare. Neq; enim fas est militē agrum colere: aut philosophari artificem. Habet india plurimos maximosq; elephantos fortitudine ac magnitudine prestantes. Coit hoc animal non sicut qdam putant p̄miscue: sed velut equi & reliqua q̄ trupedia. Decimo ac sexto adminus mēse vt plurimū pariunt: quādoq; octauo & decimo. Vnicū veluti equi parturiūt. quē nutriūt matres ānis sex. Viuūt maiori ex parte ætate lōgeui hoīs. Qui vero maxime senescūt annis ducētis. Sunt & apud indos statuti principes: qui iniurias ab aduenis p̄hibeant. Si q̄ eoz infirmetur cōductis medicis curāt: defunctosq; sepeliūt eoz pecunia p̄ximioribus tradita. Iudices causas cognoscūt. Sontes diligēter puniunt Et de indis hæcenus. Nunc de scythis qui sunt indie contermini dicendū. Hi olim a primordio parua patriam possidebant. Postmodum paulatim per virtutem & vires aucti cum regiones multas sibi subdidissent in magnū imperiū gloriāq; puenere. Ea primū natio iuxta araxiam flumē parua numero ppterq; ignobilitatem contempta consedit. Nacti regē quendam bellicosum & militari virtute p̄cipuum agros ampliarunt. Montanos quidem vsq; ad caucasum: campestres vero vsq; ad oceanū & meotida paludem aliaq; loca ad Tanaim vsq; flumen. Fabulantur scythæ natam apud eos ex terra virginem vmbilico tenus hominis forma reliqua vipera: Eā genuisse puerū: cuius nomen fuerit scythia. Hunc cum oīum qui ante eū fuerat clarissimus euasisset: indidisse populis scythæ nomine. Inter huius regis posteros extitisse fratres duos summa virtute. Et vnū Plutonē alterū Napim appellatos qui magnis rebus gestis regno inter se diuiso populos Plutones: alteros Napas vocitarunt. Horum magno post tpe regum p̄genies virtute & belli artibus insignis regiones vltra tanaim vsq; ad thraciam subiecit. Versi deinde ad alterā partē armis ad

Elephantorum natura

Scythæ

Araxes:

Virgo ex terra Scythia puer Pluto

Napim

Nilum ægypti puenere redactisq; in potestate q̄ intermediae erāt gentib⁹ vsq; ad oriētis oceanū & caspiū mare paludemq; meotidē imperiū protenderūt. Aucta virib⁹ ea gēs reges habuit memoria dignos a qbus quidā sacæ hī massagete qdā Ari maspe alio noie appellati. Sub his regib⁹ ex puinciis ab se bello subactis coloniæ deductæ sunt sed duæ maxie altera ex asyriis. inter paphlagoniā ac pontū posita. Ex mediis altera ponertanaim flumē cuius populū Sauromates appellarūt. Hi multis post annis imperio late diffuso magna ex parte vastata scythia eā penitus desertā cultorib⁹ reddidere Deinceps deficiēte scytharū pricipatu regnasse femias dicūt fortitudie corpore p̄claras. In his enī gentibus exercentur ad bellū feminæ viris nihilo virtute inferiores. Aquarum multis virtute egregiis magne res non tantum in scythia sunt: sed in ppinquis locis gestæ. Cyrū quidē p̄sarū regē cum ingēti exercitu scythiā ingressum scytharū regina p̄lio iuperatū captūq; cruci affixit. Adeo autē amazonū vires claruerunt: vt nō solū multas vicinas gētes sed magnā europæ asiæq; partē subegerint: de quibus postea q̄ scribere cæpimus haud absurdū erit: quæ de illis magis fabulosa: q̄ vere scribūtur referre penes thermodūta flumiū primū gens amazonū fuit q̄ viris similes becillis artibus viribusq; corporis p̄stabant. Earū regina exercitu mulierū coacto exuisse traditur eas militari disciplina: ac nonnullas ex vicinis gentib⁹ expugnasse. Eius deinde gloria & viribus ampliatis ppinquisq; subactis gentib⁹ filiam genuit: quā martis filiā appellauit. Homines ad texturā muliebriq; deputauit exercitia. Lege autē statuit: vt solæ foeminæ in re militari erudirētur. Viris interdicta essent arma: seruilisq; officia p̄missa. Maribus qui ex eis nascebantur crura ac brachia debilitabant. quo bello inutiles fierent: foeminis dexteram inurebat mamam: ne pugnae impedimento esset: ex quo & amazonū eis est inditum nomē. Regia & prudētia & rei militaris opinione p̄stans vrbē p̄clarā in ostiis thermodontis quā appellauit Themistram inq; ea regiam in signem condidit. Cū in bellis militarē disciplinā summo ordine seruaret: primū ppinquas omnis gētes vsq; ad tanaïm flumen suo imperio addidit. In quadā deinceps pugna cum viriliter dimicans interiisset: filia in regno succedēs: perq; omnia matris virtutem imitata gesta eius lupauit Nam virgines a primis annis venationibus exercitās quottidie ab bellimunia instruxit. Marti quoq; & Dianæ sacrificia instituit. quæ

Sacæ
Massage
tæ
Arimal
pæ
Antoma
tæ.

Cyrus

Amazo
nes.

Themy
stra vrbē

Taurobo
lium.

LIBER

Tauroboliū appellauit. Sacra facere edocuit vltra tanaim exercitu traducto oēs eius orā gētes ad thraciā vsq; deuicit. In regnū deinde cum multis spoliis reuerſa magnifica eis deis templa conſtruxit oium ſubditoꝝ beniuolentiā iuſto æquoq; iperario adepta. Tū ad alterā fluminis ptē verſis armis aſiæ ptē vſq; ad ſyriam bello ſubegit Poſt huius obitū propinquier genere in regno ſuccedebat iuſte imperans ita : vt amazones magno imperio & gloria potirentur. Multis poſt ſeculis vulgata earum per oēm orbē virtute Herculi Semeles ac Iouis filio ab

Hyppolite amazō
q̄ ex theſeo hyp-
politū ge-
nuit.

Euriſteo mandatū fuiſſe tradunt: vt hyppolitæ amazōis baltheum ad ſe ferret. Qua ex re illato amazonibus bello acieq; pſligato eoꝝ exercitu victā hyppolitā cum baltheo cepit quo prelio amazonū eſt regnū deletum. Barbaras deinde p̄ximas gentes contēpto amazonū noie preteritaꝝ iniuriarū memores adeo gentē earum cōtinuo bello cōtruiſſe aiunt: vt ipſarum lit nomē & genus extinctū: Paulopoſt hanc herculis expe-

Pantaſilea
que pro
hectoris
morte vi-
dicanda
preclara
geſſit fa-
cinora

ditionē in troiā belli tpe Pantaſileā reginā martis filiā tradūt ſuarum cæde preteritā cūq; amazonū reliquis ex prima p̄ſurgam troianis auxilio aſſuiſſe: ac poſt hectoris obitū multis p̄claris belli facinorib⁹ editis ab achille interfectā. Hanc poſtremam amazonū p̄cipua virtute extitiſſe : reliquiaſq; deinceps eius gētis paulatim defeciſſe ferūt. Ea cauſa eſt: cur apud paſtores cū robur earū virtuſq; referretur fabularū antiquarū loco accipiātur. Nobis poſtea q̄ res aſiæ: q̄ ad arcum vergunt dignas duximus quæ poſteritati mādarentur: haud abſurdū vi-

Hyperborei

lum eſt q̄ de hypboreis tradūtur conſcribere . Eoꝝ q; veteres ſimileſq; fabulis hoſtorias ſcribūt Ecateus qdamq; alii oppoſitam celtis iuxta oceanū eſſe inſulā haud multū ſicilia minorē pone arctos tradunt: habitariq; ab his q; hyperborei eoꝝ vento boree ſint admodū ſubditi appellentur. Inſulā vero fertiē ac fructuoſam: vt in qua fructus annui bis naſcātur. Fabu-

Latona
Apollo

lantur latonā in ea natā: vnde & apollo ibi p̄cæteris diis maxime colitur. Eſſe quoq; eius inſulæ homines veluti quosdam appollinis ſacerdotes : cuius laudes & hymnos quottidie in cantu celebrent. ſummeq; eū honorent deum. Præterea lucum ingētē templūq; appollinis forma rotūda egregium multiſq; donis atq; ornāmētis cumulātū. Vrbs ei ſacra eſt: cuius incolæ maiori ex parte aiunt eſſe cythariſtas: continueq; in tēplo ſonare canētes hymnos in apollinis laudem : cantuq; eius geſta exornātes. Hñt hyperborei propriam linguam græcis: ſed

Atheniēſibus maxime deluſq̄ ſocietate ac beniuolentiā iuncti ſunt: a priſcis tēporibus cāpta. Etcī ī græcos quosdā dñt cū ad hyperboreos trāſiſſent: dona ſumptuoſa in ten plo appoſuiſſe græcis lris inſcripta. Eodē pacto ex hyperboreis: olim Abaram veniſſe in graciā amicitiaq̄ cū deluſ: ntea cōtia cōtiā firmāſſe. Ferūt inſup lunā hac inſula videri parū a terra diſtātē ac terreſtres quosdā veluti cumulos hñtem in ſe manifeſtos. Dicunt quoq̄ cū deū per annos vñde viginti adire inſulā: in quibus aliorum reuolutiones perficiātur. Ob eam rem hmōi annoꝝ tempus a græcis metonus annus nominatur. Interea cythara Ionare: plallereq̄ noctu cōtinuo ab equinoctio vernali viq̄ ad pliadū ortum deus exiſtimatur voluptati deditus. Regno ciuitati imperant huic: temploq̄ preſunt ii quos appellat boreadas progenies boreæ: quæ per genus recipit principatum. Nunc ad reliquas aliæ partes eas præſertim in quibus continetur arabia tranſeūdum. Ea inter ſyriam ægyptūq̄ ſita multis variſq̄ diſtinguitur gentibus. Nam quæ vergunt ad orientē partes arabes incolunt: quos nomināt abatos habitantes patriā tum deſertā tum in aquoſam tū in paucis ferētē fructus. Ideoq̄ latrociniiſ vicinis gētibus inſeſti ſunt atq̄ inuicti bello. Qui regionē aquis carentē tenēt: puteos effodiūt exteris ignotos: que res hoſtium pericula depellit. Nā qui eos perſequūtur aut errantes citi deficient fontiu inſcitia aut vix redeunt labore deſatigati. Ob hanc cauſam arabes ea loca incolentes cum bello expugnari nequeant liberi viuūt: neq̄ vlli vnq̄ externo regi: non aſſitio non medo non perſo paruerunt ipſi macedonū reges nunquā eos ſubigere quantum vis magnis copiis valere. Eſt in regione abateorum ſaxū natura ad modum munitū vnico anguſtoq̄ aſcenſu cūtibus patens paucis cuſtodibus egens. Stagnū quoq̄ ingens: vt quod longitudine quinquaginta latitudine ſexaginta ferme ſtadia complectatur. Aſphaltū producēs ex quo non parū veſtigal p̄cipit. Eius aqua odoris eſt peſſimi atq̄ amari. Quo fit: vt neq̄ piſces p̄ducatur neq̄ aliquod aquatile animal. Et cū plures dulcis aquæ fluuii in illud decurrant nequaquā tñ aquæ natura imutā. Aſphaltū stagni medietas plurimū annuatim gignit qñq̄ ad tria iugera qñq̄ ad duo. Vnde & circūſtantes barbari maiorē partē taurū minorē vitulū appellāt. Plenus aſphalto lacus p̄cul aſpiciētibus inſula apparet. Cū aſphaltu lacus eſt egeſturus palā ante viq̄ſimū & lecundū diē apparent ſigna. Etenim circa

Meton⁹
annus

Arabes i
libertate
degētes.

Aduerte
que in a-
rabia p-
ducūtur.

stagnū stadiis pluribus fetor a vento excitatus p̄priū argento auroq; & æri colorem aufert vento iterum resiliante restituitur Propinqua loca ex calore fetoreq; lacus corrupta & morbos afferunt incolis & breuioris vitæ reddūt. Fertilis est ea palmis regio q̄ fluminibus aut aquis fontium rigatur. Nascitur & in quadam eius conualle ad multa medicis vtile ballamū maximū vectigal: cum nulla orbis ps alia eam plantam p̄ducet. Ab hac deserta aridaq; prima vicina arabia adeo differt: vt multitudine fructuum cæterarumq; rerum quæ in ea nascunt̄ foelix nominetur. Calamo. n. & eo quem appellant schinum rebusq; aliis q̄ aromata dñr: plurimum abundat. Foliis preterea odoris suauissimi: & quod ex arboribus stillat gūmi myrrham etiam & diis gratissimū perq; vniuersum orbē diffusū thus extrema arabia ferunt. Costū insup Casiam Cinamomū & alia eiusmodi plura, Herbæ vero & arbuta odorifera adeo abunde, vt quæ cæteri raro sup deorū altaribus ponāt: illi p lignis in furnis comburāt. Hisq; q̄ apud alios habētur rara arabes seruorum domi lectos sternant. Cinamomum vtilitate excellens

ad hoc resina miriq; odoris therebintus apud arabes nascūtur. Montes non solum abietes ac populos p̄ferunt: sed cedros & quem vocant baraton: plurimas vero alias

nutrit plantas suauem odorem transeuntibus inspirantes. Natura id soli accidit vt dulces in eo odores orta ferant. Nam q̄ busdam in locis effossa terra aliquæ reperiuntur suaue olentes glebæ: q̄ veluti metalla fusc lapides ingentes fiunt ædificādis domibus apti. In eos cū guttæ aquæ pluuiæ cadunt ita liquefiunt ex humiditate iuncturæ lapidum: commisceturq; inuicem: vt vnicus murus appareat. Effoditur in arabia aurum: quod nō igni decoquitur vt apud alios cōsuevit: sed euestigio effossū nucibus id castaneis simile reperitur: color est ita lucido vt p̄tiosos lapides ab artificibus auro inclusos splendidiore reddat. Pecorū adeo fertilis arabia est: vt natiōes plurias vitā pastorū ducētes enutriet. Frumento non eget multarum rerum vbertate opulenta. Pars syriæ contermina multas variasq; nutrit ferās. Nam & leones & pardali multo plures maioresq; in ea q̄ in lybia reperiuntur. Præter hos q̄ babylonii vocantur tigris. Fert & aialia nature duplicis mixta specie quorū aliquos appellant strutio camelos: q̄ ex strutione camelilq; cōstant: vñ & nomen trahunt magnitudine ad cameli nascentis modum. Capite sunt pilis miutis: oculis grossiorib⁹ nigrisq; nō dissimili

Aurum

Leones.
Pardali
Tygres
Strutio =
camelus

forma & colore camelis collo oblongo rostro breui atq; acuto elati mollibus pennis duobus cruribus pedibus vngula fissa vt terrestre simul volatileq; animal videatur: pp grauitatem neq; altius extolli neq; volare potest. Sed velociter terra graditur. Persecuntur illum equites quos scpius lapide pedibus veluti funda iacto ferit. Cum effugere nequit inter arbuſta sepius aut ymbroſa loca caput abscondit non naturæ desidia ne videatur aut conspiciatur ab aliis vt quidam putant: sed qa ea corporis pars cæteris debilior ymbrâ sibi p tutela parat. Natura.n. optima singulis animantibus ad sui salutem magistra nō suæ tantum sed eorum quoq; quos pcreat curam salutis gerit. Qui Camelopdi vocantur ad his ambobus a quibus fortitūtur nomē nascuntur. sed camelis existunt miores: & breuiore collo: capite oculis colore pilis pdi similes. Vngulæ fissura camelo. Caudam hñt longam in modum pardi. Nascuntur etiã in arabia tragelaphi ac bubali: pluraq; alia variæ formæ mixtæq; naturæ animantia: q̄ breuitatis gratia omisimus. Vñ autem sol regioni ad meridiem positæ plurimã gignendî virtutem asferre. pptereaq; plurima in eis locis varia ac pulchra animantia natura fieri. Eadē causa & in ægypto crocodylli & flumati les equi In æthiopia vero ac lybiæ desertis elephâtes multi: varii serpêtes: dracones: cæteræq; feræ magnitudine ac viribus eximæ nascuntur. In india quoq; elephâtes mole viribus multitudine reliquis sunt antecellentes. Nō solū autē his in regionibus animalia specie diuersa solis ope virtuteq; fiunt: sed lapides quoq; naturæ variæ tū colore tū splēdore admodū lucido. Cristallus.n. lapis ex aq̄ oritur pura cōgelata nō quidē a frigore: sed diuini caloris vi: q̄ durtiē seruet varioſq; luscipiat colores. Smaragdi.n. berilliq; inter metalla æra nascētes a supis formâ colorēq; capiūt. Lapidibus etiã aureis solis æstus eum colorē indidit. Quapp & adulterios quoq; arte hofum colore cristallos addito fieri tradūt. Carbūculoꝝ insup varias spēs solis virtus efficit. Eodē mō diuersarū autū formis color est additus: vt inuicē differētes q̄dam oīo porphireæ alie splēdido nōnulle croceo: aliæ smaragdi colore existant: q̄ oīa lūne solis effici videmus. Hoc & in iride cōspicere cælesti licet: qui varios colores a sole accipit. Horū varietatē naturales superiorib⁹ tribuunt calore solis coopante qui viuificet oīum rerū formas Deniq; florū terræq; colorū ac varietatis cui⁹ naturale op⁹ ars postea hominum natura docēte imitata varios singulis rebus

Camelopardi.

Tragelaphi.

Aialiū varietates:

Cristall⁹.

Smaragdi.

Berilli
Carbunculi.

Solis vis

colores addiderit. Et. n. colores fructuū odores: saporū varietates: animalū magnitudinē: cuiusq; rei formā terrarū diuersas spēs cōstat solis caliditate fieri: q; terræ hūiditate concalēfacta cuiuslibet rei naturā p̄ducatur. Itaq; neq; pari⁹ neq; alius q; uis mirandus lapis cū arabicis est cōparādus: quorū & albedo splendida est: & pondus graue: nec cæteris cædunt leuitate. Hāc ei prouinciæ pprietatē virtus solis vt diximus elargitur. Calor. n. cōdenfat. Siccitas cōprimit. Splēdor illuminat. Auiū genus oē caloris particeps volās pp leuitatē solis opa: diuersi est coloris in regionibus p̄sertim soli pp̄tngs. Babylonia pauones plurimos colore vario distinctos nutrit. Vltima syriæ fert p̄lytacos porphirionesq; ac meleagridas pluresq; alias animantiū spēs coloribus varias. Simili mō & de aliis similis plāgæ locis: vt est india: rubrū mare: æthiopia: & lybiæ portio. Sed partes orientis q̄ feraciores sunt nobiliora maioraq; ferūt animantia. Reliqua e secundū solis virtutem. Eodē pacto inter arbores palmæ in lybia fructus producūt squalidos ac paruos. In interiori syria qui carioti appellātur fiūt aliis excellentiores tū dulcedine: tū magnitudine: tū hūore. His maiores multo arabia fert ac babylonia quorū magnitudo sex est digitorum. Colore sunt quidā subæreo: nōnulli puniceo: alii porphireo aspectu amæni & suaves gustu: palmarū arbor p̄cera est stipitate tereti & vsq; ad verticem æquo: coma eius varie circūq; diffunditur. Ea quæ ad meridiem spectat arabia foelix cognominat: interiorē pastores colunt in tabernaculis vitā ducētes. Hi pecoribus armentisq; dediti latos habitant campos: quæ inter hos foelicēq; arabiam interiacet: absq; aqua est: & vt iam diximus deserta. Quæ ad occasum vergit: arenosa est penitus per eam iter qui faciunt quēadmodum in mari nautæ arcti signa itineris duces habēt. Reliqua pars arabie versus syriā sita multifariam agrorum cultoribus mercatoribusq; referta est. Qui eorū que exportant p̄miis allecti quæ rara apud cæteros habentur abunde subministrāt. Quæ ad oceanū pars respicit supra foelicē arabiam posita: multisq; ac magnis diuisa fluuiis plures stagnantes locos paludescq; haud parui ambitus facit. Quæ tum fluminū: tum imbriū aquis irrigata maiori ex parte duplici fructu abundat. Nutrit at̄ is locus elephantorū: greges aliq; varia ac diuersa spē formaq; animalia. Pecorum insuper p̄sertim boum atq; ouiuū magnas pinguesq; caudas habētium copiosa est. Multa quoq; & diuersa camelorum prebet genera

Pauones
Syria.
Plytaci

Palmæ
Carioti

Arabia
foelix.

tum pinguiū: tū macilentorū: quorū nōnulli gibbū duplicē in
 dorlum hñt: a quo & ditili nominātur. Horū carnibus lacteq;
 vescūtur incolæ. Quidā ferēdis oneribus apti supra decē fru-
 mēti mias hoies vero gnq; in lectō iacētes vehūt. Anacoli ve-
 ro ligariq; q dromadū iunt forma plurimū viæ cōficiunt p̄fer-
 tim p̄ delerta & aquis carētia loca. In bello quorū duos incer-
 tamē sagittarios ferūt dorlo cōtrarie inuicē insidētes. Alterū
 a frōte aduerlus hostē: alterū cōtra p̄sequētē pugnātes. Et de
 arabia haētenus. Nunc de insula in oceano verlus meridiē rep-
 ta: & q̄ in ea preter fidem narrātur: deq; inuentionis causa pau-
 cis sunt explicāda iambolus a pueritia eruditus post patris qui
 mercator exiit obitū & ipse mercaturæ operam dedit p̄ ara-
 biam transiens ad aromata emenda cum locus itineris a latro-
 nibus captus primo cū vno ex cōseruis pastor deputatus est.
 Deinde vna cū eo a quibusdā æthiopibus cōprehentus vltra-
 q; maritimā æthiopiam ductus. Hi cū essent externi in expia-
 tionem eius regionis capti sunt. Mos erat his q̄ ea loca inco-
 lebant æthiopibus a p̄licis t̄pibus ex deorū respōlo traditus
 perq; p̄genies viginti annos vero sexcētos (p̄genies. n. trigin-
 ta p̄icitur annis) obseruatus duobus hominibus expiationē
 facere. Habebant p̄paratū nauig. olū ad ferēdas maris tempe-
 states aptum. Et quod duo viri facile possent regere. In id lex-
 mentium victu: quod satis esset ambobus imposito viros in-
 ducētes manabant: vt̄ secundū oraculi responā nauiculā ver-
 sus meridiē dirigerent. Venturos esse eos ad insulā scelicē &
 humanos homines: qui beate viuerent. Eodē modo & eorū
 patriam: si ipsi in insulam salui puenissent. sexcentis annis in
 pace scelicitateq; futurā. Sin vero longitudine maris territi cur-
 lum retro verteretur: tanq̄ impios a scelēstos omni eorū gēti
 magnarū calamitatū causam p̄bituros. Aethiopes vero aiunt
 dies agere iuxta mare festos: tactaq; facere optātes quo solita
 fiat expiatio p̄perū nauigantiū cuius h̄ post quattuor men-
 sum nauigationē multis acti tempestatibus ad insulā deferun-
 tur figura rotundā stadiorū ambitu quinq; milū insulæ appro-
 pinquantibus accollæ qdam obuū scaphā deducunt. Alii ac-
 currentes mirātur alienigenarū aduentū eos humaniter beni-
 gneq; suscipiunt: q̄ apud se erant cū illis cōmunicātes. Sunt e-
 ius insulæ homines corpore ac moribus haud nostris similes
 Eadē tamē oēs corporis forma. Sed q̄ magnitudine quattuor
 cubitos excedat: horū ossa veluti nerui quo velis flectūtur re-

Ditili

Iambolus
 mercator

fleanturq; Corpore sunt pluſq; noſtra agili ac robuſto. Nam
 ſi quid manibus cæperint: nemo eripere ex digitis pōt: pilis
 carēt dēptis: capite: ſupciliis: palpebris ac merito reliq; parte
 corpis adeo ppolita vt ne parua qdē lanugo appeat. Pulchri
 ſunt decori & corpe cōpoſito. Auriū foramina multo nſis pa
 tētiora. Quēadmodū & lingua a nobis differūt: hēt enī eorū
 lingua priuati qd tū a natura tū ab igenio datū. Diuiſam. n. li
 guā natura dedit q̄ ſcindiſ in iſeriori pte: vt ab radice duplex
 eē videat. Ita variatūtur loquela: vt n̄ ſolū voce hoim loquāt
 ſed auiū diuerſarū imitat̄ cātus. Qd̄ vero vī admirabili⁹ vna
 cū duob⁹ hoib⁹ pfecte ſimul r̄ndendo tū diſputādo loquūtur:
 Vna. n. liguæ pte vni loq;: reliq; alteri. Purū ibi eē integro āno
 aerē conſtat: quēadmodū poeta ſcribit pirū ſupra pirū: malū
 ſupra malū: vūā ſupra vitē ficū ſupra ficū ſeneſcēt: eſſe inſup
 tradūt cōtinuo diē parē nocti. Circa meridiē nullā fieri rei ali
 cui⁹ vmbra cū ſupra verticē ſol exiſtat. Viuūt aut̄ ſcđm cognā
 tiōes ac cet⁹ q̄ tū q̄dringētos n̄ excedāt: habitāt in pratis fe
 rēte abſq; cultura ſpōte ſua vberes fruct⁹ terra. Nā inſulæ virt⁹
 aerisq; tēpies terrā ſua pōte frugiferā vltraq; ſatis ē reddit. Na
 ſcūt apd̄ eos arūdies pluriæ ferētes vberē fructū albo eruo p
 ſimilē: hos collectos ſpargūt aq̄ calida: quo ad auct⁹ ouis co
 lūbæ magnitudinē equet ex his poſtmodū cōtrit̄is panē cōfi
 ciūt dulcedine p̄ſtatē. Sunt et̄ in ea aquarū fontes pmagni: ex
 qb⁹ pti aq̄ calidæ ad vſum balneoꝝ ad curādoſq; morbos ma
 nāt: p̄tim ſūma dulcedine frigidæ: q̄ ad valitudinē cōferūt: ē
 quoq; oim doctrinarum maximeq; aſtrogicæ apud eos cura.
 Vtūtur lr̄is quas hñt viginti & octo ſcđm virtutē ſignificādī:
 characteres vero ſeptē: quarū qlibet q̄ttuor interptaf̄ modis:
 lōgiſſimæ ſunt ætatis vt q̄ ānos cētū qnquaginta vitā agant:
 & abſq; aliquo vt plurimū morbo. Si q̄s febricitat aut corpore
 æger fuerit mori ſtatuta lege cōpellunt. Nō ſcribunt p̄ latus vt
 nos: ſed a ſuperiori pte recta linea ad inferiorem. Mos eſt eis
 ad certā vſq; ætatē viuere: qua perfecta variā ſibi mortē ſpon
 te conſtituūt. Gemina eſt apud eos herba: ſupra quā ſi quis ia
 cet in ſua uē deductus ſomnū moriſ. Mulieres minime nubūt:
 ſed omnibuſ ſunt cōes. Simili modo & filii educantur: cōiq;
 amore ſunt omnibuſ. Abducūt ſæpius a nutriētibus infantes
 ne matres filiū recognoſcant. Quo fit vt cū nulla ſit apud eos
 ābitio aut p̄cipua affectio cōcordes abſq; vlla ſeditioe viuāt:
 Eſſe inſuper aialia ea in inſula magnitudinē quidē parua: ſed

Lingua
diuiſa.

Diſtum
aiaduer =
te admi
rabile.

Arundī
nes.

Diuerſus
ſcribēdi
modus.

natura ac sanguinis virtute admirabili. Corpore sunt rotūdo ac testudinibus simili duabus lineis inuicē per mediū trāuersis in quarū cuiuslibet extremo sit auris & oculus: vt quattuor oculis videāt: totidē audiāt auribus. Vnicis vētre atq; intestinis: in q̄ cōmesta confluūt. Pedes circū hñt plures: quibus in vtrāq; partē ābulat. Huius belluæ sanguis mirabili alserit virtute. Oē enim corpus cōcisum dū spirat hoc tinctū sanguine e vestigio coheret. Similiter & manus cæsa reliq; corporis: dū vita luppetit partes refartitūtur. Si recēti adhuc applicētur vulnere. Quisq; cætus nutrit magnas diuersæ naturæ aues: qbus experiūtur quales filii sint futuri: ipositis enī supra aues infantibus si volātes per aera imoti nō expauescāt educāt. Si vero timore ignauiaq; deficiūt prouiciūt: vt neq; diutius viduri & ai exercitio inutiles. Cuiuslibet cætus senior aliis tāquam rex cui parent oēs imperat. Annis cētum quinquaginta actis seipsum vita ex lege priuat. Post eū senior accipit principatū. Mare quo insula circūdatur fluctuosum: & quod motus ingentes facit. Dulcis est aquæ gustus. Arctus & plerēq; stellæ: q̄ nobis apparēt minime ab illis cōspiciūtur. Septem vero insulæ simili magnitudine paribus interuallis eiudē gētis legisq; existunt. Oibus ea incolētibus quāuis terra sua sponte abunde vitū ferat: tñ his modeste vtuntur. Simples enim cibos appetūt nutrimentū qđ satis est querentes carnibus: tū assis: tū elixis vescūtur: coquoꝝ artē variisq; saporibus cōdita vt inutilia reiciūt deos & eū qui oia continet solēq; reliqua celestia colunt. Pisces auesq; variū generis capiūt. Nascūtur ēt sua sponte arbores fructifera: oleaq; & vites ex quibus olei viniq; copiā educunt. Serpentes magnos sed innocuos insula producit: quoꝝ carnes mire dulcedinis edunt. Vestes parāt ex lanugine mollī ac splendida ex medio arundinū sumpta: qua maritima tincta ostreis vestimenta purpurea cōficiuntur. Varia existūt animantia: vt quia propter opinionē: haud facile credita. Certū viuendi ordinem seruāt: vnico cibo dietim contenti. Nā certo die pisces: alio aues: quandoq; terrestria animalia edunt: oleo aliquando simpliciq; mensa vtuntur. Diuersis sunt exercitiis dediti. Quidam inuicem ministrant. Alii piscantur: alii exercēt artes: nōnulli circa alias res vsui cōmodas occupātur. Quidā exceptis senibus partitis inuicē operis seruit. o vacāt. In sacris ac diebus festis hymnos in deoꝝ & maxime solis laudes canūt: cui se & insulas dicarūt. Mortuos ilittore sepeliūt.

Seniores
principa
tu potē
tes.

LIBER

Cadaver cū mare fluit arena obruentes: vt aquæ fluxu inunda-
 tioneq; exaggretur locus. Calamos aiunt ex quibus fructum
 decerpunt augeri minui ue ad lune modū. Fontiū aqua dulcis
 ac sana caliditatē seruat nisi frigida aqua aut vinū immisceat.
 Iābolus & qui cū eo accesserant cum septem annis in insula
 mansissent tandē eiectos fuisse aiunt inuitos tanq̄ malos ma-
 listq; assuetos moribus: igitur p̄parata scapha cibisq; impositis
 abscedere coacti mēsis quattuor ad regem indie arenosa ac
 vadosa loca mari appulere. Et alter quidem tempestate perit:
 iābolus in villam quandā diuertens ab incolis ad regem in
 urbē alibrotam plurimū a mari distantem deductus est. Cum
 græcos diligeret rex plurimiq; eorū doctrinam faceret: multis
 illum donauit. Deinde secure in persidē primo: tum sospitē in
 græciam misit. Hæc post modum iābolus litteris mādauit:
 multaq; de india conscripsit antea cæteris ignota.

Iābolus

Alibrota
 urbs.

EXPLICIT LIBER TERTIVS.

Incipit Quartus In quo hæc continentur.

De æthiopicis qui sunt vltra lybiam: deq; his quæ apud eos
 antiquitus feruntur.

De auro qui in extremis ægypti effoditur: deq; eius præpara-
 tionis artificio.

De his qui maritima loca arabie incolunt: atq; ad oceanum
 sita versus indiā loca vergunt. Vbi describuntur singulati-
 nationes: & quibus legibus vtuntur: & quam ob causam
 multa de eis varie feruntur minimeq; fides illis præstetur.

De priscais lybie rebus: deq; his quæ de Gorgone & amazo-
 nibus & amœ atq; athlantibus scribuntur.

De his quæ de nisa feruntur fabulæ in quibus de titanibus de
 Dionysio: et de eorum matre continentur.

Aethio-
 pes
 primi.

Osteaq; superius de ægypti asieq; secūdam
 quāq; provinciam memoratu dignis rebus
 scripsimus: hic liber æthiopes lybios athla-
 tides cōplectetur. Ferunt æthiopes primos
 hominū omniū creatos esse cuius rei conie-
 cturā ferūt q̄ non aliunde homines in eā ac-
 cesserint: sed in ipsa geniti merito indigetes
 omniū cōsensu appellantur: Et quidem simile veri est: eos qui
 sub meridiem habitāt primos e terra fuisse homines genitos.
 Nā solis calore terrā q̄ humida erat arefaciente: atq; omnibus
 vitā dante decens fuit locū soli propinquiorē primonaturam

Homies
 primi

animātū tulisse. Afferūt autem deorū apud eos cultū primitus adinuentū. Sacra insuper pōpas celebritates aliqꝫ quibus diis honores impenduntur ab eis fuisse reperta. Qua ex re ipsorū in deos pietate religioneqꝫ inter oēs vulgata vidētur æthiopū sacra diis admodū grata esse. Huius rei testimoniū afferūt antiquissimū fere : ac celeberrimū apud græcos poetarū : qui in sua iliade iouē reliquosqꝫ vna deos introducit in æthiopiam : tum ad sacra q̄ eis de more fiebant : tum ad odorū suauitatē cōmigrātes. Dicitur etiā æthiopus suæ erga deos pietatis p̄miū tulisse : qꝫ nūquā ab externis regibus subacti sunt. Semp enim liberi pmanere. Etenim cū plures magnis copiis apparatusqꝫ aduersus eos pfecti sint : nullus tamē eorū imperiū potitus est. Cābises quippe maximis viribus æthiopus aggressus & exercito amisit : & ipse periculū subiit vitæ. Semiramis & consilii magnitudine : & rerū gestarū fama excellens : cū æthiopiā intrasset : desperatione rerum subito abscessit. Hercules quoqꝫ & Dionysius vniuerso peragrato orbe solos æthiopus etiā ægypto cōterminos : tum ppter eorū in deos cultum : tum quia in expugnabiles videbātur in tactos reliquere . Afferunt insuper ægyptios eorū colonos esse colonia ab osiride deducta. Quin etiā ægyptū olim nō terrā firmā habitabilēqꝫ : sed mare ab orbis exordio extitisse. Ea limo postmodū nili inundatione ex æthiopia aduecto exaggerata a flumine terra paulatim continentē factā. Quod in ostiis fluminis cōspici licet. Annis enim singulis noua materia inundatione nili ostiis apposita cædit pelagus ob cumulos terrę supinductę : ita regio omnis incrementum ab æthiopia ex terra allata cæpit. Plurimæ etiā leges ab æthiopibus sūt ad ægyptum translate colonis maiorū feruātibus instituta. Nā reges deos existimare sepulchrorūqꝫ p̄cipuū studiū habere : aliqꝫ eiusmodi plura ex æthiopum disciplina profecta sunt. Statuarū insuper magnarum vsū ac literarum formas ab æthiopibus acceperūt. Cum ægyptiū litteris vtantur propriis. Has quidem vulgo discunt oēs has quas sacras appellant soli sacerdotes norunt a parentibus eorū priuatim acceptas. Apud æthiopes hisdem omnes figuris vtātur Sacerdotes non apud vtrāqꝫ nationem eūdem ordinem habent : pure enim casteqꝫ ad cultum deorū accedunt vtriqꝫ similes ferentes stolas eiusdēqꝫ figure. Sceptrum in aratri formam quo & vtūtur reges. Pilleos etiam ob longos gestant circa finē vmbelicū habentes Serpentibus quos aspides vocant cir-

Deorum ;
cultus.

Aethio-
pes a Se-
mirami =
de Hercu-
le & Dio-
nysio nō-
victi.

Aspides.

LIBER

Aegyptiorū litteræ

**Accipiter
Crocodylus.
Oculus
Manus**

**Matris se
nitia.**

cū uolutos. Monumentū inſigne eos q̄ contra regem inſurgere audeant mortiferis moribus ſubſe. Plura alia de illorū antiquitate dicuntur : ægyptiorumq; colonia : de quibus ſcribere haud operepretiū uidetur. Sed de æthiopū litteris quas ægyptii ſacras vocant: nequid de priſcis rebus omittatur dicendū. Sunt ægyptiorū litteræ variis animantibus extremitatibusq; hominū atq; inſtrumētis: ſed precipue artificū p̄ſimiles: Non .n. ſyllabarū cōpoſitione aut litteris verba eorū exprimūtur : ſed imagiū forma eorū ſignificatōe vſu memoriæ hoium tradita. Scribūt quidē accipitrē Crocodillū ſerpentē hois oculū manus faciē & cætera eiufmodi. Accipiter rē denorat cito factam quoniā hæc aliarū ferme oium ſit velociffima tranſfertur hæc notatio ad domesticas res: quæ velociter fiāt Crocodillus malū ſignificat. Oculus iuſtitæ ſeruator & totius corporis interptatur cuſtos. Reliquarū corpis partiū dextera manus digitis paſſis libertatē delignat. Siniftra vero cōpreſſis tenacitatē atq; auaritiā. Eodem modo & cæterarū corporis partium figura atq; inſtrumēta aliquid certū notabant. Quæ memoria hominū longo vſu ac meditatione obſeruata e veſtigio quid ea exprimerent internolcebāt. Aethiopum leges quædā non parū ab reliquarum gentiū legibus maxime vero circa regum electionem differunt. Nam ſacerdotes optimos ex ſe ipsis eligunt. Quem vero ex eis deus more quodā bacchantiū circundelatus cepit hunc regē populus creat. Statimq; flexis genibus quoniā ſit diuina p̄uidentiā datus: vt deum honorat aſſumptus in regē vitam ducit ſtatutā legib⁹ omniaq; agit iuxta patrios mores neq; premio neq; pena afficiens quencūq; præter traditā a ſuperioribus legem. Mos eſt illis neminē ſubditum etiam damnatū morte punire. Sed quidā ex litoribus p̄ferens mortis ſignū ad reum mittitur: Quo accepto reus domū abiens ſibi mortē conſiſtit. Cōmutare mortem exilio veluti mos eſt apud græcos neſas habetur. Ferunt quendam miſſo ad ſe mortis ſigno cogitaſſe ex æthiopia fugere. quod p̄ſentiēs mater zona ad filii collum poſita nequaquā manib⁹ renitere auſum ne ſuis dedecori eſſet tranſgulaffe. Sed p̄ter omnium opinio- nem mirandum uidetur quod fertur de regum morte. Nam q̄ in meroe ſunt circa deorum ſacra cultumq; dediti ſacerdotes & hi quidem maxima apud omnes pollent auctoritate cum eis viſum fuerit regi nuntiant: vt mortem oppetant: ita enim deorum iubere reſponſa: neq; fas eſſe immortalium voluntatē ab

mortali homine contēni : aliaſq; addunt rationes : quibus ex veteri obſeruataq; conſuetudine voluntariam regi ſuadeant mortem. Et ſane ſuperiores omnes reges ſacerdotibus non armis neq; vi coactis ſed ipſa victi ſuperſtitione ſponte paruerūt. At ptolomēi ſecundi tempore rex æthiopum ergamenes græcis doctrinis philoſophiæq; deditus hūc primus morem ſprouit. Vſus namq; prudentia rege digna cum militibus in Auatū vbi templū aureū erat æthiopū pfectus ſacerdotibus omnibꝫ interemptis veteriq; conſuetudine abolita pro volūtate regnū tenuit. Conſuetudinem quā ſeruauit regis amici quibus mirabile tamen permanere ad hoc vſq; tempus ducunt. Moris enim aſſerunt æthiopibus fuiſſe: vt ſi quando res aliqua corporis parte ex quauis cauſa debilitaretur domeſtici homines ſponte ſua eandē ptē debilitarēt. Turpe ſenim exiſtimabāt rege claudonon & omnes claudos amicos eſſe. Et qdem abſurdum videbatur cum vere ſit amicitia ex rebus aduerſis amicorum dolore letari ſecundis non & corporis quoq; doloris amicos participes eſſe. Ferunt quoq; conſuetudinis eſſe amicos vltro in regis morte vita deſungi exiſtimātes eum interitū glorioſum veteraq; amicitia teſtem: ideo haud facile eſt æthiopibus aduerſus talem amicos ſenſum inſidias patrare cum & rex & amici vno animo communi eorū cōſulant ſaluti hæ leges apud eos æthiopes qui metropolim ac inſulā meroen vicinaq; ægypti loca incolūt ſeruātur. Sunt & alia genera æthiopū admodum populofa: quorū hi vtraſq; nili ripas inſulaſq; in nilo ſitas habitant: hi arabia ſunt pximi. Alii mediterraneas tenēt regiones verſus arabia ſitas. Horū pars maior maximeq; iuxta fluuiū inhabitantes colore nigri ſunt facie ſimiles capillis criſpis ſilueſtres ferme omnes atq; aſpectu efferi corpore robuſto yngues ptenſas feris ſimiles abſuntq; a mutua humanitate plurimum. Vocem pronunciant acutam: in cæteris quæ ad victum ſpectāt nil domeſtici humaniq; hūit : plurimū a noſtris moribus diſſerentes. Arma ſerunt hi quidem ſcuta ex corio crudo bouis ac paruaſtaſtaſta hi preacutis ſudes quandoq; ligneos quattuor arcus cubitorū: quibus ſagyttant altero ptenſo pede. Conſuetis ſagyttis ſudibus pugnant. Armāt inſup vſq; ad certā ætatem foemias quibꝫ vt plurimū moris eſt æreū circulū in labiis ferre. Veſtibꝫ qdā minime vtūtur vitā p oēm nudi expoſitiq; ſolis ardoribꝫ nulla re pterq; q; caſu ſe offert adiuuant. Nonnulli pecudū caudas pudēdis velamē foemori circūdant. Alii pecorū

Ergamenes.

Aethiopia rex:

LIBER

vestiuntur pellibus. Sunt q̄ sub ligaculis quæ ex capillis con-
 texunt vsq; ad mediũ corpus cooperiantur. Non. n. oues eorũ
 (ita fert regio) lanã habent. Cibis vtuntur qdam herba: quæ
 in aqua sua spõte circa stagnãtia ac paludosa oritur loca. Qui
 dam arborũ fructibus: qbus etiam corpora ab æstu meridiano
 circundant. Alii sisamũ & lotũ serunt. Sunt q̄ teneras arundĩ
 num radices edant. Plures arcu exercitati auib⁹ occisis famẽ
 sedant. Magna pars pecorũ carnibus lacte caseo vitam ducit.
 De diis q̄ superiores accolunt regiones dupliciter sentiunt. Nã
 quosdam eorũ opinãtur sempiternos atq; incorruptibiles esse
 veluti solem lunã & vniuersum mũdum : quosdã vero putant
 mortales naturæ participes. sed ppter virtutem & in homine
 bene facia honores imortales fuisse sortitos : isidem nãq; pa-
 na herculem Iouem precipue colunt existimãtes multa ab his
 hominum generi beneficia impẽsa Quidã æthiopũ nullos cẽ
 sent esse deos. ideoq; solem orientẽ vt hostẽ in loca palustria
 fugientes execrãtur Moribus circa mortuorũ funera iunt va-
 riis. Nam hi defunctos in flumẽ piciunt existimãtes id opti-
 mũ sepulchrum esse. Hi circũdatos vitro diu seruant ne eorũ
 aspectus sit posteris ignotus: neue in obliuionẽ incidãt dome-
 sticorum. Alii in vris fidilibus condẽtes circa templa sepe-
 liunt per quos maximũ habetur p̄stitũ iusiurandũ. Regna tri-
 buunt hi quidem melioribus arbitrati fortunæ dona vtraq; &
 monarchiã & virtutẽ esse. Alii bonos pastores in regnũ attu-
 munt tanq̄ eos qui rei optimæ curã habeant. Quidã ditiorib⁹
 bus at qui ius facultatibus soli cæteris opitulari queãt regnũ
 mandãt. Nonnulli fortitudine p̄stantes eligunt reges putan-
 tes qui bello plurimũ possit solum imperio dignum esse. Eius
 iuxta nilũ ore q̄ libyam respicit nam portio pulchritudine cæ-
 teras superat varias ad vsũ vitæ res copiosãq; afferẽtes. Ad
 euitandos vero ardẽtes solis æstus paludes aptissimũ refugiuũ
 habet. Qua ex re is locus a libycis atq; æthiopib⁹ sæpius bel-
 lo laceffitur: ipsi quoq; accolæ mutuis decertant bellis. Accẽ-
 dunt ad eos ex superiori plaga elephantes electi vt quidã tradũt
 fertilitate loci pastusq; luauitate paludes. n. mirãdã a ripis flu-
 uii manant: in quibus multi variq; vt vltia arundinesq; nascũ-
 tur cibi: quos cũ degustãt libenter in his locis morãtur. Con-
 sumentesq; vt plurimũ nutrimẽta hominũ eos compellunt ad
 alia loca fugere. At ipsi vt pote pastores in tabernaculis habi-
 tantes fertiliores agros suam patriã esse putant. Elephantes

Ethiopũ
 de diis
 opinio.
 Aethio =
 pũ sepul-
 chra.

Elephan-
 tes cũ ser-
 pentibus

autem mediterranea aridaq; loca pcul ab aquis linquunt pas-
cuorū inopia. Nam tū æstus magnitudine: tū raritate fontū
pauca ibi nascūtur. Tradunt qdam in desertis ac efferis locis
serpentes qui cū elephantis ppter aquas pugnant magnitudi-
ne numeroq; admirabiles esse. Cōplicant enim in corpus as-
surgentes annixiq; viribus elephantorū crura cōnectuntq; plu-
rib⁹ plicis a deo arcte summaq; vi: vt spumētes bestias natura
graues ad casum cōpellant tum pluriū concursu factō bestiam
haud facile mobilē depascūtur: omissis. n. elephantis ad assue-
tos vertuntur passus dicunt hōs serpētes loca fugere cāpestria
Habitare autem inter longas conualles in altis speluncis neq;
affuetos tutosq; deserere locos. Natura quod cuiq; ad tutelam
cōferat singula animātia docēte. Et de his æthiopic⁹ haften⁹:

Nunc pauca de auctoribus: q de ægyptiis atq; æthio-
pibus scripsere sunt nobis dicenda. Hōs nonnulli fa-
ma & qdem mēdaci credentes. Quidā scribendi vo-
luptate seducti nullā merentur fidem. Agatharchides quippe
gnidius in secūdo rerū asiaticarum ac Arthemidorus ephesi⁹
in octauo geographie libris nōnulliq; alii qui in ægypto habi-
tantes historias edidere in plurimis eorū quæ rettulimus con-
ueniunt. Et sane nos quo tēpore ad ægyptū venimus pluriū
sacerdotū consuetudine vsi cū senioribus quoq; nōnullis q ex
æthiopia aduenerāt collocuti ab his diligēter rerum veritatē
scrutati sumus: multa quoq; ab historicis falso scripta dephe-
dentes ea in qbus cōueniebāt litteris mādauimus. Nūc æthio-
pes q meridiē versus & rubrū mare incolunt referemus. Verū
pretermittēdum nobis nō videtur quomodo aurū apud ægyp-
tios reperitur: in ægypti sinibus q ad æthiopiā & arabiā ver-
gunt loca sunt metalloꝝ feracia: ex qbus magno cū labore at-
q; impensa aurū educitur. Nam terra nigra natura meatus ac
venas habet marmoris albissimi: & quod super omnes luceat
splendorē. Huic operi q presunt magna hoīum copia ad excu-
dendū aurum vtuntur. Aegypti enim reges crimie damnatos
omnis ac ex hostibus captos insup ob aliquā falsam calūniam
aut regū iram in carcerē detrusos auro effodiēdo deputant si-
mul sumpta facinorū pena & magno questu ex eorū labore p-
cepto: illi cōpedibus vincitū magnus hoīum numerus absq; vl-
la intermissione die noctuq; exercētur nulla neq; requie con-
cessa omniq; ablata effugien di facultate. Nam barbari milites
diuersa inuicem lingua: eorū custodie p̄sunt: quoꝝ nullus ser-

Auri ef-
fossio.

monis cōmertio sublato aut p̄cibus aut amore p̄t corrumpi. Ex terra quæ fuerit durissima plurimo igni decocta aurum ex trahitur. Molliorē petrā: & quæ mediocri labore frangitur ferro effodiūt infinita fere hominū milia. Qui auri venas discer nit p̄cedit operarios ostendēs quæ effodiant loca. Monstratū lapideū marmor robore corporis p̄ualidi non arte sed magna vi cuneis ferreis p̄scindūt Cuniculos vero agunt non rectos. Sed quo splendentis auro marmoris natura ducit: cū propter varios flexus circuitusq; obscuri existāt. Lumen opifices ante frontē preferentes saxa magno conatu in frustra excisa in solū deiiciūt. Ab hoc labore nūq; cōquiescunt contumeliis verberibusq; ad continuū opus coacti: impuberes pueri in duas partes diuisi: hi quidem proiecta frustra minutatim scindunt: hi vero efferunt. Qui annū trigessimū excedūt sumpta ab his ad mensurā concisa frustra in lapideis vasis ferreo malleo ad erui magnitudinē terunt. Ea deinceps in molas q̄ plurimæ sunt cōiecta: femine senesq; duo aut tres ad molā positi vltq; ad farine modum cōtrita molunt. Nota omnibus horum corporis illuuiæ: neq; veste vlla operiente pudenda nemo est quin eo aspectu sedo tetrog; motus tantæ misereātur calamitati. Sed nulla pietas: nulla requies: nulla venia illis datur siue eger siue febricitans: siue senes: siue feminæ debiles fuerint. Sed plagis oēs ad continuū opus coguntur: quoad miserū ex debilitate deficiant. Sunt qui timore futuræ vitæ: quā p̄senti putant pena de teriorē mortē vitæ p̄ferant. Demū opifices ad molā contrita in latis tabulis paulo accliuoribus ponētes iterū aqua iniecta marmor terunt. Eo modo terra defluente aurū ex grauitate in tabulis remanet. Hoc sæpius iterantes manibus aurum fricāt. Deinde raris spongiis terrā mollē exprimūt quo ad velut arena aurea reddatur. Alii postremo operarii pondere ac mēsurā in ollas fictiles coniciētes superaddūt certa mensura plūbū. Algam maritimā fursurēq; ordeaceum. His ad proportionem compositis ollas luto diligenter liniunt. Deinceps quinq; cōtinuis diebus noctibusq; in fornace decoctū rebus cæteris cōsumptis solū aurum purū in vasis reperitur parum priore pondere imminuto. Hoc labore industriaq; in egypti extremis aurum paratur. Sane ipsa nos palā docet naturā aurū inuētiōne laboriosum custodia difficilē q̄stu anxium esse: vsu inter voluptatem ac dolorem cōstitutū. Horū metalloꝝ inuentio vetusta est & ab antiquis regib; reperta. Nūc de his quæ arabici sinus

littora trogloditalq; ac æthiopiã : quæ meridiẽ notũq; respicit incolũt gētibus dicemus. Exordiemur autem ab eis quos iæthiophagos vocãt qui littus habitant carmaniũ gedrosiũq; extremũ vsq; arabici sinũ longa sane intercapedo ac duobus epiris altero in exitu sub fœlicẽ arabiã: altero sub trogloditicam oram claufula horũ barbarorũ quidã nudĩ per omnẽ vitã degentes vxores filiosq; cõmunes habet bestiis similes vt qui neq; voluptatis neq; doloris vllũ nisi naturalẽ sensum percipiãt: neq; turpis neq; honesti dũlcrimẽ norint. Habitacula habent non longe a mari iuxta promontoria: vbi non solum p̄fundæ cauernæ : sed conualles immense & anguste spelunce existunt egressu ipsa natura difficili ac tortuoso. Harum tãq; ad eorũ vsum natura factarum aditus incole magnorum cõgerie lapidum obsepunt qua veluti retibus capiuntur pisces. Maris enim fluxu quod his diebus singulis circa tertiam ac nonam horam accidit oras littori propinquas inundante aqua in immensum excrefcens opertis locis omnibus innumeram sortẽ diuersorum piscium secũ in continẽtem defert. Qui cum in diuersa loca cibi grã diuertunt refluente mari aqua vero per lapides effluente pisces in sicco destituũtur. Quos incole cũ vxoribus puerisq; cõcurrẽtes capiũt. Accedũt autẽ per cetus diuisi barbari ad sua quisq; loca cũ clamore vasto veluti improuisam quãdã venationẽ nacti. Mulieres pueriq; minores ab se captos pisces in terrã proiciũt. Qui corpore vigent magnorũ pisciũ capture vacant. Traducũtur autẽ a mari nõ solum scorpĩi murene & canes: sed marini vituli variaq; pisciũ genera & nomina & forma ignota. Has marinas beluas nõ armis expugnãt: sed captarũ cornibus preacutis saxisq; in aciẽ abruptis cedũt. Et. n. necessitas naturã instruit. Quæ temporibus parens se ad id quod vsui esse videtur accommodat. Captos varii generis pisces supra petras ad meridiẽ sitas nimioq; solis incẽlas estu ponũt: pauloq; post reuoluũt: tũ ad solem decoctos perq; caudam apphensos quatiũt. Omni excussa carne spinas ad certũ proicientes locum in magnũ aceruũ cumulant certo postmodũ vsui: de quo postea scribemus futuras post hæc carnes pisciũ in concauo saxo pisunt admistõq; paliuri semine : cibum cõficiũt sibi suauissimũ. Nam sic immixtas carnes in modum longioris lateris formant: ad solẽq; paulo deficcatas sedentes cũ voluptate edunt. Non quidẽ ad certã mensurã aut pondus: sed ad satietatem prout cuiusq; fert libido & ededi appetitus.

Æthio-
phagi pi-
sciu vora-
tores.

Necessi-
tas natu-
ram in-
struit.

LIBER

Habent.n.semp velut e penu pmptū hunc cibū tanq̄ neptuno p̄cerere victū illis subministrare. Quādoq; vero maris tēpesta te adeo littori p̄xima loca multis diebus inundātur: vt nulla detur piscādi facultas. Quo tēpore cibi penuria cōchas legūt pmagnas; quarū testa saxis attrita interiori carne cruda lapore ostreis p̄simili yescūtur. Vbi vero tēpesta ventoz; v̄i diuti⁹ p̄leuerat concheq; deficiunt ad ossa cōfugiunt iam cumulata. Ex his tenerioribus recētoribusq; electis quæ dentib⁹ possūt mandunt. Duriora edunt saxo cōtrita nil brutis animātib; dissimiles. Et ossibus q̄dem vt diximus piscib⁹ aut miro quo dammodo vltraq; quis existimaret vtūtur. Nam eoz; capture quattuor diebus cōtinuis intenti: epulantur palam cū lætitia cantuq; absone omnibus inuicē congratulātibus. Deinde mulieres vt quāq; quis forte incidit cognoscunt p̄lis cauta omni cura ob ciboq; qui presto sint copiā vacui. Quinto die ad fontes p̄gunt potus gratia vbi aquæ dulces fluunt: ad quas pastores greges atq; armēta potū ducunt. Eoz; p̄fectio haud dissimilis est armētis boum oibus simul vocē velut inconditū sonum tollētibus: lactantes infantulos matres in vlnis ferūt. Repullos a lacte patres q̄ quintū excedunt annum cum parētibus magno cū gaudio (vt q̄ sua sponte vitū querāt) p̄ficicūtur. Natura eoz; incorrupta tamē ledare maximū ducit bonū nullam aduētitiā voluptatē querens. Cū pastoz; aquationibus appropinquāt repleto aqua ventre vix regredi queūt potu graues. Ea; die nihil edunt. iacet quisq; aqua plenus distentulq; similis ebrius. postera die denuo ad capiēdos pisces redeūt: ita eoz; vita p̄ omne tempus transacta ob simplicē victum raro in morbos incidūt. Breuioris tñ quam nos sunt vite. Hæc eoz; qui intra sinū habitant viuēdi norma. At illoz; qui extra sinū sunt multo est mirabilior vt qui nūq; bibant & natura ab omni semoti sint passione. Hi p̄cul ab terra habitabili tanq̄ in loca deserta a fortuna eiekti piscationi dant operā. Humida nō appetunt: pisces edunt semicrudos: nō quo sitim effugiāt: sed feritate quadā contēti victu quē a fortuna sortiti sunt. Felicitatem summā putant his carere rebus quæ dolorē possent egētibus asferre. id vero mirabile & quod vix credi queat: q̄ nulla mouētur animi passione. Ab ægyptiis mercatorib⁹ qui per rūbrum mare iuxta ea loca nauigant etiam nunc eadem quæ nos scribim⁹ de his referūtur. Terti⁹ quoz; ptolome⁹ cupiens elephantos qui in eis sunt locis venari quendam ex amicis

Simiã nomie ad speculãdam eam regionẽ misit. Hic diligẽter scrutatus singula vt Agatharchides gnidius refert ait gentem hãc æthiopum qui absq; passione viuũt nullo vti potu: vt quẽ nõ appetant natura neq; nauigantiũ sermone aut appropiquãtium externoz aspectu moueri sed respiciẽtes tantũ immobiles stare absq; vllõ ac si neminẽ viderent sensu. Si quis ense e ducto eos pcusserit nõ diffugiũt & verbera & iniurias perferentes: neq; quisq; alterius vulnere aut dãno mouetur. Sed sapius filios aut vxorem ante oculos interfectos absq; vlla passione respiciunt: nullum neq; ire neq; misericordie signum ostendẽtes. Deniq; omnia mala quieto animo perferunt aspicientes solum ad pctuentes ac ad singula mouẽtes caput. Ferunt eos preterea sermone carentes nutu manibusq; significare quibus egeant & q̃ velint. Quod vero quis miretur magis Mauni vituli inter hos verlanur piscium capturz velut homines intenti. Simili studio cubilia ptulq; & natorum tutelam. He gentes vnanimi consensu paceq; curant nullo externo aiãti infestã. Quod vitaz genus licet mirabile a prisicis olim tpbis ea gens seruauit siue ita longo tpe assueta siue acta necessitate. Habitaculis nõ isdem qbus ãthiofagi vtũtur: ed diuersis habitãt modis. Quidã in spelũcis diuersioria hũt ad arctum positis in quibus tum vmbra tũ spirãs aura eos ab æstu solis tutatur. Nã q̃ ad meridiẽ loca spectãt fornacib⁹ ex nimio æstu similia accellum ad ea adimũt. Qui sunt versus arctũ ex collis cætarũ incuruis q̃s mare plurimas effert ex vtroq; politis latere colligatitq; quas magis alga operiunt. Habitacula sibi extruũt ad euitandos æstus. Natura libi artem ex necessitate ad se tuendam repiente. Est & tertius apud ãthiofagos habitãdi modus. Arborea quedã iuxta littus pluriaz nascũtur iminẽtes mari. Has frequẽtibz folis fructu vero simili nuci castaneaz simul connectẽtes vmbacula sibi cõstituunt. vbi in littore pariter & mari commorãtes vitã agunt cũ solẽ effugientes arborz vmbra tum cõtinua maris vnda ventozq; aura æstũ mitigate. Quatũ habitaculoz modũ ingens iuxta littus tumulus efficit. Qui prisicis olim tpbis ex maritimis herbis arenazq; maris fluctib⁹ immixta editus instar montis excreuit adeo firmus solideq; compactus vt in eo oblongas effodiant speluncas: in quibus commorãtes maris refluxu pdeant ad piscium capturam. Fluxu ad speluncas confugientes epulanteq; quos ceperant pisces mortuos in mare prouciũt inundationis tẽpore sepulchra

Symia
ptolomei
tertiu ami
cus.

Admirã
dã gentis
patientiã
aiaduerte

Diuerse
hitatiões

fuis corpora pisciã prebentes. Vnum ex ichthiofagis genus eas habet habitationes: vt quæ eiusmodi diligenter res inuestigare velint satis ad dubitare cogantur. in pmon:oriis enim precipitibus vndiq; ac prealtis habitant nonnulli ad que impossibile fuit quenq; in principio adire: pars mari pxima ne pediti qdẽ est accessibilis: nauibus non vtũtur cũ sit ignotus illis earum vsus: ita fateamur oportet illos esse loci ab origine neq; ab aliunde generis sicut qdam naturales senserũt principiũ cepisse Verũ cum horũ cognitio difficilis nobis sit nil phibet multa pollicentes in paucis vera sentire & quæ verbis similia vero audientibus psuadentur quandoq; longe a vero abesse. Nunc eorum quos Chelonophages dicunt vita recensetur.

Chelono
phages

SVnt in oceano insule iuxta cõtinente numero plures sed parue humilesq; nullo neq; domestico neq; agrestis fructu: in his quoniã ferme cõtigue sunt nulla sit tẽpestas aut fluctuũ maris inũdatio: inter has magnus habetur testudinũ numerus: quæ eo cõfugiunt ob maris tranquillitatem. Noctu in pfundo cõmorantur intente cibo. Die inter insulas diuertetes iacent respicietes ad solẽ inuersisq; nauiculis piscatoriis aspectu similes excellũt enĩ magnitudine precipua inter marinas cõchas. Barbari insulas incoletes interdum paulatim sentiantur versus testudines natant. Eas adorti quidã ab vno latere ad terrã pmunt quidã ab reliquo sursum leuãt quo reddant resupinas ne vertere se neue effugere qant. Tũ lõga restep caudã ligatas nãdo ad terrã deducũt: in insula expositis omnia interiora paruo tẽpore ad solem adusta comedunt. Testaq; cõcaua est: tũ veluti cimba ad cõtinente nauigant: tũ p aquæ receptaculo: tũ pro tentoriis vtuntur: quibus natura admodũ opitulata est: vt vna res vario vsui accõmodaretur. Cibo enĩ vase domo vitã illorũ adiuuãt. Haud pcul ab his leuis in habitant vitã incultam ducentes barbari. Nutriuntur enim ex cetis a mari ad littus eictis quarum magnitudine: quãdo q; abunde epulantur quandoq; illis deficietibus torquetur fame cogũturq; cum cætera consumpta sint algam & extrema costarum mandere. Hæc fertur ichthiofagorũ vita. Littus quo ad Babyloniam spectat cõtiguũ est regioni domestice & plantis plene. Tanta vero inest pisciũ multitudo: vt incolis nunq; eorum desit copia. Nam ppe littus frequentes in figunt humicamos adeo inuicem cõnexas: vt retia aspicietibus in litore videãtur: in his sunt plurimi aditus q; ostiis ita vt in ytrãq;

Testudinẽs
ingẽtes

voluantur partē claudūtur. Maris fluxus ad terrā delatus aq̄ impetu ostia impellēs aperit: refluxus claudit. Singulis igitur diebus ex maris inūdatione pisces cōtingit ad terrā p̄ portas deduci: qui refluenta aqua ostiis clausis humi in sicco remanent tanto p̄sepe numero vt cumulum p̄fallētium piscium diceres: hi & copiam viuendi & haud paruum vectigal prebent Quidā circū ea loca habitātes (regio.n.ois plana atq; humilis est) fossas a mari ad eorū vsq; villas pluribus stadiis ducūt ostiaq; ex vimibus facta in imo fossæ statuūt q̄ fluēte mari aperiantur claudūtur resluente. Igitur remeāte p̄ ostioꝝ raritatem aqua dephenfos pisces in fossa sinūt quoad ceperint quos velint. Nunc ad reliquos transeam⁹ in æthiopia q̄ supra ægyptū est iuxta fluuiū quē asam vocant inhabitat gens quā rizofagos vocant Radices.n.arundinū quas ex p̄pinquis locis effodiūt magna cura lauantes barbari lapidibus terunt quoad molles facte cohereant. Deinde placētas admodū lateris quantū manus capit factas atq; ad solē decoctas mandunt. Quē solum cibum cum p̄ omnem vitam suauem atq; affatum habeant eorū pacem continuā inuicē seruent Cum leonibus tamē bellātur. Nam acre circū æstu feruēte e deserto leones ad eos egrediūt: & ymbre causā & vt minores venentur feras. Ab his ethiopes ex paludibus exeuntes multi pereunt: tum inferiores viribus: tum deficientibus quibus se tutari valeant armis. Et iam dudum ea deleta esset a leonibus natio: nisi natura eis sponte p̄suium tulisset. Nam sub ortum canis mirabilis atq; innumera nullo agitāte vēto culicū multitudo ad ea loca aduolat. Hoies ad paludes cōfugiētes minie ledūt. Leones abire ex his regionibus cōpellūt tū morfu tū vocis sono territos. His sunt illophagi sp̄ma tophagiq; q̄ appellāt p̄pigui. Quorū hi qdē fruct⁹ q̄ astate ex arborib⁹ decidūt colligētes absq; labore edunt. Reliquo tpe herbā in ymbrosis nascentē locis decerpunt q̄ vitæ subuenit egestati: illophagi vero cum filiis vxoribusq; ad loca campestria accedētes arbores ascendūt ac teneras ramorū summitates auferunt. Tantū autē ex continuo vsu ramos ascendēdi peritiam habent omnes: vt quod incredibile videtur de arbore in arbore velut aues p̄siliant ascendantq; tenues absq; periculo ramos. Macilētia leuitateq; corporis nixi si quando pedes labantur manibus ramis comprehensis se a casu vindicāt quod si forte deciderint nulla in re propter leuitatem corporis lædūtur: ita ramis teneriorib⁹ dente excisis vētrē faciliunt.

Piscium capture

Asa fluuius.
Rizopha gi.

Leonum vastitas

Ilophagi
Tophagi

**Vxores
& liberi
cōes.**

**Cyneco-
rū viuēdi
mod⁹ &
eorundē
cū bestiis
adortio .**

**Pro ele-
phāte in-
terficien-
do ꝥthio-
pum ars.**

**Magnū i
elephāte
occiden-
do peri-
culum.**

Hi semper incedūt nudo corpore cōmunesq; vxores ac libe-
ros habent: pugnāt inuicē pro lo cis armati baculis aduersus
alios ac dominātes victis. Moriūtur vt plurimū fame cū defi-
ciente visu corpus priuet eo sensu quo cibū querebat. Reliquā
circa regionem æthiopes tenent qui Cyneci dicūtur numero
haud multi vita ab reliquis diuersa. Siluestrē. n. incolentes pa-
triā & penitus asperā rarissq; aquarū fontibus supra arbores fe-
rarum timore dormiūt. Sub aurorā ad aquarū decursus arma-
ti prodeūtes se abscondūt inter arborū frondes. Sub æstu ve-
ro solis agrestes boues pardaliq; ac varia ferarum genera tum
caloris tum sitis impatientia ad aquas potus causa conflunt.
Repletas grauesq; aqua bestias æthiopes cū haud facile moue-
ri possint ex arboribus descendētes adoriūtur: ac lignis adu-
stis saxissq; & sagittis occisas pꝑ cetus diuisas edūt. Aliquādo
vero quāuis praro & ipsi a valētiori bestia interficiuntur. Sed
multas ipsi dolo & arte valētiores beluas capiunt. Si quando
desint animalia: antea captosq; pelles madefactas remotis pi-
lis ad ignē leuē ponūt: dispartitasq; singulis auide ad fatietatē
sumūt. impuberes pueros exercent ad certū signū iacere solis
cibum pꝑbentes his qui signū tetigere. Ideo iaculatores optimi
euadunt vrgente fame. Ab hac regione q; occasum versus plu-
rimū distant æthiopes cū elephantis certant. Habitantes. n. in
siluestribus & arboribus refertis locis elephātosq; ingressus at-
q; exitus ex pꝑtis arboribus obseruant. Multos vna inceden-
tes nō aggrediūtur omni spe vincendi remota. Singulis ini-
ciunt manus mirabili audacia freti. Nam cū incedens bestia
arbori propinquat in sua speculator occultus latet ex ea desi-
liens manibus apphensa cauda pedibusq; ad dextrum femur
oppositis securi q̄ ex humero pendet leui vt q̄ vnica manu tra-
ctari queat: & acie acutissima dextera manu apphensa nervos
dextri poplitis crebris ictibus amputat. Sinistra manu regens
agile corpus beluæ conatus magna velocitate effugit: in eo
nāq; certamine versatur vtriusq; salus mortis discrimine in al-
terius vita posito. Elephas neruis abscessis quādoq; quia haud
facile se vertere pōt inclinatus in latus sauciū in terram cadit:
æthiopēq; secū trahens interficit. Quādoq; ad arborē aut la-
xum hominē allidens ipso pondere quo ad animā exalat cō-
primit quidā elephantēs dolore moti cū insidiantī obesse ne-
queant diffugiūt per cāpos quoad cōtinuis securis ictibus ab
incidente celi decidant. Tū cōcurrūt æthiopū cetus & adhuc

EXtremas ad meridiē partes viri tenēt a græcis cyna-
 myni avicinis barbaris siluestres appellati. Hi barbas
 habēt admodū magnas greges siluestrium canū nu-
 triētis p̄idia vitæ. Nā ab æstiuo tropico vsq; ad mediū hye-
 mis indici boues innumera multitudine eorū patriā ingrediū-
 tur. Cā quidē incerta est. Vtrū ne alias insectantes se feras fu-
 giāt: an pastus penuria an alio naturæ quæ oīa mirāda gignit
 impulsu hoibus ignoto acte. His hoies cū obsistere nequeant:
 suis freti viribus se canibus tuētur. quibus in venatione vsi bo-
 ues permultos capiūt. Et hos quidē recētes edunt. hos falliūt
 ad futurū vsū. Multa insuper alia animātia canibus capta co-
 medūt: postremi qui ad meridiem habitant in hominis forma
 ferarū vitam ducūt: sed de his hætenus. Nunc de trogloditis
 loquemur. Hi a græcis appellātur pastores eo q̄ ex pecoribus
 viuant. Cetus ac tyrannos inter se constituūt. Vxores ac filios
 habēt cōmunes excepto qui vnicam tenet tyrannos. Huic p̄-
 pinquātī multā tyrānus irrogat certo numero pecudes ethe-
 siarū tēpore quo maximī decidūr īmbres sanguine & lacte im-
 mixtis paulūq; coctis nutriūtur æstu solis deficiētibus pascuas
 ad loca declināt palustria: p̄ quibus solis īnuicē certāt. Pecora
 vetusta aut in morbos cadētia occidūt: exq; his per omne vi-
 uūt tēpus. Parentū nomina minime indiderunt filiis: sed tauri
 arietis ouis. Et hos quidē patres hos matres quoniā ab his nō
 a parētibus quotidianus p̄beatur eibus appellāt. Utuntur potu
 idore paliuri succo: potentiores ex quodā flore expresso qui est
 deterrimo nostro musco p̄similis. Armentorū greges secum du-
 cētes varias ne iisdē in locis morētur diutius regiones mutāt.
 Corpora preter virilia quæ pellibus teguntur nudi: pudenda
 trogloditæ oēs velut ægypti circūcidūt. His demptis quos a
 casu claudos appellant. Hi soli intra regionē hesternorū habi-
 tantes ab infantia nouacula inciduntur. Arma ferunt troglo-
 dite ii quos dicunt megauares. Scutum ex corio crudo bouis
 rotundum & ferratam clauam. Alii arcus lanceasq;. Sepulchra
 ridicule penitus curant. Nam paliuri viminibus corpus ligā-
 tes defuncti ceruicē cruriue applicāt. Deinde cadauer in loco
 editiori positum lapidibus ridentes obruūt: impositoq; supra
 saxorū aceruū capre cornu abeūt nullo dolore mori: bellātur
 īnuicē nō vt græci ob iram aut ambitionē sed pabuli gratia in
 eorū cōcertationib; primū iactis lapidibus quoad aliq; vulne-
 rētur cōcertant: tū arcu quōadmodū exercitati sunt pugnan-

Cyna-
myni.

Troglo-
dite & eo-
rū viuēdi
modus.

Locustis pro cibo æthiopes vtuntur. Locustæ desuper volantes ingenti fumo euectæ paulū ultra vallem ad terram tanta decidunt copia vt visum omni genti abunde prebeāt. Has. n. sale quod regio pluarimū fert super infuso diutius seruat cibum gustu eis suauem: hic est solus eorum per omne tēpus locustarū victus. Neq. n. pecora nutriunt: neq. pisces edunt procul a mari positi: neq. vllum aliud vitæ adminiculum habēt. Corpore leues sunt veloces cursu & vitæ breuis vt qui longissime viuūt quadragesimū non excedant annū. Finis eorum non solum mirabilis est: sed etiam incredibilis. Nam propinquante senecta pediculi alati non solum visu varii: sed specie horridi ac turpes in corporibus nati vētrem primo tum pectus deinde totum corpus paruo tempore exedunt. Qui morbum patitur primū veluti scabiei cuiusdā pruritu allectus corpus scalpit voluptate simul & dolore pceptis. Deinde exoriētibus pediculis simul effluēte sanie morbi acerbitate ac dolore pctus vnguibus corpus magno cum gemitu lacerat. Tanta vero vermiū copia effluit aliis super alios tāq̄ ex pforato vase scaturiētib⁹ vt deleri nequeāt.

Quorū æthiopū pediculif alatis opssorum ferme in credibilis mors. Hoc pacto siue cibi siue aeris causa miserū sortiūtur vitæ finē. Huic genti regio adiacet per ampla varietate pascuorū fertilis: sed deserta & quæ penitus adiri nequeat. Nō tamē hominib⁹ a principio caruit: sed postmodū intēpestiua ex pluuia deserta est multitudinē aranearū scorpionūq̄ ferēte: tantā. n. harū bestiā patriā deserere & ad alia loca cōfugere cōpellerentur. Neq. vero debēt hæc incredibilia videri. Multo. n. his maiora sunt per terrarū orbē līarū monumētis tradita in italia muriū multitudinē siluestriū e terra prodiens plures solum patriū linguere coegit. In media adeo ingēs passerū inoleuit copia iacta absumentiū semina vt hoies malo acti ad alia migrarint loca. Eos quos Attariotas vocāt ranæ e nubibus pro guttis aquæ in terram delapse adegerunt relicta patria ad eā in qua nunc quoq̄ resident oram confugere. Et. n. quis ignorat inter multa egregia opera quib⁹ Hercules immortalitate donatus est illud etiā annumerari ex stymphalide palude innumeras aues quæ ea loca infestabant sua virtute expulsas. Quædam lybie ciuitates leonum vi ab desertis locis ad eas aduentantiū desertæ sunt. Hæc eorum gratia qui parum quandoq̄ fidei scriptoribus vt incredibilia narrantibus habent rettulimus. Nunc ad historiā redeamus.

Aranea = rum / scorpionum / murium / & passerū multitudine re = giones multe de = serte.

in alexandriã accessere. Deide p̄ nilū nauigātes dieb⁹ decē in æthiopiã puenerūt. Ita a frigidissimis orbis partib⁹ ad calidifimas regiones nō amplius quattuor & viginti dierū continua ea nauigatio fuit. Quapp̄ cum nō longe distantū locorū aeris sit tanta varietas: nō est mirandū vitā illoꝝ mores & corpora a nostris multū differre. Nunc de feris q̄ in eis sunt regionib⁹ aliqua sunt scribenda.

Est animal quod abre Rinocerotē vocant par viribus elephantī magnitudine inferior: pelle durissimā colore buffi. In summitate narium cornu gerit simū formā aurū p̄ instar ferri. Hoc pabuli causa cum elephante certat. Acuit enī ad saxa cornu: deinde cū elephante cōgressus ventrem grauiter ictū cornu tanq̄ gladio prolcindit. Hoc pacto pugnans bestiam exanguē reddit. Si vero elephas illius ictū preoccuparit p̄boscidē captum cum superior sit viribus dentibus lamiat. Sphinges & apud trogloditas æth. opelq; nascitur forma haud ei dissimili qua pinguntur sed paulo pinguiorēs naturam habent mansuetā pluribus exercitiis dicitur disciplinisq; aptam. Qui cinocephali vocantur corpore sunt de forma homini p̄similes vocemq; imitantur humanā ferum omnino atq; indomitū animal ratione carens. Superciliis aspectuq; sunt horrido ac truci. Fœminis sua natura accidit vt palā expositam extra corpus vuluam per omnē vitā ferant. Is vero quem ortum nominant ab corpis & ætatis decore nomē fortitus facile est leonis. Corpus reliquū panthere simile excepta qua damis equatur magnitudine. Horum animal omnium siluestris taurus q̄ carnibus pascitur feritatem excedit: penitusq; est inexpugnabilis. Corpore maior est domesticis tauris equi velocitate oreuq; ad aures fiffio rubicundo colore oculis albis nocteq; refulgentibus. Cornua veluti aures mouens in certamine firma tenet pili contra naturam cæterorū animantium versus caput ducuntur. Et hæc fera viribus fortitudineq; mirabili pugnat cum cæteris bestiis quas superatas comedit. Est quoq; infestus admodum armentis nihil nec pastorum vires neq; canum multitudinem timens. Dicitur eius pellis haud quaq; vulneribus patere. Cum multi illū conentur vi capere: frustra de fatigantur. In foueam delapsus aut alio captus dolo se ipsum ex ira suffocat pristinae libertatis memor. Merito igitur trogloditæ hanc bestiam optimā iudicant: cui a natura indita sit leonis virtus equi celeritas robur tauri quodq; maximū est haud

Rhino-
ceros.

Sphigea

Cinoce-
phali.

Taurus
siluestris

LIBER

tes mutuis vulneribus cadūt. Ea certamina dirimūt que ætate p̄cedunt: scemine q̄bus nullo piculo in mediū prodeūtibus necas est enim has vilo pacto ledere: ex tēplo a certamine cessant. Inualidi obseñū armenta sequi gutture bouis cauda astricō vitam finiūt. Qui mortē differunt licet volēti eodem modo admonitos tamē antea vita priuare idq; habetur beneficii loco. Febricitātes item aut morbo incurabili correptos simili afficiunt morte. Maximū enim arbitrātur maloz ab eo vitam diligi qui nequeat aliquid agere dignū vita. Videre licet trogloditas omnis corpore integro ætate valida vt qui sexagesimū non excedant annū. Verum de his hactenus si quis vero lector aut p̄pter rerum nouitatē aut mirabilē eoz qui delicia bebantur vitā nostræ forsan historiæ fidem abrogabit: si scitharum trogloditarūq; aerem cōparans quātū inter le is differat pensitet scribentiū verbis credet. Tantū enim noster differat aer ab eo qui in historiis aliquādo narratur vt diuersitas eoz incredibilis videatur. Aliquib⁹ in regionibus adeo maxima frigoribus congelātur flumina vt currus & exercitus sup immobilē glaciē transeant. Congelātur etiā vinum reliquaq; humida adeo vt gladio abscondātur. Quodq; his est mirabilius & extremitates vestīū quas homines ferat frigore attrite decidunt: obfuscat̄ur oculi. Ignis splendore non reddit Ericæ statuz disrumpūtur. Quandoq; vero ob densas nebulas neq; fulgura neq; tonitrua in eis locis fiunt. Plura quoq; alia his mirabiliora natura efficit: quæ ignorātibus incredibilia videntur. His vero q̄ ea experti sunt facilia. In ægypti ac trogloditarum finib⁹ pp̄ immeusam solis circa meridie caloris vim nequaq; se respicere p̄pe stātes queūt ab aeris crassitate. Absq; calcis ire nō possunt: nam dilcalciami subito pedes immentia caliditate exulcerātur. Sitientes nisi potū cito sumant e vestigio moriūtur vt pote solis æstu humiditatē corpis subito abtumente. Cibi in vas æneū cum aqua positi ex tēplo solis ardo re absq; igne alio decoquūtur. Has tñ qui incolunt oras tanta vitæ in comoda nolunt effugere: sed vitro potius eā diligunt vitam q̄ alio cogātur more viuere. Ita patriæ amor q̄dam ingens natura singulis in natus est & aeris malitiā conūetudo a teneris ānis cepta superat. Has vero terrarū varietates haud magna locoz intercapedo aliquādo continet. A meotide palude vbi scithæ q̄dam in pagis & summis frigoribus habitant multi cū onerariis nauibus decē diebus rhodum tū quattuor

Istud ani
maduer =
te.

Glaciei
et frigo =
ris vis.

Solis vis

Patriæ
amor.

speculantes serpentis cubile atq; exitus reditusq; nota o tempore vt primū serpens ad conluetum animalium passum prodiit ore aditus ingentibus lapidibus terraq; obductio in proximo vallis loco latum in primis ingressum: tum a dīorem in a terius veluti cuniculum cubile versus in quo rete posū est fecere. Reuertēti a passu belue sagittariū funditorūq; nū equitū magnus numerus ad hęc tibicines ad id pparati oēs se se ostēdere. Nulli: tamē adire ppius ausi sunt alioꝝ malo edocti. Hos ille vt cōspicatus est caput alte extulit. Sed tū coniectis pcul manu tēlis: tum equorū conspectū: tum latra ntiū canum n ulitudine ad hęc tubarum concentu territus serpens ad solitū aditum pfectus est: quē obieptum cū reperisset illi inlequedo armorum æquorūq; strepitu tubarū insup clangore & venantium clamoribus iam feritate deposita obstupefactam beluam ad preparatum ad id aditum adegere: quem ingressa in rete incidit. Deinceps reluctantem reteq; dentibus magnis editis sibilis lacerantem compresserunt. Nam & cuniculo cum rete extracta multiq; ad caudā ictibus percussa effractis insuper dentibus exq; ea te dolore percussa fera mittor est effecta. Eo pacto irretitum serpentē deferētes alexandriā regi obtulerunt mirandū spectaculū & vix audiētibus credendū. Deducto deinde paulatim ad conterēdas vires cibo feritas ei⁹ remissior redita est: vt ob illius omnes māfuetudinē obstupescerent. Ptolomeus venatoribus tributo premio serpentē dimēso enutritis cibo ad regiā veniētibus extetis p mirādo spectaculo ostēdebat. Tam ingēti igitur serpēte in cōspectu hominū palam ducto haud abroganda videtur fides æthiopicibus: neq; pro fabulis dicenda: quæ de serpētibus tradunt. Asserūt. n. reperiri apud se illos tanta magnitudine vt nō solū boues ac tauros cæteraq; eiusdem molis animantia: sed elephantos quoq; occisos vorent. Nam cum illis congressi primum cauda pedes illorum multis nexibus complicant ita vt nequeant moueri Deinde in caput assurgentes oculisq; tanq̄ fulgure incensis elephantorū visum obumbrātes ad terram deiectum cōmedunt.

Serpens
mira ma
gnitudi
ne pto
lomeo ale
xandrie
regi pro
mure of
fertur.

Nunc de reliquis arabici sinus oris scribemus partim a nobis alexandriæ ex regum cōmentariis partim ex his qui viderunt perceptis. Hęc enim orbis portio insula quoq; britannie & loca ad arctum sita paucis nota sunt Verū de regionib⁹ quæ arctū spectant deq; britānicis reb⁹: tū referetur a nobis cum. C. Cæsaris q romanū vsq; britanniam

LIBER

Crocote

**Serpētū
magnitu
do.**

**Serpens
ingens**

**Cuncta
vel ipossi
bilia lu-
cri causa
hoies ag-
grediūt.**

inferior natura ferri. Quos vero æthiopes appellant crocotas mixtas sunt canis lupiq; natura: sed ambobus deteriores dentibus ita validis vt ossa omnia facile conterāt & digerant comesta. Hoc animal scribunt qdam vocem hominis quod nobis pcul a vero videtur imitari. Varia serpentū genera incredibilisq; magnitudine cōspici dicūt: q loca deserto incolūt p̄pinqua: centū enim cubitorū lōgitudine nōnullos esse aiunt vt merito nō solū a nobis sed ab aliis quoq; id falsum esse existimetur. Addunt insup his multo maiora haud digna fide. Nā cū plana sit regio serpētes vero maximī circūuolutos in girū lōge pcul aspiciētibus locū editiorē & quasi collē quendā videri. Sed eorū magnitudo nō oīno videtur spernēda. Nos de maximo omniū q in conspectū venerint serpente capto ac in alexandriā delato referemus ad dentes capture modū. Secundus Ptolomeus cupiens & elephātos & alias mirabiles visu ac viribus beluas ad se adduci donis ac pecuniis plures ad elephantos qui multi ad eū deducti sunt aliaq; feras capiendas pellexit. Itaq; multa ei? studio ad græcorū notitiā antea ignota animātia deducta sunt. Cōspecta venatores qdam regis in huiusmodi donis magnificētia decreuere cōmuni animo alīquem magnū serpentē viuū in alexandriā ad ptolomeū traducere. Cū res hæc grauis difficilisq; esset: fortuna eorū cōsilio opitulata est. Serpens erat triginta cubitorū lōgitudine iuxta aquas q reliquo tēpore immobilis se in circulum redigens quiescebat. Accedentib? ad aquā potus causa cæteris animātib; subito assurgens oreq; nōnulla capiens alia circūnectēs cauda depascebat. Hunc cōspicati hoies cum longior esset habensq; natura laqueis & catenis illum capere existimantes primū fidenter ad eum accesserūt. Bestiæ appropinquātes visis igneis oculis lingua labente singula squamarum asperitate dum moueretur strepitū ingentē reddente dentib? insup eminentibus oris quoq; aspectu horrido immutato colore admodum exterriti sunt. Itaq; timide iniectis ad caudā laqueis ad contactū finibus corpus magnis sibilis cōuersa belua propinquiorē ore captum viuū deglutiuit. Aliū fugientē cauda lōge apprehēsum atq; ad se tractū occidit. Cæteri metu perculli fuga salutē consulere non tamen omittentes belue capiende curam spe lucri timorem superante. Arte igitur & dolo potiore viribus ad beluam sunt aggressi. Primum validis spissisq; funibus rete concauū gibbi forma belue capacē fecerunt. Tum

dens quo sit in loco. Custodes forte diuisi ad loca vbi latent topacii accedūt. Quē vbi noctu splendentē conspexere: locū splendentē lapidis designant: cum postmodū die excisum opificibus tradūt: q̄ ex eo topaciū eliciant. Propinqua littora maiori ex parte scythiæ phagi habitant & pastores togloditæ. Mōtes inluper sunt vicq̄ ad littoras portum contigui qui nomen hoc a græcis primū eo pipere nauigātibus accepit. Deinceps sirius est arabiam versus cuius regio ac mare aliam a priori naturam habet. Nam continēs humilis est nullis collibus elatus Mare non amplius tribus passibus pfundum colore admodū viridi. Quod rerum minime natura aquæ cōtingere sed quia alga referta est: locus ad nauigandū facilis nulli subditus tempestati: multisq̄ refertus piscibus. Naues quæ elephantes vehunt: tum pfunde: tum pondere graues haud parua subeunt maris discrimina. Noctu enim ventorū actæ vi quādoq̄ in scopulos quādoq̄ ad loca vadosa impellūtur. Nautæ vbi neq̄ egredi propter aquam statura hominis profundiolem neq̄ nauem contis queunt impellere omnia præterq̄ ad victum necessaria e nauī euicentes nō tamen propterea periculum deuiant. Nulla insula nullo editiore loco nulla nauī p̄pinqua. Nā regio penitus inculta est & incolis vacua: & ad quā rari nauigent. Præter has difficultates breui tempore tanta maris fluctibus arena ad nauis aluē impellitur: vt veluti aggere obducatur. Illi incallum ad iurda loca exclamātes nō tamen oīo salutem desperant. Nā q̄nq̄ a maris exestuante fluctū nauē in altū eleuata tanq̄ deus quispiā salutē attulit periclitātibus. Si vero hoc dei auxilio destituātur vbi cibus deficit: imbecilliores in mare a valentioribus quo pluribus diebus cibi suppetant proiciuntur. Sed tandem & ipsi multo pereunt deterius q̄ iam vita functi. Illi enī breui tēpore spiritū nature q̄ illū dederat reddere. Isti multis calamitatibus morte p̄ducta lōgiora dissendo mala perPELLI tandē priuantur vita. Naues autē destitutæ nautis tanq̄ suorum sepulchra aliquādiū p̄manēt arena vndiq̄ congesta. Malus autem neq̄ a longe cōspekte ad defūctorum misericordiam aspiciētium animos mouent. Regium est mandatū si quādo eiusmodi casus acciderit vt significetur loca nauigātibus pernitiōsa. Traditū est a maioribus fama iis q̄ p̄pe iethiophagos habitāt magno quodā eius sinus fluxu mare ad oppositū litus secedente oibusq̄ locis eius sinus arefactis terram fundit? colore viridi appuisse ex immēso rursus maris

Sirius sinus.

Iethiophagi .i. pisciū voratores.

- imperiū ptulit easq; oras in cognitās antea notas effecit gesta
 cōplectemur. Arabici sinus ostia patent ad oceanū q̄ meridiē
 respicit pluriū stadiorum longitudine: quæ arabie toglodita-
 rūq; finibus terminatur: ostiū reliqui sinus latitudo decē & sep-
 tem stadiis patet a portu panormi ad oppositā epirū diei vni⁹
 nauigatio. Plurimū vero distat circa Tiritū mōtem vbi ita la-
 tum est mare vt epiri minime inuicem aspiciantur. Ab hac la-
 titudine paulatim clauditur vsq; ad ostium eius. Is sinus mul-
 tis in locis insulas cōtinet magnas quas inter arctus est nauiū
 cursus. Maris vero fluxus vehemēs ac multus. Hic situs est ara-
 bici sinus cuius ab vltimis locis ordientes vtrinq; nauigandi
 modum quæue in eo sunt memoratu digna recēsebuntur. Et
 primū in dexteram sumemus littoris partem: quā vsq; ad de-
 sertum habitāt trogloditæ. Ab Arsinoe ciuitate iuxta dextrū
 continens euntibus variis in locis ex saxis in mare emanant
 aquæ falsedine amare. Ultra quas latis campis mons imminet
 viridi colore qui continuo aspicientiū visum corrūpit. In mō-
 tis radicibus stagnū est difficile ad nauigādū nomine Aphro-
 dītes: ex tribusq; in eo sunt insulis quæ oliuas ac ficus abūde
 ferunt. Tertia his arboribus deficiens meleagridis vt appellāt
 referta est. Post hæc sinus est ingens nomine Achatartus In
 quo cheronessus angusto aditu iter nauigantibus ad opposi-
 tum mare prebet. Ultra hæc loca insula est longitudine stadio-
 rum octoginta nomine Ophiades olim deserta cultoribus ob-
 serpētum vnde & nomen sumpsit in ea diuersantium multitu-
 dinem. Postmodum regum ægypti opera serpētibus purgata
 est ad cultūq; redacta: ita vt nulli in ea amplius conspiciātur.
 Non autem pretermittenda videtur causa: qua hanc insulam
 serpētum molestia cura hominū liberauit. Inuenitur in ea in-
 sula topacius lapis vitro similis colore aureo. Cuius accessus
 omnibus est interdictus pena mortis ad eam nauigātibus sta-
 tuta. Pauci custodes insule presunt vitam miseram ducentes:
 Ne quis enim eos lapides furto auferre possit: nulla penitus
 in insula nauis relinquitur. Qui prope nauigant regis timore
 haud quā propinquant insule. Nutrimentum deferentes e ve-
 stigio abscedunt cibo relicto. Cæteri propinqui insulam non
 adeunt. Deficiente cibo ad littus sedent omnes vitæ subsidiū
 expectantes. Hos qui deferunt vt tardos sepe incurfant velut
 in extremo vitæ positi. Hic lapis in petra nascitur die ob solis
 splendorē minime apparēs. Noctu in ymbra lucet pcul ostens-

garindanes quæ loca ab eis hoc pacto sunt vsurpata. Celebratitas erat oli in ea quâ dixim⁹ phenicia lustris singulis seruatas ad quâ vndiq; e proximis locis accedebant pingues camelos quos hecatōbas appellant diis in tēplo sacrificaturi. Aquâ in de recedētes (nā pualum erat eam sanitatē deferentib⁹ cōferre) in patriam ferebāt. Ob eā causam Maraneis sacra adeuntibus garindanes tū prius qui domi remālerant maraneos: tū deinceps qui a sacris redibant per insidias aggressi ad vnū peccerunt. Vacuam cultoribus patriam: tum frugibus: tum pecoribus nutriendis aptam inter se diuiserunt: portus ea regio paucos habet: sed frequentibus diuiditur montibus: ex quib⁹ præter spectus voluptatem magna colonis vtilitas percipitur. Ex hac nauigantes sinus excipit lamites frequentibus inhabitatus arabum vicis quos nabateos vocant: hi maiorem sinus portionem tenent. Et mediterraneas quasdam propinquas partes in quibus frequens est populus & permagna pecoris copia hi prisca temporibus iuste viuēbant victu quem armēta præbebant contenti. Postea vero quæ alexandrinis mercatores ad ea loca nauigantes spoliare prædatoris nauibus ceperūt imitati eorū qui in ponto sunt tauroꝝ feritatem triremibus deinde capti meritam poenā dedere. Subest deinceps regio cāpestris irrigua: quæ ob frequētes fontes nutrit gramen medicā & longitudine hominis lotum: propter loci vbertatem non solum infinitus ibi pecorum alitur numerus: sed siluestres camelii cerui dameq; quæ plures pascuntur. Magno præterea numero accedunt eo cibi gratia leōes ex locis desertis ac lupi pardaliqu: quibus cum feris pro armentorū tutela pastores die noctuq; certare coguntur. Ita soli illius bonitas incolis discriminis causam præbet. Natura eni bonis vt plurimū quæ hominibus largitur & mala immiscet. His campis sinus quingentorū latitudine stadorū adiacet natura mirabili clausus pluribus ac magnis scopulis perplexusq; ac exitu difficilis. Saxum longe in mare porrectū nauigantiū aditum reditūq; impedit: tantū fluxus tēpestatisq; tēpore cū fluctus excreuere naues supra saxum ventorū videlate transeunt Gentes quæ iuxta sinū habitant bani zomenæ appellate & venationib⁹ viuunt apud quos est sanctissimū tēplū quod oēs arabes supersticiosus celebrāt. Tres proxie his sunt insule quæ plures habēt portus. Harū primā solitariā in quætiquorū domorū lapidea sūt fundamēta. Itēq; colūne barbasicis litteris insculpte. Ferūt Isidi sacrā. Eodē pacto & relique

In mara-
neis pfi-
dia garin-
danes vsi

Lamites
sinus.
Nabatei.

Mala cū
bonis

Banizo-
menæ.

LIBER

Psebel
montes.

Cetæ

Phoeni-
cia.

Arborū
lecti.

refluxu aquā in priorē locum restitutā. Harū pantium a ptolo-
maida ad taurū vsq; montē nauigationem retrulim⁹: cū Ptolomeum elephantorum venationi scripsimus operam dedisse.
A tauro vertitur littus orientē versus vbi estiuo solstitio yma-
bre ad meridiem vergunt diuerso a nobis modo vsq; ad ho-
ram secundam. Habet ea regio flumina decurrentia a monti-
bus quos appellant psebeos: Diuiditur quoq; latissimis cāpis
hibilicum car samomū ac miræ magnitudinis palmas. Fru-
tū in up ois generis asperos gustu ferentibus ignotos nobis. Me-
diterranea regio elephātis tauris siluestrib⁹ leonibus cæterisq;
magnis feris copiosa est. Nauigatio insulis impeditur nullum
domesticum ferentibus fructum. Aues in eis variæ aspectuq;
mirabiles nutriuntur mare deinceps sequitur profundū habēs
cetæ magnitudine eximia haud infesta hominibus nisi cū for-
te quis inscius in earū cristas inciderit. Neq; n. nauigātes inse-
qui aduerso sole possunt splēdore illarum oculos obumbrāte.
Has trogloditarū ptes vltimas mōtes quos dicūt pseuaras cie-
cundant. Reliquū ex aduerso littus arabia spectans ab ara quā
Aristō a ptolomeo ad puestigandā arabiam vsq; ad oceanum
missus Neptūno dicauit neptūnum appellatur. Eius longitu-
dinis regio maritima ppter vtilitatē admodū celebris phoeni-
cia a palmis quas plurimas fert vberē ac suauī fructu appellata
Omnis propinquus ager: tum aquas scatentes raras habet: tū
ad meridiē vergens est admodū calida propterea locum illū
arboribus fructuq; fertilē inter deserta hominibus loca situm
merito diis barbari sacrarunt. Etenim non pauci fontes riuq;
aquam quæ niuium frigiditate haud inferior ē scaturiētes ter-
ram herbis virentē præstant rem aspectu admodū iocundam.
Est & templū ex duro lapide prisca temporibus conditum ve-
tustarum & quæ intelligi nequeant litterarum inscriptione. Ei
vir ac mulier præfunt per omnē vitam sacrorū curam habētes
hi foelices habiti qui id loci habitant in arborib⁹ ob timorem
dormiunt ferarum. Iuxta phoeniciam nauiganti ad epiri pro-
montorium insula est ab animantibus quæ in ea versantur di-
cta ferarum insula. Tanta enim harum bestiarum copia in his
supereff mirum vt videatur aspicientibus. Imminens huic insu-
le promontorium ei loco adiacet qui appellatur petra & ara-
bia palestine. In hanc & thus & reliqua odorem reddentia ex
superiori vt fertur arabia genei mineiq; asporāt. Reliquā ma-
ritimā oram tenuerunt olim maranei Deinde qui pximi sunt

taxat & pelloponensis arenā asportare licet. Idque eis herculis beneficio erga suā gentē vt a maioribus acceperant olim impenso in gratiā beneficii cōcessum. Cōtiguā eis patriā arabes abilei gafrandique habitant: nō quidē calore feruidā vt propinqua loca: sed mollē & spissis quandoque humectā nubibus: qui nimbi suo tēpore adueniētes æstatem fructiferā reddunt. Regio sua natura fertilis habetur: sed parū colitur hominū incuria. Aurū e cuniculis nulla arte factis effodiūt: nō quidē quem terra igne liquefactū exprimant: sed ipsa natura purū quod ab re apyron dicunt. Minutum tamen reperitur vt pars minima scintille ignis maior nucis sic instar regiæ. Illud circa manū iuncturas ferunt circaque collū preciosis lapidibus distinctum. Cum auri apud eos sit copia æris inopia ac ferri iuicem ea cū mercatoribus permutant. Hos secūtur quos vocant carbos. Hos sabei gēs arabum populosissima qui foelicē arabiā incolunt eorūque apud nos sunt præciosissima ferentem plurima ac omni pecoris genere apprime copiosam. Odoribus insuper sua uibus quos passim natura apud eos gignit omnes ferme alias superat nationes. Nam in maritimis locis Balsamū oritur & cassia quedāque herba natura singulari quæ recens aspectu oculos oblectat inueterata subito sit debilior: pars mediterranea siluas cōrinet amenas in quibus magne sunt thuris ac mirre arbores: palme insuper arundines & cinamomū & alia his odore similia. Neque enim referri posset singulorum species ac naturam adeo affluēter multa in eum odorifera natura exaggregauit. Diuina quidam res est: & que verba superet suavis ad nostrōs sensus ab eis aspirans odor. Et sane longe quoque a continenti nauigantes hanc odore voluptatem percipiunt. Veris enim tēpore venti a terra perflantes ab huiusmodi arboribus odores ad propinqua maris loca perferūt. Non enim remissam aromata & vetustā veluti apud nos accidit vim habet sed ingentem recentēque & quæ ad oēs sensus perueniat. Aura quidē ex optimis mixta odoribus ad maritima descēdēs multa suauitate nauigātes afficit & cōfert valitudini. Nam haud quāquam ex contrito fructu aut in vase recōdito aer manat odoriferus: sed a præia arboribusque quibus id diuina quidam natura inest. Vt quod odores hos sentiūt ambrosiam quam narrāt fabule rāta enim odorū excellentia nullum sibi nomen inuenit aptius esse putent: Non tamen puram simplicēque & absque inuidia foelicitatē fortuna his hominibus largita est sed tantis donis plura im-

Abilei
Gafrandi

Apyron.

Carbi:
Sabæia.

Balsamū
Cassia

Ambrosia.

LIBER

sunt deserte cultoribus oleis tamen referre a nostratibus diuer-
 sis. Post has insulas maritima loca ad mille stadia abruptis sco-
 pulis plena sunt. Mare in nauigabile neq; portus neq; locū ha-
 bet in quo anchore figi queant: vt necesse sit orta tempestate
 nauigātes submergi. Mons huic mari imminet vertice p̄cipiti
 atq; alto in cuius radicibus exese spelūcæ sunt frequentes al-
 pereq; cōcauitates. In has frequētibus procellis delata maris
 profundī tēpestas sonū tonitruo similē reddit. Fluxus partim
 ad magna illisi saxa sursum ferūtur spuma mirabili edita: p̄tim
 a locis cōcauis absorbētur maximo edito fragore ac strepitu.
 Adeo vt eis locis p̄pinquātes eo sonitu percussi timore pereāt.
 Hoc littus arabes incolunt nomine Thamudeni. Sequitur si-
 nus ingens sparsis in eo insulis p̄multis aspectu simili insulis
 ethinaliis. Iuxta littus arene sunt præalti cumuli colore nigro
 longe lateq; dispersi. Deinceps cheronesus subest optimū ha-
 bens omniū portū qui in historiis describūtur nomine char-
 mutha. Nā sub rupē immēsam q̄ ad zephyrū spectat: sinus est
 non solū iocundus aspectu: sed vtilitate quoq; cæteris supera-
 gressus. Ei mons imminet amenus centū stadiorū ambitu. In-
 gressum habet duos iugerū portus tranquillus duobusq; mi-
 libus patens nauibus. Irriguus est p̄terea magno flumine in eū
 fluente. In medio quoq; insula continet aquis redūdantē atq;
 hortis accōmodā. Deniq; carthaginensiu portui quem dicūt
 Cothonū videtur esse p̄similis: de cuius vtilitate suo loco di-
 cetur piscibus plurimis ad eū ex magno mari: tū cibi tū aqua-
 rum in eum decurrentiū dulcedine confluentibus est refertus.
 Hæc nauigantibus loca montes quinq; distantes inuicē p̄alti
 apparent vertice in modum ægypti pyramidarū acuto. Sinus
 est deinceps rotundus magnis circūdatus promōtoriiis cuius
 in diametri medio assurgit collis in modū mense oblongus
 in quo tria tēpla sunt admodū magnifica diis græcis ignotis
 sacra magnoq; in honore ab incolis habita. Sequitur deinde
 littus: tum fontibus irriguus: tū plenus dulcis aque riuis. In
 eo mons est variis arboribus densus quē gabinū dicunt. Loca
 monti contigua arabi tenent quos vocant debas. Hi camelos
 ad omnem vitæ vsum paratos habent: nam in his bellantur:
 his varia ferunt onera horum lac potant his vitam ducunt. Su-
 per his diuerſa perambulant loca in medio regionis eorum di-
 citur fluuius arena aurea ex qua in cole aurum elicere nesciūt.
 Sinunt autē ab externis: sed nō oibus auferri boctiis enim dū

Thamu-
 deni.
 Ethina =
 siæ.
 Chazmu-
 tha.

Cotho-
 nus.

scribuntur multūq; dubii afferunt nauigantibus . A mense .n. martio nullū eorū septem q̄ circa arctum sunt astra vsq; ad primā vigiliam videri dicunt . Maior at vsq; ad secundā pauloq; post parum aspici a nauigantibus at qui planete appellantur non aspici omnino . Alioꝝ autē q̄dam maiora nostris videri quedam dissimili ortu atq; occasu . Solē nō tāq; apud nos paulo ante ortum iubar emittere : sed adhuc nocte obscura subito apparere lucentē : ideo nūq; diē in eis locis priuū q̄ sol videatur oriri : quē ex medio pelagi tradunt surgere incensis carbonibus similē radioꝝq; permagnos procul asferre . Forma autē apparere non rotunda quē admodū apud nos : sed colūne similē paulū absumo capite luculētioꝝrem aspectū habente . Præterea neq; splendorem neq; radios vsq; ad primā horā præbere : sed velut ignem absq; luce in vmbra videri . Secunda hora velut clipeum fieri . Lunēq; p̄bere cōtinuū & supra modū feruētē . Circa occalum econuerso contingit . Nam videtur aspectu orbem nouis radius illuminare horis duabus . Et vt agatharchides gnidius tradit tribus . Hoc vero tēpus incolis pericūdū . Iam diminuto vergente in occasum solis estu zephyrus & lybicus & euri venti apud eos sicut & apud alios spirāt . Noti vero apud æthiopiam neq; vigent neq; noti existunt . Apud arabes ac trogloditas adeo calidi supramodum regnant vt : & exurant herbas & ad vmbas quoq; confugientiū debilitent corpora . At boreas merito optimus extimatur : cum sit vbiq; terrarū frigidus . Nunc ad lybios ægypto propinquos & proximas eis regiones trāseamus : circa syenē ac syrtes orasq; mediterraneas quattuor lybiorum inhabitant genera quorū Nalatomones dicuntur qui ad notum vergunt . Alii anochite ad occidentem liti . Quidam marmaride inter ægyptum & cirenem habitant ac littoris partē . Quartum genus multitudinc p̄stans hominū appellantur mace : qui circa syrtes habitantes soli inter cæteros lybios agros vberes fructu colunt iumentorū : ex quibus nutriūtur diligentē curam habent . He ambe nationes regibus parent vitam nō omnino agrestē agentes : neq; ab humanitate alienā . Tertii neq; vllis subsunt regibus neq; vllā la trocintis semp̄ intēti iusticiā norūt . Rapiētes enī quæ pria ex q̄ferro casu occurrant confestim : ad sua loca redeunt . Hi oēs lybii vita siluestri sub diuo habitant . Victu ferarū more cōtēti nil domesticū edunt . Nullis vestibus præterq; caprarum pellibus tegunt corpora potentiores inter eos nullas habent ciui-

Solis ortus.

Lybia
Nasamones
Anochite.
Marmaride.
Mace

Deorū cōtemptus. miscuit mala profecto admonēs ppetuis bonis deos a nobis solere cōtēpti. Nā apud odoriferas siluas serpentū infesta multitudo veriaturo colore rubicundo lōgitudine palmi q̄ psiliētes in hoies letali occidūt morfu singulare qd incolis accidit longo debilibus morbo. Nā lōga vexari egritudine cū natura debilis adeoq; exhausta est vt recreari nequeat ex asphalto hyrciq; barba vapores faciūt quo malus odor boni immēsiq; virtutē cōtūdat: bona. n. mēsurā & mō sumpta hoibus profunt & afferunt voluptatē temere & casu inutilia reddūt. Huius gētis metropolis est: quam Saba appellāt supra montē sita. Reges habet ex generis successione eos quibus multitudo honores distribuit bonis malisq; immixtos. Beatā nāq; vitā habere videntur q̄ reliquis imperantes rationē ab se gestorū minime cogūtur readere. Infelice vero q̄ nūq; regiā exire queūt. Nā si palā prodirēt: a turba hominū lapidibus veteri quodā deorū responso obiuerēt. Hęc natio nō solū propinquis barbaris sed cæteris hoibus ditior atq; opulentior hētur. Nā in mercaturā cōmercio ex parui ponderis re plurimū p̄cii a mercatoribus ex rerū cōmutatione capiūt. Iōq; cū nullā vnq; calamitatem ea gens sit experta: auri autem argentiq; copia p̄sertim. Sabe vbi regia est supersit torremata argētea aureaq; omnis generis poculorū habent lectos insup tripodasq; argenteis pedibus: cæterāq; supellectilē vltra fidē sumptuosā. Magnis quoq; colūnis porticus fulciūtur: quarū capita: tum argentea tum aurea existunt: laquearia vero ac porte aureis fialis p̄ciosiss lapidibus intermixtis totius domus sumptuosissimū ornatum ostendunt. Alia. n. auro: alia argento: quædam lapidibus splendent. Nonnulla: tū elephantorū dentibus sunt exculta: tū multis p̄terea rebus aliis q̄ plurimi apud homines extimantur. Et hi sane multis seculis perpetuā habuere foelicitatē. Absuit enim ab eis penitus quod multos in præceptis dedit ambitio per avaritiam aliena possidendi. Horum mare albo colore esse vī: quod cum mirabile sit: eius rei causam querēde dedit: insule sunt foelices propinque quarum vrbes moenibus carēt. Pecora in eis omnino alba cornua foeminis natura defunt. Ad has mercatores commeant vndiq; sed maxime ad potanam quam Alexander iuxta indi fluminis ostium cōdidit. Locum in oceano littore nauibus recipiendis aptū. Et hęc hætenus. Nunc illa quæ in eis locis miranda in cœlo videntur nō omitenda: sed præcipua admiratione videntur digna: q̄ de arcto

Potane conditor alexāder

nues aure qñq; mouent: prebente. Eas postmodū moto paulum aere ad terrā impulsas forma tradunt: quā casu sumpserūt cadere: eiq; in quē forte inciderint herere quarū in vnā partē magisq; in aliā motus nulla in illis electio esse videtur. Nā in re inanimata nō est aut appetitio aut volūtas: sed aiantia quibus herent: occulte causam motus prebent. Nā procedentium animantiū motu anterior aer impulsus imaginē precedentē mouet: vt fugere videatur. Similiter sequēs idolū ex motu aeris ad progressum animātis præcedētis tractū sequi vř animal quod precedit. Quod si se verterit aut firmū steterit idolū simi limō a motu cessat. Cū vero in animal inciderit: dissoluitur frigore quodā circa corpus relicto. Superst nūc vt de his amazonibus scribamus quas priscis tēporibus in lybia ferūt extitisse Plures. n. existimant eas solas fuisse: q̄ circa flumē thermodōta in ponto regnarūt. Verū non recte sentiunt. Multis. n. antea seculis lybice fuere: a quibus multa gesta accepimus memoratu digna. Neq; vero ignoramus harū historiam nonnullos haud verā existimatos. Nam cū ea natiō multis ante troiā nūbellū seculis oio deleta sit amazones autē q̄ circa Thermodonta habitauerunt multo post tpe extiterit: simile veri est eas q̄ postea notiores fuere supior; quarū iā euauerat fama nomē & gloriā p̄sertim apud tēpor; inscios obscurasse. Verū cū legerimus plures ātiquos tū poetas: tū rerū scriptores eosq; q̄ post modū fuere illarū memoriā posteris reliquisse: conabimur & nos quoq; paucis ipsarū facta lris mādare. Rerū serie a Dionysio q̄ argonautarū dionysiiq; ac nōnulla alia prisco; gesta descripsit assumpta. Plures mulierū natiōes in lybia fuisse tradūt pugnaces ac valide vitibus. Nam gorgonū gēs fuit aduersus quas Perseus haud paruo certamine bellū gessisse fertur vir fortitudine eximia iouisq; filius & græcor; sue ætatis optimus. Earū mulierū virtus & potētia vel maxime licet cōspici. siqs q̄ de illarū p̄stātia scribūtur cū nrī tēporis mulieribus cōferat. Afferunt sitas esse occidentē versus in extremis orbis finibus nō eādē quā nrē vitā ducant. Nā mos est illis certo tēpore bellicis ad seruādā virginitatē rebus exercitari. Trāfactis militiæ annis viris cōiūgi prolis grā. Has solas & principari & publica obire munera. Viros nostrarū foëminarū: instar domestice rei curā habere: tū optēperātes foëminis: tū militiæ principatusq; ac ois reip. expertes: post partū nati infantes dātur viris quos lacte nutriāt: aliisq; rebus put ætas poscit. Foëminis ma-

Amazones thermodeon.

Gorgones Perseus

LIBER

rates sed turres aquis proximas cōdentes in eis quæ vsui sup
 sunt. Subditos populos singulis annis adiurāt vt principi pa
 reant obtēperantes vt socios diligunt imperiū abnuentes vt
 latrones persequuntur. Arma sunt eorū & regioni & moribus
 congrua. Nam cū sint corporib⁹ leues patria vero vt plurimū
 plana neq; ense neq; gladius neq; armis vtuntur in bello. Tris
 tantū ferunt hastas lapidesq; iualis ex corio factis delatos: cū
 his certantes : tum in cōgressu : tum etiā abeūdo primo ferire
 hostem conātur ad cursum : & lapides recte iaciēdos longo vsu
 edocti: erga externos nullū ius nullā oīo fidem seruāt. Regio
 cyreni p̄xima cāpestria est nō frugibus solū sed vineis oleoq;
 & pascuis vtilis. Sūt insup sumia nō parū incolis vtilia. Quæ
 vero ad notū vergit deserto cincta infructuosa est: vt pote ags
 carens aspectū habet mari similit. Huic desertū ingens sterile
 q; adiacet transitu p̄ difficili. Ita neq; aues in ea neq; q̄drupe
 dia preter damas & boues cōspiciuntur. Loca mediterranea
 arenarum cumulis referta quo plus vite necessarius carent eo
 variis magnifq; serpētibus his presertim quos cerastis vocāt:
 quorū morsus letales hñtur sunt fertiliora. Hi colorē arene li
 milem hñt. Qua ex re a paucis internoscūtur ita coloris erro
 re seducti qdam pedibus illos conculcātes vitæ piculū adeūt
 Ferunt hos quondā serpētes in ægyptū transmigrātes plures
 vicinas regiones inhabitabiles reddidisse. Mirabile vero quip
 piā in eis oris & ea quæ est circa sirtes lybia cōtingit. Nā qñq;
 & maxime quieto a ventis tpe appent in acre diuersorum ani
 mantū forme quarum qdam quiescūt : qdam mouentur. Et
 hæc aliquando fugiunt aliqñ inscūtur: sed omnes magnitu
 dine eximia stuporē timoremq; insciis pbent. Nā q̄ homines
 inscūtur cōprehensura frigidō circūdant contactu. Externi
 quidem vt pote eius rei insueti exterrētur. Ab incolis ex assue
 tudine spernūtur. Quoniā res videtur mirāda & fiste fabule
 p̄similis phisici quidā eius rei conati sunt rōem reddere. Atūt
 enim ventos in ea regione aut oīo non spirare aut penitus de
 biles esse & remissos. Aerem vero psepe quoniā neq; cōualles
 neq; abrupti specus aut antra neq; alti colles aut magna flumī
 na in eis sunt locis esse immobilē & quietū Deniq; omnes vi
 cinas regiones steriles & absq; fructu nullos vapores quibus
 ventus excitetur gignere: in aere igitur denso atq; obtuso: quē
 admodum estiuo tempore in nubibus aliquādo solet diuersas
 animantiū spēs licet videre formā illis aere quem leues & te

Cyrene

Cerastes

Deinde dona magnifica cōmuni athlantidū decreto data honoreſq; eximie impenſos inito cum eis federe cepit. Pollicite ſe gēti eorum ſatis eſſe facturā. Verū gorgonidum q̄gens ſi- nitima erat armis ſepius athlantibus laceſſitis ferunt Myrinā gratia ꝑcibusq; eorum impuſſam exercitū cōtra gorgonidas duxiſſe. Quo op poſitis copiis inito certamine ſuperate ma- gna ex parte occubuerūt. Viue ad tria milia capte: Reliquis in loca ſilueſtria confugientibus: conatam Myrinā ſcribunt ſil- uas vt earum genus deleret incēdere voluiſſe. Verum cum id nequiſſet ad montes propinquos tranſiit. Amazonibus negli- genter vt in victoria ſolet vigilas ſeruātibus captiue eductis dormientium enſibus multas interemerunt. Tandem excita- te amazones armis captis acriter pugnātes omnes occiderūt. Mortuas amazones Myrina tribus magnis aggenbus ſepeli- uit qui hucusq; amazonum cumuli appellantur. Gorgonidas deinde tradunt cum vires auxiſſent iterum a Perſeo louis fi- lio expugnatas cum earū eſſet regia Meduſa poſtremo ab her- cule & eas & amazonū gentem quo tēpore ad occiduas par- tes tranſiens colūnam in lybia poſuit fuiſſe deletas rem indi- guam exiſtimante cum pro cōmuni ſalute hominū pugnaret aliquibus gentibus ſcōminas imperare. Legitur quoq; trito- nidam paludem terremotu his apertis locis quæ ad oceanum vergebant deſiccataſ eſſe. Myrina plurima lybie parte pera- grata cū in ægyptū trāſmeaſſet Cū Oro iſidis filio qui ægypt- us imperabat amicitia firmata arabiam bello petiit Vbi mul- tis interfectis in ſiriam tranſiit. Qua ſubaſta cilices ei cū do- nis obuios pollicitoſq; imperata facturos liberos eſſe quoniā ei vltro occuſſent iuſſit. Qua ex re nunc etiam liberi cilices vocantur. Subiecit quoq; eas quæ circa taurum ſunt nationes quāuis viribus potentes. Tū per frigiā ad magnū mare cum deſcendiſſet regionem maritimā tranſgreſſa Caicum flumen ſtatuit militiæ finē: puinciæ vero q̄ Doryctica dē loca oportu- niora cōdēdis vrbib⁹ eligēs plures in ea ciuitates vnā ſui nois alias magnoꝝ ducū appellatōe edificauit Nynā cymē Pytanē Pryneā. His iuxta mare ſitis vrbibus cæteras p plures in medi- terraneis poſuit locis: inſulas inſup nōnullas in ptātē redegit: ſed leſbū ꝑcipue in q̄ vrbem condidit mitilenem ſororis que cū ea militabat noie deiceps cū q̄ſdā alias ſibi ſubdiſſet iſu- las tēpeſtate cohorta cū votū mri deoꝝ ꝑ ſalute feciſſet ad vnā ex his ſolitariā ꝑfecta iuxta qdā ilōniū ei deæ iſulā ſacrauit.

Captiua
rū in vi-
trices ſu-
bita pu-
gna.

Meduſa
a Perſeo
victa.

Ori regis
& Mycia-
ne amici-
tia.
Cilices
quare li-
beri.

Inſule q̄s
Myrina
domuit.

LIBER

millas ne crescāt vrūt asserētes impedimēto eas ab bellādum esse. Vñ a græcis eo q̄ māmīs careāt amazones appellantur. Allerūt habitare illas insulā hesperā quia ad occasum sita sit vocitatā. Eā vero esse in tritonidis palude q̄ p̄xima oceano a flumine quod in eā defluit tritonia appelletur. Hāc paludem æthiopiē ferūt cōterminā mōtiq; qui est iuxta oceanū maximus omnīū qui in eis sunt locis & mari imminens a græcis athlanta dicitur hanc insulā pmagnā esse variūq; arborū fructibus ex quibus incole viuāt vberē ferūt esse & in ea multos: tū caprarū: tū pecudū greges: quorū lacte & carnibus vescūt. Frumēto penitus carent illius viū incolis noto. He amazones corpore valide auideq; belli primū oēs insule vicos p̄ter vnū iethiophagi æthiopes habitant menes nominatū quē sacrum arbitrātur expugnarūt. Solis estu admodū insula feruet ferēs præciosos lapides permultos: quorū hos græci carbunculos alios sardonicas quosdā smaragdos vocant. Deinceps plures lybie propinquas subegerunt gētes vrbēq; p̄claram infra tritonidis stagnū: quam a forma cheronessum appellant in potestatem redegere. Ex hac profecte plures orbis partes peragrarunt. Sed primi athlantide bello appetiti cæteris earum partium humaniores: qui patriam incolētes foelicē magnas vrbes tenebāt. Ab his deorū genus prout græci de oceano scribunt prodisse ferunt: de quibus paulo post dicemus. Traditur amazonū reginā nomine Myrinā exercitū triginta milīū pedatum duū milīū equitum confecisse maximā spe victoriæ in equitibus posita. Tegumenta corporū pro armis habuere serpētum magnorū coria quorū & quidē p̄ter fidem ingentium copia in lybia superest. Vtebātur lōgis ensibus hasta & arcu quo non solum ex aduersum pugnantes vulnerabant: sed fugiendo feriebant insequentes. Cum athlantidū patriā peruallissent quam Cercenem vocant incolentes acie superata victos insequentes vna cum eis portas ingressæ vrbem cepere. Vt autē terrore formidinēq; cæteris iniicerent insolenter victoria abuse occisis omnibus vsq; ad pubertatem viris pueros foeminasq; euerſa ciuitate in seruitutem adegerunt. Qua calamitate apud finitimos vulgata athlantides aiūt timore territos ad eas misisse: pollitos tradituros se illis ciuitates atq; imperata facturos. Regina cum ipsos benigne audiuisset amicitia cū eis statuta ciuitatem sui nominis euerſe loco condidit: inq; ea tum captiuos: tū finitimarū partiū volūtarios accolos collocauit.

Amazo-
nis Vnde
Tritonis
palus.

Athlas

Menes
vicus.

Myrina,
amazonū
regia
magnas
militū co-
egit co-
pias.
Cercenes

decem & septē ex Titea ortos pprio noie singulos cōi aut oēs a matre appellauit. Titanas. Titeā vero prudentia p̄ditā cum plurimū mortalibus p̄fuit: ab eis post obitū deificatā terrā q̄ esse cognominatā. Genuit quoq; filias: quarū due regina videlicet & rhea quā pandorā dixere supiores ætate cæteris eualerunt clariores. Ex his regina prior annis prudentiaq; & virtute reliquis prestātor in gratiā matris fratres omnes educauit: eoq; magnā aiunt matrē appellatam postea vero q̄ pater post obitū ad deos trausit cōmuni populor; fratrūq; consensu regnū adhuc virgo cepit cum nulli antea nupsisset post modū cupiens filios linquere successores regni vnū ex fratribus Iperionē virū sumpsit. Ex quo duos pepit liberos solem & lunam: Quoq; formā prudentiaq; admirātib; singulis tradunt fratres prolis inuidia motos veritosq; neq; imperiū ad iperiona pueniret icelēsto facinore Excogitato fratrē cōi cōsilio obrūcasse. Solem adhuc puerū in flumē Eridanū pietū suffocatum esse Quare vulgata luna pretermodū fratrem diligens ex tecto se precipitauit. Matri querenti iuxta flumē corpus cum infomnū incidisset Visum ei per somniū est a sole se consolari: rogareq; ne lugeret natorū mortem: nam homicide meritū elient suppliciū passuri. Si vero ac tororē quadā dei pudentia futuros immortales nā ignem coeli sacrū antea vocatum solē ab hominibus appellandū fore: quæ vero mena pri⁹ dicebatur lunā. A somno experrecta cū omnibus: tū somniū infortuniū suum narraffet filios vt deos coluit: ipsa inupto viuens postmodū insaniam versa filie cymbala tympanaq; quatiens edito sonitu sparsis crinibus p patriam errabat Quo aspectu misero obstupebant homines. Cum vero singuli eius dolori misererētur quidam corpus sustinerent maximo imbre coorto cōtinuoq; fulminū casu reginam aiūt disparuisse Quare admiratus populus solis luneq; nomē ad astra transtulit matrem & deam existimauit & erecta ara cymbalis & tympanis cæterisq; rebus illius gesta imitatus sacra illi & deorum honores instituit. Huius deæ in phrighia origo extitisse traditur. Asserunt enim incolæ phrighie libiæq; regē priscum fuisse Menoē qui vxorem duxerit dindimenem. Ex ea natam foeminā quam nutrire nollent in montē cibelū noie abse expositā diuina quadam sorte pardali aliaq; fere lacte vberime prebito nutrierūt Hanc mulier q̄dam pecora pascens cum vidisset factō stupens infantē tulit: atq; a loco cibelē noiauit Aucta ætate pulchritu-

Titea
Titans

Regina
Rhea
Pandora

Magna
mater.

Iperion
Sol puer
Luna pu
ella.

Menoēs
rex.
Dindī =
mens

LIBER

Erectaq; ara sacre solēnia celebravit. Nominasse insulā ferunt Samotracē q; a græcis sacra insula interpretatur. Quidā historici tradunt eā primū appellatā Samū: ab incolis postea thracibus Samothracē cognominatā. Alii amazonibus in epirū aduentātibus ferunt deoꝝ matrē hac oblectatā insula & alios quosdā in eā & filios quos Corybātas dicūt traduxisse. Quis vero corū exiterit pater in archanis sacroꝝ traditur. Mōstrasse quoq; ea fertur q̄ nunc in ea seruātur mysteria: templūq; asyllum statuisse. Per hæc tēpora Mopsus thrax a lyurgo rege thracia pulsus amazonū gentē coacte exercitu pualit cui Syphilus scythā auxilio affuit antea ab scythis thraciē finitimis expulsus. Prælio inter eos amazonasq; cōmisso. Mopsi Syphilis res superior fuit. Myrina cū pluribus aliis interēpta: postea cū sapius a thracibus acie superatētur: tandē q̄ superauerāt amazones in lybiā reuertere: ubiq; earū militiæ finis vt aiunt fuit postea vero q̄ athlantū meminimus haud abre erit deoꝝ genus qui ab his p̄disse referūt: cum & græci parum ab his dissentiant recēdere. Athlātides vt accepimus loca p̄pinq; oceanō & quidē foelicia incolētes: tum pietatis. tū erga aduenas humanitatis pre cæteris finitimis gentibus laudē tulerunt. Ab his deoꝝ genus manasse tradūt: quibus assentitur præstantissimus græcoꝝ poeta iunonē oceanū deorum patrē & matrem Tethin appellantē introducēs. Scribunt autē primū regnasse apud eos Cælū hominesq; antea per agros dispersos ad cetū condēdasq; vrbes exhortatū & fera eos agrestiq; vita ad mitiorem cultum traduxisse. Assuefecisse insup domesticos fructus ferere atq; p multa ad cōem vitæ vsum spectantia edocuisse. Tenuisse quoq; magnā orbis ptē maximeq; loca ad occidentem atq; ad septētrionem sita. Astrorū quoq; diligens extitit obseruator multa hominibus futura prædicens. Annū etiam cōfusum antea a solis menses vero a lune motu descripsit: singulaq; anni designauit tempora. Qua ex re multū ignorantes astrorū ordinem sempiternū admirari aut futurorū predictiōnem arbitrati sunt corū auctore naturæ diuinæ p̄cipē. Post eius obitum: tū ex eius beneficio: tū astrorū notitia immortalis honores adeptus est. Hoc at̄ constat illū nomen hoc sortitum esse ob astrorū occasus ortusq; multarūq; rerū peritiā: tū vero propter honores beneficiis suis impēsos: tum & ipsum regem: sempiternum omnium appellatūt. Cælum ex pluribus vxoribus suscepisse ferunt filios quinq; & quadraginta: horū

Mopsus
syphili sci
the auxili-
lio miri-
nā inter-
fecit: A-
mazonū
q; copias
p̄fligauit

Oceanus
et Thetis
deoꝝ pa-
rentes.

Cœli
filii.

cithare cordis inuentā ab se armoniam deleuit. Ad hanc post modum muse mediam linus quam licanō Orpheus & Tamy- ras quam hypatē parhypatē musici dicunt addiderunt. Apol linem ferunt cithara tibiūq; in antro dionysii positis cibeles amore captum cum ea vsq; ad hiperborcos errasse. Cum phri ges morbus opprimeret terra nullos preberet fructus scilicet tes deum maloz remedia oraculo pceptum est vt atis corpus sepelirent & cibelen venerarentur vt deam. Non reperto Atis quod tēpus ablumpserat corpore phriges imaginem adoles- centis circa quam planctū ac lamētis sacra inibant fecere irā inique mortui mitigantes. Quæ cōsuetudo penes phriges vs- q; adhæc tempora permansit. Cibeleyēto ara crecta annis sin- gulis sacrificabāt. Postmodū impessinūte oppido phrigie sum- ptuose cōstructo templo honores illi sacraq; solēnia cōstitue- runt. Mida rege a dea plurima cōferente positi erāt circa deæ statuam pardali ac leones a quib⁹ olim esset enutrita. Hæc de cibeles deoz matre apud phriges deq; athlantibus qui circa o ceanum regnarunt traduntur.

Olt iperionis interitū asserūt cœli filios impiū diuisif se ex eis fuisse athlantē & saturnū nobiliores athlanti loca ad oceanū posita forte euenerūt: q & populo suo noie & maximū ppe oceanū montiū appellauit athlantē ferūt ipfū astrologie fuisse pitissimū deq; spa primū inter hoies dis- putasse q̄ ex re visus ē orbē suis humeris sustinere locū pbēte fabulis spere inuētiōne. Hūc aiunt plures substulisse filios: sed vnum pietate ac in subditos iustitia humanitateq; insignem quem hesperum appellant. Qui cum in athlantis mōtis cacu- men ad seruandos astrorum cursus ascendisset subito a ven- tis areptus naquaq̄ amplius visus est. Ob eius virtutē calum hunc miserata plebs honores sibi prebens immōrtales astrum celeste lucidissimū eius nomine vocauit. Fuerunt insup athlan- ti filiaē septem a matris nomine athlantides vocate quis cu- iuslibet propriū nomen esset. Vt maia. Electra. Taygete. Aste- rope. Merope. Alcione. Celeno. Has tradunt: tum ab heroib⁹ tum ab diis cognitās & deos propter virtutem & eos quos he- troas dixerunt veluti principes generis hominū peperisse. Ve- luti prior ætate maia ex ioue Mercurium genuit multarum re- rum apud homines repertorem. Eodemmodo & relique athlā- tides singule filios ediderunt præstati virtute: quorū hi quidē gentiū hi vrbū cōditores extiterūt. Itaq; nō solū barbari qdā

Cibele
dea.
Atis de⁹.

Athlas a
strolog⁹

Aiaduer
te qd ath
las celū
sustinere
dicatur.

Hesperus
a ventis
raptus.

Septem
athlādi =
des.

Mercuri-
ni⁹ iouis
et maie
filius.

LIBER

Vide cas-
re cibeles
mater di-
catur.

Marsias
phrigius
Atis cū
cibeles cō-
cubitus.
Cibeles
infantia.

Apollinis
et
marsie
contētio

Acuta a-
pollinis
respōsio.

Quine prudētiaq; excellens mirabili ingenio fuit. Nā & fistulā pluribus calamis cōpactā & ad lūsum choreasq; cymbalū tympanūq; prior adinuenit. Præterea pecorūq; puerorūq; morbis re media introduxit. Itaq; tum propter infantes quibus verboꝝ medicaminibus salutē prebuit: tum quia plurimos velut in sinu fouit: tū etiā ppter diligentia amorēq; singularis præstitam matrē ab omnibus dictā ferunt. Amicitia quoq; eius appetisse Marsiam phrigē ingenio prudentiaq; mirabili. Coniecturā in genitū sumunt q; vocis sonum multiplicis fistule imitatus ad tibias eam armoniam traduxit: prudentia q; vsq; ad extremū vite finem celebs vixit. Cibeles prouecta ætate adolescentem quendam eius regionis Atim nomine dilexit: quē postmodū dixerunt papam. Cū eo clam coiens grauida facta est. Quod vt parētes norunt in regiam accitam vt virginē pater suscepit. Noto filia peccato & Atim & nutrices interfici iussit atq; in sepultos abiici. Cibele: tum Atis amore: tum dolore nutricū percussam insanā effectam in publicū prodiisse ferunt psallentemq; cum tympano solā vniuersam patriā sparsis capillis deambulasse: huius marsias misertus sponteq; illā affecutus vna pererrauit pristinae amicitia memor. Cū ad dionysium in nyssam urbem venissent inuenere Apollinem magna existimatione habitum q; primus diceretur citharam reperisse. Orta inter eos artis cōtentione niseos iudices instituerūt. Apollo primū cithara simplici vsus est. Marsias vero tibiis. Quibus admodum vt re noua audientes obstupere. Eo in certamine soni suauitate apollinē visus est superasse. Ambo astantibus iudicibus cum artem quilibet suam preferret. Apollo modulationē cantus ad cithare suauitatem adiecit. Quapp; tibiae sonum visus est excedere. Quod marsias ægreferens audiētes monuit minime se victum esse. Non enim vocis sed artis comparationē fieri oportere secundum quam armonia ac suauitas tū cithare tum tibiārum esset exquirenda: iniquū præterea esse duas simul artes vni conferri: tunc apollo respondisse fertur se nihil plus ad sonum q̄ Marsiam adhibere: nam & ille quoq; ore vteretur cū tibiis inilaret. Oportere igitur aut ambobus idē licere aut neutrū ore sed manibus ostendere suæ artis modulationē. Cū videretur iudicibus equiora apollinem postulare artibus iterū comparatis aiunt: denuo Marsiam esse victum: Apollinē vero ea contentione exasperatū viuum. Marsiam excoriatse. Verū extēplo poenitentia ductus ægre quod egerat ferens pietis

eum cæteris plantis sua sponte vites tulisse nō ab aliquo principio satas. Huius rei coniecturā sumūt: q̄ nunc quoq̄ in quibusdam siluestribus locis nascantur vites; fructūq̄ veluti reliquæ arte hominū culte ferāt . Duas dionysio matres prisce fuisse arbitrantur. Vnam & eā priorem generis quando vitis in terram posita augmētum capit : secūdā quādo racemos producit. Itaq̄ altera huius dei ex terra: altera ex vitis fructu ferē generatio. Sunt q̄ & tertiā generationē ipsi attribuāt: ex Ioue & cerere genitū ferentes a mortalibusq̄ dissipatū ac decoctū rursus a cerere membris compositis iuuenē factum reuixisse . Quæ omnia ad naturales traducūt rationes. Iouis enim & cereris filium ob eā causam tradūt quoniā vites ex terra & pluuia nutritæ producant racemos: ex quibus vinū exprimatur. Ab hominibus vero dispersum eo: quod agricolæ fructū auferant : terræq̄ homines cererem putent mēbra eius decocta: quoniam plures vinū decoquāt tāq̄ melius ac suauius futurū . A mortalibus vero membra dispersa iterum in ordinem redacta terram ostendit certo anni tempore acta vindemia denuo novos fructus proferre. Deniq̄ ab antiquis poetis scriptoribusq̄ traditur cererem fuisse terram matrem appellatā. Eadē quoq̄ & orphei tradunt poemata & in cerimoniis introducuntur de quibus aut quaquā fas inscios loqui. Eodem modo ex semele ortū ad naturale principiū deducunt: asserentes Thionem ab antiquis terram fuisse nominatum : Semele eo q̄ honesta sit eius dei cura & honor. Thionē vero a sacris ei impensis vocatū. Bis ex Ioue natum tradunt: quoniam vites deucalionis tēpore vna cum cæteris arboribus diluuiō sint absumptæ. Deinde iterū exortæ: veluti hæc secūda extiterit dei apud homines p̄creatio. Qua ex Iouis femore natū denuo hūc deū scribunt. Qui igitur vini repertorē dionysium volunt huiusmodi fabulas scripsere. Qui vero hunc humano corpore deū perhibent fuisse eadem tradunt: & vites eū in vini vsu adiuuenisse. Vtrum dionysii plures fuerint incertū est. Quidā vnū extitisse volunt qui & vinū reperit & arborū fructus : vniuersumq̄ peragravit orbem. Initiatōesq̄ ac cerimonias & bacchanalia introduxerit. Alii tres vt diximus diuerso tēpore fuisse scribūt ppriis cuiq̄ gestis attributis: priorē indum volūt extitisse terræq̄ sua sponte ob solis fertilitatē vites ferente ex vna vinū elicere ficus cæterorūq̄ arborū curā. Et hoc insup cōmendandoq̄ vsu edocuisse eūdem (quoniā indoq̄ sit moris per

Vites.

Ceres

Quare dionysii bis nat?

Dionysii barbatus

Saturni
& Rhee
cōnexio.

Saturnia
loca
Iuppiter
pater.

Dionysij

Vinum

sed etiam græcorū plurimi priscoꝝ heroum genus ad istas retulerunt. Quas cū prudentes fuisse cōstat: tum post obitū honores deoꝝ immortalīū adeptas pliadū appellationē cæpisse. Nymphæ quoqꝫ dicte sunt: quoniam cōi verbo mulieres oēs Nymphas incole appellant. Saturnū athlantis fratrem aiunt p̄cipua impietate auariciqꝫ p̄ditū vxorē cæpisse Sororē rheā Ex qua ortus est Iuppiter olympus postea vocatus. Fuit & alter Iuppiter cæli frater qui in creta insula regnauit multo gloria inferior posterioꝝ: hic. r. imperauit orbī: Superior cretæ tantū. Genuitqꝫ filios decē: qui curete sunt appellati. Insulam quoqꝫ ab vxore ideā vocauit. Ibiqꝫ post obitū sepultus est: cuius & hodie monstrari sepulchrum ferunt: prout etiā testantur cretes: de quibus posterius referemus. Regnauit saturnus in sicilia lybia ac etiā italia: sed p̄cipue in locis ad hesperū sitis: Eius imperiū firmamētū fuit. Apud oēs vero artes vrbium & loca munitiora tenuit: quo firmitus imperiū foret. Eo ad hoc vsqꝫ tēpus & in sicilia & in occiduis oris editiora loca saturnia dicta sunt. Ex saturno Iuppiter ortus quoniā diuersa a patre vitæ institutione erga singulos māiuetudine atqꝫ humanitate vsus est a populo p̄ est noiatus. Regnum is deinde cæpit partim cōcedente p̄te partim populis ab eo podiū descendentibus. Aduersus quē cū Saturnus titanū p̄sidio filius pugnasset acie victus est. Iuppiter superior imperiū assecutus vniuersum orbē perābulauit plurimū de genere hominū meritis. Viribus corporis virtutibusqꝫ excellens breui totius orbis imperio potitus est. Omne eius studiū in puniendis impiis facinorosisque hominibus: ac in bonoꝝ p̄miis cōiqꝫ populorū vtilitate versabatur. Quibus rebus post vitæ finē louē dixere: eo qꝫ bene viuēdi cā hoibus extitisset. Creditus vero deus in orbe est ab his de quibus bene erat meritis. Sponte illum oibus & deū & dūm in sempiternū vniuersi orbis p̄fitētibus. Quoniā in his q̄ de rebus ægypti a nobis relata sunt Dionysij genus gesta qꝫ tetigimus equū v̄ vt q̄ de hoc a græcis deo scribūtur lris mādem. Verū cū prisca rerū scriptores poetæqꝫ qui de Dionysio mirāda q̄dā lris tradidere de eius gñe ac gestis dissentiūt difficile v̄ verū in his rebus exquirere. Nā hi quidē vnicū Dionysij reliqui tres scribūt: fuisse. Sūt qui ei⁹ gen⁹ nequaquā mortalibus fluxisse dicant. Existimentqꝫ illū vini extitisse auctorē. Sed nos q̄ de eo ferūtur paucis transigemus. Naturales qui de hoc deo locuntur viniqꝫ eū repertorē putant: terram aiūt yna

aliquando pledebatur impiis : quandoq; insanos reddēs quādoq; mulierū manibus virorum membra discerpens : nonūq; militum opera sibi aduersantes vltus. Tradidit quoq; bacchidibus pro thyrsu iacula mucronem ferri edera circundante. Quæ tāq; muliebria spernentes reges eoq; imparatos adortus pter spem superauit. Insignes inter multatos ab eo ferūt græcū penthea: Nynū indorum regem: Ligurgum thracem. Tradunt enim Dionysium ex asia in europam cum exercitu transiturum cum ligurgo thracum : qui sunt ad hellepontum reges societatem coisse. Cum foeminas primū in thraces velut amicos traduxisset iussisse ligurgum noctu milites suos Dionysium aggredi ipsūq; & pellices omnes obrūcari. His per quendam accolam Tharopam nomine cognitis territus Dionysius cum nondum transfretassent milites amicorum præsidio occulte ad exercitum trāsiit. Ligurgus pellices aggressus in loco qui appellatur Nysus omnes interemisse dicitur. At Dionysius exercitu traducto thracem pugna superatam captūq; priuauit oculis domesticis eius cruce affixis. Tharopi memor beneficii thracum imperiū concessit tradito ei orgia celebrandi modo: huic agrus filius succedens & regnum & cerimonias mysteriaq; tradita suscepit. Quibus postmodum ab orpheo ingenio & eruditione præstanti percæptis cum nonnulla ad orgia addidisset repertas a Dionysio cerimonias orphea posterius appellarunt. Poetarum quidā interq; eos Anthimachus tradunt non thracum: sed arabum regem fuisse ligurgum: & qui dionysio & bacchidibus in nysa arabiaē cū exercitu occurrisset. At dionysius pœna impiis gremio bonis affectis ex indis thebas elephanto vectus peruenit. A triennio vero iis peregrinationibus exacto græcos instituisse triateridas tradunt. Ipsum quoq; fabulantur multarum gentium spoliis onustum primū omnium in patria triumphasse. Sed in hoc genere maxime conueniunt prisca. Disputant vero non paucas græcarum vrbes ab his fuisse conditas. Nam Ilienses Nasii & qui ciuitates incolunt liberas insuper Teti aliūq; plures suos fuisse illos ostendunt conditores. Teti quidem apud se ortum ea tradunt coniectura: q; etiam adhuc in eorum vrbe certo anni tempore et terra vini fons sua spēte fluat sapore suauissimo. Cæteri vero hi quidē ostētant suā regionē dionysio dicatā: hi erecta templa illi sacraq; olim statuta: postremo cū in pluribus orbis locis illius dei meritorum vestigia mona-

Tharopes bacchū liberauit.

Orgia

Triumphus primus

Vini fons.

- omnē vitā barbā nutrire) barbatum cognominauerunt. Hic orbē cū exercitu perambulans & vitē plantare & ex racemis vinū torculari ex quo ipsum lenæū appellant educere mōstrauit. Plura insuper ad hominū vsū ab eo adinuenta causam vt post mortē pro deo coleretur præbuere. Ostendī quoq; etiam nūc apud indos aiūt & locū: in quo sit ortus dionysius: & vbes eius noie ab incolis appellatas. Multaq; p̄terea alia extare quæ lōgū esset scribere vestigia illū apud indos natū testātia. Secūdum ferunt ex Ioue genitū & Proserpina vt alii sentiunt ex cerere: quē tradunt tū primū boues ad aratrum iunxisse cū terra prius manibus hominū coleretur multaq; alia instrumēta repperisse agrorum culturæ accōmodata. Quo minori labore rustici opus facerent. His erga homines beneficiis cū eū censerent immortalē & honores illi & sacra vt deos instituta sunt. Addita fuere veluti insigne quoddā ad picturas eius statuasq; cornua: tum ad monstrādā alteram Dionysii naturā: tū ob perutilē agricolis aratri inuētionē. Tertium ex Ioue ac Semele cadmi thebis boetiæ natū dicunt. Iouem enim ferunt amore illius captū cum ea sēpius cubuisse. Iunonē zelo & ira motam sumpta ynus ex semeles ancillis forma ad vlciscēdū iniuriam sualisse illi ab ioue petere: vt ea maiestate honoreq; secum concūberet quibus cum Iunone consuesset. Quod postulatū annuēs Iuppiter cū tonitruo ac fulmine ad semelem descendit: quæ insolita reterrita: expirās abortiua est editū ante tempus filiū Iuppiter absconditū in femur cū tenuisset partus tēpore editū in nysam arabiaē urbē tulit: vbi nymphis educatus infans a patre locoq; appellatus Dionysius est. Hic specie decorus primo in choreis & mulierū thyr̄sis summa in voluptate ludocq; nutritus atq; educatus est. Tū fœminarū exercitu quas thyr̄sis armavit cōgregato orbē terrarum circuit Eos q; pie iusteq; viuerēt sacra mysteriaq; docēs. Festos p̄terea vbiq; dies publicæ choros agi & musicam exerceri artem instituit: Postremo sedatis inter omnes nationes vrbescq; discordiis bellicq; vbiq; sublati pacē singulis largitus est. Ita vulgata tāq; p̄sentis dei fama eum ad vitæ ciuiliū cultum hoies traduxisset passim ei occurrentes cum lætitiā gaudioq; excipiebant. Paucos at̄ ob superbiam, impietatēq; spernentes eum cum propter incontinētiā dicerēt bacchides ab ipso circūduci. Cerimonias vero ac mysteria ad corruptelam externarum mulierum introducta ex tēplo pœna affecit. Ob diuinam animi naturā
- Lenæus.**
- Dionysii⁹ secūdus.**
- Dionysii⁹ tertius.**
- Iunonis cautella.**
- Pantheū aganē/ & multos alios bacchi furorē correp̄tos inteligit.**

perambulans iuxta cæraunios mōtes cōspectā ab se virginem
 forma pulcherrimā Amaltheam nomine ad amauit: filiāq; ex
 ea genuit specie ac robore corporis insignē. Amaltheā vero p
 pinquæ oræ p̄fecit bouis cornu p̄simili: ex quo occidū cor
 nu lit noiata. Et quoniā ea regio esset vineis cæterisq; fructife
 ris arboribus referta a muliere aut̄ regeretur amaltheæ cornu
 eā dixere: p̄pterea & posteri hoies optimā copiosamq; fructi
 bus patriam ab ea similitudine amaltheæ cornu appellarunt.
 Ammon rheam veritus infantē absconditū clā in urbē nysam
 ab eis locis remotiorē trālferēs insulā a tritone fluuio circūda
 tā p̄cipit ac vndiq; abruptā vnico difficilīq; aditu quē portas
 nylas dicūt vbi nutritur elegit. Esse in ea insula tradūt terrā
 foelicē amenis pratis distinctā & multis irriguā aquis. Fructus
 insup̄ multiplices & vites suapte natura ortas magna ex parte
 sup̄ arbores diffusas. Salubrē p̄terea aerē adeo: vt illius hoies
 lōgiori q̄ cæteri erate viuāt. Insule aditus in tibiē modū fertur
 adeo dētis arboribus vmbrosis: vt solis radiis eo penetrare ne
 queant. Iuxta aditū vndiq; dulces aquarū habētur fontes: qui
 locus est ad habitandū suauissimus. In ea antrū existit rotūdū:
 tū magnitudine p̄cipua: tū pulchritudine vndiq; enim p̄cipi
 tia sunt in altū surgentia diuersi coloris splendidīq; lapidibus
 vt nullus ibi oīno color desit. Ante aditū natura esse arbores
 mirabili aspectu aiūt: & has quidē fructus ferentes alias semp
 virentes vt ad vīlus voluptatē natæ videātur. In his diuersæ
 nidificant aues colore oculos: aures cantu vero oblectantes.
 Vniuersus locus est non solū aspectu sed cantu etiā amenus ar
 tis armoniā voce auīū superante: post ingressum apparet an
 trū latum splendore solis lucens. Omnia floribus referta sunt:
 sed p̄cipue cassia reliquisq; rebus: q̄ iocundū odorem cōtinuo
 queant reddere. Licet ibi insuper aspicere nympharū plura di
 uersoria ornata floribus nō quidē arte: sed natura cū omni de
 core p̄fecta. In toto antri ambitu neq; flos vnquā neq; foliū
 desluit: vt neq; oculos: neq; aurium voluptas aliquādo desit.
 In hoc Ammon puerū nutriendū dedit nylæ aristhei filiae: cui
 loco aristheū p̄fecit virum sapiētem atq; eruditū ad euitandas
 rheæ nouercæ insidias: custodiā filiae mineruæ pmisit & pau
 loante hæc tempora circa Tritonū fluuīū vnde & tritonia di
 cta est genitæ. Scribunt hanc deam per omnē vitā virginitate
 seruata prudētia claruisse. Multasq; cum ingenio p̄staret ab ea
 artes petras belli quoq; exercitio deditam cū robore corpo
 ni

Amaltheæ
 cornu

Nysa
 Aristheus
 Minerua
 tritonia

LIBER

Dionysii
gesta.

strentur: haud mirum est multos existimare suas vrbes patriā-
q; p̄cæteris a dionysio dilectas. Sentit & poeta nobiscū enu-
merans in hymnis eos : qui de suo genere ambigunt & simul
ill'um asserens in arabie nysa ortum. Haud vero inscius sum ly-
biæ quæ ad oceanū vergit accolas de huius genere differētes
Nysam & alia quæ de Dionysio feruntur quorū multa apud eos
aiunt permanere ad hoc vsq; tēpus velt gra apud se facta con-
tendere. His plures prisca græcorū scriptores poetæq; hīq; etiā
qui postmodū secuti sunt assentiuntur. Nos vero vt nihil eorū
que de dionysio cōperimus scripta omittantur paucis: quæ tū
a lybiis dicta: tum a græcis scriptoribus præsertim a Dionysio
veteris historię auctore tradita sunt aboluemus.

Lin⁹ nūe
rorum et
melodia
rū inuen-
tor.

Cadmus
grece lin-
gue inue-
tor.

Hercules
in magi-
strū inur-
gens.

Pronopi-
des ho-
meri ma-
gister

Hic enim Dionysii amazonū argonautarū troianiq; hel-
li gesta ac plura alia memoriæ prodidit inuicē confe-
rens & quæ a prisca poetis & quæ ab historicis narrā-
tur. Hic ait primū linum in græcia numeros ac melodiā repe-
risse: Cadmū ex phoenicia aduexisse litteras: primūq; græcam
linguam inuenisse ac rebus dedisse nomina. Ad hæc characte-
ribus formā addidisse: cōmuniq; verbo litteras quoniam ex
phoenicia traductæ essent appellatas phoeniceas. Sed a pelag-
gis qui primi eis litteris vsi sunt pelagas dixere. Lini tū poesi-
tum melodia excellentis plures discipuli extitere. Horum tres
præcipui habiti. Hercules: Thamyris: Orpheus: Hercules cy-
tharam discens cū ingenio esset tardo ob eamq; rem vapula-
ret ira motus linū cythara peremit. Thamyris natura ad perci-
piendū apta musicam didicit. In qua cū plurimū excelleret di-
xisse illum aiunt suauius se q̄ musas cātare: quibus irritatæ ver-
bis deæ & eū priuarunt musica & liram abstulerūt quemadmo-
dum homerus his cōsentiens scribit. De orptheo singulatim re-
feretur: cum eius opera a nobis recensentur. Linum tradunt
primi dionysii gesta litteris pelagis edidisse: quibus & orphe⁹
vsus est ac pronopides homeri magister vir ingenio musicæq;
egregius. Thymitū insuper thymii laumedōtis q̄ orphet æta-
te fuit plurimis orbis peragratis locis in lybiā occidentē ver-
sus oceanum vsq; cū descēdisset: vidisse nysam in qua prisca
incolæ nutritū dionysium volunt. ibiq; diligenter actis huius
dei apud nyseos perquisitis composuisse poema ferunt: quod
phrigium nominant antiqua lingua & litteris prisca editum
asserunt p̄terea ammonē lybie partis regem vxorem cæpisse
rheam cæli filiam Saturni aliorūq; Titanū sororem q̄ regnum

multisq; vtrinq; cæsis vulnerato saturno victor dionysius eua-
 sit. Titanibus ad eas regiones quas de ammonne cæperat cõsu-
 gientibus dionysius ad nysam vrbẽ cum captiuis reuersus est:
 veluti de eis pœnam sumpturus. Cum armatis militibus eos
 omnes circũdasset primũ de titanibus q̄stus omni postea cap-
 tos crimine solutos pronũciauit. Deinde data eligedi libertate
 abire an secum militare mallerent: secũ oēs se fore acclamarũt.
 Ob datam vero preter spem salutem vt deum venerati sunt.
 Omnis hos postea libato vino iuramento adegit: vt secum cõ-
 riuo in bellis vsq; ad extremũ pugnarent. Cum arma aduer-
 sus Saturnũ esset moturus proficilcente ex nysa exercitu Ari-
 steum tradunt eorum p̄sidem primũ omnium & sacra instituisse
 dionysio: & ei vt deo sacrificasse. Dicunt insuper subsidium ei
 tulisse nysæq; nobiliores: quos a primo eorũ rege sileno (Eius
 autẽ propter vetustatẽ ignotũ est genus) silenos vocant. Is cũ
 circa lumbos caudam haberet: posterĩ quoq; eius naturæ par-
 ticipes idem signũ gestarunt. Dionysius contracto exercitu p
 loca arida ac deserta ferisq; infesta profectus ad zambirram vr-
 bem lybie peruenit. Ibi feram indigetem campos nomine mul-
 tis eius orã mortalib⁹ perniciosam peremit. Quæ res magnã
 ei gloriam penes accolæ tulit. Vt autem sempiternæ occisæ ab
 se bestię gloria extaret erexit ibi tumulum ingentẽ: qui ad po-
 steros vsq; perseverauit suæ virtutis monumetum. Deinde ver-
 sus titanias exercitu moto ea modestia iter fecit: vt se omnib⁹
 incolis humanissimũ pberet. Vbiq; ostendens ad plectendos
 impios atq; ad beneficia in hominũ genus cõferenda eam ab
 se susceptã expeditionẽ. Qua ex re moti lybii eius cognita vir-
 tute animiq; pstantia victum militibus affatim pberunt: si-
 mulq; eius caltra secuti sunt. Ad ciuitatem deinde Ammonis
 appropinquante exercitu saturnus ante vrbis moenia acie in-
 structa victũ: ciuitatẽ noctu incendit ea mente vt paterna dio-
 nysii regia absumerentur: sumptaq; vxore rhea & amicis qui-
 busdã accitis clã ex vrbe pfugit. Verũ cũ vxore captus a dio-
 nysio nequaq; illius opa imitatẽ nõ solũ cognatiõis gratia pœ-
 nã remisit: sed & cõsolatus est: p oẽm eos vitã habẽs parẽtũ
 loco: Rhea illũ vt filiũ viuẽs dilexit. Saturni simulator fuit be-
 niuolẽtia: hi p id tps filiũ genuerũt quẽ appellarũt Iouẽ. Quia
 Dionysio summo honore habitus virtute postmodũ imperiũ
 omnium gẽtiũ adeptus est. Cũ lybii ante pugnã ei dixissent: quo-
 tpe ammon ex regno eiectus est incolis predictum fuisse ven-

Dionysi⁹

Aristhe⁹.

Silenus
 rex.

zambirra
 Campos
 fera.

Rhea
 Iuppiter.

Inuenta
Alcida
belua.

Phrigia
cur exu-
ta.

Gigātes

Dionysii
inuenta.

Rhea

Ammo-
nē titanū
auxilio sa-
turnus su-
perauit.

ris vigeret multa fecisse memoratu digna. Alcidaq̄ (ita enim dicta est) peremisse ferā stupēdā ex terra natā: & ante aut quæ natura plurimū ignis ex ore euomeret inluperabilē pugna: ea primū in phrygia apparuit regionē quādā cōburēs: q̄ hucusq̄ exusta phrigia dicta est. Deinde ad montē taurū transcēdens siluas cōtinuas vsq̄ ad indos incēdio vastauit. Postmodū per mare in phœnicea reuerſa siluas libani incēdit: perq̄ ægyptū in lybiā p̄fecta ad loca puenit occidua: postremo siluis circa ceraunia destructis omniq̄ incēsa patria cū hoies partim flamma absumpti essent: partim timore patriā linquētes ad remotiora diffugerēt loca. Mineruā ferūt tū sapiētia tū fortitudine ac viribus fretā eā ferā necasse pellē pectori circūdedisse: tum vetustis tutelæq̄ cōporis gratia: tū ad virtutis partæq̄ gloriæ memoriā ostendendā. At vero alcidæ morte terra cōmota deoꝝ hostis gigantes peperit quos postmodū Iuppiter Mineruæ Dionysiiq̄ ac cæteroz̄ ope deoꝝ deleuit. Dionysius in nysa educatus disciplinaq̄ eruditus nō tantū pulchritudine roboreq̄ excelluit sed multarū rerū vtiliū inuentione. Nā adhuc adolescēs & vinū ex vuis (cū vites sua sponte terra p̄duxisset) exprimi & qui fructus possent exsiccari seruariq̄ ostēdit: p̄terea q̄ cuiq̄ loco ab se inuentas arbores plantari expediret: singulos edocuit. Spe concepta beneficioꝝ erga genus hominū magnitudine imortales se honores potiturū: ob eius virtutis ac gloriæ nomē fertur Rheā iratā ammoni conatā esse Dionysiiū auferre. Quod vbi nō successit relicto ammonē versa ad titanes fratres saturno fratri nupsit. Qui rhee suauē aduersus ammonē moto bello acie titanū p̄sidio superior fuit: Ammonēq̄ fame coactū in cretā fugere: vbi curetes regnabāt cōpulsit. Ibi regis filiā cretā noie vxorē cū cæpisset regno sumpto insulā antea ideā dictā ab vxoris noie appellauit. Saturnū tradūt occupatis locis Ammoni subditis acerbe imperantē aduersus nysam dionysiiq̄ magno exercitu p̄fectū. Ille cū sciret patrē Ammonē bello victū. Titanas vero Saturno auxiliū ferre: coactis ex nysa militibus; interq̄ eos ducētis tum strenuis tū summa erga eum cū his enim nutritus fuerat beniuolentia a lybiis atq̄ amazonibus finitimis: de quibus antea retulimus auxilia exciuit. Afferunt eas vtpote q̄ virtute virginitateq̄ excellenter ad belli societate aduocasse vitæ similis mineruā diuiso exercitu: vt viris p̄sset dionysius. Minerua foemina cū in exercitum titanoz̄ incidissent cōmisso certamine

in militiā velut prior amazones duxit. Circa orgia & initiationes multū operæ impēdit tū vetera in melius redigēs tum quedā ipse adinueniēs noua. Cū temporū vetustate priorū gesta inuentaq; multis ignota essent solus hic eorū q ante se fuerant virtutē & gloriā tulit. Non autē solū hoc ei contigit: sed herculi quoq;. Duo nāq; eodē nomine priores fuere. Superior in ægypto natū ferunt magna armis subacta orbis parte in lybia colūnā posuisse. Secundus cretēsis virtute armisq; nobilitatus instituit olympicū : & tñ vltimū pauloante bellum troianū ex alcmena & loue ortū magnā orbis partem peragrassē tradunt. Euristei imperio parentē. Qui multis functus certaminū laboribus colūnā in europa erexit. Nominis igitur & rerū gestarū similitudo cū defunctus esset postremus superiorē illi gesta ascripsit tanq̄ vnus tantū hercules extitisset plures dionysios fuisse tū ex aliis conāturostendere: tū precipue ex Titanū pugna: q̄ constat Dionysiū contra illos Ioui auxilio affuisse. Non enī Titanas Semelis tēpora tulere: neq; cadmus agenoris olimpiis diis antiquior dicēdus est. Hæc alybiis de dionysio tradita. Nos iuxta ordinē a nobis p̄scriptū quartam descripsimus librum.

Hercules

Cadmus

Explicit liber Quartus

Incipit Quintus In Quo Hæc Continentur

Præmiū de his: quæ fabulose apud historicos ferūtur: de Dionysio. Priapo: Hermaphrodito & musis.

De hercule. & duodecim eius laborib⁹ cæterisq; ab eo vsq; ad vitæ finem gestis.

De argonautis: Medæa: & filiabus pelei.

De pronepotibus herculis.

De Theseo & eius certaminibus.

De septem regibus: qui ad thebas castrametati sunt.

De proavis eorum.

De neleo: & eius pronepotibus.

De laphitis. & centauris.

De æculapio: & eius pronepotibus

De asopi filiabus: & æaci liberis.

De pelope: Tantalos: oenomas: & niobe.

De dardano & eius vsq; ad Priamum pronepotibus.

De dedalo: Minotauro: & de minois exercitu aduersus cocalum regem.

De aristeo: daphnide: euridice: & orione.

Ammonis aries.
Dionysii cornua.

Vites

Ordei
vinū

turū eius filiū Dionysiu: qui recuperato regno orbis imperiū possideret: deusq; haberetur: existimans verū fore vaticiniū. Et templo patri & vrbe cōditis vt deo illi honores impendit quosdā instituēs qui haberēt diuinationis curā. Traditur ammon gallea in bellis vsus: cuius insigne fuit arietis caput. Sūt qui ipsum asserāt natura in vtroq; tēpore paruula habuisse cornua. Propterea filiū eius Dionysiu eodē fuisse aspectu posteris q; traditū deum hunc cornua gestasse. Edificata vrbe sacrificiū instituitis Dionysio ferunt i primis cum de exercitu oraculum cōsuluisset: respōsum a patre traditum: q; propter eius in homines merita immortalis esset futurus. Qua re elatus animo primo in ægyptū exercitū duxit eiq; prouinciæ Iouē Saturni Rheæq; filiū cōstituit regē adhuc ætate puerū addito ei p̄fecto olympo: a quo eruditus & ad virtutē institutus olympus est cognominatus. Fertur dionysiu ægyptiis ostēdisse vites plātare vinū conficere: ac aliq; fructuū vsū. Aucta eius virtuti fama: nulli ei obistere bello ausi spōte sibi parebāt. Laudibusq; ac sacrificiis vt deū colētes. Hoc pacto orbē aiūt peragrasse domesticis arboribus regiones reddens exultas beneficiaq; populis p̄bēs. Vnde honores p̄petuo gratiāq; omniū assecutus est. His rebus cū de cæteris diis varie homines sentiāt solū dionysii imortalitatē fixā animo tenēt. Nemo est. n. neq; græcus neq; barbarus qui illius beneficiorum gratiæq; fuerit expers. Nā eos quibus aut patria agrestis esset aut a vinearū vsu aliena: poculū ex ordeo conficere docuit paulo inferius vini suauitate. Ferūt eū ex indis ad mare descendētē titanias omnis q; cū maximis copiis aduersus Ammonē in cretā trāsfretarant cæpisse. Acti aduersus Ammonē moto bello Iuppiter ex ægypto: Dionysiusq; ac Minerua & alii quidā quos deos dicūt in cretā transcēdentes Ammoni subsidiū tulere. Inito certamine superior Dionysius oibus titanis interfectis victoria potit⁹ est: Postmodū Ammonē Dionysioq; ex hominū vita ad immortalitatē translatis Iuppiter vniuerso imperauit orbi. Sublatis titanis nullocq; eius imperiū turbare auso. Hæc primi dionysii ex Ammonē Amaltea q; nati gesta lybii fuisse tradūt. Secundus ex Io: Inachi & Ioue genit⁹ ægypto imperauit initiationesq; mōstrauit. Tertiu Iuppiter ex Semele apud græcos genuit priorū virtutis imitatorē. Nā & p omnē orbē exercitū circūduxit: & plura reliquit trophea statuasq; suarum expeditionum testes. Multa insuper loca cultiora plantis arborū reddidit. Mulieres

lege missum: vt aut virginem secum reduceret: aut in pheniciam non rediret. Cum diutius quesitam ab se virginem non inueniret postposita patria in boetiam peruenisse. Vbi cum responso oraculi thebas condidisset. Armoniam post modum veneris filiam in vxorem sumplisse: ex qua Semelē: Ino: Autonē: agauen ac polydorum genuerit. Semelen Iuppiter ob pulchritudinē in forma hominis cognouit. Quod existimās ab Ioue in sui contemptū agi rogauit vt secum prout cum Iouone assueuerat coiret Iuppiter dei maiestate assumpta cū tonitribus ac fulgure ad eam descendit. At illa pregnans: cum neq; fulguris neq; tonitrus vim ferre posset: filiū aborsā igne expirauit. Infantem iuppiter mercurio dedit ad antrum nyse quod inter phoeniciam: nilūq; est deferendum: a nymphisq; omni studio curaq; educandum: Vnde ab ioue nyseq; Dionysium dixerūt: quod etiā Homerus in hymnis testatur inquis est nysa supra mōtem floridum silua procul a phoenicia ferme ægypto fluente. Nutritum a nymphis aiunt. Vini vineæq; extitisse auctorem. Orbem quoq; ferme deambulantem multas regiones reddidisse domesticas: ac propterea maximis apud omnes honoribus celebratum. Docuisse eos insuper quorū regio vites ferre nō posset: potū ex hordeo conficere quē nonnulli zitū dicūt: paulū a vini sapore differētē. Exercitū quoq; secū nō tantū viros; sed etiā mulierū circūducēs nefarios homines atq; iniquos: merita multauit pœna: in boetia iussit in gratiā patriæ oēs vrbes liberas esse ciuitate sui nominis cōdita: quā & liberā p̄nūciauit. In indiā cū exercitū trāscendens trienio post multis cū spoliis in boetiā rediit. Primus omniū triūphauit elephāto indico vectus. Boetii cæteriq; græci thraces quoq; in memoriā indicæ expeditiōis sacra triaterica sibi instituerūt. Vnde & in multis græcis vr̄ibus triēno bacchides mulieres cōueniūt: apud quas de more virgines thyrsū ferūt in honorē dei bacchantes. Eiq; per cætus sacrificantes. Postremo memoriā menadum q̄ ferūtur illi deo astitisse: hymnis & cantu renouant. Subtulit & oēs impios: q̄ in orbe erāt. Sed maxime pentheum ac ligurgū. Vini inuentio tū propter potus voluptatē. tū quia corpus reddit validius grata supra modum mortalibus fuit. Aiunt cum purum in cænis vinum datur: omnes deū sospitem optare bibenti. Cum vero post cænam aqua mixtum sumitur: iouē vocari saluatorē. Nam puri vini potus ad infaniā redigit. Aqua iouis mixtus voluptatem

Thebe
Semele
Ino
Autonē
Agauē
Polydorus.
Nyse an-
trum.
Dionysi⁹
vnde

Triūph⁹
primus
Triateri-
ca

Vini
v̄fus.

Aud sane nos fugit vetustarū rerū cognitio-
nem scriptoribus vt multis labātur contin-
gere. Nam & antiquiora illa paululū subob-
scurā ambiguitatē p̄bent scribētibus: & tem-
porū descriptio haud facilis cognitu quādo-
q; detrahit egentibus fidē. Heroum p̄terea
semideorūq; ac cæterorum viroꝝ multiplex

ac variarū genus non satis exquisite explicari potest. Accidit
insuper qđ omniū est difficillimū vt de antiquoꝝ gestis fabu-
lisq; scriptores inter se admodū dissentiant. Qua moti re no-
biliores qui postmodū secuti sunt historicis omīssis prioꝝ fas-
bulis ad recentiores se historias contulere. Ephorus quippe
cymeus Socratis discipulus historiā scripturus veteribus p̄ter
missis rebus ab heraclitarum tēpore narrandi exordiū cœpit.
Callisthenes ac Theopompus: quos eadem tulit ætas prisca
illa minime attigerunt. Nos secus arbitrati onus sumpsimus
prisca res omnis litteris mandādi. Maxima enim plurimaq;
heroum semideorūq; tum aliorum excellentium virorum me-
ritis: quorum a posteris semideorū heroūq; honores ac sacra
impensa sunt egregia facinora extiterunt. Qui tamen omnes
historiæ munere laude sempiterna celebrati sunt. Nos quippe
tribus superioribus libris externarum gentium acta: quæue de
diis ferūtur: loca insuper singula: & quæ in eis fere aliq; ani-
mantia ac cætera memoratu digna admirandaue haberentur
retulimus. Hoc autem libro quæ a græcis de heroibus semi-
deisq; quos prisca celebravit ætas tradita sunt: deq; preclaris
eorum bello gestis complectemur. His adiciētes quæ ab illis
pace ad vtilitatem cultūq; hominū adiuuenta: quæue sancita
legibus fuere. Initium vero a Dionysio sumetur: quem impri-
mis antiquū fuisse constat ac maximis beneficiis vitæ morta-
lium profuisse dictum est superius a nobis barbaros quosdam
huius sibi dei genus vindicare. Nam ægyptii deum iuū Osir-
ridē eum esse affirmant: quem græci Dionysium vocant. Hūc
volunt omnē circuisse orbem vini repertorē: cum vites plan-
tare docuerit. Quo factō cōmuni gentium omniū consensu
sit illi immortalitas tributa. Indi quoq; hunc apud senatum fe-
rūt: viniq; vsum ab eo hominibus traditum. Equibus licet an-
tea singulatim explicuerimus. Nunc tamen quæ græci de hoc
scribant deo minime visa sunt omittenda. Cadmum agenoris
tradunt ex phœnicia ad peruestigandam europam a rege ea

Ephorus

Callisthe-
nes.Theopō-
pus.Osiris
Dionysi⁹Cadmus
Europa.

que longum esset recēdere & alienū ab historia: vocitatus est: Duplici esse videtur forma quoniam duo dionysii extiterunt. Primus barba promissa antiquo more barbam nutrientiū fuit. Speciosior posterior iuuenis (& vt fertur) delitiosus. Quidam duplicē formā illi tributā volūt: quoniā ebrietas & iracūdos efficiat & hylares. Satyros etiā: quoꝝ opera in psaltatione ac tragœdiis oblectabatur secū tradūt duxisse: & musarū quidē optimis institutis. Satyroꝝ vero risu ac ioco. Dionysius vitā omnē foelicē traducebat. Scenicæ præterea artis ac theatrorum inuentorē. Et musicæ certaminū institorē volunt: oēs etiam qui in exercitu musicis exercebatur fecit immunes: qđ & posteri instar dionysii seruarunt. Omnes. n. musicæ operam dātes immunitate potiti sunt. Et de dionysio ne modū excedat oratio hæten⁹. Nūc qđ de priapo tradūtur: sunt enim dionysii rebus contigua se infert scribēci locus. Fabulantur antiq̄ filiū Dionysii ac veneris priapum fuisse ducti vero satis simili coniectura: qđ qui vino indulgeant sunt natura ad venerē prōp- tiores: aliterunt nonnulli priscos illos cum vellēt hominū pudenda occultius nominare priapū dixisse: alii genitalia dicūt: eām esse hominū generationis: propterea qđ semper extitisse immortalis honore celebrata. Aegyptii de priapo scribētes: olim titanias aiūt osiride ab se dolis interfecto corpus ei⁹ in æquas partes diuisisse. Itq; domo clam elatis partē pudendā in flumē cū singuli eā respuerent abiecisse: isidē postmodū vltam viri mortē in titanibus occisis viri corpus inquisisse partesq; repertas cū in formā hominis composuisset sacerdotib⁹ tradidisse sepeliēdas: vtq; veluti deū Osiridē colerēt imperasse. Sola pudenda nō repta pro deo coli: inq; tēplo suspendi iussit. Hæc de priapi genere: deq; eius honore ab antiquis ægyptiis tradūtur. Hunc deū qđā Thyphalū alii thyphonē nominant. Nō solū autē in vrbiū tēplis: sed in agrestibus quoq; locis tāq; vix nearū atq; hortorū custos colitur fructuū fures castigans. Non solū autē in cerimoniis quæ dionysio impēdūtur: sed & in reliquis ferme aliis huic deo sacra cū risu & ludo fiūt. Simili ortu fuisse quidā existimant hermaphroditū: quē ex mercurio ac venere genitū vtriusq; parentis nomen cepisse ferunt. Hūc deū esse opinantur promiscua viri ac foeminæ natura: fuisse quoq; & specie mollitiæq; corporis foeminæ similē & opera exercuisse viri. Quidā eiusmodi partus asserūt naturæ nostræ: quæ raro fiāt: atq; aliquid: tū bonū: tum malum portendant.

Dionysii
forma
duplex

Satyri

Musici

Priapus .

Hermaphrodit⁹

LIBER

- letitiãq; affert: & prohibet insaniã. Ferunt in deos rerum ab se inuentarũ meritis maxime dionysiu ac Cererẽ ab hominibus coli. Alterum suauissimi potus auctorẽ: alterã ob fruges ab se repertas, Traditur quoq; & alter multa prior etate fuisse dionysius. Quẽ autẽ ex Ioue & Proserpina natũ a nonnullisq; appellatũ Sæbafis . huius genus sacra honores q̄ ppter pudorẽ nocturna occultaq; agunt. Dicitur propter ingenii acumẽ p̄mus boues ad iugum iunxisse: eorũq; opera frugẽ iacta semina reddidisse. Qua ex re illum cornibus finxerũt. Ex semele vero natũ posteriorem ferunt delitiis deditũ molli corpore ac p̄cæteris decoro voluptatibus insuper venereis indulgentem in exercitu mulierũ copiã circũduxisse armatã hastis thyrsu inuolutis. Tradunt & musas virgines cũ eo profectas apprime eruditas. His tum propter cantus suauitatem tum quia doctẽ psalere bonisq; artibus eruditæ erant: deus ille oblectabatur.
- Cereris inuenta .**
- Sæbafis Boues ad iugũ Bacchi cornua.**
- Silenus** Secutus est ipsũ silenus quoq; pedagogus ac nutritor optimorũq; institutor studiorum: qui plurimũ Dionysio ad virtutem ac gloriã resq; bellicas profuit: armis bellicis in pugna vtebatur & pardalorum pelibus pacis tẽpore in solẽnitatibus diebusq; festis vestes floridas molles ac delicatas induebat. Si qñ ex potu bibentis caput agitaretur: mitra caput aligabat vnde & mitriphoros dictus est. Reges posteri pro mitra caput diademate vinciri sunt soliti. Aiunt insuper dimytora vocatũ: quoniam ex vno patre duo sunt orti dionysii & matribus dua. Verum posteriori prioris ascripta sunt gesta. q̄ propter q̄ postmodũ secuti sunt veritatis ignari nominisq; ducti similitudine vniciũ extitisse dionysiu crediderunt Harticã quoq; ex huiusmodi tribuũt ei causa. Cum nouiter reperto vino nõdũ aqua infundere cõiuessent: in amicorũ epulis ac festis diebus vinũ purũ ad voluptatẽ potãtes ebrii reddebãtur. Qua ex re lignis baculis: quos gestabãt alteri alteros percutientes plurimos vulnerabãt: quidã peribãt ex vulnere. Vt eiusmodi certamina prohiberẽtur. Dionysius: vt modico vino vteq; pro fustibus lignis ferulis vterẽtur: edixit. Plurima ei cognomina ab rebus quas egit sunt ab hominibus indita. Nã alii bacchũ a mulieribus: q̄ bacchantes illũ seqbãtur dixere: alii a torculari: quo vinũ exprimitur lenæũ. Quidã bromiu a tonitru: qui in eius ortu cõtigit: p̄ingeniũ insup ex eadẽ appellatur cã. Quin etiã triũphator dicitur: q̄ primus omnium de indis multis cũ spoiliis in patriã reuersus triũpharit. Aliis quoq; cognominibus:
- Mitra Dimytor**
- Ebrietas**
- Bacchus vnde Lenæus. Bromius**

strorū hoium imbecillitate. Ita rerū gestarū nimia magnitudine mori aut quāq̄ historicis crediderunt. Verum in priscis illis rebus ac fabulis similibus non omnino ad quadram veritas peruestiganda est. Etenim in theatris licet sciamus minotaurum forma qua fertur minime extitisse: nec tricorporem gerionem tamen pro veris eas fabulas ducimus fauoreq; eius dei honores augemus. Et sane periniquum videtur cum hercules dū vixit orbis monstra suo labore perdomuerit: homines tātorū beneficiorum immemores eius laudi claris operibus partē calumniando detrahere. Cumq; posterī propter ipsius virtutis excellētiam communi omnium consensu immortalitatem illi tribuerint. Nos neq; traditam quoq; a patribus erga illum deum pietatem seruare. Verum his post habitis opera eius ab initio exponem⁹ tū poetarū: tū scriptorū antiquissimos imitati. Ex danæ acrisu ac Ioue natū perlea ferūt Ex eo andromedarū cephelai lectionem. Is deinceps sumpta Euridice pelopis Alcmenā procreauit. Hanc dolo iuppiter cum cognouisset herculē genuit: hoc pacto herculis parentum genus ad maximum referunt deorum eius virtutē non solum ex operibus spectare licet sed etiam ex genere: Iouem enim ferunt tres noctes in vnam redactas Alcmenæ operam dedisse maximum futuri roboris inditium. Tantū tēpotis in eo puero creādo impēsū Quod nō amoris cupiditate put in aliis mulieribus cōtingit factū est sed pueri gignēdi gratia. Itaq; nolens vi alcmenā aggredi: neq; fidens posse illi coitum ob eius prudētiam persuadere dolo mulierē aggressus est Amphitriōis forma assumpta Adueniēte partus tempore Ioue diis astātibus predixisse ferūt ea die puerum qui nāsceretur se perfidorū regem facturum. Quibus verbis mota Iuno lucinam filiam iussit cōp̄rimere Alcmenæ partum. Euristheum ante tempus in lucem educere. Iuppiter licet consilio frustratus quo d̄ predixerat ratum: & Herculis famam claram esse volēs dixisse Iunoni ferunt permitttere se euristheū vt predixerat regem esse: Herculeq; ei subiici velle: duodecim quoq; certamina ab eo perfici quæ Euristheus mādasset. Quibus consummatis fieret immortalis. Alcmena post partum Iunonem vetita puerum in loco exposuit: quē nunc ab eo herculeū campū dicunt. Quo tēpore minerua vna cū Iunone perfecta cum infantis naturam admiraretur Iunoni suāsit: vt illi mammā preberet. Qua preter ætatē violentius sumpta Iuno dolore mota puerū abicit. Minerua illū matri detulit nutriēdū.

Perseus
Iouis et
danaes
filius.

Natiuitas
Herculis

Part⁹ ac
celeratio

Hercule⁹
campus.

LIBER

Musarū
numer⁹

Clio

Que de
hercule
dicūtur

Quoniā vero musarū in dionysii gestis meminimus: videtur nunc de his diligentius scribēdi tēpus: plurimi & hi p̄sertim: qui probātur scriptores tradunt: eas iouis & memorie filias pauci ex poetis in quibus est alcmeon filias esse coeli ac terre aiunt: in numero quoq; dissentiant: nam quidam tres alii no uem asserunt extitisse. Verum nouem numerus inualuit: his comprobantibus qui habiti sunt: homerum dico atq; hesiodū cæterosq; eiuscemodi cæteris præstantiores. Homerus enim ait musas nouē esse pulchritudine eximia. Hesiodus etiā recē set noīa. clio. Euterpe. Thalia Melpomene. Terpsichore. Erato Polimna. Vrania. Calliope. quæ omnib⁹ est nobilior. Harū cui libet sua officia tribuūt eorum quæ ad musicæ artem spectant. Veluti poeticam melodiam saltationē choreas astrologiam: reliquisq; doctrinas. plures asserunt eas fuisse virgines quoniā virtutis disciplina incompta esse videatur. Musas eo volunt cognominatas: q̄ homines bona vtiliaq; docent: & quæ ab indoctis ignorantur. Nomina cuiq; a proprio munere tribue runt. Nam Clio propter gloriā quæ ex poetarū laudibus oritur dictam volunt. Euterpen propter voluptatem quæ ab audientibus ex honesti eruditione percipitur. Thalam q̄ in longum tēpus poetarum laus parta virescat. Melpomenem a melodia: qua audientes demulceantur. Terpsicoren eo q̄ audientes oblectat propter bona quæ proueniunt ex doctrina. Erato q̄ docti homines ab hominibus amentur. Polimniā: quoniā cantus suauitate poetas reddit gloria immortales. Vraniā: q̄ viros eruditos ad cœlum tollat. Gloria enim ac sapientia eleuat animos ad cœlestium contemplationem. Calliopem q̄ cātus suauitate cæteras antecedēs magni ab auditorib⁹ extimef Posteaq̄ de musis rettuli. nūc gesta herculis recēseamus. Neq; vero me latet magna in difficultate versari: tū veterū reꝝ: tū p̄cipue operū herculis scriptores. Ea .n. fuisse āplitudie singuli fatent vt oim q̄ memoria hoīm cōplexa est gesta sup̄are videat̄ Difficile q̄ppe est p̄ dignitate reꝝ eis acta scribere: atq; ea que tāta magnitudine extitere: vt imortale p̄m̄ium mereatur equa factis oratione prosequi. Nam cum propter vetustatem admirationem quæ rerum multi haud facile crederent scribentibus necesse fuit in his quæ maxima hahebātur p̄termittere quedā ne omnia scribendo historiæ parum fidei haberetur. Nōnulli eni legentiū haud recto iudicio vsi nimis exq̄site antiquas res ex his q̄ nūc gerunt̄ pp̄dūt existimātes herculis virtutē ex no

versus Iolatum occidere voluit. Quo fugiente filios qui prope megarā habitabāt sagittis velut hostes appetiit. Paulatim abscendēte demētia preteritū recognoscēs facinus doluit ex tāta calamitate: cum singuli vna eius malo mererent diu quieuit domi fugiens hominū consortia & cōsolationes. Tandē tempore dolorē mitigante paratus ad subeunda pericula ad Euristheū venit. A quo primū ipeperatus est nemei leonis interficiūdi labor. Hic pretermodū ingens & qui neq; ferro neq; ære neq; lapide vulnerari posset manibus necessario erat occidēdū. Versabat is maxime iter Micēnas ac nemeā siluā circa mōtē quē a casu tritonē dixerūt. Huius in radicibus aderat spelunca ad quam diuertebat belua Hercules cum ad locū accessisset refugientē in speluncam infecutus ferā altero aditus ore obturato manibus leonē comprehensum suffocauit. Detractam pellem corpori tegumētum ad futura pericula circumdedit. Secundū ei certamē additum fuit interitus Hydræ lerneæ: ex cuius corpore centū prodibant serpentū capite ceruices. Quarū singulis cælis duæ renascebantur: ob eāq; rem minime vinci videbatur posse cū pars amputata validior redderetur. Hanc difficultatē arte superans Iolaū monuit: vt e vestigio incisam ceruicē face lignea ne efflueret sanguis inureret. Hoc pacto supata belua sagittas suas eius sanguine tinxit quo illa vulnus mortiferū redderetur. Tertius extitit labor datus: vt aprum erimā theū arcadiæ vastantē agros viuam afferret. Quod mandatū admodū difficile visum est. Oportebat enī cū eo pugnantē a deo viribus validū animoq; prouidū esse in bestię cōgressu caueret ne elapsa manibus dentium discrimē subire neue vimeret arctius cōstrictā hoc arduum factu cēsebat: sed ea prudentia certauit: vt bestia viuā super humeros ad euristheū afferret. Qua conspectā timore ductus rex in æreo se vase abscondit. His actis Hercules centauros ob hāc causam expugnauit. Pholus erat centaurus a quo propinquus mons dictus est. Hic hospitem herculē cū domi suscepisset defossū antea vini doliū extulit hoc tradunt cuidā centauro olim a Dionysio datū: ipe ratūq; vt tunc vinū proferret cū adesset hercules. Quartā postmodū progeniem solum verboꝝ dionysii memorē vini doliū aiunt ob herculis honorē referasse. Verū eius odor: tum vetustate vini tum virtute ingens ad propinquos centauros delatæbrios reddidit. Vna igitur domum pholi magno ingressi tumultu ad rapinam versi sunt. Pholus timens cum se abscon-

Primus
Herculis
certamē
cū leone
nemeo

Secundū
certamē
cū hydra

Tertium
certamē

Quartū
cer. cum
cētauris.

LIBER

Primus
herculis
labor.

Mirabitur merito quis rem desuetā accidisse vt mater:quā ad filiorum amorē natura compellit ex se natū perditum ire:non uerba quæ natura odisse priuignos solet ignorans saluare infantem. Iuno deinceps duos dracones ad perdendū misit puerum, quos ille vtraq; manu faucibus apprehensos strangulauit Vnde illum argiui quoniā iunonis opera gloriā esset adeptus cum antea alceus vocaretur heracleū dixere reliquis imponuntur a parentibus nomina:huic soli virtus nomē dedit:interim Amphitriō ex tirintho pulsus thebas cōcessit. Hercules antea educatus optime certaminū quoq; exercitio deditus: & corporis robore excelluit & animi virtute. Adhuc ephēbus primum ad liberādas e seruitute thebas operam impēdit tanq; patriæ gratias redditur⁹. Erant subditi thebani Erigino minioꝝ regi superbe ab eis annis singulis certū tributum exigēti. Sed minime veritus imperantiū vires rem aggressus est memoria dignam. Omnes qui ad exigēda tributa missi erant male multatos e ciuitate expulit. Erigino eius rei auctore dari sibi postulante chreon thebanos rex illius potentia territus paratus erat seditionis tradere auctorem. At hercules comparatā adoleſcentium manū ad libertatē patriæ cohortatus arma ex deorum templis progenitorū spolia diis affixa ad bellū vsū deprompsit. Nulla enim priuatim in vrbe erant arma: sed singuli regis edicto: ne desciscerent adempta. Audiens postmodum hercules Eriginū cum exercitu appropinquare vrbi obuiā cū militibus egressus in quodā angusto aditu vbi paucis pugnādi locus erat regē adortus prelio victum occidit omni illius exercitu/deleto ex temploq; ciuitatē orchomeniorū captam minyorum prius incensa regia euertit. Ad quarū rerum famā per vniuersam græciā disperſam stupētibus omnibus chreon rex admiratus adolescentis virtutē filiam illi Megarā nuptui depōndit: vrbis veluti filio curam permisit. Euristheus habens argis regnum nota herculis fama eum ad perficienda certamina arcellit. Reuentē iussit iuppiter Euristheo obtēperare. At is delphos adiens consulto super his deo responsum tulit ab diis iniunctum esse: vt euristhei iussu duodecim certamina perficeret: quibus trāſactis immortalitate potiretur: ea ex re haud parum est commotus animo hercules. Nam & sua indignum virtute videbatur humiliori seruire: & ioui & patri non obtēperare tum inutile: tum impossibile ducebat. Hac anxietate pplexo animo iuno rabiem iniecit. Itaq; in insaniam amentiamq;

Eriginus
minioꝝ
rerum.

Bellū inter hercule et eriginum.

Megara creōtis filia herculis vxor.

Furore hercules mouetur.

ruit. Sed pignione flumine superinducto cursu eius aulam purgavit absq; ignominia vna die opere perfecto. Miranda profecto herculis prudentia qui q; per ignominia superbe imperatorum erat: in laudem vertens nil indignum egit immortalitate. Suscepit deinde onus tauri ex creta (quem Laſiphæ amabat) deducendi. Eo in insulam nauigans Minois regis auxilio taurum in pelloponnesum longum profecto maris iter deduxit his actis olympicum instituit certamen locum optimum existimans ad tantos hominum conuentus campos iuxta alpheum flumen sitos. Ibi hæc certamina Ioui patri dedicauit coronatus. Quoniam & ipse quoq; bene & hominū genere absq; premio esset meritis. Ea vero certamina q̄q; inuicē diuersa absq; pugna euicit nullo propter singularem eius virtutem secum congregari auso. Nam pugiles aut panchratiatastes sepere eos qui in stadio certant difficile est. Arduum item est illo qui leuib; certaminibus excellent cum his qui in grauiorib; versati sunt contendere Merito igitur omnium hoc ab hercule institutum certamen habetur prestantissimū, quod ab optimo viro principium sumpsit. Nō videtur autē dona omittēda a diis Herculi ob virtutē tributa nā cū ex belli laborib; ad regē se ac hominū cætus diesq; festos cōtulisset deus quilibet suis eū meritis ornauit pallas pep̄lū: clauā ac thoracē vulcanus dedit vterq; insigne suæ artis opus nam alter rem ad vsū pacis voluptatemq; concessit alter ad belli pericula euitanda. Neptunus insuper equos donauit. Mercurius ensem: Apollo arcum quo & vti docuit. Ceres ad expiandam centaurum cedem quadam parua mysteria celebrare monstrauit. Rem precipuā circa huius dei genus licet aduertere. Iuppiter primam mortalem foeminam nioben phoronei cognouit Vltimam semelen: quā sextadecimā a niobe scriptores genitā tradūt a cui; primū maioribus gignere homines coepit: in ea; ipsa deliit. Post hanc nullius appetiit cōcubitū mortalis neminē sperans huic simile fore: nolensq; melioribus immiscere deteriora: postea circa insulam palenen gigantibus bello coelestes lacescentibus hercules pro diis pugnans multis ex hostibus interfectis maximā gloriam adeptus est Iuppiter eos qui sibi altiterant deos tantum olympios appellauit: vt hoc cognominis honore bonus a malo internosceretur. Eodē quoq; cognomine solū Dionysū herculēq; ex mortalibus foeminis ortos dignatus est: nō solū qa ab se nati erāt: sed pp̄ parē virtutis emulationē cū vterq;

Septim⁹
labor de
aula pur-
ganda

Octauus
de thau-
ro.
Olympi-
cum cer-
tamen.

Munera
quib; det
herculē
donaue-
runt.

Dii olym-
piaci.

LIBER

diffet solus hercules illis obstitit. Pugnandū erat cū his qui ex matre dii erant : quibus æquorum velocitas robur biformis corporis hominum prudentia inesset: centauri pars tædis ab radice auulsis: pars magnis saxis quidam accensis facib⁹ : alii securibus ingentibus certabant hercules intrepidus pro dignitate ab se gestorū pugnam subiit. Iuuit in hoc eos bello mater nebula maximum hymbrem infundens qui haud nocuit quadrupedibus hominibus vero solum lubricum fecit: hoc auxilio fultos cētauros hercules tamen superior multis eorū perēptis reliquos in fugā vertit: ex defunctis clariores erāt. Daphnis Arge⁹: Amphion: Hippotiō: Orios: Isoples: Malāch : tes: Tere⁹: Derpos: Phrixus. Qui vero aufugerant meritam deinceps pœnam dedere. Omados qui in archadia alcinoi euristhei sorori vim attulerat peremptus est. Qua in re herculis virtutem admirati omnes sunt qui & illum vt hostem priuatum odit: & iniuriam sit mulieris vultus verū cū pholos centauros q in pugna ceciderāt vt cognatos sepeliret: contigit vt sagitta a quodam euulsa se ipsum feriret : quo vulnere cum curari nequiret obiit. Hunc hercules magnifice sepeliit sub monte quæ res ei gloriolior omni columna cecidit. Ab ipso enim mons absq; alio epigrammate pholos cognominatur. Nā montis cognomen: q pholos dicit nō epigrāma aliqd sepulti nomen representat. Eodē modo & chyronem arte medicine p̄ditū inuit⁹ sagitta occidit. Deinceps mādātū herculi est: vt aureis cornib⁹ certuam velocitate eximiā captam adduceret. Hoc certamē ab oluit ingenio: quod non inutilius habetur corporis viribus. Hæc retibus quidam captam aiunt. Alii indagine absq; labore deprehensam esse dormientem Nonnulli continua fessam in persecutione esse captam volunt. Quod certamen non vi aut periculo est: sed ingenio consumatū. Cū mandatū preterea herculi esset vt aues ex stiphaldida palude pelleret: arte ac prudentia facile iniunctū laborē p̄fecit. Expulsis auib⁹ que innumera multitudine ēt finitimarum regionū fruct⁹ vastabāt. Vi supari nō poterāt p̄pter ingētē numerū ingenio opus erat Tabulā ergo æneā parauit: quæ repercussa ingenti fonitu volucres timore ad fugam compulit longinquam. Qua ex re paludem ab auium molestia exemit. Post hec in herculis contēptū precepit Euristheus vt aulam ægei nemine iuuante purgaret. Hęc per multos annos contractis sordibus fimoq; repleta erat At ille ad effugiēdā contumeliam humeris aulam mundare hor-

Quitum
cer. cum
cerua au-
reis cor-
nibus ad
ornata.

Sextus
labor cū
symphali
dibus

huic aptum expeditioni. Vulgata erat per orbem fama chryseum hoc enim aduitiis nomē traxerat qui vniuersæ hyberiaē imperaret tres habere propugnatores filios tum robore corporis. tum armis egregios exercitū preterea cuilibet fortissimorum militū esse. Quas rerū gratia motus euristheus existimans eam fore difficilē expugnationē hoc herculi certamē in dicit. At ille priorū ab se gestorū memor fidenter id periculū adiens exercitum creta coegit existimās inde facile se copias traducturū. Optime enim sita insula est: ex qua in vniuersum orbem exercitus educi possit. Verum antea herculi cretenses cumulatissimos honores impenderant: quibus ductus in hos gratiam omnē feris beluis insulam ita purgauit vt nullū agrestius animal in ea deinceps neq; vrsus neq; lupus neq; serpens neq; aliud quid simile sit repertum. Hec ideo merita in insulā contulit: q̄ iuppiter ibi natus alitusq; fuerit. Ex ea igitur in lybiam nauigans Antēū primo corporis robore ac palestra preclarum (multos enim externos secū certamine congressos occiderat) ad pugnam prouocatū peremit. Tum in lybia feris beluis plena nōnullas quas subegit oras ita domesticas reddidit vt agrorum cultura plātis fructiferis vitibus oleis fertiles redderetur: ita lybiam antea ob feras multiplices infestā ac desertā adeo habitabilē cultamq; prebuit: vt nulli alteri regioni cæderet foelicitate. Eodem pacto scelestis nephariisq; hominib⁹ superbia insuper elatis principibus morte sublatis vrbes reddidit foelices. Tradunt herculem adeo feras bestias hominesq; impios odisse atq; oppugnasse q̄ serpētes se adhuc infantem interficere voluissent: q̄q; vir factus imperium subierit superbi atq; iniusti domini ea certamina imperantis. Post antæi mortē in ægyptū transiēs busiridē occidit regē hospitū cæde ad se accedētū crassantē. Cū trāisset loca arida lybiæ inuēto vbere solo vrbe cōdidit a multitudine portarū q̄ in ea erāt cētū portarū appellatā: eius vrbis status vsq; ad posteriora pmāsit tpa quibus carthaginēses maximis copiis vrbe ab se expugnatā cœdere. Peragrata maiori lybiæ parte hercules ad oceanū: qui est ad gades puenit. Ibiq; ab vtraq; cōtinentis parte colūnis positus in hyberia eum exercitu trāsiit. Chisauriq; filios tribus magnis exercitibus fidētes singulari puocatione sustulit. Cepta hyberia greges boū secū adducens iterq; p hyberia faciēs Cū quidā eius gētis rex vir iustus p ceteris ac pb⁹ eum magno honore excepisset: ptē boū regi dono dedit. Quos ille

Quare hercules multa cretēlib⁹ bñ ficia contulerit. Antheus

Quare hercules serpentū inimic⁹. Buliris

Cerionis mors.

Prome-
thei aquila

Diome-
dis æqui
Nonus

Cū ama-
zonibus
certamē.

Decimus
labor.

multis mortales beneficiis affectisset. Iuppiter prometheū: qui hominibus ignem dederat vinculis alligauit aquila ppe posita quæ illius iecur depasceretur: hanc hercules illius miserat⁹ pœnam qui ob beneficiū hominibus impentum plectebatur sagitta peremit Iouisq; iram mitigās benefactorum sociū exemit a cruciatu. Labor deinceps est ei iniūct⁹ diomedis thracis equos deducendi. Erant equorum presepia ob equorum feritatē p̄rea ferreis cathenis equi viribus preualidis vincebantur. Cibis alibantur nō his quos terra ferat sed hospitium eo diuertētū carnis hos cupiens hercules abducere primo diomedē cæpit: deditq; suo exemplo equis cōmedendū. Mansuetiores deide factos ad seq; adductos: euristheus iunoni sacrauit. Quoꝝ genus vsq; ad macedonē Alexandrū permansit. Cū Iasone postmodū ad vellus aureū rapiendū nauigauit in colchos: sed de argonautis posterius dicitur. Acceptis insup ab euristheo mādati hercules: vt cigulum hyppolite amazonis afferret: aduersus eā cum exercitu profectus: ad euxinū portū nauigauit. Ac per hostia termodontis fluuii ingressus prope Themiscyrā vbi amazonū regia erat castra posuit. Primo cingulū ab eis postulat sed vbi renuētes intellexit armis agendū censuit. amazonibus exercitui herculis oppositis que nobiliores bello erāt herculē solum acri certamine appetiuere: & primum Aella: qui ex velocitate id nomē traxerat: cū velociorē se reperisset pugnās occubuit. Secūda phylippis e vestigio in primo cōgressu vnico vulnere cecidit: post hāc parthoes: quam septies ex puocatione hostē superasse aiebant inita pugna est interēpta. Quartā deinceps euribiā: que bellicis rebus expertam fortitudinē præse ferens aliorum auxiliū renuebat: opinione deceptā cū fortiorē offēdisset hercules interficit. Dehinc coeleno euribia phoebes Artemis venatrix ab eo perēpte post has deianirā Asteriam Marpē Thermessam Adippē deuicit. Quæ cū virginitatē seruare iurasset iusiurandum seruauit. Vitam neq; saluare potuit. Menalippe quæ amazonibus preerat precipua excellēs fortitudinē imperium abiicit. Hercules clarioribus sublati multitudine in fugam versam insecutus amazonū gentē deleuit. Ex captiuis Anthiopē theseo largitus est Menalippæ sublato baltheo salutem dedit: decimus deinceps labor ab euristheo herculi iniunctus vt gerionis boues qui in hyberia loca versus oceanum sita pascebantur ad se deduceret. Hercules sciens hūc laborem magni difficilisq; esse certaminis exercitum p̄parauit

mulierū inuicē p̄cio cōductis mirabile nostris vnus fœminas
 factū cōtigit. Quæ p̄gnās cū viris opus mercede faciēs ingē
 tibus p̄r dolorib⁹ abicēssit inter virgulta: ibi q̄ abiq̄ eiularu
 infantē editū solisq̄ inuolutū cū abicōditū dimississet ad op⁹
 nihil de partu locuta rediit. Sed re ad vagitū infantis cogni-
 ta: q̄ opibus p̄erat nō p̄misit matrē a labore quiescere: donec
 tandē infantis misertus p̄bita mercede mulierē dimisit: hercu-
 les liguribus ac tirrenis relictis ad Thyberim fluiū: vbi nūc
 roma est: multis postea seculis a romulo martis filio condita
 puenit. Tenebāt tūc aborigenes: qđ nūc palatiū appellant vt
 bē poenitus paruulā incolētes. Inter p̄stantiores potiti⁹ & pi-
 narius erāt: q̄ herculē vt hospitē magno honore donisq̄ su-
 scepere. Horū viroꝝ monumēta vsq̄ ad hāc ætatē romæ per-
 manēt. Nā inter nobiliores habent pinarioꝝ tāq̄ vetustissimū
 gen⁹ potitioꝝ in palatio cocleæ descēsus est lapideæ. Ab illo
 potitia dicta p̄p̄in quō domui: q̄ tūc potitii fuit. Hercules ad
 honorē sibi a palatinis ip̄sum dixisse fertur: eos q̄ sibi postq̄
 ad deos trāslatus esset decimā bonoꝝ dicarēt vitā fœlicē vi-
 cturos. Qđ & euenisse vsq̄ ad hoc tēpus cōstat. Multi. n. ro-
 manoꝝ nō solū mediocri cēsu sed q̄ ditissimi sunt hiri: deci-
 mas herculi vouerūt. posteaq̄ fortunatiores facti bona sua ad
 quattuor talētoꝝ milia herculi sacrarunt. Lucullus romanoꝝ
 ferme ditissimus extimatis bonis decimā herculi partē dedit
 epulas p̄bēs cōtinue ac p̄fundēs multa. Tēplū isup iuxta thy-
 beri egregiū herculi cōdidere romani: i quo ex decimis sacra
 deo offerūt. Dein a thyberi p̄fectus p̄ littus italiæ ad cumeū
 deuenit cāpū: in quo tradūt fuisse hoies admodū fortes & ob
 eoꝝ scelera gigātes appellatos. Cāpus quoq̄ ipse dictus phle-
 gre⁹ accole: q̄ oli plurimū ignis instar ætnæ siculi euomens
 nūc Vesuuus vocat̄ multa seruās ignis antiq̄ vestigia. Cogni-
 to herculis aduētū gigātes instructis copiis oēs ei obuiā p̄fe-
 cti sunt. Acricq̄ cōmissā pugna: pollebāt. n. viribus: ferūt diis
 adiutoribus sup̄iorē herculē plurib⁹ illoꝝ interfectis eā regio
 nē oī feritate purgasse. Traditur gigātes terra dici genitos p̄-
 p̄ter corpoꝝ ingentē molē. Hæc de gigātibus qui in phlegra
 deseri sunt a nōnullis quos Timeus rerum scriptor sequitur fe-
 rūr. Ab his locis versus mare p̄fectus opus exegit iuxta sta-
 gnū: qđ auernū appellāt inter misenū ac dicearcheos prope
 calidas aquas Proserpinæ sacrū. Eius ābitus stadiorū est q̄ncq̄
 p̄funditas incredibilis vt cū sit aqua clarissima cerulea videat̄.

partus cū
 nullo do-
 lore

Roma
 potiti⁹
 Pinaris

Decima
 herculis
 lucullus
 ditissim⁹

Herculis
 templum

Phlegre⁹
 campus

LIBER

herculi dicās singulis annis ex his pulchriorē illi thaurū sacri-
 ficauit. Hos sacros in hyberia boues vsq; ad nostra tēpora cō-
 stat p̄seuerasse. Postq̄ colūnarū herculis meminimus v̄ de his
 amplius paulo dicēdū. Mōtes ab vtroq; latere cōtinentis mari
 oceano iminēt. In quibus statuit colūnas. Cupiēs at̄ sempiter-
 nū sui nois monumētū esse aiūt vtrūq; mōtē cōgesta hūo adeo
 ampliasse vt oceani maris aditū añ iter vtrūq; cōtinētē latum
 arctiorē lōgiorēq; redderet. Quo magna cæte in nostrū pella-
 gus adire nequirent. Vtq; ad posteros p̄petua eius opis gloria
 maneret. Tradūt alii cōiūctis pri⁹ mōtibus ab eo effossis puiū
 oceanū ad nostrū mare factū. Verū hæc cū singulis liceat ex
 voluntate credere extimationi hoīm relinquēda sunt. Sed tū
 antea huic simile opus in græcia effecerat: nā a locis q̄ tempe
 appellāt: vbi late stagnabat in cāpis aqua ducta fossa aquā de-
 duxit Thessaliæ circa peneū fluuū cāpos fertiles p̄bēs. In boe-
 tia secus egit. Nā alueo Minei fluminis effosso oēm regionem
 stagnātē inutilēq; reddidit. Sed thessaliæ opera in græcorum
 gratiā acta sunt. Aduersus vero boetios in poenā mirigadā vr-
 bē incolētūvltionēq; quos illi i seruitutē redegerāt thebanosq;
 hyberosq; regno optis eius regionis viris tradito cū exercitū i
 celticā galliā p̄fectus est oīq; pagrata puincia infandū inter-
 ficiēdoq; hospitū morē sustulit. Cū ingēs ex oībus gētibus eū
 exercitus sequerē vrbē cōdidit āplā quā appellauit Alexiam
 plurimis ex p̄pinquis incolis sp̄ote in ciuitatē cōfluentibus: q̄
 cū reliquā multitudinē suparent e vestigio vrbs ad barbaros
 mores defluxit. Hæc vrbē celtæ et̄ nūc in honore hñt tãq̄ oīs
 celticæ metropoli: p̄māsit hæc vrbs ab eius cōditoī hucusq;
 libera ac sui iuris: postmodū a. C. Cæfare: q̄ pp̄ res gestas de⁹
 dictus est: vi capta romanorū imperio cū aliis celtis cessit. Ab
 his hercules in italiā tēdens iterq; p̄ alpes faciēs ita difficilem
 aditū asperāq; viā strauit: vt postea exercitibus cū iumētis im-
 pedimētisq; facile iter esset. Barbaros mōranos infestos trāseū-
 tibus larociniisq; affuetos occisis eorū ducibus deleuit: poste-
 ris reddita itineris securitate: trāscēdēs alpes & eā q̄ nūc gala-
 tia vocat̄ p̄ligusticos trāsiit patriā asperā ac oīno durā: multo
 q; et̄ incolarū labore ac studio paucos ferētē fructus. qua ex re
 robusti hoīes sunt validiq; corpe. Cibi. n. paucitate colēdorūq;
 agroz̄ labore agiles ac leues existunt: & in bello viri p̄cipue
 fortes. Hic cū vltra cæteros cōtinuo agroz̄ exercitio fatigent̄:
 & foeminas quoq; rustico opi assuefecerūt. Opis tū viroz̄: tum

Alexia.

Galacia

et in Cyane p̄stanti forma illis taurum dedicauit. Accolas in super quot annis sacra proserpinæ facere ac in cyane dies festos agere sacrificq; deam colere docuit. Deinceps per mediteranea iter cum bobus faciens sicanos ei instructo exercitu obuios cōmissio acri certamine deuicit multis ex hostium numero cæsis: in quis dicitur quidam p̄clari duces qui vsq; ad hoc tēpus heroū honores assecuti sunt occubuisse. f. Leucaspis pedicrates. Buphonus: glichatas buteus: & crytides: post hæc p̄leontinū agrum p̄gens pulchritudinē eius regionis admirat⁹ apud eos a quibus honore exceptus est æterna sui reliquit monumenta. Agirenei velut olimpios deos festis diebus sacrificq; herculē coluere: & licet antea id prohibuisset: tunc tamē primū suadente demonio tāq; immortalitatis p̄lagiū id fieri passus est. Cū haud p̄cul urbē iter saxosum esset: boues saxis tāq; ceræ vestigia impresserūt. Quod simile & ipsi herculi cū accidisset existimans decimo iam cōsumato labore aliquid sibi immortalitatis deberi impensa sibi annua ab incolis sacra libens accepit. Vt igitur gratiā bene de se meritis referret: lacum ante urbē effodit quattuor ambitus stadioꝝ quē a suo nōmine vocari iussit: idē & loco vbi bouum vestigia impressa sunt nomen indidit. Templo Gerioni cōstructo: quod adhuc honorant incolæ Iolao quoq; nepoti tēplū ædificauit: ostenditq; quō honores ei ac sacra annua fierent vsq; ad hoc tēpus seruata. Oēs enim eā incolentes urbē ab ipsoꝝ ortu Iolao sacras nutriūt comas: quoad amplissimis victimis eū sibi deum ppiciū reddāt. Tanta vero eius tēpli maiestas habetur reuerentiaq; vt q; assuetis deficiant sacris: pueri muti euadant & mortuis similes. Idē si uouerint solita sacrificia suscepto voto statim fiūt a morbo liberi. Ei⁹ regionis incolæ portā: qua hæc celebritas sacraq; prodibant heracleam vocitarūt. Palestre insuper equoꝝ certamina quot annis ad q̄ publice oēs serui liberiq; cōueniūt instituere. Docuere & seruos priuatim deū colentes choreas ducere: epulasq; simul ac sacra celebrare deo. Hinc hercules cum bobus in italiā p̄fectus cū iuxta litus p̄grediretur Lacinum furē boues furātem peremit. Crotonē vero cum inuitus cecidisset Sepulchro ei constructo sepeliuit egregie incolis p̄dicēs futurū tempus: quo ibi ciuitas insignis ex mortui nomine cōderetur: ipse pedibus adriaticū sinū circūuectus in epyrū primo transiit: deinde in pelopōnesum. Decimo labore p̄fecto ab euristeo p̄ceptum est vt ab inferis cerberū ad supos educeret.

Bouū vestigia.

Lacinus fur.
Croton

LIBER

Fabula

Apri
caput,

Ericis
pugna.

Dorieus.

Ferunt in eo priscis tēporibus quod postmodū fieri desit in-
ros euocari solitos. Effluente in mare stagno ferūt herculē ex
aggerata terra fluxū clausisse: viāq; desup iuxta mare factam
herculeā postmodū esse vocitatā. Hinc digressus peruenit ad
quādā in agro posidoniatōz petrā: vbi fabulantur miraculū
quoddā accidisse. Erat vena or in regione que dicitur andra-
gathia solitus antea eoz q̄ coeperat capita: ac pedes dianæ di-
cata arboribus affigere. Cū aprū ingentē coepisset contempta
dea ait: se caput solū dicaturū: arboriq; cuipiā suspēso: cū me
ridianū æstū deuitans sub arbore quieuisset in somnū incidit:
tum ligaculo sua sponte dissoluto caput decidens hominē pe-
mit. Non admirabūtur id factū fortasse homines cū sit memo-
rię traditū hanc deā multos iā impios merita poena multasse
At vero herculi secus ob pietatē cōrigit. Nā cū ad fines regi-
noz ac locrēsiū puenisset: deq; via fessus quiesceret: cicadarū
strepitu ptesus deos orasse fertur: vt eas inde amouerēt. Exau-
dita p̄ce nō solū tūc sed postmodū cicadæ nūq̄ sunt in his lo-
cis repertæ. Ad mare deinde cū descendisset apprime angustū
vt pote tredecim stadiis latū sicut Timeus asserit boues quidē
nando in siciliā appulere. Ipsę cornu bouis innixus mare tra-
fecit. Cupiēs at circuire siciliā a peloro ad ericē cū peruenisset
perambulanti littus ferūt nymphas ei calidas aquas in requiē
corporis parasse: q̄ cū duplices essent: hæimertæ geptæ alte-
ræ a locis sunt denominatæ. Appropinquantem suæ ditionis
locis herculē ad palestrā puocauit Erix veneris ac butæ eius
ore regis filius. Orta p̄mii cōtentione cū erix patriā: hercules
p̄mii certaminis boues offerrēt indignatus primū Erix dicit
boues minoris existimationis suæ regioni cōparari: herculem
vero respōdisse boues sibi pluris esse quibus si priuaretur imor-
talitatem esset amissurus. His aquiescens erix in eo certamine
victus patriā spoliatus est. Eā postmodū incolis liberā ea con-
ditione dedit: vt fructibus illi fruerētur quoad aliquis ex suis
posteris ad ea loca transiret: Quod & ita cōrigit. Multis. n. po-
stea seculis dorieus lacedemonius ad siciliā nauigans ea regi-
one recepta heracleā urbem cōdidit. Quæ cum breui creuisset
opibus carthagenenses tum inuidia tū timore nequando viri-
bus aucta phœniceoz imperium deleret magnis copiis ab se
obsessam captāq; euertere. Sed de his suo loco scribetur lati⁹.
Circūdata sicilia cum ad loca. vbi nūc sunt syracusæ puenisset
auditis q̄ de Proserpinæ raptu ferūtur deabus illis sacrificauit

tas ad eas oras misit: vt ab se raptas virgines asportaret. Quo tempore & hercules secundum laborem consumans Antæum in lybia hospites palestra superantem occidit. Busiridē vero in ægypto mactatos aduenas ioui sacrificatē merito affecit supplicio Deinde per nilū in ethiopiā pfectus emathionē æthiōpū regē p̄lio victū occidit. Postremo iterū ad certamia cōuersus p̄dones qui puellis in horto quodā dū luderēt raptis ineq̄ nauib⁹ positis subito aufugerāt insecut⁹ in litore quodā deprehēsos interemit. Virgines athlāti restituit patri. Quo bñficio motus athlas nō solum dignis facto muneribus donauit herculē sed astrologiā insuper docuit. In q̄ cum operā curāq̄ impendisset precipuā: ob speram astrorū ab se adinuētam: orbē suis ferre humeris extimatus est. Hercules quoq̄ cū speram ad græcos transtulisset: magna est gloria potitus extimatus cū oib⁹ Athlātico orbi successisse. His occupato hercule que sup fuerāt amazones aiūt circa Thermōdōra fluiiū vndiq̄ cōuenisse ad bellū græcis inferendū. Nā græcorū a quibus hecules pfectus bello ipsas supasset: sed maxime atheniensū iniurias ob eaz̄ reginā Antiopen: alii hyppolytā tradūt a theseo captā vlcisci cupiebāt. Itaq̄ scytharū auxilio fretæ: adiutæq̄ viribus magno cū exercitu p̄ cimericū nauigātes bosphorū i thracia: inde p̄ europā in agrū atheniēsem trāsēutes castra in his locis q̄ postea amazoni appellati sunt posuere. Theseus earū trāsitu cognito ciuiū coactis copiis aduersus hostes vna cum antiope amazone ex q̄ filiū suscepit hyppolitū p̄fici sc̄i commissio certamie atheniēsiū duce Theseo victoria fuit. Amazonū ps interfecta est ps atheniēsiū agro pulsa. Antiope quoq̄ p̄ viro acriter pugnās occubuit: q̄ ex p̄lio supfuerūt amazōes despata p̄ria in scythiā diuertere: sed quoniā de his satis ātea scripsimus: ad herculis redeam⁹ gesta pactis ab eo laboribus r̄n̄soq̄ ab diis accepto cōferre plurimū ad cōsequendā immortalitē coloniā ad sardos ab eo mitti filiosq̄ ex thespiadibus susceptos coloniæ p̄fici duces: Iolaū nepotē cū filiis adolescentiores. n. erāt destinauit. Necesse v̄ nobis quo magis hui⁹ coloniæ origo cōstet horū filiorū gen⁹ referre. thespis vir fuit nobilis atheniēsis ericeti fili⁹: q̄ iperās ei q̄ ab se denoiata est regiōni ex plurib⁹ feminis filias genuit qn̄q̄ginta. Hercules puer adhuc sed robore p̄stās corporis cupiens ex eis prolē suscipere vocato ad sacrificiū patre cū opipare illi epulas passet accersitis filiabus singulatim recognouit omnes: ex quibus geniti

Quare
her. celū
sustinuit
se dicat.

Mors
hyppoli.

Thespis

Museus
Orpheus
Vndecimus her. labor
Duodecimus labor Hesperidum mala & Draco
Hesperus Athlas

Ad hoc opus sumpto consilio athenas venit: initiatusque est
 eleusine misteris: Quibus perat Museus orphei filius. Quo-
 niam vero in orphei nomine incidimus: haud ab re erit paucis
 de eo scribere. Orpheus thrax genere filius lagri doctrina me-
 lodiace ac poeti excellit oēs: quorum extet memoria. Etenim
 poema mirandum edidit & suauitate cantus præceteris clarus a
 deo fama excreuit: ut melodia feras arbores ad se audiendum
 allucere diceretur: doctrine deditus cum theologiæ operam impē
 disset in egyptum transit: plurimarumque ibi rerum scientia præcepta
 græcorum doctissimus: tum in deorum ceremoniis: tum in theolo-
 giis: tum in poematibus catusque est hitus. Nauigauit inlup cum ar-
 gonautis: obque uxoris amore ad inferos descendens a Proser-
 pina suauitate catus allecta impetrauit: ut defunctam uxorem
 ad inferis excitaret. Quod & antea fecerat Dionysius: quem dicit
 matrem semel ab inferis quoque educam immortalitateque donatam
 theone denoasse. Nunc ad Herculem reuertamur: qui ut ferunt fa-
 bulæ: inferos cum adisset: a Proserpina veluti frater receptus
 Thesea ex vinculis cum pithoo solutum fauente Iovis resti-
 tuit. Cerberum insuper vincitum præ opinionem attrahens ad hominum
 conspectum deduxit. Ultimo ei labore indicto mala hesperidum
 aurea asserendi: in lybiam transcedit. Verum de his pomis non idem
 scriptores sentiunt. Asserunt quidam in lybiam in hesperidum hortis ma-
 la aurea a terribili dracone asseruari. Alii pecudum greges exqui-
 sita pulchritudine hesperides habuisse: que ob decorum a poetis au-
 reæ dicte sint: quem admodum & venerem ob egregiam formam au-
 ream appellat. Nonnulli eas pecudes colore auro limili fuisse vo-
 lunt: eoque hoc appellatas nomine. Draconem vero extitisse pastorum
 curam: qui vi corporis fortitudineque præstantes custoditis gregibus la-
 trocinia prohiberet. Sed hoc præ arbitrio accipiunt legentes. Horum
 custode interfecto hercules aurea poma ad euristum cum addu-
 xisset pro tot exactis laboribus expectabat: sicut apollinis prædi-
 xerat oraculum immortalium vitam. Non omittendum vero nobis videtur:
 quæ de atlante & hesperidum genere in fabulis feruntur. Fuisse in
 Hesperia tradunt fratres duos decoras fere colore aureo ac rubicum
 do a quo eas poetæ aurea mala dixere. Ex hespero ortam filiam
 dicit nomine hesperis que fratri nupsit & ab ea regionem hesperiam no-
 minatam. Ex hac atlas septem genuit filias: que a præ atlantides
 a matre hesperides dicte sunt. He cum forma ac prudentia excel-
 lerent: busiris ægyptiorum rex cupiditate captus virginum pyra-

petiuere. Verū ad herculis acta p̄xima superioribus reuertatur
oīo. Cū is oīa absoluiſſet certamina. Megarā vxorē iolao pp
parētis erga liberos ſuos officia cōceſſit: exiſtimās āplius ex
ea liberos ſuſcipe calamitoſum fore. Ad prolē vero p̄creandā
alterā mime ſuſpectā q̄rēs iolē euriti filiā in oechalia dñantis
petiit q̄ megar̄ repulſam verit⁹ ſup eo matrimonio ſe cōſultu
rū rñdit. Hercules fruſtrat⁹ ſpōſa iniuriāq̄ mot⁹ Euriti abegit
equos. Iphitus euriti factū vt erat ſuſpicās: cū ad equos inue
ſtigādos in tyrithū veniſſet: viſus eſt ab hercule turri quandā
altā aſcēdeſ ſpeculatū ſicubi forte eq̄ paſcerent. Sed cū nullos
aſpiceret: dicēs falſo culpātū ſe furti hercules de turri p̄cipitē
iphitum dedit. Ob huius mortē hercules in morbum cū inci
diſſet: in pilum ad neleū p̄fectus eſt hortans vt ſe mūdaret a
cæde: hic cū filios conſuluſſet: oēs p̄ter Neſtorē iuniorē mi
nime purgandū eſſe cēſueſt. Tū hercules ad Deiphœbū hyp
politi filiū adiens vt purgaretur ſuaſit. Sed cū nequaquā ſana
ri poſſet: deq̄ morbi cura apollinē conſulueret: reſpōſum eſt
facilē eius validudinis curā fore: ſi iuſto venderetur prætio:
pecuniaq̄ exinde redacta iphiti liberis daretur. Coactus igi
t oraculi reſponſo parere cū quibuſdā amicis in aſiam nauigās
ſponte ſua a quodam ex amicis venundatus ſeruus omphalæ
virginis factus filiæ Iardane eoz̄ regine qui aliquādo meo
nii: nūc lidii dicūtur preciū iphiti filiis cū datū eſſet Priſtina
validudine recuperata Omphalæ ſeruiens omnes eius regio
nis latrones ſubſtulit. Cecropas qui dicebātur p̄dones regio
ni inſeſtos partim peremit: partim omphalæ victos tradidit.
Syleū raptos ab ſe viatores ad opus vinearum cogētē ligone
percuſſum cecidit: itonas latrocīnantes Omphale patriā cō
peſcens urbē eorum receptaculum expugnatā captāq̄ diruit.
Cognita herculis virtute: & quis eſſet: Omphale & liberū fe
cit: & ex eo genuit filiū Iamonē. Suſceperat vero & antea ſer
uus ex ſerua Cleolaū. Poſt hæc: cum in pelopōneſum tranſcē
diſſet ad troiā cum exercitu contra laumedontē regem p̄
fectus eſt. hic cum Iafone prius militauerat ad vellus aureum
promiſſiſq̄ ob marinū monſtrum ab ſe occiſum equis fruſtra
tus eſt: quibus de rebus paulo poſt inter argonautas dicemus
Iaſon cum bello occupatus poſtmodum opportunitate capta
troianis armā intulit cum nauibus (vt aiūt quidam) magnis
decem & octo vt Homerus tradit ſex filium triptolemū intro
ducens dicentem. Herculem patrem equorum Laumedontis

Herculis
morbus.

Omphale
Hercules
ſeruiens.

Bellum
troianū.

Theſpiades.

Demuchi

Iolaus.

Colonia
libertate
donata.

quinquaginta mares omnes eiufdē ferme etatis cōmuni noīe theſpiades dicti ſunt. Hos decreuit in coloniā mittere iuxta oraculi reſpōſum p̄fecto claſſis iolao exercitu tradito: & theſpiadū & coloniæ deducende curam hercules permittit. Ex qui quaginta liberis duo thebis manſere. quorum progenies etiā nunc dicitur in honore eſſe ſeptē. Theſpiis quos demuchos appellant Poſteri quorum ad hęc vſq; tempora ciuitatis habetur principes. Reliquis pueris multiſq; preterea voluntariis ad ædificandam coloniā aſſumptis. Iolaus in ſardiniā nauigās priorem inſule partem campeſtrē ſcilicet tenuit iolæam ab eo hodie quoq; dictā. Eam regiōnē cultiorem arboribusq; fructū feris vberem cum effeciſſet: bellicoſam etiam reddidit. Adeo enim hęc inſula fructuū copia celebrata eſt: vt carthaginēſes poſtmodū multa certamina piculaq; pro ea ſubierint potiūda ſed de his ſuo loco dicitur. Iolaus colonia condita cum e ſicilia dedalum accerciſſet: eam pluribus preclaris operibus: quæ nunc vſq; permanent: atq; ab artifice appellantur Dedalia exornauit. Gymnaſia inſuper magna erexit ac ſumptuoſa. Iudicia quoq; ac cætera quibus ciuitas diuturnior eſſet ac foelicioſior inſtituit populos ab ſuo nomine theſpiadibus: qui eū vt patrē colebant: hunc honorē concedentibus iolaos appellauit. Nā propter illius in ſe parētis officia adeo eū dilexere: vt ipſum genitoris cognomine vocarint. Quo accidit: vt qui poſtmodum ſacra ei deo facerent: iolaum appellarent patrem quē admodum perſæ Cyrrhum: rediens deinceps in græciam iolaus indeq; ſiciliam nauigans aliquādiu permansiſit in inſula. Quo tempore plures qui cum eo acceſſerant capti locorum amēnitate ſicanisq; permixti in inſula remanſere ſummo ab incolis honore accepti. Iolao cum gloria preclarus eſſet multaq; diuerſis in locis ſui reliquiſſet beneficii monumēta: & templa & deorum honores plures ciuitates tribuere. Verū in ea colonia mirabile quid dictū accidit: Reſponſum enim adeo datum eſt eam coloniā perpetua libertate fore quod noſtra aduſq; tempora verum cōſtat fuiſſe. Nā cum eius vrbis populus increbriſcentibus in ea t̄pis diuturnitate qui colonos numero ſuperabant barbaris ipſe quoq; barbarus effectus ſe ad montana aſperaq; cōtulit loca vbi habitaculis terreſtribus hūo effoſſa late ac carne armentorūq; quorum plurima ap̄ eos erat copia vitam ducentes procul a bellorum discrimine aberāt. Itaq; & carthaginēſes poſtea & romani fruſtra eos armis ſæpius ap̄

ginti super fuerunt. Ex hostibus vero & ipse hippocoon & decem filii occubuerunt: magnusq; præterea spartiatarum numerus. Ab hac expeditione in archadiam regressus ad aleum regem diuertit: ibi cum filiam Angeā ab se clam cognitam grauidam reliquisset ad stimphalon transit Ale⁹ tumore ven-
tris filiae cognito quæsiuit quis eam corrupisset. Ab hercule ut erat vim illatam ferente fidem dictis abnuens pater cuidam Nauclero amico in mari mergendam dedit. Illa in nauim de-
ducta cum esset iuxta parthenium montem vrgentibus par-
tus doloribus in proximam siluam tanq̄ ad rem necessariam descendit: ibi cum peperisset infante inter virgulta abscon-
dito ad nauiculā rediit. Cūq; ad Endaplum archadiæ por-
tum peruenisset: salutem est præter spem consecuta. Nauicu-
lariū enim illam mergere iuxta patris præceptum noluit. Sed
dono dedit quibusdam ex caria in asiam profecturis: qui an-
geam secum vehētes regi mysiæ Theuthranti tradidere: in-
fantem in parthenio a matre relictum pastores quidam cori-
thi regis: cum reperissent a cerua exhibitō vberē nutriri infan-
tem ad regem detulerunt quem corithus ut filium educans
Teleplii (eo q̄ fuerit a cerua nutritus) nomen dedit: hic vir
factus matrem inuestigans venit in delphos responsq; acce-
pto: ut in mysiā nauigaret ad Teuthrantum regem inuenta
matre cognitoq; cuius esset filius magno in honore habitus
est. Teuthrantus liberis masculis orbatus Argiopē natam Te-
lepho despondit: instituitq; successorem regni. Hercules cum
in phineo quinquennio fuisset filiorum licimniū iphiditq; fra-
tris interitum ægreferens sponte ex archadia ac pelopōneso
abiit. Cum plures eum archades sequerentur: in calidonē se-
cessit. Non proles ei legitima: nō vxor erant: desponsauit er-
go Deianynam Oenei filiam melegro de quo haud ab re erit
paucis scribere iam defuncto. Oeneus in magna frumenti co-
pia cum ceteris diis sola diana neglecta sacrificasset irata dea
calidonium aprum ingenti magnitudine celebrē ad vastandā
late patriam propinquam immisit. Ad hunc delendū Melea-
ger ætate viribusq; integer plurib⁹ assumptis secū sociis aprū
iaculatus occisæ bestiae præmiū id erat animantis pellis om-
niū consensu tulit: Cum in venatione athlanta Schinei affu-
isset filia eius amore captus pellem veluti laudem occisæ ferē
sibi concessit. Quod factum qui vna venati fuerāt thestii filii
ægreferentes aduenā eis foeminā pferri improbato melegri

Angea

Teleph⁹.

Deiany-
ra.

Oeneus.

Melea-
ger.

Athlanta

LIBER.

Oicleus
Laumedon.
Priamus
thelamō.
Hefione.
Herculis
exilium.
Tindar⁹.

gratia cum sex nauibus paucisq; viris illi coepisse ciuitatem
& viris patriam orbasse. Veniens ad troiam hercules cum co-
piis militum precessit ad urbem Oicleo amphiarui filio pre-
fecto classis relicto Laumedon improviso hostium in cursu pre-
uentus copias pro temporis angustiis comparatas ad oppu-
gnandas naues duxit: sperans si illas incendisset: sine se bello
positurum. His occurrens Oicleus commisso prelio occu-
bit. Reliqui ad naues refugientes classem procul a terra abe-
gerunt. Laumedon reuersus inuito prope urbem cum herculis
exercitu prelio & ipse & multi preterea pugnantes cecidere
Hercules vi capta multos vrbe rebelli interfecit. Priamo solus
enim filiorum patri consuluerat equos herculi pollicitos tra-
dendos quoniam iustus videretur: regnum Illiensium permi-
sit. Telemonē coronauit ob egregia virtutis merita tradita ei
hesione laumedontis nata. Hic enim vi primus urbem intras-
rat: cum hercules firmissimam muri arcis partem aggredere-
tur. Deinde rediens in peloponnesum militauit ob negatum
premiū aduersus angeam. Commissa cum eliensibus pugna
re infecta ad olenum rediit. Huius filia hippolita: cū axanio
nupsisset: coenans cum cæteris in nuptiis herculeis: euritionem
centaurum conspecta eius cui vim inferebat iniuria in-
teremit. Redeuntem in tyrinthum herculem: Euristheus ve-
luri sibi insidiantem accusans ex tyrintho vna cum alcmena
Ephideaq; ac lolao abire iussit. Coactus recedere cum his ad
archadiā phineum diuertit: inde motus cum audisset roma-
pam ex ælide neptūno ad isthmū mitti cuius Euritus Angei
dux erat: Euritus iuxta cleonam vbi nunc est herculis tem-
plum necauit. Deinceps bello aduersus Aelimo moto occisoq;
Angea rege: atq; vrbe vi capta phileo angei filio regnū tra-
didit. Fuerat hic antea a patre pulsus quoniam arbiter inter
eum & Herculem factus premiū herculi dandum censuisset.
Hippocoon postmodum ex sparta pepulit tidarei fratrem:
Eonium vero licynnii herculis amicum hippocoontis filii
viginti numero interfecerunt. Qua re incensus hercules cum
exercitu illos adhortus acri commissa pugna victoria potit⁹
est: plurimisq; eorum occisis spartæ vi captæ tindareum Cas-
storis ac pollucis patrem regem præfecit statuens: vt ad eius
posteris regnum spectaret. Ex herculis exercitu pauci admo-
dum cecidere: in quis strenui fuerunt viri Iphitus: thipheus:
Eiulq; decem & septem numero filii. Tres enim tantū ex vi-

ex vulnere pollicitus est ei se amoris medicamentū traditurū: quo nullam præter se mulierem hercules aliam appeteret: iussit itaq; semine quod ex eo exciderat cum oleo & sanguine ex facta defluente immixto hercules tunicam vngere. Quo dato consilio cum expirasset illa clam hercule quod mandatū erat assumpsit. Hercules transito fluuio cum ceyco trachim regi obuiasset apud eum diuertit archadum militum præsidio fultus. Deinde cum philantus driopum rex templum apollinis delphicum diceretur violasse: vna cū meliēsis armis aduersus eum sumptis & regem peremit driopum: & incolis patria expulsis eorū agros meliensibus dedit. Filiam regis captiuam secum ducens compressit exq; ea filium suscepit antilochum. procrearat etiam ex deianyra Post hyllum filios duos. Gleneā et diopitem. pulsi Driopes quidam diuertentes ad Euboeam ciuitatem condidere Caryston. Alii in cyprū nauigantes vna cum cypris mansere. Reliqui Euristei herculis hostis presidio freti tris vrbes in peloponneso condidere. Asinē: Ermionē: Eionē. Orto deinde inter dorienses qui estiores appellantur (his Egineus imperabat laphytasq; circa olympum habitātes: quibus rex erat coron⁹ phoronei filius) bello cum præualerēt copiis laphitæ doriēses ad herculem confugere: is in belli societatem accitus pollicita tertia doriidis regionis parte acre = gno permisso bellum vna cum doriensibus aduersus laphitas mouit. Milites archades qui apud eū semper erant secū ducēs Horū presidio vsus superatis prælio laphytis coronum regem peremit. Reliquos multis occisis e regione pro qua bellū suscitatum erat coegit excedere. His actis Egineū tertiæ præfecit parti sibi concessæ mandans: vt eam suis posteris seruaret: in thracinā transiens Cyonum martis ab eo prouocatus peremit Deinceps ab icono profect⁹ per loca maritima ad ormenium regem cū peruenisset: eius filiam astydamīā sibi dari cōnubio petiit. Quā rem cum abnuisset sciens illi deianyram vxorem esse bellū hercules regi intulit. Captaq; vrbe ac rege interfecto astydamīā captam stuprauit: genuitq; ex ea filiū Astisippum. his gestis in oethaliā contra Euriti liberos. quoniam iole vxor ei antea negata fuerat Exercitum duxit: Cumq; archades ei optularentur vrbe capta Euriti filios occidit Toxeum: Melionē ac Pythium: iolē captiuam secum ducēs. Ex euboea in mōtē profectus est nomine Gineū: ibiq; sacra facturus lycham domesticum quēdam ad vxorē deianyrā in trachinā misit: vt ei

Antilo =
chus

Coron⁹

Astyda =
mia

Ctisip p⁹

Iole

LIBER

facto athlantæ per insidias cum in archadiâ rediret pellè abstulere. Meleager: tum amore motus: tum incêsus ignominia athlantæ auxiliû ferês primum raptore s vt virtutis ab se datû mulieri premiû restituerent Horatius est eius verbis contêptis omnes (ii erant Altheæ fratres) necauit: illa suorum cæde moesta meleagrû execrata est ab diis immortalibus: qui eius votû exaudierunt: filio mortem imprecata. Fabulantur quidâ Meleagri ortu parcas noctu in somnis altheæ dixisset: tûc vitæ meleagri filii finem fore cum id lignum: is torris extinctus erat combureretur. Orto puero existimans in eius ligni custodia filii salutem contineri diligenter custoditû seruauit. Postmodû fratrum morte irritatâ torre combusto ferunt causam interitus filii extitisse. Cuius facti postea penitens laqueo vitam finiuit. Dum hæc agerentur hippotus in oleno iratus filia peribia se ex matre grauidam assereti ad oeneum in etholiâ misit iubês vt ea q̄ primum perimeret. At ille cum recens vxor: filiûq; decessisset: contêpto patris mandato illâ vxorem cœpit. Ex qua filius ortus est Tydeus: Sed de his hæcenus hercules in calidiorum gratiam fluuium acheloû in alium cursum diuer tens plurimos agros ex aquæ irrigatiõe fertiles prestitit. Cui rei et poetæ quidam meminere scribentes cum acheloo hercule sub tauri spê certasse: qui cû incõgressu tauri alterû cornu fregisset etholis illud quod amaltheæ cornu vocant dono dedit Fructuum omnium varum malorû aliorûq; eiusmodi pomorû copia repletum. Fingunt poetæ acheloi cornu fossam a fluuioductam pomis vero & malis punicis ac racemis monstrari regionis fertilitatem quam fluuii humor prestat: & agros reddat feratioris Amaltheæ cornu durum esse aiunt: qua ex re operis eius labor notatur. Hercules præsidia calydoniis ferens thesprotis illato bello & ephyram urbem vi cœpit et phileum thesprotorum regem interfecit. Filiâ vero eius ex qua genitus est ei Triptolem captiuâ cognouit. Trienio post deianyrâ vxorem sumptâ in cœna a vino concalescens Eurinomum puerû architelii filiû ministrantem paruorû errore lapsum pugno ictû occidit inuitus. Qua ex re dolore percussus calydonia cû vxore deianyra hyloc; puero ex ea orto recessit. Cum itinere ad Euenum peruenisset flumê. Nessum centaurum reperit pretio viatores flumen trãsuehentem. Hunc traductam deianyram violare conantê muliere viri opê implorante hercules sagitta transfixit: cum prius tamê Deianyrâ cognouisset. Moriturus

Althea

Hippot⁹
Peribia

Tydeus

Achelo⁹

Amaltheæ cornu

Triptolemus

Euenus
Nessus

so vt alter reciperetur : iniquū enim fore honorem vni tribuī cū alterius dei ignominia. Scriptis q̄ de hercule dici possunt. Nunc argonautas cum quibus militauit hercules referamus.

IAlonem tradunt Elonis filiū extitisse nepotem peliæ Thesalorum regis. Qui cū esset robustus corpore animiq; p̄ter cæteros suæ ætatis elati aliqd̄ agere optans memoria dignū ex superiorū exemplo maximeq; perfecti: aliorūq; pluriū quos p̄pter externas expeditiones gesta; p̄fēclara immortalē gloriam affectos intelligebat: exaruit animo ad illoꝝ opera imitanda : itaq; cōmunicatio cum rege cōsilio pelias suo desiderio assensit. Non vt adolescentis gloriam auferet: sed sperans illū citius in belli expeditione periturū. Se enim filius masculis natura priuatū esse videbat. Fratrem timebat nequādo filii ope sibi regnoq; inuidiaretur. Hanc suspitionē occultā tenēs pollicitus est se belli auxilia laturū: si expeditionē pararet in colchos ad vulgatum vellus aureū rapiendū. Habitabatur tunc pontus a barbaris ac effemis nationibus infensiq; hospitibus cū oēs aduenas eo nauigātes interficerēt. At iason laudis appetens cū certamē difficile nō tamen p̄cœnitus impossibile propositum videret sed quo maius esset : eo ampliori se gloria victorem fore necessaria ad id bellum parauit primū iuxta peliū nauem ædificauit magnitudine atq; apparatu longe maiori q̄ quæ ad eam diem fieri consueuerant. Erat enim antea paruarū nauicularū vsus. Ad huius vero eximā magnitudinem stupētibus omnibus diffusa per græciam eius rei fama multos egregios adolescentes vltro ad certamē & eius belli cōmunionē allexit: iason in aquā deductā nauem cū necessariis ad nauigandū rebus fulcisset optimos eoz; qui secū ire appetebāt elegit numero quattuor & quinquaginta: ex eis clarissimi erāt. Castor & Pollux: Hercules: Thelamon: Orpheus. Athlante schine: p̄terea tespesii filii & ipse nauigii auctor iason. Nauis ergo dicta est vt quidā asserūt scriptores: ab argo eius architecto : qui etiā inter nauigandū eius resarciendæ curam cœperat. Vt alii ab eius velocitate: quā antiqui Argon appellabant. Hi omnes ducē sibi p̄fecerūt herculē veluti omniū iudicio fortitudine & virtute p̄stantiorem. Deinde ex colcho nauigante atho ac samothracia prætergressis tempestate acti ad sygeū troiæ appulere. Cū in terrā descēdissent: virginem iuxta litus vinctam ob hanc vt ferunt causam reperunt. Neptūnū tradunt propter operam ad ædificanda per-

Iason
Eson
Peliæ

Argo
nauete

LIBER

vestē qua in sacris vti cōsueuerat afferet . Hæc cum a lychade
 amorē loles percepisset cupiens se omnibus amore p̄ferri tu-
 nicam iuxta centauri cōsiliū tinxit: hanc a lycha rei incio:
 delatam hercules indutus medicamento vi paulatim inuale-
 cēte torqueri maximo dolore cœpit. Virus. n. sagittæ ven- no
 vipereo infusæ corpus conficiens dolores ciebat immensos .
 Ita q̄ lychā vestis latorem primū occidit: tum dimisso exerci-
 tu in trachinam venit : morboq̄ magis in diem ingrauescēte
 in delphos lyciniū ac iolaū mittit: Apollinem morbi remedia
 scisciratum. Deianyra calamitate herculis stupefacta cum cau-
 sam tanti mali sciret a se profectam laqueo excessit e vita. Res-
 sponsum apollinis iubebat ferri cum apparatu bellico herculē
 in oetā; ibiq̄ prope eum ingentem strui pyram de reliquis in-
 quit ioui curam fore. Qui cum ioloa erant iussa Apollinis exe-
 quentes: quod futurum erat suspicabātur. Hercules desperata
 salute in pyram cum ascēdisset rogabat accedentes vt ignem
 subicerent . Quod cum nullus auderet solus Philoctetes in-
 gratiam sagyitarū quas ei hercules reliquit pyram succendit.
 Subitoq̄ tuiminibus circūdantibus pyra exusta est. Accedēte
 ioloa vt ossa colligeret: cum nullum pœnitus repertum esset:
 credentes herculem secūdam oraculi responā ad deos trans-
 latum: sibi vt heroi sacra quædam fecerunt. Inde ad trachinā
 reuerii : Menetius postmodum actoris filius herculis amicus
 tauro capro arieteq̄ velut heroi immolatis: instituit vt singu-
 lis annis herculi in opunto sacra fierent : vtq̄ pro heroe cole-
 retur. Cum idem thebei facerent: athenienses græcorū primi
 vt deum sacrificis herculem coluerūt: suæq̄ pietatis erga illū
 deum exemplum reliquis præbentes Vniuersam primū græ-
 ciam deinde cæteras omnes gentes ad eius cultum cōuertere.
 Adiciendum est superioribus iouē persuasisse iunoni: vt her-
 culē se fingeret genu sse matrisq̄ erga eum deinceps beniuo-
 lentia ostenderet: partum eiusmodi fuisse tradunt: iuno cū in-
 lectum ascēdisset sumptum iuxta corpus herculem per vestes
 inferius in terram dimisit verū partum imitata. Sicut & nunc
 vsq̄ in filiorū adoptione obseruant barbari Iunonis opera
 post hunc partū ferunt heben herculi nupsisse: de qua & poeta
 post obitum scribit: ipse cū diis immortalibus in delitiis ver-
 satur habens heben pulchros habentem pedes. Herculē vero
 dñt nequaq̄ inter duodecim deos prout Iuppiter prædixerat
 receptū. Fieri enī nō poterat nisi vno ex duodecim prius pul-

Deiany-
re mors.

Herculis
mors

Philo-
ctetes.

Meneti⁹.

Iunonis
partus.

Dis. xii.

qua eriperēt sorte. His phineus cum occurrisset vetuit nequid contra suū decretum volūtateq; agerent nullū. n. patrē ait de filiis sponte suppliciū sumere; nisi amorem in liberos paternū magnitudo scelerū superaret: interim qui cū hercule in navi erant boreades cleopatre fratres tradūt ppter cognitionē pri-
 mos e navi auxilium adoleſcētibus tulisse: eisq; a vinclis liberatis obſistentes tantū occidiſſe barbaros: phineus ad pugnā cū venisset barbaris auxilia ferētibus herculē ferūt acriter p̄ce-
 teris pugnante & ipſo phineo: & filiis obrūcatis captaq; regia & liberaſſe cleopatram: & filiis paternū regnū reſtituiſſe: quibus de nouerca ſuppliciū ſumpturis ſuaſit hercules: vt ad patrē in ſcythiā mitterēt rogarētq; vt ipſe ob filie in ſe iurias puniendæ actor eſſet. Quo factō ſcythia natā morte mulctauit. Cleopatraz filiaz apud thracas ſuæ modēſtiæ gloriā tulere
 Non ignoro quofdā priſcarū rerum ſcriptores tradere filios a patre phineo excecatos & phineū quoq; a borea priuatū viſu herculē p̄terea ad hydrīā in aſiā aſcendentē in eis locis ab argonautis relictū. Diſſentiunt ſane in hiſtoria priſcis rebus recē-
 ſendis: vt haud mirandum ſit: ſi quis veteris hiſtoriæ auctor a poetis reliquiſq; ſcribentibus quādoq; diſcrepet. Verum phineidas tradunt regno cleopatraz matri permiſſo e thracia cū argonautis in pontum proſectos: ipſos autem nauem ad tauricam applicuiſſe ignota ircoletium ſeritate. Mos enim erat eius regionis barbaris aduenas nauibus aduectos dianæ ſacrificare. Apud quos aiunt iphigeniam poſtmodum huius deæ ſacerdotē homines ad eius aram mactare ſolitam præſens poſtulat hiſtoria: vt cauſæ huius aduenas ſacrificandi ritus referantur a nobis p̄ſertim cum argonautarum tranſitū hic maxime locus ſpectet. Solem ferūt duos procreaſſe pueros Aetam ac Perſen. Aeta in colcho regnauit: in taurica perſes crudelibus ambo efferiq;. Ex perſe hecate orta eſt ſuperans audacia immanitateq; patrem. Vtq; cruciatu hominū leta eos pro feris appetere ſagittis conſueuerit. Sed ad venena mortifera conficiēda ſummū ſtudiū operāq; impendens prima aconitū inuenit. Vim naturāq; cuiuſq; veneni in cibus: quos aduenis dabat experta. His rebus admodum edocta primū veneno patrem ſuſtulit. Deinde regno aſſumpto templū ſtatuit diane cui nauigantes hospites ſacrificabat exiſtimans ea crudelitate ſuū nomen clarius futurū: poſt hæc nupſit aete genuitq; liberos tres Circē: Medeā: & Egialeū. Circe ad omnis generis venenoz;

Boreades.

Tauricadiana

Solis filii

Circe
Medea
Egialeus

Hefione
fors & li-
beratio.

gama ab eo vt fabulæ tradunt impensam iratum laumedonti regi: e mari cæte in terram misisse. A quo maritima incolentes loca coloniq; absumberantur. Peste præterea quæ terræ fructus corrumpere propinquos agros afflixit. Omnibus ea calamitate territis cum tantis malis salus quæreretur: laumedontem dicunt ad Apollinem destinasse quæsitum rebus aduersis remedia. Responsum est ab oraculo: neptūni iram causam malorum esse: quæ mitigaretur si puerū troiani sorte ductū cæte traderent vorandum itaq; singulis in fortē coniectis cū in hefionem fors regis filiam cecidisset eo actus est laumedon natam in littore victam belluæ futurum cibum exponere: interim argonautis in littus descendantibus hercules visa puella cum rei causam cognosset vincla dissoluit: inq; vrbē pfectus regi obtulit se id monstrū interfectorum. Laumedon accepta oblatione equos illi inuictos dono se daturū cū spondidisset. Cete ab hercule perit: hefione oblata conditione herculē ne liberatorem sequi: an in patria remanere mallet cum hercule abire elegit: nō tam vitæ beneficio: q̄ timore: ne iterum prodeunte cete ad idem supplicium destinaretur. Hercules & donis: quibus honorifice cumulatus fuerat: ac equis hefioneq; penes laumedontē quod reuerteretur ex colcho relictis cū argonautis ad destinatū certamē pfectus est. Magna interim tempestate cohorta cæteris salutē desperantibus solū orphea tradūt religionis peritū vota pro salute samothracibus fecisse ex tēploq; tēpestate sedata: cū duo astra supra pollucis & castoris capita cecidissent: oēs eo miraculo stupentes credidisse deorū prouidentia se a periculis exemptos. Quo facto cōtigat vt quos postmodū magis agitarer tēpestat samothracibus vota pro salute facerent: astraq; apparentia ad Castorē pollucēq; referrent: inde sedato mari in thraciā ad regnū phinei transcendētes duos adolescentes offendūt: qui verberibus cæsi vt viui in terrā effoderētur pœnā expectabāt. Filii hierāt phinei et Cleopatre quā ex orithia Erithei ac borea natā ferūt. Verū odio ac falsis nouercæ calūniis inique a parente ad eas damnabātur pœnas. Duxerat uxore phineus ideam dardani scytharum regis filiā: cuius amore captus volūtati eius assentiebatur: huic nouercæ in gratiam matris priuigni fra moti vim intulerunt. Argonautis ad rem nouam stupentibus aiunt adolescentes inter tormenta ab eis veluti diis auxiliū implorasse: & simul cām dixisse paternæ iniquitatis orantes vt se ab ini-

Orphei
vota pro
argonau-
tis.

Phinei
filii
Cleopa-
tra idea.

ris fama externi omnes eum accessum abhorrerent. Tēplum quoq; muro circūdedit: custodesq; plures apposuit ex taurica accitos: de quibus a græcis mirande fabule fingūtur. Decantarum enim est tauros ignem spirantes circa rēplū esse. A dracōne insuper custodiri velus. Verū taurorū nomen a custodū robore traductū est a crudelitate vero cædis hospitum tauros ignem efflare confictum modo simili cum templi custos draco appellaretur traduxerunt poete admirandas stūiādasq; ei⁹ animantis fabulas. Similiter & de phrixo quoq; fabulæ cōfiæ sunt. Quippe nauigasse eum ferunt quidā in nauicui⁹ in prora signū fuerit arietis. Qd̄ helles moleste ferens cū in spōda nauis incumberet in mare decidit. Alii tradunt: Gambrū scytharum regem in cochos quo tempore phrixus cū pedagogo captus fuerit aduectū: cū adolescentem dilexisset dono illum ab aceta accepisse. eumq; vt legitimum ab se filium educatum regni heredem relictum. Pedagogum (is artes vocabatur) sacrificatum diis eiusq; pellem a cadauere euulsam de more templo fuisse affixam. Deinde responso tradito se tūc moriturum cum aduentantes hoīpites arietis pellem sustulissent: regem aiunt adhibitis templo custodibus eam quo diligentius feruaretur deaurasse. Sed hæc legendibus suo arbitrato iudicare licet. Cæterum medeam tradunt argonautas ad templum deduxisse maris longe ab vrbe Sybari colchorū regia stadiis septuaginta. Accedēte ad fores tēpli medeā appellati taurica lingua ab ea milites aptis ianuis vt regis filiā introduxerūt: argonautæ tēplū simul ingressi e iuctis ensibus cū plures ex barbaris occidissēt: aliis iprouisa re territis diffugerētibusq; crepta aurea pelle e vestigio ad nauē reuersi sunt. Medea draconem pellis custodie incubātē semp p: vt fabule ferūt vigilē veneno perimēs vna cū Iasone mare cōlcēdit. Re ab his q; diffugerūt acete nūtiata asserūt eū cū his q; iprōptu erāt militib⁹ græcos infecutū plures iuxta littus comperisse. Quib⁹ cū primo ipetu pugna cōmissa iphitus Euristeiq; herculi certamina impauerat frater cecidit. Cæteri deinceps cum suis auxilio accurrissent instaurato certamie rex est a meleagro occisus. Supantib⁹ græcis reliq; colchorū in fugā versi magna ex pte interiēre. Optimus tamē quisq; vulneratus est: Iason laertes athlāte ac Thepiades. Quos dieb⁹ paucis medea radicibus herbisq; curauit. Deinceps cū recuperata valitudine nauigassent iā mediū ponticū mare tenētes ingēs tēpestas magno cū piculo adorta ē. Tum

Thauri
igniferi
Draco cu
stos.

Phrixi
naues.

Sybaris

Velleris
aurei ere
ptio.

Aeete
mors.

LIBER

**Medeæ i
dānatos
gratia.**

**Solis tē-
plum.**

**Iasonis &
Medeæ
cōuētio.**

**Phryxus
& Helle
cū aureo
vellere
nouerca-
les infidi-
as euita-
runt.**

curā versa multarum herbarū radicumq; varias vires mirabilis-
lesq; reperit. Et quāuis a matre hecate in plurimis instructa esset
tamen multis ab se denouo adiuuentis omnibus in ea re præ-
stitit. Hæc sarmatarum regi quos quidā scythas dicūt cū nup-
sisset primū veneno virū abtulit. Deinde regno capto multa
vi crudelitategq; subditos vexauit. Quibus rebus regno ex-
pulsam quidā scriptores ad oceani quādam desertam insulā cū
mulieribus q̄ eam secute erant confugisse. Quidā ad italiā
uenisse tradunt: inq; eo promōtorio: quod nunc quoq; ab illa
circeū vocetur resedisse: Medeā quoq; tum a matre tū a so-
rore singula veneficia edoctā diuersis moribus vixisse ferūt
Nam & hospites eripiebat a vite discrimine: & sæpe apud pa-
trem precibus & gratia pro damnatorum salute intercedebat:
Quandoq; ipsamet ex custodia captos dimitens. Aetā ferūt
tum sua natura tum vxoris suā crudelē necandorum hospis-
tum consuetudinē seruasse: medeā vero cum magis in diem
esset parentum aduersa crudelitati ab aetā ob filiæ timorem
in liberam custodiam destinatā. Illa ad solis templū (id in litto-
re situm erat) confugit. Quo tempore argonautæ a taurica in
pontum noctu delati ad templū peruenerē. Ibi medeā iuxta
littus ambulātem cū inuenissent: ab ea de hospitem cæde edo-
cti virginis humanitatem collaudarūt. Deinde aduentus sui
causa medeæ palam facta illa imminens a patre periculū cru-
delitatemq; in hospites vt cauerent admonuit. Cōmunicato
consilio medea se adiutricem ad perficiendū certamē propo-
situm pollicita est. Iason iureiurando data fide vxorē sibi illam
quoad vita superstes esset futuram spondit. Tum noctu ar-
gonautæ relictis templo custodibus cum medea ad vellus au-
reum profecti sunt. De quo vt apertius scribatur presens histo-
ria nequid ex his omittatur: que ad ipsius cognitionē spectāt
requirit. Phrixum athamantis aiunt nouerca infidias declinā-
tē vna cū sorore helle e græcia fuisse: transfretatibus illis iuxta
quoddam deorū oraculum ex europa in asiā sup aureo ariete
virginem in mare delapsam dedisse helle ponto nomen: phri-
xum in pontum proficiscētē delatum in colchida: qui cum se
cū dum oraculum arietē sacrificasset pellem in templo martis
suspendit. Postmodum aetā in ponto regnante responso da-
tum est illum tūc mortē obiturū cū externi nauigio delati au-
reū vellus sustulissent. Hac ex causa tum vero innata crudeli-
tate ostentauit se hospites sacrificare: vt diuulgata tanti scele-

regno primo Iasonis patrem sanguinē tauri bibere compulit. Fratrem promachū adhuc puerū occidit. Amphinomes mater morti destinata virili animo rem ausa memoratu dignam. Cum ad interiora regie confugisset orans deos: vt tantæ impietati merita p̄mia darent: ense pectus transfixit. Hoc pelias pacto omni iasonis progenie sublata cito suorū scelerum pœnas luit. Nam cum iason in thessaliam ad ormū haud lōge ab colcho locū vrbē egredientibus occultū noctu appulisset: impiam suorū cognouit cædem argonautis suā operam ad tātū scelus vlciscendum pollicētibus omniaq; subire paratis discrimina haud parua inter eos dubitatio incidit: subito ne vi in vrbē irruendū esset deq; improviso rex armis appetendus: an arcessendū a suis milites: communiq; bello res esset agenda. Haud enim possibile fore ab tris & quinquaginta viris superari regem posse: cui plurimæ auxilia vrbes ferrent. Cū hæc agerentur fertur medea pollicita esse suis se peliam necaturam dolis: regiāq; se illis sine periculo traditurā. His verbis admirati oēs cum modū sui cōsiliū q̄rerent respondisse medeam dicunt fecū attulisse plura mirādāq; virtutis venena: tum a matre hecate: tum a circe sorore: quibus nūq̄ antea ad hominū perniciem vti voluisset reperta. Nunc vero eorū causa facile se id scelus peliæ (si velint) vlturam & simul quæ actura esset singulatim cū p̄dixisset: a regia insuper maritimæ speculæ custodibus signū perfectæ rei se daturam asseruit fumū die: noctu ignem: igitur parata caua dianæ imagine varia venenorū genera in ea abscondit. Deinde capillos suos quibusdam medicamentis canos reddens ita faciem corpusq; rugosum effecit vt aspiciētibus quædā senior anus videretur. Sumpta deinde quā (stupendō quodā apud vulgus modo) cōdiderat dianæ statua in vrbem profecta omnes ad superstitionem cōmouit. Cum veluti fantastica videretur singulis per vicos ad spectādū cōcurrentibus hortabatur: vt pie deū susciperēt colerētq;. Accessisse enim eam ab hyperboreis & regis & ciuitatis bono cum singuli deū sacris veneraretur vniuersus tāquam debachatus populus medeam in regiā deduxit. Hæc res & peliæ superstitionē iniecit & filie in eū stuporē medeæ p̄stigiis deducti sunt vt persuaderentur p̄sentem deam felicitatē regiæ p̄bituram. Asserebat enim dianā a draconibus per aerem delatam magnā orbis partem circuisse. Vt autē perpetuo coleretur elegisse omniū regū piissimū. Mandasse insuper sibi deam:

pmach⁹.
Amphi-
nomes.]

Medeæ
ad peliā
aduētus

Glaucus
deus.

Bizantus
rex
Byzantiū
Hercules
ad troiā
Laumedon.

Priamus

ab Orpheo quēadmodū antea voto Samothracibus facto quæuerunt vēti: appuit quoq; iuxta nauē maritimus glaucus: qui duab⁹ noctib⁹ totidēq; dieb⁹ cōtinuo nauē comitat⁹ & futura herculi certamina & immortalitatē p̄dixit: tindaridis vero q; dīofcuri vocarētur: deorūq; honores ab hominibus essent cōsecuturi. Deniq; cum omnes argonautas nomine appellasset: dixissetq; votis orphei ab diis se missum: qui eis futura prædiceret: cōsulere se illis ait: cū primū in patriā venisset: vota diis persoluerent p̄ salute iam bis ab illis suscepta. Argonautæ cū ad hostiū ponti peruenissent: ad oram appulere: cui tūc imperabat byzātus: a quo vrbs byzantium est appellata: ibi erecta ara cum diis vota persoluissent: locum cōsecrarūt: quem etiā nunc navigantes colunt: deinde mare ingressi per propontidem hellepontumq; ad troiam delati sunt. Hic hercules fraude iphiclo ac Thelamone ad ciuitatē missis equos hesionēq; iuxta p̄missa postulatū: tradunt laumedōtem oratores captos trulisse in carcerem: reliquos argonautas per insidias occidere voluisse. Cuius rei omnes præter priamum filios adiutores se præbuere. Hic solus contradixit: asserens seruādā esse hospitibus promissorū fidem: atq; equos sororēq; esse tradēdos. Aqua sententia cū auersi essent: fertur priamus duos in carcerem ad Thelamonem enses clā detulisse: narrataq; patris voluntate extitisse eis causa salutis. Nam illi custodibus interfectis ad mare fugientes exposito singulatim sociis laumedontis cōfilio vna cum eis regi qui cum militibus ex vrbe si aduersus p̄dierat occurrerunt: acri certamine cōmissio cū argonautæ virtute superiores essent: ferunt herculē p̄ceteris fortites pugnatem & occidisse laumedontem & primo impetu vrbe capta in regis insidiarū cōscios animaduertisse. Deinde priamo vt viro iusto amicoq; regno tradito cū reliquis argonautis discessisse. Nonnulli ex antiquis tradunt poetis ab hercule non cum argonautis sed solo cum nauib⁹ sex equorum gratia p̄fecto troiam deletā. Quod & homerus videtur in suis carminib⁹ sentire: scribēs herculē equorū laumedontis gratia sex p̄pris nauib⁹ & viris paucis ciuitatē ab se expugnatā cœpisse. Argonautas a troia tradūt ī samothraciā delatos redditis magnis diis votis iterū in tēplo posuisse phialas: quæ hucusq; seruāt. Eorū reditu adhuc apud thessalos ignoto diuulgatā aiunt esse famā omnes qui cum Iafone in pontum nauigant occidione occisos esse. Itaq; peliā tēpus esse rat⁹ cæteros quorū erat priuare

Itaq; cum sibi mortem consciscere vellent: Iason earum miser-
 tus a proposito reuocauit solatus: non sponte eas errasse vel
 malitia: sed errore deliquisse. Omnes deinde benigne con-
 sanguineas allocutus bono animo esse iussit populo ad cōtio-
 nē vocato culpā gestorū in peliā reiecit. Se enim minori ait q̄
 passus eēt pœna priores iniurias vltū. Se peliæ cuilibet filioꝝ
 paternū regnum traditurum. Filiarum vero pro earum digni-
 tate curam se habiturum spondit. Quod & paulopost effe-
 cit egregiis eas despondens viris. Nam alcestē priorem filiam
 nuptui postmodum dedit Admeto: Feriti: Thessalo: Amphio-
 nomē: Arōbremoni Leōtei fratri: Euadnē vero oeneo cepha-
 li tūc phoceorum regis. His actis cum argonautis ad Ischinū
 pelloponnesi nauigans sacra fecit neptūno: cui nauem argo
 dedicauit: Cum ingens eius fama esset apud corynthiorum
 regem Creontem ad eum diuertens secum vitæ reliquum tem-
 pus egit corynthi. Cogitantibus argonautis in patriam abire
 herculē ferunt hortatum esse ad res inagne fortune obeundas
 adegitq; vt iureiurādo pollicerētur alterum alteri si opus esset
 auxilio fore. Elegisse autem clarissimum greciæ locum ad sta-
 tuenda certamina concursusq; hominū celebrandos. Idq; cer-
 tamen maximo deorum Ioui olympio consecrasse. Cum ar-
 gonautæ omnes in fedus communis p̄sidii iurassent insti-
 tuendorum cura herculi demandata illum elegisse aiūt ad ho-
 minū conuentus eleorum regionem iuxta alpei flumen. Vn-
 de iuxta eum loca maximo deorum sacrata olympia ab eo ap-
 pellantur: cum equorum certamen palestramq; instituisset mo-
 do certaminū statuto vrbes propinquas ad deorum specta-
 cula exciuit. Ex gloria famaꝝ herculis expectatione certami-
 num olympicorum vulgata græcorum omnium qui clari es-
 sent eo concursus fuit plurimis quoq; variis ex vrbibus Her-
 culis amicitiam secutis cum singuli eius virtutem bellicamq;
 disciplinam admirarentur: ideoq; vltro se comites periculo-
 rum obtulissent: qui breui optimū exercitium confecit. Quo
 omni pagrato orbe ob plurima in hoies collata merita imor-
 talitatem meruit: poetæ vero fabulis assueti mirāda q̄dā canē-
 tes herculem solū atq; armis fabulantur decantata orbis mon-
 stra perdomuisse. Sed de his antea scripsimus. Nunc ad Iaso-
 nē reuertamur. Hūc corynthi tradūt cū annis decē cū Medea
 vixisset genuisse ex ea filios priores duos didimū Thessalum,

Creon
 corynthi
 orū rex

Olympia

Filii Iaso-
 nis &
 medeæ

LIBER

Glauca

Alcymenum his posteriore tertium Tiffandrum quo tempore aiunt medeam magno in honore non solum propter speciem quae eminebat sed propter prudentiam caeterasque quibus ornata erat virtutes a viro habitam esse: paulatim deinde aetate decorum forme auferentem Iasonem Glauce Creontis filiae amore captum virginem nuptui a patre petiit. Annuente creonte certumque nuptiarum statuente diem Iason medeae nititur spontaneum diuortium fradere. Ait enim cupere se illam uxorem ducere non in eius contemptum: sed ut filios suos in domum regiam ea cognatione introduceret. Egre verba haec ferente medea deosque testes iuramenti prestiti appellante: Iason suscepti beneficii oblitus creontis filiae uxore sumpta medeam vrbe expulit. Illa cum a recessu die unum a creonte petisset noctu regiam ingressa certis medicamentis immutata facie domum incendit radice quadam a circe inuenta ea virtute ut incensus ignis nequiret extingui. Repente conflagrante regia Iasonem exiuisse tradunt glaucam creontemque igne absumptos. Quidam scriptores volunt medeae filios dona quadam sponte attulisse venenis illita: quae cum illa corpori applicuisset: & incidisse in morbum & parrem auxilium filiae ferentem cum corpori illius hessisset e vestigio expirasse. His haudquam acquiescens medea inque Iasonis vitione intenta adeo ira amor crudelitasque in ea exarserat postquam illum flammis euasisse cognouit animum morti filiorum in patris calamitatem adiecit. Omnes vno qui aufugit excepto natos iugulauit: eorumque corpora sepeliuit in iunonis templo: dei de fidelissimis sociis fugae assumptis medea nocte ex corynthis fugiens thebas ad herculem venit. Hic eorum quae in colcho promissa erant sponso factus se ei auxilio futurum iuxta datam fidem promisit. Iason filiis uxoremque priuatus consentibus omnibus cum iuste plecti cum doloris vim ferre non posset sibi mortem conscuit. Corynthii casus atrocitate obstupescit cum de se pulchro puerorum dubitarent: ad pythium quid de adolescentum corporibus agendum esset consultum misere. Mandatum a deo est sepeliri eos in iunonis templo atque heroum honoribus coli: quo facto aiunt Thessalum qui cedem matris effugerat: in corinthum redisse. Deinde in colchum Iasonis patriam reuersum ubi cum reperisset pelie filios recenter interisse regnum generi debitum suscipiens subditos ex suo nomine thessalos appellauit. Nec vero ambigo de thessalorum nomine non idem sentire omnes sed varias ferri opiniones: de quibus postmodum

Iasonis
mors.

suo loco differemus. Medea cum thebis herculem in infantiā versum ab eoq; filios occisos reperisset medicamētis illū ab eo morbo liberavit. Deinde cū euristhei p̄ceptis herculi parēdū eēt omni eius auxilii spe amissa athenas ad ægeū pandionis con fugit. Ferūt quidā ab ægeo cognitam filiā genuisse medū qui postmodū medie imperavit. Alii ab ippeto creontis accusatā omninoq; absolutam. Deinde cū Theseus ex trizeno athenas transisset de veneficio accusatā fuisse: exq; athenis migrare cō pulsam. Verum pollicente ægeo se eam tuto quo vellet missu rum phœniceam elegit. Quo & delata est: inde ad superiores asiæ partes trāsiens cuidā clarissimo hesit regi. Ex quo filium peperit medū qui post patris obitū regno succedens & rex fuit egregius: & populos ab se denominavit medos. Tragedi post modū mirāda quæ dā de medea variaq; ediderunt. Quidam in gratiam atheniensium medeam aiunt susceptū ex ægeo me dum in colchos aduexisse incolumem. Cumq; eo tēpore aeta a fratre perseo vi regno pulsus esset medeæ opera quæ perseū sustulit medum regno prepōitū. Auctis deinde regni viribus medum plurimis asiæ locis: quæ supra pontum est peragratis subtecisse eā quæ ab ipso media sit appellata. Recensere autem quæ de medea scripta sunt singula & longum esset & minimq; necessarium. Verum quæ de argonautis supersunt prioribus adiiciamus. Non enim pauci: tum veteres: tum posteriores scriptores: inter quos est & Thimeus tradunt argonautas post captum aureum vellus cum aeta nauibus ostia ponti obsedis set: Rem mirificam fuisse aggressos & historia dignam: nauigantes enim per flumē tanaim ad eius fontes iuxta quendam locū nauī per terrā ad aliū fluuiū tracta in oceanum versus arctū p̄ eius decursum delatos ferūt. Postmodum terra a sinistris relicta cū ad gades puenissent: nostrū mare ingressi in patriā reuerterūt. Horū vestigia ferūtur q; iuxta oceanū habitātes inter deos precipue pollucē castorē colunt. Traditum enim est illis a priscis vsq; tēporibus hos deos presentes in oceano nauigātibus adesse. Esse quoq; iuxta oceanū loca: quæ varia tum ab argonautis: tū a dioscuris nomina sumpserunt. Epir⁹ insup: quæ est intra gades exp̄ssa redditus illorū continet vestigia. Hi iuxta tyreniū nauigantes ad insulā venerē: quā dīcūt ethaliā: vbi optimū eorum locorū portū a nauī quod nomen ad hęc tempora permanfit argoō appellarunt: Similiter iuxta tyreniā port⁹ oclingētis p̄cul ab roma stadiis thelamō

Medeæ i
herculem
bñficiū

Medus

Res nott
tiā digna

Castor
Pollux

LIBER

est cognominatus: insup iuxta formias Italiae aeta dicta cae-
 ta est. Postea in syrtis vento acti: cū a Tritono lybiae rege na-
 turam eius pelagi percepissent declinato periculo tripodem
 ei aeneū dono dedere litteris priscis insculptum: quod adhuc
 apud hesperios seruari dicunt. Neq; vero omittēdum videtur
 quod quidam scriptores pro vero tradūt argonautas per hy-
 strum nauigātes atq; ad eius fontes delatos postea ad sinū a-
 driaticū peruenisse. Hos tēpus redarguit existimātes hystrum
 pluribus ostiis in potum defluētem: eūq; qui in hadriam de-
 scendit ab eisdem locis decurius initiū sumere. Romanis cum
 his gentibus bellūq; hystrum incolunt gerentibus eius fontes
 quadraginta stadia a mari procul inuenti sunt. Verum nomi-
 nis fluuiorum similitudo causam erroris scribētibus dedit. Ar-
 gonautarum herculisq; gestis e nobis descriptis filii quoq; re-
 centendi sunt: hi post Herculis obitum apud regem Ceycum
 in trachina confedere. Cum hilus aliq; fratres quidā iam viri
 euassent veritas Euristheus ne cū omnes ad eam aetate per-
 uenissent se imperio micenarū priuarent cupiensq; omnis eos
 grācia pelli Ceyco nisi & herculidas & lycymnii filios: Iolaū
 insuper ac omnes arcades qui cū hercule militassent eiiceret
 bellum indixit. At ipsi euristheo impares viribus decreuerunt
 sponte trachinam reliquere. Adeuntes plures ciuitates: quae p̄
 clare erant rogitantesq; vt se in vrbem reciperent cāteris ti-
 more recusantibus a solis atheniensibus insita humanitate su-
 opti sunt tricyrintho illis vrbæ (quae tetrapolis nominatur)
 ad habitandum concessa. Postea cum herculis filii oēs aetate
 matura essent prudentia adolescentibus vt ab hercule genitis
 innata Euristheus eorū incremento inuidens magno exercitu
 aduersus illos profectus est. Herculide atheniensium p̄sidio
 fulti iolaum theseum hylumq; duces belli constituentes: acie
 Euristheū superarunt. Multi in ea pugna Euristheū secuti oc-
 cubuerūt: ipse curru fugiens ab hylō herculis filio occisus est.
 Filii quoq; euristhei in ea pugna oēs cecidere. Herculide post
 euristheum insigni p̄lio deuictū mutuo consilio auxilioq; ad-
 uersus pelopōnesum duce Iolao mouerunt bellum. Athreus
 post euristhei obitum capto micenarum regno accitisq; toga-
 tis ac quibusdā aliis belli sociis herculis filiis occurrit. Apud
 isthmum cum vtriq; exercitus cōuenissent hylus hostem qui-
 eunq; is esset ad certamen ea cōditione prouocauit: vt si ipse
 vicisset euristhei regnum filiis herculis cederet. Si vero occu-

Ceycus
rex

Tricyrin-
thus

Herculis
fili
Euristhei
mors.

Athreus.

buisset heraclides foedus seruantes in corinthu redirent. Paulo
 post lycymnius cum filiis herculis ac triptolemo apud argos
 sponte illos suscipientes mansit. Reliqui qui in tricornitho re
 sederant decursis ex pacto annis in peloponesum transierunt.
 Quoꝛ res suo referetur tempore. Alcmena thebas pfecta cum
 euanuisset a thebanis deoꝛ honoribus culta est. Cæteri hercu
 lide repetita ab Eginio Dori filio ei credita patris hereditate
 apud doreos conledere. Triptolemũ in agris commorantem
 ferunt lycymnio electionis orta contentione occisum. Qua ex
 cede ex argis fugiens Rhodu applicuit. Hanc insulam incole
 bant tum græci ab Triopato phorbantis filio deducti. Quam
 ille cõmuni accolarũ cõsilio cum in tres partes diuisisset: tres
 in ea condidit ciuitates Lindũ Ilisum: Camirũ. Imperauit aut̃
 omni insule ob gloriam nomẽq; paternũ: ac demũ cum Aga
 mēnone ad troianũ bellũ pfectus: posteaq; de Hercule filiisq;
 rettulimus: locus se offert: vt Thesei: qui herculis certaminũ
 imitator fuit gesta narrentur. Natus ex æthra pitthei filia ac
 neptũno in trizena nutritus est penes pittheum maternũ auũ
 ac signa prout ferũt fabulæ ab ægeo sub petra posita recogno
 scens athenas venit. Deinde mare ingressus vt herculis virtu
 tes imitaretur ad ea certamina adiecit animũ quæ laudem &
 gloriam sibi essent allatura: & primũ eũ qui dicebatur chory
 netus hesternorum interfectore sustulit: hoc vsũ cognomis
 ne a coryna quod genus armoꝛ est ad vlciscendum accomo
 datum. Secundum qui in isthmo erat Schinon qui duas flexas
 pinus atq; vtriq; alligato hominis brachio sursum dimittens
 corpus vi discerptũ maximo cruciatu afficiebat. Tertius fuit
 a theseo interemptus in crommyone aper siluestris: a quo plu
 res interibant viribus ac magnitudine prestantes. Deleuit in
 super Scyronem habitantem ea loca megaræ: quæ ab eo saxa
 scyronia vocantur. Hic viatores cogebat: vt seiplos præcipiti
 iactarent loco deductos supra scopulum abruptum homines
 calce in mare iuxta chelonem proiciebat. Sustulit etiam iux
 ta eleasinam Certionem certantem cum præsentibus: atq; ab
 se victos perimentem. Deinceps procastem occidit in eo loco
 terræ atticæ: qui dicitur Curdalis habitantem. Hic viatores
 cogebat supra lectum aliquem ascendere. Quo si longiores
 erant parte supereminente amputabantur: qui vero breuiores
 pedibus distendebant. Aqua re pcutis cognominatus est. His
 actis athenas veniens ægeam propter signa cognouit. Tum

Lycym
nius.

Alcme
na dea.
Herculis
de.

Thesei
gesta.

Chory
netus

LIBER

marathoniū taurū ab hercule ex creta in pelopōnesum tradu-
 ctum athenas abse victum aduexit: quē ægeus sacrauit Apol-
 lini. Superest vt de minotauo: quo thesei gesta absoluantur
 ab eo interfecto referamus. Oportet enim tēporibus: q̄ a no-
 bis explicata sunt contigua quo notior fiat historia describi.
 Tectamus Dori filii Elleni ex deucalione orti cū æoliis ac pe-
 lasgis in cretam nauigans insulæ imperauit. Sumpta cretæ in-
 vxorem: filiū Asterium creauit. Quo in creta regnante Iup-
 piter (vt aiunt) europā ex phœnicea raptam supra taurū detu-
 lit in cretam: ex ea tres genuit liberos. Minoem: Rhadaman-
 tum: Sarpedonē: Asterius deinceps prole carens cū vxorem
 duxisset europam Iouis adoptatis filiis regni eos reliquit suc-
 cessores. Hoꝝ rhadamantus cretensibus leges dedit. Minos
 suscepto regno cum itonem licii filiam vxorem coepisset: ge-
 nuit ex ea licastum. Hic quoq; cū regnaret in creta ida coribati
 filia vxore ducta secūdm̄ minoē genuit: quē nonnulli iouis
 filium tradunt. Hic primus græcoꝝ parata classe maris impe-
 rio potitus est. Cū despōdisset pasiphē solis cretæq; filia: su-
 scipit Deucalionem: Crateū: Androgeū: & Ariadnē pluresq;
 naturales liberos. Androgeus cū athenas cōsensu atheniēsiū
 omniū cōcessisset ægeo regnante: inq; certaminibus supera-
 ret athletas omnes in cōsuetudinem pallantis filiorum venit.
 At ægeus suspicans nequādo propter Androgei amicitiam a
 pallantis auxilio minois regno pelleretur insidiis Androgeo
 paratis ad spectaculum celebre proficiscentē thebas per quos-
 dam eius regionis accolas circa Inoem terræ atticæ interfici-
 endum curauit. Cæde filii perturbatus Minos athenas venit
 supplicium intefectoris Androgei petens spretis eius verbis:
 bellum atheniensibus indixit addita execratione: qua aduer-
 sus athenienses siccitatem famēq; imp̄catus. Siccitate tū atti-
 cos: tum reliquā græciam virgente corruptis terræ fructibus
 belli duces quō hæc mala auerti possent deū cōsuluere. Iussit
 eos ad æacum iouis & æginæ asopi filie adire iubereq; vt p-
 se vota faceret. Quibus perfectis siccitas cū penes alios græ-
 cos cessasset: solos atheniēses vexauit. Coacti igitur sunt rur-
 sus a deo implorare tantæ remedii calamitatis. Hanc defutu-
 ram deū ferūt respōdisse: si pro Androgei cæde Minoi quas
 vellet pœnas dedissent: parentibus deo athenienses p̄cepit
 Minos pueros septem totidem virgines singulis annis Mino-
 tauo quoad viueret vorandos tradidi. His datis defecit sic-

Genealo-
gia tecta-
mi.

Europæ
filii.

Andro-
geus.

Minotau-
ri pueri.

citas. A bello abstinuit Minos annis septem transactis rursus
 cum in regionē atticā cum magno exercitu transisset minos:
 ac bis septē pueros petisset traditi sunt. Theseus cū esset nauigaturus: accessit ad gubernatorem Egeus ꝑcipiens: si mino-
 taurū superasset filius: vt albis velis portum intrarent: nigris
 quēadmodū & antea in ioniam fecerūt: si perisset. Theseus in
 cretam cū nauigasset Ariadne minois filia eius specie ac de-
 core capta & consilium operāqꝫ dedit minotauri occidendi &
 laberynthi egressum edocuit. Deinde cū ariadne noctu clam
 recedēs in insulam appulit aliquādo diem nunc vero nassum
 vocitatum. Eo tēpore Dionysium ferūt pulchritudine ariad-
 nes captum cum a theseo virginem abstulisset vxorem illā ab
 se ꝑtermodum dilectam duxisse. Post eius obitum propter sin-
 gularem amorem honore immortalium dignat⁹ coronam ex
 altris ariadne in cœlo cōstituit. Verum eos qui cum theseo na-
 uigabant ferunt ægre admodum raptum virginis ferentes ꝑ-
 pterqꝫ dolorem ægei mandatorum oblitos nigris velis in at-
 ticam peruenisse. Quod ægeus cum aspexisset existimās the-
 seum filium peremptum rem heroicam aggressus ex arce ob
 dolorem semet ꝑcipitauit. Post patris interitum theseus regno
 succedens cōstitutis legibus populo imperauit: multaqꝫ agit
 ad amplitudinem ciuitatis spectātia in quibꝫ illud fuit insigne
 qꝫ plurimū populum athenas ad habitādum induxit. Qua ex
 re viribus & auctoritate aucta ciuitas græcie principatum te-
 nere visa est. Verum ad ea quæ de theseo supersunt redeundū.
 Deucalion maior natu filiorum Minois cretæ imperauit ini-
 ta cum atheniensibus belli societate Phedram filiam Theseo
 despondit. Qui cum post ductā vxorem hippolytum ex ama-
 zone genuisset: in trizenam misit sorori ethræ nutriendū. Ex
 Phedra Athamantum suscepit ac Demophoontē. Paulopost
 hippolytum cum athenas ad misteria venisset a Phedra ꝑpter
 pulchritudinē amatus est: quo recedente phedra tēplū veneri
 in arce vnde in trizena conspectus erat cōdidit. Cūqꝫ ad pit-
 theū cū theseo diuertisset hippolyti concubitū petiit. Illo sce-
 lus abnuente moleste id ferens nouerca athenas reuersa hippo-
 lytum qꝫ se vitare voluisset: apud theseū accusauit. Ille dubi-
 tans verū ne crimen esset rem ad hippolytū ꝑter internūgiū de-
 tulit. Ferebatur tūc forte equosꝫ curru hippolytus. Cui calūnia
 audita labenti animo frena e manibus exciderūt. Turbati equi
 excussis habenis currū ꝑcipitē egerūt. Quo effracto hippoly-

Theseus

Ariadne
corona.Ægei
morsPhædra
Hippo-
lytus.
Athamā
tus.
Demo-
phoon.

Theſei
mors.

Peritho'

Helenaë
raptus,

Perithoi
et theſei
ad infe-
ros deſcē-
ſus.

Laius.
Locaſta.

tus veſtibus implicitus atq; ad terrā delatus interiit. Ob eius ante optime actam victam trizeni deorū illi honores impendere. Theſeus his turbatus calamitatibus pulſus patria apud hoſpitem functus eſt vita: athenienſes penitentia ducti offi- bus theſei athenas traductis: & illum coluerunt pro deo: & tē- plum ſibi intra urbem aſilum quod ab eo theſeum dictum eſt conſtituere. Nunc de raptu helenæ deq; perithoi erga pſerpi- nā amore: geſtis eni theſei ſunt immixta dicendū. Perithous iſionis filius deſūcta hippodamia vxore polypito filio ſuper- ſtite athenas ad theſeum venit: cuius vxor phædra cū defun- cta eſſet ſuaſit ei helenæ Iouis aclede raptum. Ea tum decimū agebat annū omnes cæteras decore ac modestia excellēs. La- cedemonē pſecti capto tēpore helenā cōmuni cōſilio athe- nas aduexere. Deinceps inter eos ſorte iacta vtrius eſſet ſpon- ſa helena futura: ea tamē adiecta cōditione: vt his p quo ſors cecidiſſet: ſocio coadiutor ad alteram quærendā vxorē foret. Idq; iureiurando cum firmaveſſent: ſorte Theſeo euenit. Quod factum cum ægre ferrent athenienſes: timens Theſeus Hele- nam in Aphidriam vnam ex atticis urbibus deduxit: eius cu- ra ethre matri multiſq; ex amicis permiſſa Perithous cupiens pſerpinam vxorē habere conſilium cū Theſeo communica- vit. Verum cū propter rei impietatem a ppoſito eum auertere conaretur: vbi illum pſeuerantem inq; iuriſiurandi vim ad p- ſerpinæ raptum ſe adigi vidit coadiutorem ſe præbuit. Cum ad inferos deſcendiſſent vterq; ibi captus. Sed poſtmodū in gratiam herculis liberato Theſeo perithous apud inferos de- tentus luit ſempiternas ſuæ impietatis pœnas quidam ſcripto- res tradunt ambos rediſſe ab inferis. Eoq; tēpore Dioſcuros helenæ fratres cum exercitu Amphidriam pſectos capta e- uerſaq; vrbe Helenam adhuc virginem captiuamq; eihram Theſei matrem lacedemonem vexiſſe. Res poſtulati vt deſep- tem ducibus qui thebas pſecti dicuntur ſcripturi bellī cau- ſas a principio ordiamur. Laius thebanorum rex ſumpta vxo- re locaſta creontis filia cum diutius caruiſſet liberis: oraculo conſulto an eſſet filios habiturus reſponſum tulit: non condu- cere ſibi prolem habere. Nam qui ex eo prodiret filius patrem occiſurus eſſet aduerſaq; fortuna domum funeſtaturus: poſt quod reſponſum præcepit natum infantem traiectis primum ferro pedibus exponi: vnde & œdipus cognominatus eſt. Sumptum puerum domeſtice cum non expoſuiſſent: cuidam

feruili mulieri nomine polybie tradidere. Cum iam vir factus
 esset. deum de infante exposito consulere statuit laius. Oedi-
 pus quoq; a quo dam se fuisse expositum certior factus: & ipse
 pithiam q sui parentes forent oratū profisciscēbatur. Cū ambo
 apud phocidam inuicē obuiaffent. Laiusq; illum deuia cæde-
 re superbius mandasset Oedipus ira motus laium occidit in-
 scijs parentē esse. Eo tēpore tradunt sphingē beluā biformē
 venisse thebas: pposuisseq; enygma: quod q non soluerent pi-
 rent. Ex quo plures ob rem dubiā interierunt. Soluētī premiū
 iocastæ connubium & thebeorū regnū ppositum erat. Verum
 nullus excepto oedipo enigma soluere valuit: id erat eiusmo-
 di. Quod animal bipes idēm tripes ac quadrupes foret. Cæ-
 teris ad dubitantibus solus oedipus ait hominē id animal ef-
 se. Qui infans quattuor iret pedibus: auctus ætate duobus:
 iam senior factus tribus: nam baculo tanquam tertio pede sus-
 tentaretur. Sphinga suo iudicio victa se ipsam ex loco excel-
 so precipitauit. Oedipus ignotam matrem vxorem sumpsit:
 quattuorq; ex ea genuit liberos Ethioclem. Polinicum Anti-
 gonā: & isminem. Hi cum ad ætatem peruenissent domesti-
 ca impietate cognita oedipum coegerunt ob dedecus non es-
 gradi domū: ipsi sumpto regno foedere inuicem sanxerunt: vt
 singuli alternis annis imperarent. Primusq; imperii annis e-
 thiocli cederet maiori natu: is acto anno petenti ex foedere
 renuit tradere regnum fratri. Qua ex causa in argos ad Adra-
 stum regem confugit: Hoc tempore tydeus oenei cum in cal-
 done alcatum lycotheumq; nepotes occidisset: ex etholia au-
 fugit in argos. His adrastus benigne susceptis quodam respō-
 so motus vtriq; filias vxores dedit Polinici Argiam diiphilē
 Tydeo adolescētes cum a rege pbarētur magnaq; eorū virtu-
 tis expectatio videretur ambos in patriam pollicitus est se re-
 ducturū. Verū cum censeret primū debere Polinicē restitui fe-
 runt regē ad ethioclē destinasse: Tydeū gnquaginta viros ab
 Ethiole in insidijs in itinere positos occidisse: ad argosq; p-
 ter opinionem redisse incolumē. Hæc adrastum impulerunt
 vt quæ ad bellum spectabant pararet. Asciiuit autem ad belli
 societatem Capenum Hippomedontē parthenopeū athlantis
 schinei. Suadebant amici Polynicis: vt ad bellum Amphia-
 raus vates duceretur. At is cum preuideret si ei bello afforet
 se periturum idq; propterea recusaret ferunt Polynicem au-
 reum torquē a venere Hermione datū Amphiarai vxori: quo

Oedipus
Sphinx.Filii edi-
pi.

Adrastus

Argia.
Diiphile.Tydeos
virtus.Amphia-
raus mor-
tis nō in-
scius.

LIBER

belli societate viro persuaderet donasse. Eo tempore Amphiarus Adrastusq; de regno dissidentes ad Eriphilis Amphiarai coniugis Adraisti sorore omnem dissensionum iudicium rettulerunt. Illa pro amphiarao sententiam tulit: adiiciens ut belli thebis inferendi socius adiutorq; esset Amphiarus existimans se ab vxore proditum ad bellum spondit se aditurum. Sed Alcmeoni filio imperavit: ut post suum obitum eriphilem perimeret. Quod patris mandatum postea executus facti conscientia in insaniam versus est. Adrastus Polynices ac Tydeus ad bellum ituri quatuor elegerunt duces. Amphiarum: Capaneum: Hippomedontam et parthenopeum. Qui omnes magno exercitu adversus thebas profecti sunt. Ethiocles ac polynices mutuis vulneribus commoti conciderunt. Capaneus magno impetu scalis murum ascendens mortem optavit. Amphiarus in terra hiatum cum curru delatus abfortisq; nunquam postea visus est. Eodem pacto & reliqui duces omnes preter adrastum multosq; preterea mortales occubuerunt: quorum sepulchrorum facultas a thebanis cum denegata esset insepultos sinens adrastus ad argos rediit. Cum nullus auseret hos tumulis condere soli athenienses qui ceteros virtute antebant omnes sepelire. Hunc belli vitæq; finem septem qui thebas oppugnatum iere fortiti sunt. At vero filii mortem parentum vituri communi consilio contra thebanos moverunt. arma. Dederat responsum apollo eam se civitatem expugnaturus si Alcmeonem Amphiarai filium imperatorem sibi constituisset hic ab illis dux factus deum & de thebano bello consuluit & an matrem Eriphilam puniret. Respondit apollo utrumque faceret non solum quia monile aureum mater in necem paternam: sed & pepulum quoque ob filii interitum acceperit. Venerunt autem quondam Herminione Cadmi & monile donasse & pepulum. Ambo hæc habuit Eriphile: alteram a polynice: alterum a Thersandro polynicis quo filium ad expeditionem thebanam hortaretur: Alcmeon igitur cum milites ad bellum plurimos ab argis parasset ab urbis bus quoque finitimis accessit presidio exercitum contra thebas duxit. Acerrima cum thebanis commissa pugna Alcmeon victor potius est thebanorum attritis viribus multisq; amissis civibus. Cum essent impares viribus omni spe destituti consilium a Tyresia qui divinator erat exquisivere. Hic thebanos ex urbe iussit abire: hoc solummodo illos conservari posse: iuxta Tyresiae dicta urbem linquentes aufugere noctu in ora boetiae, quæ tiphosæa appellatur. Thebæ captæ ac dirutæ sunt. Tyresiae filiam daphnæ

Eriphile
Alcmeon

Amphiarus
Capaneus
Hippomedon
Parthenopeus

Tyresias.

Thebæ
Daphnæ

postea cum victores cepissent in delphos voto suscepto misere oblationē deo. Ea diuinandī artem edocta in delphis degens multo magis eam scientiā calluit. Itaq; natura admirabilis plurima scripsit varii generis respōsa. Cuius ex versibus homerum poetā ferūt multa adornatū sui poematis sumpta transluisse. Cum hæc sæpius dei spiritu ferretur: multaq; traderet respōsa Sybilla ab omnibus cognominata est: nā plenam deo Sybillā esse idem notat. Victores vero vrbe direpta in patriā quisq; multis cum spoliis reuersi sunt. Ex thebanis qui in tilipholium confugerant. Tyresias defunctus est: quem sui ciues magna cum pompa sepeliuere deoq; sibi honores tribuentes. Deinceps aduersus Dorientes armis motis pugna supatos ex eoq; patria eiecerūt. Transacto paululū temporis quidā ex eis Iunonis sedibus māserē. Quidā athenas profecti sunt. Creōte Meniceī regnante patriā pulsi paulopost in dorida remearunt in crineo tineaq; & Euboiā habitantes. Antea boetus arnes neptūni filius migrans in æolidem quæ nūc thessalia dicitur. Eos qui secum accesserant boetos vocauit. Sed de æolidibus paucis dicēdum. Priscis tēporibus cum ex filiis æoli qui fuit ellinis ex Deucalione nati cæteri: quæ dicta sunt loca habitauerunt solus minas in æolide regnauit. Eius filius hippotes ex Menalippe æolū genuit. Huius arnem filiā neptūnus cognouit. Qua de re indignatus pater Metapontio aduenē qui tum casu aduenerat eo pacto arnem dedit: vt illam in metapontū deduceret. Vbi duos peperit filios æolum ac boetū. Quos metapontius liberis carens quodam modo oraculo adoptauit in filios. Hi iam viri facti orta viuente metapontio seditione regnū obtinuerunt: postmodum dissensione inter arnem Autolipen peremere. Eam rem grauiter ferente metapontio illi præparatis nauibus cū matre multisq; amicisq; mare ingressi Eolus quidē ad insulas tyreni maris appulit quæ ab eo eolides sunt appellatæ ciuitatēq; condidit quā liparam vocauit. Boetus vero ad eolum venit Arnis patrem a quo loco filii nutritus est: postmodum eolidis regnū possedit: patriā omnē a matris nomine arnē populos appellauit ab se boetos Itonus ex boeto ortus quattuor suscepit filios. Hippodamū Electrionē Archylicum Alegenorē: hoc hippodamus Eleum genuit. Electrion letum. Alegenor Eloniū Archylicus Protherorē & Archelilaū: qui ad Troiā ire boetorū exercitus duces. Nūc salmoneū Tyrūq; & eos vsq; ad nestorē q troiano interfuit bello

Sybilla
quid.

Minas
hippotes
Menalippe.
Æolides

Lipara
ciuitas.

LIBER

posteros referamus. Salmoneus ex eolo Deucalionis est ortus
 Qui ex eolide cum magna suorum manu pfectus constitit in
 elea apud fluuium alpheum. Vbi ciuitatem a suo nomine Salmo-
 neam condidit sumpta vxore alcidice elei filia genuit ex
 ea Tyream decore formaq; eximiam. Alcidice defunctam sy-
 deram vxorem duxit : quæ tyream vt nouerca coepit odisse.
 Salmoneus ob superbiam atq; impietatem contracto subdito
 rum odio iouis fulmine confagruuit. Eius deinceps Tyrea fi-
 lia adhuc virgo ab neptuno cognita peperit peliam ac nele-
 um: postmodum ex creteo amithaonem genuit: feretumq; &
 Esonem. Cum diem suum obisset Creteus orta inter peliam
 Neleumq; regni contentione pelias iolco finitimeq; regioni
 impauit. Assumptisq; melāpode ac biante. Amythaonis Agle
 icq; filiis quibudāq; ex acheis phithiorisq; ac eolibus aduer-
 sus peloponnesum exercitum duxit. Melampus cū esset diui-
 nator argiuas fœminas pp dionysii iram fanaticas ab infania
 curauit. Cuius rei gratia Anaxagoras meagapenthi argiuorū
 rex cum donauit duabus regni pibus: hic argis cū moraretur
 biante fratre consorte regni facta vxorem cepit Iphianiram fi-
 liam megapenti: ex qua ptulit Antiphatum: mantū. Biantē: p-
 noem ex antiphato ac zeulippo hippo coontis locleus Amal-
 cheusq; orti sunt locleus hypermestraq; Lespii iphianiram po-
 libiam atq; amphianium genuerunt. Hoc pacto Melampus ac
 bias eorumq; posterū argiuorum imperium tenuere. Neleus cū
 his qui eum secuti erant in messenem transiens accolarum vo-
 luntate condidit urbem pilum: cui cū imperaret vxorem sump-
 sit Chlorem amphionis thebani natam: exq; ea duodecim fi-
 lios suscepit. Quorū senior p-rydimeus extitit. Junior Nestor
 qui bello interfuit troiano & de p- genitoribus Nestoris hacte-
 nus. Nunc de laphitis & centauris differemus. Ex oceano ac
 thieti plures filii secundum fabulas manarunt a fluminibus co-
 gnominatis: in quis fuit peneus: a quo accidit peneum in the-
 salia dici. Hic ex nymphea creusa liberos suscepit ipseū ac Stil-
 byam: quam cum cog-ouisset apollo Lapithum ac centaurum
 genuit. Lapithus locis circa fluuium peneum ad habitandum
 lectis cum ibi imparet Eurionē Arfinoi vxorem duxit: ex qua
 duos suscepit filios phorbantē ac periphanem regni paterni
 heredes. Populi oēs a laphito laphitæ appellati sunt phorbas
 cū in ol-nū transcēdisset accersitus ab Alectore boetiorū rege
 tū pelopis vires formidate cleorū regnū ab eo coepit: hui⁹ filii

Tyrea sal-
 monei fi-
 lia. -
 Salmoneus
 igne con-
 sumptus

Melampus
 pcedū
 curator.

71

Neleus
 nestoris
 pater.

egeus atq; paterno successere regno: periphias alter laphiti natus ex astiagea vxore ipsi filia octo genuit liberos quorū natu maior antion ex melate Amythoni suscepit ixiōnē: hic vt tradunt dona plurima esioneo pollicitus despondit eius filiam chian: ex qua genuit perithoum. Verum cum ixiōnē nequaquam pmissa vxori tradidisset eiōneus pro iis equos illi cepit. Tunc ition pollicitus se que promiserat daturū accersitum a se esioneum in foueam ardentem coniecit. Qua ciude itate cum nullus eam cedem purgare veller ab ioue vt fabule tradunt demū purificatus iunonem supra interpellare ausus est. Qua re cognita iuppiter nubem in forma iunonis cum interposuisset: ixiōnē eo cōcubitu centauros genuit. Tradūt tandē ixiōnē scelerū magnitudine ab ioue rote aligatū ppetua post obitum torqueri cruciatu pœna. Centauros nōnulli volunt in pello a nymphis nutritos postmodū equos subagrasse. Ex q; eis hippocentaurus natos. Creditū q; primi eqtare ausi sint eoq; natam fabulā veluti equi essent hoīq; natura. Hos ferunt tanq; pithoi cognatos partē regni paterni ab eo postulasse. Quod renuētī bellū a laphitis illatū est. Sed eo cessante postmodum: cum pithous hippodamiam despondisset theseo ad nuptias ac centauris vocatis illi vino ebrii foeminis quæ in nuptiis erat vim afferre conati sunt. Qua iniuria tum theseus tum laphitæ p̄moti multis cētauris perēptis reliquos e ciuitate ieecerunt: hanc ob causam cētauri vna aduersus laphitas p̄fecti plures interfecere. Qui cedi sup̄fuerū p̄tim in pholoē archadie p̄fecti sunt: p̄tim in malea habitant: hi reb⁹ secundis elati ex pholoe egressi ad p̄dandū p̄pinquos græcos eos occiderunt. Nunc de Aesculapio eiusq; posteris referendū Aesculapius traditur Apollinis coronidūq; fuisse filius. Qui natura ingenio præclarus medicine opera impensa plurima valitudini hominū vtilia adinuenit. Adeo autem peritia artis exceluit vt q̄ plurimos desperantes sanitatem liberaret a morbo: propterea q̄ creditus sit nonnullis defunctis vitam restituisse ob eam rem tradunt ipsum apud iouem ab inferis accusatum tanq; eorū imperiū diminuentē. Quod semp̄ excitarēt a mortuis homines illius cura eaq; causa exacerbātū iouē fulmine esculapium occidisse. Hac morte Apollo iratus cicoples qui id flumen fabricarant interfecit. Quo facto indignatus iuppiter iussit Apollinā homini in pœnā erranti seruire. Esculapius filios reliquit Mschaonē & podaliriū q; arti paterne dediti cū

Ixiōnis
p̄fidia.

Cētauri.

Aescula-
pius.

Ciclopū
mors.
Podaliri⁹
& macha
on apollis
nis filii.

LIBER

ad troiam cū agamennone accessissent plurimū græcis in eo bello in curandis summo studio vulneribus optulati sunt. Maxima ob id gloriā adepti. Meritis quoque imunitas rerū omnium post bellū est cōcessa. Sed de his hactenus. Nūc de Asopi filia bus æacique liberis scribēdū. Ex oceano ac tethide fabulæ tradūt ortos esse filios plures: a quibus flumina cognominata sunt in quis peneus Asopusque extitere: peneus in thessalia sedē eligens fluuiō nomen indidit. Asopus cū phliūrē ad habitandū elegisset: sumpta in vxorē. Methope ladoni duos suscepit filios pelafgū atque ismenū. Filias duodecim ismenus in boetia habitauit iuxta fluuiū quē a suo noīe ismenū cognominarunt: ex filiabus Sinopes ab apolline rapta in eū locū delata est vbi nūc est vrbs ab ea sinopes dicta eorū filius syrus his imperita uit qui ab eo syri sunt appellati: Corcyra vero rapta a neptuno in eā insulā delata est: quā ab ea dixere corcyrā ex his natus est phæacus a quo phæacū nomē coepit: phæco filius extitit Alcionus: qui vlixē in ithacā deduxit. Salamis quoque a neptuno rapta est aduectaque in insulam ab ea Salaminam appellatam: ex ea neptunoque genitus. Cēchreus imperauit huic clarisque inter omnes serpentē mire magnitudinis qui incolas vexabat occidit. Eginā ex phliūrē iuppiter rapuit: inque insulam aduexit: quā ab ea est Egina dicta ab ioue cōpressa genuit Aecū qui in ea regnauit insula. Ab eo creati sunt Peleus & thelamō. Hōrū Peleus disco iacto inuitus phocū fratrem interfecit. Ob hanc cādē a patre pulsus inque phithiam thessalie fugiens ab Actoro rege purificatus: inque regnū cū is liberis careret ascitus est. Ex peleo ac thetīde Achilles ortus cū Agamēnone ad troiā accessit. Thelamō ex eginā abiens adiit Salaminam vbi sumpta vxore glauca Cychrei salaminorū regis filia imperauit insule: glauce defuncta Eribiā Alchati atheniensis despondit ex qua ortus Eantus postmodum troiano interfuit bello. Nūc cum de pelope tantaloque atque Oenomaο referendum a nobis sit paulo superius historia ordiēda est. In pisa peloponnesi ciuitate mars ex argina Asopi filia genuit Oenomaum. Hic vnicam filiam hippodomiam appellauit. Finem vitæ ab oraculo sciscitante: responsum est tunc in fata illum concessurum cum filia hippodomia alicui nuberet. Igitur filiaē nuptias veritus decreuit vt in perpetua asseruaretur virginitate hoc maxime existimans pacto vitæ periculū se vitaturū. Multis puellā vxorē sibi dari postulantibus illis id proposuit certamen

Asopus

Corcyra
a Neptuno
rapta

Phoci
mors

Oenomaus
hippodomia
pater

quo q̄ victus esset interficeretur. Victor virginē desponderet Equorum instituit cursum a pisa ad aram Neptunni quæ est apud isthmum corynthi. Cursus erat eiusmodi. Oenomaus arietē Ioui sacrificabat. Qui virginē postulabat quattuor equorum ferebatur curru. Oenomaus sacris peractis cursu sequebatur præcedentem auriga mirthilo assecutum. hasta quam gestabat manu interficiebat. Hoc pacto cum plures Equorū velocitate peremisset Pelops Tantali qui pisam acceperat visa hippodamia Id concipiens connubium corrupto mirthylo illius opera victoria vsus est: primusq; ad aram neptunni peruenit. Qua ex re dolere actus Oenomaus existimans aduenisse responsi tempus sibi mortem consciuit. Pelops sumpta vxore hippodamia pisæ regnum tenuit. Qui viribus ac prudentia insignis cum plurimos in peloponnesum accolas deduxisset eam patriam peloponnesum ab se denominauit.

Modus certaminis curulis hippodamie.

Pelopis victoria.

DOsteaq; pelopis meminimus necessarium videtur ne quid memoria prætereatur dignū: vt & tantalū patrē superioribus adiiciamus: tantalus iouis filius diuitiis & gloria insignis in ea asiæ parte: quā nunc paphlagoniam vocant habitauit plurimū diis ob generis claritatem charus: postmodū fœlicitatē suam insolenter ferens immortalī secreta quæ mēse cōmunionē vsq; deorū nouerat palam protulit hominibus. Qua ex causa & viuus pœnam tulit & post obitū secundū fabulas termētis apud inferos inter scelestos ppetuis punitur. Ex eo & pelops & Niobe orti sunt. hæc filios septē & totidem filias peperit summo decore præstātes: talī prole superbiens admodū gloriabatur se latonæ præferens numero filiorum: itaq; ira motā fabulæ latonā fecerunt apollini vt Niobes filios Dianæ vt filias arcu interficerent mandasse. Quibus matris obtēperantibus contigit eodē tempore: & abundare filiis nioben & carere: tantalus deorū odio contracto a paphlagonia ab ilo trois pullus est de quo & eius maioribus paucis scribemus. Prouinciæ troadi primus imperauit teucrus ex fluuio Schamadro atq; idea nymp̄ha genitus. Vir quidē egregius: & q̄ populos subditos teucros ab se nominauit. Teucro nata est filia batea: quā dardanus iouis filius vxorē sumpsit: regnoq; succedens gentē de suo nomine dardanā dixit. Urbem prætereā sui nominis iuxta litus cōdidit. Huius erichthonius fili⁹ primū fœlicitate excelluit & fortunis: Quē & homer⁹ scribit ditissimum hominū. Cui tria milia erant equi pascētes prata

Tantali pœna.

Batea teucris filia.

Troiano
rū genea
logia.

Cocalus
siciliæ rex
Dedalus

Talus de
dali ne-
pos.
Rota.
Serra.
Tornus.

Dedali
populi.

Ericthonio natus est tros: qui a se populos troadas appellauit hic tres suscepit filios: illum: assaracum: ganymedē. Ilus campestria loca ad habitandum eligens urbem in signem in troa de condidit ab se illum appellatam. huius filius laumedon thithonū genuit acptiamū: thithonus in asiam orientē versus vsq; in æthiopiā multās dicitur genuisse ex ida filiū noie Mēonē: qui cū troianis præsidū tulisset: postea ab achille est interfectus priamus ex hecuba vxore cum alios plures: tum hectorē genuit q; vir præclar⁹ troiano in bello fuit. Assaracus dardanis imperans Capim genuit: ex quo Anchises natus est: ex eo & uenere æneas troianorum clarissimus. ganimedes omnium formosissimus a diis raptus est in pincernā iouis Deinceps ad dedalum & minothaurum ad minoisq; aduersus cocalum siciliæ regem expeditionem transeamus. Dedalus genere atheniensis fuit vnus ex his q; erichthidæ dicuntur: nat⁹ ex mitiono Epulami: q; fuit ex athineo ericthi filio præclarus architectus fuit: hic multorum auxilio quos sibi adiutores cōparauit quædā miranda effecit variis in locis orbis opera statuis uero fabricandis adeo superauit oēs ut a posteris traditū sit: signa ab eo facta cū aspiceret atq; ambulare uiderētur spirantia existimari: ita enim compositio membrorum apta erat: & suis partibus perfecta ut omnes ad admirationem alliceret: priores artifices ita signorum oculos manus latera crura cōponebant ut in multis deficerent. Aufugit autē a patria dedalus iam clarus architectura cædis ob causam huiusmodi dānatus: talus adolescens sororis filius ab eo erudiebatur: cū in genii acumine præstaret dedalo primū rotā qua utitur figuli adinuenit. Deinde repta serpentis maxilla paruulū cū secasset lignum imitatus postea dentium serpentis spissitudinē serræ ferreæ fabricauit. Qua in re multū ad architectorū artē adiumentū cōtulit. Similiter cum reperto torno pluribus in rebus hominibus profuisset: magna laude celebratus est: hunc puerum dedalus inuidia motus existimans turpe esse magistrū ab adolescēte gloria uinci dolo illum interfecit. Cum puerum se pelisset: dolore mœstus cum rogaretur de eo quem sepelisset serpentē respondit. Rem mirandā ducet q; fortasse animal ex quo serræ forma sumpta esset fecisse norā pueri cædē. Accusatus ab ariopagitis ad quēdā populū q; ab eius noie. dedali uocitati sūt: In cretā deinde trāscēdens cū magno in honore ppter artē haberetur in minois regis amicitia uenit. Tradūt fa-

bulæ pasiphææ minois vxorē cū thaurū adamaret signū boui simile a dedalo factū. Eoq; modo thauro suppositā desiderio potitā esse. Ante hoc tēpus minorē quot annis ferūt speciosissimū oīum thaurum neptūno solitum de more sacrificare cū ei thaurus esset cæteris prestantior aliū sacrificauit deteriozem. Qua ex re iratus minoi Neptunus eius thauri amorem pasiphææ iniicit: cui arte dedali supposita decātatū fabulis genuit minothaurū natura duplici: vt q; vsq; ad humeros thaurus cætera homo esset. Ad hoc nutriendum monstrum aiunt a dedalo laberinthum fabricatum difficile habentem egressus & in scīis pœnitus irremeabiles. In quo recluso minothauro septem athenienses pueri totidemq; virgines singulis annis put antea diximus dabantur. Dædalus irā Minois ex boue a se fabricato conceptā timens abscessit ex creta pasiphææ auxilio nauē ad effugiendū præbētis post eū fugiens icarus filius cū insulā quādā peteret in mare decidens periit: a quo & insula dicta est & pelagus icareū vocatū. Ex hac insula abiens dedalus in siciliā appulit ad ea delatus loca vbi cocalus imperabat a quo humaniter susceptus est: ac propter ingenium præstans famamq; eius summa beniuolentia habitus: Tradunt quidam cum adhuc increta esset dedalus & a pasiphææ absconditus minoem regem expetentem meritas ab eo pœnas cum non reperiretur & naues omnis insulæ scrutari mandasse & simul pecunias pollicitū si quis dedalum inuenisset. Ac ipsæ desperato nauis trāsitu alas sūma arte fabricauit quas cera cōpactas cū suo filiiq; corpori applicuisset: amboq; supra mare aduolarēt icareus cum altius iter tanq̄ adolescens peteret solis æstu cera liquefacta laxatisq; alarum iuncturis in mare decidit. Pater prope mare delatus alis sæptus madefactis ad siciliam peruenit incolumis: quæ fabula quamuis videatur miranda tamen eam voluimus recensere. Dædalus apud cocalum ac sicanos diutius commoratus est præclarus architecturæ artis præstantia. Aedificauit in insula quædam: quæ adhuc permanent opera. Nam prope megarā fecit eam quæ dicitur lymbethra. Ex qua ingens fluuius Alabos nomine in mare propinquū effluit iuxta eam quæ nunc est acragantina in loco q; dicitur camic? urbem supra petrā effecit: vt quæ expugnari nequeat munitissimam: illius ascensu ita arcto difficultiq; reddito: vt aditus tribus aut quatuor viris custodiretur. In hac vrbe Cocalus regia constructa thesaurū omnē in ea tanq̄ inexpugnabili cōdidit.

Pasiphææ

Labyrinthus.

Dedali penne.

Tertio ædificauit in ora Selinuntina antrū: ex quo ita euaporabat ab igne fumus: vt astantibus paulatim sudor ex calore eliceretur: curarēturq; cū voluptate adēntiū corpora nulla caloris molestia percepta. Est iuxta erycē saxū præceps præruptū: vltra modū editum: per cuius abrupta angustū difficileq; erat iter ad veneris templū: in eo ducto muro aditū reddidit latiore. Multa præterea a dedalo opera constructa in sicilia sunt tēporū vetustate corrupta. Aureū insup arietem veneri & erici posuit ea ingenii arte sculptum vt viuis extimaretur: interim minos classe potens cognita dedali in sicilia fuga statuit eum bello persequi: præparatis nauibus e creta profectus in acragantiam appulit: quæ nūc ab eo minoa vocatur. Expositis copiis per nunciū a Cocalo tradi sibi Dedalum ad poenā poposcit. Cocalus minoe ad colloquiū acuto quod postulare se facturum pollicitus domi receptū cū in balneis lauaretur adeo in longū tempus in thermis detinuit: vt nimio æstu suffocaret. Eius deinde corpus cretenibus reddidit plata obitus causa: q; in lauacro elapsus aqua calida perisset: eius corpus milites magnifice sepeliuerunt: sepulchro ei duplici constructo. Vno in quo posita sunt occulte minois ossa. Aliud palā ædificato veneri templo: quod multis seculis posteri vt templū veneri coluerūt. Postea cū acragantines regnante apud eos Thuono vrbe conderent repertū sepulchrū ossibus in cretā missis demoliuere. Cretenibus qui defuncto minoe in sicilia absq; imperio remanserant inuicē dissidētibus quidā qui sicanis assueuerant cōtempta patria in sicilia mansere. Horū pars ciuitatē condidit: quā ab eorū rege dixerūt. Minoē Pars per littus errans locum munitū cōdende vrbi elegit: quā a fonte in vrbe fluente engyā appellarūt. Post captā vero troiā Merionū creti & cū eo cretenses nauibus in siciliā delatos veluti cognatos in ciuitatē susceperunt. Hi postea ab ochyra vrbe recedentes expugnatis nōnullis finitimis eorū regiones possederunt. Aucti postmodum opibus templū matribus ædificarunt præcipuo eas cultu deas multisq; templū donis honorantes. Has ex creta aiunt vbi maxime colūtur aduectas iouem olim clam patre saturno educasse: quo merito in cœlum sunt in astra: q̄ arctos dicunt translate. Hæc & aratus in suo de altris opere cōfirmat inquiring eas propter iouem occulte enutritū in cœlum ascendisse. Neq; vero equū videtur harum dearū præsens hominibus numen & cultum præterire. Nam eas non solum huius vrbis

De Dedali traditione patrum.

Engya

Ochyra

Arctos

acolæ: sed etiam ex finitimis quidam sacris solemnibus & aliis honoribus celebrât. Quædam vrbes etiam præciosa vasa earum cultui deputarunt. Futuram enim existimans & priuatis & huiusmodi cultu foelicem vitam & vrbibus diuturnam. Vsq; adeo autem istarum dearum creuit religio vt acolæ per multis aureis atq; argenteis vsq; ad scriptorum tempora donis exornarint. Templum quippe ipsis ædificatum est ingens ac sumptuosum: ad cuius structuram cum loci natura non suppetet ab Astygitõe agrincorum quæ centum ab eis distat stadiis saxa aduehi magna impensa curarunt. Cum vero iter quo necesse erat lapides ferri asperû esset ac difficile transitu quatuor rotarum curribus ad id præparatis centum iugis bouum lapides delati sunt. Sacrarum enim pecuniarum copiam impensam tanti operis contempserunt: paulo ante hæc tempora erant eis deabus sacri boues ad tria milia agri adeo permulti vt magnum vectigal præberent. Nunc aristei acta sequuntur. Hic ex Apolline ac Cyrene ipsei filia genitus est de cuius genere quidam ita tradunt. Cum cyrenes apud peleum virgo educaretur ad ea loca in quibus postmodum ciuitas condita est ab eius nomine cyrenes. Ex ea filium suscepit Aristæum: quem infantem tradidit nymphis nutriendum a quibus triplici nomine est appellatus. Nomius. Aristæus. Agreus. Ab his nymphis cum Lac coagulare mel atq; oleum conficere didicisset primus ea in usum hominû traduxit. A posteris vt deus meritis honoribus sicut & Dionysius cultus est. profectum deinceps in boetiam aiunt Autonem cadmi filiam vxorem sumpsisse. Ex qua genitus est acteon: quem fabulæ ferunt a suis canibus discerptum Cuius rei causa ea traditur a nonnullis extitisse: q; dianæ concubitum cum venaretur in montibus iuxta templum sitis appetierit. Alii q; se illi acteon prætulere venâdi arte. Vtrûq; verisimile est ad iram deam incitasse. Siue. n. desuetam nuptiis virginem ad suam quesiuit cupiditatem traducere siue ausus est se illi in venationibus anteferre: Cum etiam dii in eo exercitio illi cedant merito irata dea eum in beluâ quæ a canibus laceraretur conuertit. Aristæum aiunt post acteonis obitum cum ad oraculum adesset patris Apollinem respondisse futurum esse vt chyum insulam adiret in qua ei honores impenderentur. Cum in eam nauigasset orta per vniuersam græciâ peste facta pro græcis syrii astri tempore fecisse dicunt. Hisq; actis eteisiis

Cyrenæ.

Triplex
aristei no
men

Authone
Acteon
Fabula
acteonis.

Siri⁹ stel=
la q; scdm
aliquos
canis dñ.

LIBER

stantibus ventis morbum cessasse. Miranda profecto res huic homini priuatim contigit. Nam his qui filium a canibus interceptum conspexit & astrum cæleste: quod ex nomine pernitentiam inferre mortalibus putant ad salutem vertit: & cæteris extitit causa salutis: postea nepotibus in chio relictis in lybiam ad matrem nympham rediit. Ac deinde in insulam sardorum profectus in ea constitit. Captusque insulæ amenitate conlitis arboribus ex agresti reddidit cultiorem ibi duos genuit filios Charinum ac Chalicarpum. Ad alias quoque insulas cum accessisset in sicilia aliquandiu commoratus est: in qua cum variis fructibus armentisque referta esset singulorum vsum edocuit. Quo beneficio siculi & hi præcipue apud quos nascuntur oleæ pro deo summo honore coluerunt. Tandem ferunt in thraciam ad Dionysium transgressum & percepisse orgia & diutius cum eo commoratum multa ad vitam vtilia didicisse. Cum aliquandiu in monte qui Emos dicitur habitans postmodum non comparuisset deorum immortalium honores non solum a barbaris: sed a græcis quoque assecutus est. Post aristheum daphnis atque erix adiicientur. Ericem tradunt veneris ac Buri regis cuiusdam indigene insignis gloria filium extitisse. Hic propter nobilitatem maternam præclarus apud homines fuit: & imperauit insulæ parti. Condidit quoque super locum excelsum ex suo nomine ciuitatem præclaram in cuius arce matri dicato templo & valis illud & variis ornauit donis. Eam Venus urbem tum incolentium religione: tum filii pietate allecta plurimum dilexit: a qua Venus Erycina dicta est. Mirabitur quis fortasse huius templi famam. Nam cum aliorum templorum gloria ad summum perducta quandoque aliqua obducta sit calamitate. Solius templi huius cultus atque honor a primordio cæpti nunquam defuerunt semper in melius aucti: & quidem præter honores ab Ericè institutos. æneas postmodum italiam petens cum in siciliam appulisset plurima dona veneris veluti matris templo obtulit. Sicani deinde multis post seculis hanc venerati deam eius templum sacris donisque permultis ornarunt. Ab atheniensibus postea quæ eam partem siciliæ tenuerere. Venus præcipue summo studio culta est. Romani postremo vniuersæ insulæ imperantes superiores omnes in huius deæ cultu haud immerito excesserunt suum genus in hanc referentes propterque eam prospera vni in rebus fortuna eorum imperii causam merita gratia honoreque prosecuti sunt. Consules enim militesque qui in insulam transcendunt ac

E mos.

Erix

Venus

Erycina.

omnes qui cū imperio aliquo illuc adeunt cum ad ericem veniūt: p̄cipuis sacris honoribusq; templum venerant: omni que abiecta imperii seueritate in puerorum ac mulierum remissionem hilaritatēque conuersi solum eo pacto gratum eorum aduentum esse deæ putāt. Senatui eius deæ cultus atq; honor cura p̄cipua fuit. Statuit enim in eius honorem fidelissimas siciliæ vrbes decem & septem numero aurum veneri cōferre. Milites quoq; ducenti ad eius templi tutelam deputati sunt. Sed de hac dea fatis. Nunc ad daphnidem veniendum. Sunt montes in sicilia quos erios vocant. Hos loci natura tāquam continua estate amenos atq; vberes reddit. Fontes sunt in eis quercus crossiorem qui apud alios nascuntur fructum reddunt domesticæ etiam arbores & vites permultæ copiasq; ingenti mala nascuntur. Adeo autem fructiferi montes existūt vt aliquando carthaginiensium exercitum permagnum famæ superueniente abunde nutrierit. In huius regionis silua admodum amena: In qua diuertebantur nymphæ. Ex Mercurio & nympa daphnidem natum tradunt: qui a laurorum multitudine quæ in ea frequentes sunt appellatus est daphnis. Educatus a nymphis boum permulta possedit armenta. A quorum cura bucolos dictus est. Cum esset ingenio acri situ diumq; plurimum gubernandis bobus impenderet carmen bucolicum: quod etiam nunc vsq; a siculis in prætio habetur adinuenit: Tradunt insuper illum in dianæ gratiam venandi studio impendisse Operam: eamq; fistula & cantu bucolico apprime oblectasse. Huius amore capta nympa prædixisse illi tradunt si cui alteri iungeretur se illum visu priuaturā. Post modum quadam regis filia ab se ebrío stuprata oculis vt prædictum fuerat captus est. Sed de daphnide iterum referetur. Nunc de Orione paucis scribendum videtur. Ferunt hunc cū magnitudine: tum robore corporis heroas excedentem & venatorem fuisse & opera effecisse multa amore laudis. Nam zacloto in sicilia regnante urbem ab eo dictam zacli quæ nunc messana est ædificauit. Portum præterea iacta mole actim nomine construxit. Quoniam messane mentio incidit haud ab re est quæ de eius freto feruntur recensere. Tradunt prisce rerum scriptores siciliam olim fuisse italiæ coniunctam: sed postea ex huiusmodi causa insulam euasisse. Qua parte angustus continens ab vtroq; maris lateræ estu collidebatur. Disrupta maris fluctibus terra aqua peruiam fecisse a qua terræ

Romano
rū in ve-
nerē ma-
xima la-
tria.

Daphnis

Bucolicū
carmen.

Orion.

zaclotus.

LIBER

sciffura regius. is locus appellatus est: ac multis postmodum annis condita ibi ciuitas idem fuit nomen sort ta. Quidam tradunt terremotu sciffum continentem dedisse mari locum. Ac propterea diuisam a continenti siciliam insulam effectam Hesiodus poeta contra sentit. Ait enim operto mari promontorium qui iuxta pelorum montem est exaggerasse orionem inq; eo templum neptunno quem incolæ præcipuo honore colerent fabricasse. Quod opus cum consumasset ad euboeam diuertit. Deinceps ppter famam inter astra annumeratus immortale nomen adeptus Quã rem homerus quoq; in necyia plurium versuum temonio asserit. Postea vero q̄ de hominibus ac semideis prout a principio sumus polliciti scripsimus finem huic libro statuemus.

EXPLICIT LIBER QVINTVS

Incipit sextus. In quo hæc continentur omnia.

De his quæ fabulose de sicilia feruntur: & de figura & de magnitudine insulæ.

De cerere ac proserpina & frumenti inuentione.

De lypara & cæteris quæ eolides insulæ appellatæ sunt.

De melira: glauco: & cercina.

De ethalia: cyrno: & sardone.

De pituiffa: & insulis quas aliqui baleares appellant.

De insulis oceani quæ ad heiperum vergunt.

De britannia insula: & de ea quæ dicitur basilea vbi electrum oritur.

De galatia: celtiberia: hiberia: lyguria: tyrrenia: & de his quæ loca habitât: & qbus legibus qui ea loca habitât vtantur.

De insulis oceani: quæ ad meridiem sunt: & de ea quæ hiera appellatur: & panthea: & quæ de his quæ in ea scribuntur.

De famothracia: & de mysteriis quæ in ea sunt.

De naxo: syrna: & calydna.

De rhodo: & iis quæ de ea fabulosæ ferunt.

De cheronesso: quæ rhodo opposita est.

De creta: & iis quæ de ea fabulosæ feruntur vsq; ad iuniora tempora.

De lesbo: chio: samo: coo: & rhodiorum coloniis.

De thenedo: & de habitationibus eius: & de eis a thenediis gesta dicuntur.

De cicladibus insulis.

Vm omnia in quibus historia versatur cō-
 plecti rerū scriptores deceat: tum vero ma-
 xime quomodo quæq; res singulatim des-
 cribendæ sint: cura videtur suscipienda.
 Non enim tantūmodo hæc notatio parti-
 cularis diligentiaq; priuatis hominibus ad
 conseruandas augendasq; fortunas ꝑficit:

verum historicis etiam plurimū affert decoris atq; ornamēti
 Quidam quorū ob eloquentiā ac rerum gestarū copiam me-
 rito laudatur opus in singularum rerū descriptione aberrarūt
 vt eorū labor atq; industria a legentibus in recensenda histo-
 ria comprobetur scribendi ordo nō careat reprehensione. Ti-
 memus sane tum tēporum exquisitā tum plurimarū rerū histo-
 riam se traditurū pollicitus: quod nimīū opere in aliis redar-
 guendis impenderit culpatur. Qua ex re a nōnullis obrecta-
 tor est cognominatus. Ephorus historiam contextens eloquen-
 ter singula priuatim diligenterq; rettulit libros suos in res sin-
 gulas partitus. Huius nos morem quoad facultas tulit secuti
 presentem librū describendis insulis distribuimus: inquis primū
 se offert sicilia quæ optima insularum omnīū rerum anti-
 quitate cæteras antecellit. Hæc olim trinacria ab eius forma
 primū appellata Sicania deinceps ab incolis dicta est. Postre-
 mo ab italis q; siculi dicebantur in eam vulgo ꝑfectis siciliam
 dixerunt. Est eius ambitus stadiorū quattuormiliū trecentorum
 sexaginta. Nam trium laterū vnū a peloro lylibeum vsq; mille
 stadia & septingenta complectitur a lylibeo ad pachynū agri
 syracusii stadia sunt mille & quingēta. Reliquis ambitus ꝑ-
 tenditur stadiis mille centū quadraginta. Tradūt siculi ducta
 ex antiqua a ꝑgenitoribus fama siciliā cereri ac ꝑserpinæ sa-
 cram esse. Fabulantur poetarū qdam post plutonis ac ꝑserpi-
 næ nuptias hanc insulam ab ioue anaclyptræ nymphæ tra-
 ditam. Sicanos autem q; in ea antiquitus habitarūt indigetes
 esse precipui scriptores tradunt. Has simul deas primū in sici-
 lia visas inq; ea primo frumentū terræ bonitate ortum sicut &
 clarissimus testatur poeta inquiens omnia ibi sua sponte terrā
 producere in agro leontino multisq; preterea siciliæ locis etiā
 nunc triticum agrestæ oritur. Deniq; si queritur: ante frumētū
 vsū vbi primū id repertum sit merito eius rei laus siciliæ tri-
 buetur. Has deas certe repertores eius constat magno in ho-
 nore apud siciliā fuisse. Raptā vero ibi ꝑserpinā argumētum

Siciliæ
 situs
 Trinacria

Ceres.
 Fabula
 de cerere

LIBER

esse volunt q̄ hæc deæ in hac tanq̄ insula admodū eis dilectæ
 habitarint. Raptū p̄serpinæ in pratis iuxta etnā ciuitati pp̄in
 quis ferūt: quæ lilis variisq; floribus dea dignis ornata erant
 Vbiq; propter odorū fragrantia sagaces canes odoratu carēt
 natura sensus florū odore superante. Est id pratū a superiori
 parte planū admodū aquis redūdant altus circū & precipitiis
 vndiq; abscessus. Ex quo a nōnullis siciliæ appellatur vmbilī
 cus. Sūt ei pp̄inqua nemora: prataq; & paludes vndiq; Spe
 luncā insuper pergrandē: quæ hiatū sub terrā habeat ad arcū
Pluto. spectantē esse dicunt: p̄ quē Plutonē fabulātur cū curru rapta
 p̄serpina transisse. Lilia aliosq; flores odorē prebētes p̄ vniuer
 sum volūtannū: quibus aspectus oblectet: virides p̄manere.
**Minerua
Diana.** Mineruā insup ac Dianā virgines cū p̄serpina nutritas vna
 flores legere solitas fabulæ ferūt: vnaq; eas Ioui patri vestem
 fecisse: qua mutua cōsuetudine vsuq; eā insulā oēs maxime dī
 ligebant q̄libet locū quē elegerat sortita. Nam minerua circa
 imerā regiones elegit: in quib⁹ nymphæ in eius gratiā aquæ
 calidæ fontes scaturire hercule aduētante fecere. Quæ loca
 simul & vrbem: q̄ nūc vsq; mineruæ nomē tenet. incolæ ei fa
Ortigia. crarunt. Diana in siraculis insulā a diis accepit orthugiā ab
 ea tum oraculoꝝ respōso: tū voce noiatam. Eodē pacto & in
Arethusa hac insula nymphæ in dianæ gratiā maximū pduere fontē:
 qui dicitur arethusa. Hic nō tantum piscis: sed nostris quoq;
 tēporibus magna copia fert pisces sacros quippe ab homini
 bus intactos. Sæpius q̄ eos belloꝝ tēpore edere ausi sunt deo
 rum ira magnas calamitates subierunt. Verū de his posterius.
Cyanæ. Proserpina harū instar dearū prata circa etnā elegit cui fons
 ingens syraculis dicitur est noīe Cyanes. At vero Pluto cum
 rapta p̄serpina ppe syracusas p̄ terræ hiatū ad inferos curru
 descendit: syraculi iuxta Cyanē singulis annis dies festos ce
 lebrant in qbus sacra faciūt priuatim paruis victimis publicæ
 tauros in palude immergūt morē herculis imitari: qui eiusmo
 di sacris quo tēpore gerionis boues p̄ siciliā deduxit: vsus est
Ceres. Tradūt deinceps Cererē cū filiam reperire nō posset facibus
 in etna accensis varias orbis partes p̄serpinā querentē deā
 bulasse: hominesq; q̄ eā grate susceperāt tanq̄ beneficii memo
 rem frumēti edocuisse vsū. In quis primū pp̄ suā erga deam
 humanitatem post siculos fuere athenienses. Qua exre publi
 ce hanc deam præcæteris coluere tum sacrificiis amplissimis
 tum eleusinae mysteriis quæ antiquitate . castimoniaq; apud

omnes homines sunt vulgata. Cum plures ab atheniensibus humanitatis gratia frumentum accēpisset p̄ximis illud incolis impartiti sunt: atq; exinde per totum fere orbem est diffusum. At siculi Cereris proserpinæq; erga eos indulgentia moti vt quibus frumenti vsus primum innotuisset: vtriq; earum sacra. cerimoniasq; diuerso anni tempore instituerunt. Proserpinæ q̄dem messis tempore tanta castimonia : studioq; quantum tanti doni ratio postulabat. Cereri vero cum semen in terram iactatur. Apparatu ac magnificentia exquisita decē dies festos agunt priorem replentātes vitam: quibus diebus turpiloquio inuicem vt consueuerunt: vti deæ dolor ex filix raptu conceptus risu ex verborum scurrilitate mitigaretur. Hunc vt diximus p̄serpinæ raptum plures tum historici : tum poetæ fuisse affirmant. Carcynus sane tragedus q̄ yracufas sæpius accessit conspecto incolarum in eiusmodi sacris studio p̄serpinam a plutone raptam atq; ad inferos deductam: postmodum vero a cerere sumpto ex etna siciliæ igne: planctu: luctuq; questitā ab eaq; frumentum monstratum: vnde & dea sit habitata in suo poemate affirmat. Non videntur autē ommittenda huius deæ erga homines beneficia Nam preter ab ea reptū frumentum leges edidit: quibus iustæ p̄æq; homines viuere assuescerent. Ex quo & legiferam dixerunt. Quibus inuentis haud facile quis maiora reperire possit: Cum in his sita sit nō viuendi tantum: sed bene honestæq; viuendiq; institutio. Sed de his hæcenus: nunc de sicanis q̄ primi in sicilia habitauerunt quoniam de eis scriptores disceniunt est scribendum. Philistus eos ex hiberia in siciliam venisse affirmat: qui id nomen a sicano iberiæ flumine traxerunt. Thimeus huius scriptoris i scitiam arguens sicanos ait siciliæ indigetes esse multa suæ antiquitatis argumenta ferent quæ haud opere precium est recensere. Cæterum habitabant p̄scis temporibus sicani in mōtib; natura munitis in quibus vrbes latronum metu ædificauerunt. Nulli enim regi suberant sed suus cuiq; vrbi inerat princeps. Hi primum vniuersam tenuere insulam agros colentes ex quibus vitæ cibum sumebant. Postmodum Etna ignes qui p̄ximas regiones vrebant eruptante. Complures annos id incendiū patriā vastaret: timore acti om̄ssis oriētibus locis ptes que ad occidentū vergūt: petiuere. Multis deinde seculis siculi ab italia in siciliā p̄fecti loca tenuerūt ab sicanis relicta. Opibus deiiceps ac viribus potentes p̄pinq; agris occupatis

Proserpina.

Leges.

LIBER

Septem
colides

Lyparus.
Aufonus
Eolus.

Eoli filii

quotidie magis imperiū augebant. Quoad bello sæptus cum
sicanis moto certo postmodū fœdere agrorū fines inuicē sta-
tuerunt. Postremo a græcis coloniæ in siciliam deductæ sunt
vrbesq; maritimæ conditæ mutua postmodum consuetudine
vsq; cū plures in diem græci in siciliā nauigarent & linguā
græcam omissa barbara didicere & mutato nomie siculi sunt
appellari. Sequuntur æolides insulæ septem numero. Strong-
gyla: Eunoyma: Didyme Phinico des: Sacra: Vulcania: Lypara
In qua est eiisdē nominis ciuitas. Sitæ autē sunt inter italiā
siciliamq; recto cursu. Distant a sicilia centūquingenta fer-
me stadiis. Pares inuicem magnitudine. Earū maxima circui-
tu complectitur stadia centūquingenta. Ignem hætenus
euomebant omnes: quarū meatus: oraq; ignis etiam nunc vi-
suntur. In strongyla ac sacra hucusq; ex terræ hiatu ventus e-
rumpit & fætor ingens: erumpat quoq; arenā: lapidesq; igneos
permultos quemadmodū & Etnæ accidit. Afferunt nonnulli
meatus esse subterraneos ab etna ad has insulas & his omnib⁹
eandem ignē sperādi causam esse. Has insuper insulas tradūt
olim desertas fuisse. Sed lyparū quendā Aufoni regis filium
a fratribus dissidentem ex italia cū longis nauibus aduecta se
cum militū copia ad insulam appulisse: que ab eo lypara sit ap-
pellata: inq; ea sui nominis vrbe condita reliquarū quoq; insu-
larum agros excoluit. Eo senescente eolus hippoti cū focis
quibusdam in lyparā cum venisset sumpta vxore lypari filia
his postmodū inulnis imperauit. Verū lyparus cū in italiā re-
uertī cuperet iuxta Surentū tenuit loca qbus magna cū laude
prefuit. Defunctus deinde ac magnifice sepultus honores he-
roicos ab incolis affectus est. Eolū vero is est ad quem fabu-
læ vlyxem errantē diuertisse tradūt iustū ac piū extitisse. Le-
gitus & erga hospites phumanū preterea velis vti nautas do-
cuit Obseruatione ignis q venti futuri essent predixit. Vnde &
illum fabulæ ventosq; potentē dixere. Ob eximiā eius pietatē
deorum amicus est noiatus. Ex eolo filii sex orti sunt. Asthio-
thus: Xutus: Androcleus: Feremon locastes: Agatyrus: q oēs
ob gloriam ac virtutes paternas magno in honore sunt habiti
Horum locastes loca italiæ circa regiū possedit. Feremon at-
q; androcleus eam regionē siciliæ que a freto quod insulam
diuidit vsq; lylibeum est: tenuerunt. Huius regionis agros: qui
ad orientem vergunt coluere siculi. Qui ad occasum spectant
sicani. Hi inuicē dissidentes eoli filiis tum pp vulgatam parē-

tis pietatem: tum ob eorū in se curam ac diligentiam sponte
 paruerunt. Impauit quoq; Xuthus ei parti q̄ ad leontinos ver-
 git vsq; ad hæc tēpora ab eo Xuthia dicta. Agathyrsus cū do-
 minaretur ei quæ nunc agathyrsis ora appellatur: urbē cōdi-
 dit ab se agathyrsidē vocatam: astocys presuit lyparæ q̄ oēs
 paternæ virtutis æmuli magna cū laude vixerunt. Cū plurib⁹
 seculis eoli p̄genies in sicilia regnasset: tādē defecit: post hos
 siculi ad meliores viros p̄cipatū deferebāt Sicāi orta ob p̄-
 cipatū contētionē bello inter se certarūt. Multis deinceps ex
 actis annis cū insula cultorib⁹ in diē magis deficeret gnidiū q̄
 dam rhodiūq; regū asiæ iniuria oppressim ī siciliā deducere co-
 loniā decreuere. Sumpto duce pentathlo gnidiū q̄ genus suū
 ad hippotū herculis p̄genē referebat qnquagesima tunc olim
 piade in qua stadii victor fuit lacedæmonius Episteliades.
 Egressi circa lylibeum egesteos. Sellinuntiosq; inuicē bellātes
 inuenerunt. Fœdere cum sellinuntis inito prelioq; aduersus
 egesteos commisso multi eorum cecidere. In quis dux penta-
 thlus occubuit. Qui ex prelio superfuerūt sellinūtiis deuictis
 statuerunt inde abire creatis ducib⁹ gorgone Thestore ac epi-
 therū de pēthaliū domesticis p̄ tyrrenū pelagus cū ad lipparā
 appulissent humaniter ab incolis accepti habitārūt in insula nu-
 mero ferme qngenti. Postmodū tyrrenis mare latrocinio infe-
 stantib⁹ ad se tuendū naues edificarūt. Eorū pars ad cōem vti-
 litatem colebāt agros pars pyratibus obsistebat. H cōicatis inui-
 cem fortunis: rebusq; omnib⁹ aliquādiu in ea vitæ cōmunio-
 ne permāsere. Deiceps cū liparum urbemq; eius cœpissent re-
 liquarū insularū agros cōiter exercebant. Postremo oēs insu-
 las in viginti annos ita vt denuo illas eo actō tēpore sortiren-
 tur partirētur partiti sunt. Nōnullis preterea naualib⁹ pugnis
 superatis tyrrenis spoliū decimas in delphos obtulerunt.
 Superest vt causas addamus qbus postea fœlicitatis gloriæq;
 incrementa lyparæ urbis suscepit. Primum ipsa natura tum pra-
 tis insula decora est: tum balneis quē admodum cōmendantur
 ad valitudinem enī conferunt & summā ex viu prebent volup-
 tatem Quo fit vt siculi permulti morbo impliciti eo sanitatis
 gratia confluentes valitudinem pristinam recuperent. Profert
 insuper ea insula metallum celebre quod alumen appellāt. Ex
 quo lyparense romanūq; magnum percipiunt vectigal. Nam
 cum nullo in loco orbis alumē generetur magnos affert huic
 insulæ questus. Hæc parua est magnitudine: sed fertilis ad ho-

Xuthus

Gnidio-
rū & rho-
dioꝝ de-
cretum.

Lippara.

LIBER

minum vitā quippe q̄ omnis genere pisces abunde prebeat & fructus arborū luaves gustu: post lyparā occidentē versus insula est parua admodū deserta & ab re quadā osteodis cognominatā. Nam carthaginētes quo tempore aduersus lyraculios bellum gessere magnis peditum copis ingentiq; classe in siciliā profecti sunt. His cū plures mercenarij varijs ex gētibus mixti essent: & hi sæpius præsertim ob stipendium iuo tempore non impensum seditiosi numero milia sexaginta primū ad pretoria concurrentes tumultū aduersus duces excitabāt: minabantur: sed cū sæpius pecuniæ deessent armis si quod deberetur vendicatos. Consultus senatus imperatorib⁹ occulte mandauit vt seditiosos ex exercitu amouerent: itaq; mercenarios oēs sumpta alterius belli occasione in naues impositos in hanc insulā expo uerūt. Vbi relictī famæ abūpti sunt: tot hominū defunctoz ossa paruæ insule nomē dedere. Recēsisis colli inuis deiceps ad reliq; lateras insulas trāieamus: in ea siciliæ parte q̄ ad meridiē vergit tres insulæ sunt. Quarū singulæ portus tutos habēt nauigātib⁹. P̄ia quā meliten dicūt a lyraculius remota stadijs octoginta portus habet plures admodū vtilis. Eius incolæ fortunati existimantur: quoniā & vari generis exercēt artes: & optimas faciunt linteas telas tū tenuitate: tū mollitiæ spectatas. Domos in lup edificant p̄ loci q̄litate pulchres & exornatas gypso. Est autē hæc insula velut palmarū colonia q̄dam cū ibi plurimæ fiāt. Mercatores vsq; ad occidentem pelagus nauigantes ad hanc cōfugiunt vt quæ plures habet tutos portus. Qua ex causa eius accolæ pp̄ beneficia mercatorib⁹ impēsa & opib⁹ & gloria rem auxerūt. Est & alia insula noīe gaudas: q̄ plures habet oportunos port⁹ & abundat palmis. Deinceps est & Cercyna: q̄ ad lybiā spectat. In qua haud ignobilis est ciuitas & portus non solum mercatoribus vtilis: sed longis nauibus accomodat. Sequūtur post lyparā insulæ ad tyrenū pelagus sitæ. In q̄bus vna est noīe ethalia populoniæ opposita vrbi distās a cōtinēri stadijs ferme centum: q̄ id nomē ab ethalio: qui ei præfuit duce sortita est. In ea effoditur petra. Ex qua ferrū excuditur incidunt enī id metalli genus quo abūdat insula inde ex saxis in fornacib⁹ decoctis ferrum lequefactū in frustra partiūtur magnis spongis similia quæ postmodū mercatores ad emporia deferūt. Ex ferro artifices varia cudūt instrumēta rei rusticæ diuersisq; artib⁹ accomodata. Præter hanc est insula lōge ab eis stadijs trecentis

Gaudas.
Circena

Ethalia.

ciquæ a græcis Cymos appellatur a romanis vero atq; incolis cortica. Hæc aditu facilis portū habet pulcherrimū noie syracuum. Celebres in ea ciuitates habētur duæ. f. Calaris & Nicea. Calaris a phocensibus q; a tyrrenis postmodū insula pulsi sunt. Nicea a tyrrenis maritimis q; reliquas ēt tyrreni maris insulas suæ ditionis fecerūt cōditæ. Hi postea vrbibus q̄ in cyro erāt subactis. Reuinæ: ceræq; ac mellis: quorū ea fertilis est intua tributa imposuerūt. Serui q; in ea sunt plurimū ab alijs seruorū: quod eis natura accidit: vsu vitæ differūt. Insula ampla est: magnaq; ex parte montuosa ac siluestris fertur: fluminibus insuper irrigua. Homines lacte: melle ac cornibus: omnia affatim prebet patria iuste & humaniter vltra cæteros barbaros inuicem viuunt. Fauum quod in montanis arboribus reperitur illius esse sinunt: qui id prius adinuenit. Oues signaculis distinctæ etiam nullo custode patronis seruantur in priuata vita actionibusq; miro quodāmodo iusticiam obseruāt. Mirandum vero est quod apud eos sit in filiorum ortu. Nam cū mulier parit nulla est puerperii cura. Sed vir eius veluti & ipse implicitus puerperii morbo statuos dies domi vxoris curā sulcipit. Nascitur in ea insula taxus copia in aqua arbore mel quod fit amarū admodū existit. Barbari insulam habitantes varia vtuntur loquela & ad intelligendū difficili Numero excedunt hominū triginta milia. Huic proxima Sardinia insula siciliæ par magnitudine a barbaris iolaos vocāt tenetur. Hos ab iolaos ac thespiadibus: quorū plures in eam insulā trāscenderunt genus ducere putant Nā quo tēpore hercules decātos subit labores liberos ab eo ex Tespīi filiabus susceptos cū græcorū barbarorūq; copia secūdū certū oraculū in sardinia ad cōdendā coloniā misit. Q̄ d̄ sentiēs iolaos herculis nepos in insulā venit: inq; ea cōditis: haud cōtēnēdis vrbibus patria oipotus populos ab se dixit iolaos. Gymnasia & deorū tēpla ceteraq; ad hoīum foelicitatē spectātia quorū adhuc monumenta extāt ab eo sūt istituta. Cū ab oraculo traditū eēt hāc coloniā liberā semp futurā verū vsq; ad hęc tpa id oraculū fuit. Nam cū carthaginēses magnis copiis insulā coepissent Nūq; iolaos subegere. Ad mōtana. n. atq; alpa cōfugiētes loca effosis subterrā habitaculis lacte: caseo: carnibus ex pecoribus: q̄ pluria illis. erant vescēbātur. Agrorū colendi declinatio labore in mōtib; vitā quietē ducebant. Carthaginēses cū sæpius eos bello tentassent difficultate locorū absterriti liberos reliquerunt.

Mirū de
parienti-
bus.

Tespīi.

LIBER

Postremo romanis armis sæpius laceffit hæc locorum aspe-
 ritate inuicti permanere iolauis iis quæ ad statum coloniæ p-
 tinebant compositis in græciam rediit. Thespiades cū mul-
 tis seculis insulæ p̄fuisent tandem in italiam nauigantes loca
 circa cumā tenuere. Reliqua multitudo: deposita barbarie p̄-
 ficientes sibi ex accolis optimos duces hucusq; libertatē ser-
 uantur preter has insulas est alia pytiussa a pinis quæ frequen-
 tes in ea nascuntur nomen sortita. D stat ab herculeis colōnis
 dierum triū nauigatione a lybia vero diei no. xijq; vnus: diei
 vnus ab hiberia Magnitudine similis corcyræ: rerum copia
 mediocris. Vites fert ea regio licet raras. Cæteræ arbores in
 conualibus fiunt: Inter ea q̄ iē ibi oriūtur lanam p̄ferunt.
 D sancta campis ac collibus insula urbem habet enesum car-
 thaginensium coloniā mœniū ambitu ac frequentibus domi-
 bus portu insuper perutili satis celebrē palmis p̄terea fertilis
 est variis a barbaris p̄sertim phœnicibus habitata. Hæc colo-
 nia centūsexaginta annis post conditam carthaginē est dedu-
 cta. Aliæ quoq; existūt insulæ hiberiæ oppositæ a græcis gym-
 nasiæ ab incolarū nuditate: q̄ ætatis tempore abiq; vestibus
 incedunt. Ab accolis vero ac romanis baleares a fundæ iactu
 qui rectius q̄ reliqui lapides iaciūt appellati. Harū media ma-
 ior est reliquis insulis demptis septē. Sicilia: Sardinia: Creta:
 Eubœa: Cypro: Cyrno: Lesbo. Abest ab hiberia diei vnus
 nauigatione. Minor ad oriētem spectat nutriens plurima om-
 nis generis armenta: sed mulos præcipuæ qui & magni sunt
 & sonora voce. Vtraq; insula fertilis ac fructifera est referta ha-
 bitatoribus vt qui triginta hominum miliâ excedant. Ad vi-
 ni potum qui rarum apud eos est sunt promptiores: oleo om-
 nino carent: ideo exentisco & procidipe mixtis vngunt corpo-
 ra mulieres adeo præ cæteris appetunt vt mulierē a predoni-
 bus captam tribus. aut quattuor redimant viris. Habitāt in sa-
 xis cōcauis: iuxtaq; p̄cipites petras: effossis cuniculis ad cor-
 porum tegumēta vtuntur & vitæ securitatē. Aureo nūmo: aut
 argenteo nō vtuntur Quæ afferri ad insulâ p̄hibent causam
 afferentes Gerionē Crisauri filium auro atq; argento opulenti-
 tissimū quondā ab hercule bello expugnatū existimant enī eo
 pacto cū auro atq; argēto careāt sese facile oēs vitæ insidias
 euasuros. Hanc ob rem cum olim cum carthaginēsisibus mili-
 tassent: ex stipendio impenso mulieres ac vinum emptum se-
 cum tulere. Mirandum vero quod in nuptiis de mōre seruant

Gymna-
 siæ.
 Baleares

Auri opu-
 lentia ge-
 riō inter-
 sectus est

in epulis enim quæ cum domesticis amicisq; in nuptiis fiunt. Primus secundusq; & deinceps secundum ætatem reliqui nuptiam magno numero cognoscunt. Vltimus sponso locus ad vxorem datur: priuatim quid etiam & a cæterorum moribus alienum in defunctorum sepulchris obseruat. Lignis enim mæbra corporis incisa in vas coniciunt supraq; saxa accumulant. Arma eis sunt fundæ tres: vna caput cingunt. Altera ventrem Tertia in manibus gestatur: in prælio lapides multo maiores q̄ reliqui ita iactant robuste vt ab aliquo tormento lapis missus videatur: in vrbium expugnatione lapidum iactu eos qui dem supra ex propugnaculis tuentur mœnia vulnerant in pugna vero scuta galeas omneq; armorum genus confringunt: ita autem recte lapides propellunt: vt raro effugiat istum appetitus locus: quod eis continuus a pueritia vsus præbet a matris ad id certamen coactis: imponunt enim supra erectum lignum panem signum quod iactu petant: neq; ante cibum capiunt: q̄ panem lapide eiectum pro cibo sumunt permissu matris. Posteaq; insulas q̄ ad columnas herculis spectant rettulimus ad oceanum insulas transeamus. Est lybiam versus ad oceanum sita plurimum dierum nauigatione insula per magna agro fertili: tum campis amœnis tum montibus distincta. Fluminibus rigatur quæ sint nauium capacia plurima: sunt in ea pomaria variis arboribus cõsita hortiq; amœni: quos aquæ dulces interfluunt Diuerforia in illis ædificant sumptuosa: hortos quoq; tenuiorum umbracula decorant in florum morem sita in quæ æstus tempore diuertunt. Amœna fertilisq; regio copia fructuum exuberat. Montes frequentibus siluis arboribusq; fructiferis: agri insuper irriguis ornantur. Abundat quoq; insula fontibus aquæ dulcis: quæ non tantum vsui voluptatiq; incolentium satisfacit. sed etiam confert ad robur corporum ac validitatem. Sunt insuper loca diuerforum animalium venationibus apta: ex quibus epulas conficiunt suauis ac sumptuosas: pisces etiam mare affatim præbet. Est & aer ibi saluberrimus: qui maiori ex parte anni fructus ferat aliaq; speciem ac decorem præstantia: vt hæc insula non hominum: sed deorum diuerforium ob eius felicitatem axistimetur priscis temporibus quoniam a reliquo orbe diuisa videtur incognita hoc postmodum modo reperta est: phœnices quondam ad diuersa emporia nauigantes sæpius plures in lybia nonnullas in europa: quæ ad occidentem spectat colonias condidere. Multis deinde opibus coactis extra

Sponse
coitus.

Fundæ

LIBER

colūnas herculis oceanū ingressi in cheronneso europæ litto-
Gadira . ris colūnis propinquo condidere urbem: quam Gadirā dixe-
 runt: in ea inter cætera ædificia templum herculi quod ad no-
 stram vsq; ætatē summa in veneratione honoreq; est habitū.
 Statutis de more phœniciorum sacris sumptuoso opere cons-
 truxerunt: plures romanorum duces clarissimi magnis rebus
 gestis vota huic deo suscepta perfoluerunt. Verum phœnices
 per oceanum mare iuxta lybiam nauigantes plures dies tem-
 pestatibus acti: cum ad hanc insulā delati essent animaduersa
 eius natura foelicitateq; notam cæteris fecere. Qua ex cau-
 sa cum tyrreni qui classe potentes erant in eam insulam colo-
 niam mittere decreuissent a carthaginensibus sunt prohibiti
 veritis ne loci bonitate allecti ciues eorum ad eam se confer-
 rent: & sic siqua forsan aduersa vrbi fortuna incidisset vole-
 bant: ignotum ad quem facile confugerēt locum esse. Sed ad
 europam redeamus in oceano galliæ montibus herciniis to-
Britānia. tius europæ maximis opposite sunt insule plures. Quarū ma-
 xima est britannia prisctis temporibus nullius aduenæ impe-
 rium experta. Neq; n. Dionysium: neq; herculem: neq; heroa
 aut ducem quēpiā accepimus eos bello tentasse. Nunc, C. Cæ-
 sar qui propter gestas res deus est appellatus prius omniū bri-
 tannis subactis certū eos dare tributū coegit. Sed de his suo
 tēpore dicetur latius. Est hæc insula triāgulari forma siciliæ si-
 milis latera habens in æqualia. Cum protendatur per obliquū
 Europā versus vbi minimū a continenti abest promontoriū
Cation est qui appellatur Cation procul a terra: quo tēpore mare fuit
Belerium stadiis ferme centū. Alterū promontoriū, Beleriū noie abesse
 aiunt a continenti nauigatione dierū quattuor. Reliqua pars
Orcha quā orcham appellāt ad mare spectat. Minimū latus europæ
 adiacens protendi asserūt stadiis septem milibus. Lateris se-
 cūdi lōgitudo a Catio vsq; ad promōtoriū stadia cōplectitur
 quindecim milia. Tertiū latus stadiorū milia viginti. Ita vni-
 uersæ insulæ ambitus stadiorū est miliū duorū & quadraginta
 Britāniam incolere tradunt ab origine qui prisctorum more
 vitam degāt. Utūtur enim in pugna curribus veluti antiquos
 græcorū heroes vsos in bello troiano ferunt. Domos ex cala-
 mis aut lignis vt plurimū habēt cōpactas. Frumēta cū arstis
 sub tectis reponūt. Inde qđ satis in diem sit vsui terentes. Mo-
 ribus simplices integriq; existunt Longe ad nostrorū hominū
 astutia versutiq; remoti. Cibo simplici viliq; vitam ducunt:

atq; a diuitū delitiis alieno. Multitudine hominū insula pl:na est. Aer vt qui ad septētrionem spectet frigidus. Reges principi: p̄scq; ibi sunt plures pacē inuicē seruātes. Sed de his diligētī⁹ cū ad cæsaris gesta qbus britannos subegit veniemus: nūc de stagno: qđ in ea effoditur narrabimus. Britāni q iuxta beleriū promontoriū incolūt mercator: vsu: qui eo stagni gratia nauigāt humaniores reliq; erga hospites habētur. Hi ex terra saxosa cuius venas securi effodiūt st:gnū igne eductū in quādā insulā ferūt britanniā iuxta quā istā vocāt. Maris fluxu videtur insulæ: cū vero refluit exiccato interiecto littore curribus eo stagnū deserūt priuatim qđ videtur eis insulis contingere: quæ britanniā Europāq; interiacent: nā pleno mari insulæ refluente vero cū interiectus locus deficitur aquis cōtinēs videtur. Ex his insulis mercatores emptum stagnū in galatiā portant. Inde diebus fere triginta cū equis in fontē Eriadnī fluminis perducūt & de stagno hactenus nūc de electro dicendū Scithiæ q̄ supra galatiā est opposita insula in oceano iacent nomine basilea. In quā tempestas electrum plurimū eicit nulla alia in parte orbis repertum. De eo quidam veteres fabulas scripsere haud dignas fide: & quæ a posteris reprehense sint. Nonnulli. n. tum poetæ: tum historici tradunt phætonē solis filium: cū puer esset: petisse a patre: vt vnicum diem solis currum egeret. Illo assentiente sumpto curru cum equorū fræna regere nequiuisset ab equis cōtēpto puero extra solitū cursum esse currū delatū. Et primo cœlū equorū errore incensum circulūq; qui galassia dicitur exinde factū deinde magnā cōbustam orbis partē. Quare cōmotū iouem fulmine phætonē tradunt perimisse: solēq; in pristinū redegisse cursum phætonē in fontibus eius qui nūc est padus olim Eriadnū dicebāt decidisse. Eius mortē nymphas fleuisse sorores dolorisq; magnitudine mutata natura in populos fuisse versas. Has annis singulis eodem tempore lachrymas educere: e quibus electrū fiat reliquū splendore superans. Sed cum hi harum fabularū conditores procul a vero aberrasse a posteris deprehensi sint nos veram historiam sequamur: nascitur electrū in ea quam rettulimus insula. Cum vero ab incolis ad proximū deferatur cōtinentē: inde ad nrā vsq; asportat loca. Haud sane ab re erit gētes europæ cōterminas quas in superioribus libris omisim⁹ paucis referre. Celticis oli ipauit aiūt vir egregi⁹. Ex quo filia corporis magnitudine yltra naturæ modū decorēq; cæteras

Ista.

Eriadn⁹.

Phæton:

Galassia.

Padus.

Electrū.

LIBER

Hercules
Alesiam. excellens orta est. Hæc tum viribus: tū specie elata oēs: qui eā vxorem expetebant contēsit: existimans neminē suo matrimonio dignū. Interim cū hercules bello aduersus Gerionem moto venisset in celticam: inq; ea ciuitatē Alesiā condidisset. Admirata: tum virtutem Herculis: tū corporis prestantiā pmissu parentū eius concubitū appetiuit: iuncta illi filium genuit nomine galatem: qui coæuos suos: tū virtute animi: tū viribus corporis excessit. Vir factus cum paternū regnū suscepisset. Plures oras sibi subdidit ppinquas pclaris rebus bello gestis. Cum ei⁹ gloria efferet subditos omnes a suo nomine appellauit galatas: ex quo ois ea regio galatia dicta est. Hæc a pluribus nationibus incolitur quæ inuicem gentium numero differunt. Nā quæ maior habetur inter eas ducenta virorū milia efficit: Quæ minor quinquaginta. Harū gens vna erga romanos & quæ ad hanc vsq; ætatē manauit affinitatē amicitiaq; conseruat. Natio vt plurimū ad arctū sita regio frigida vt quæ hyemis tēpore pro aqua niuib; oppleta existat. Glacies quoq; imēsa adeo patriam occupat: vt flumina cōgelata sint peruia trāseūtibus non solū paucis: sed exercitibus quoq; cum curribus atq; impedimētis. Cōplures magniq; fluij per galatiā vario cursū fluant ii & profundis stagnis hi ex montibus partim in oceanū. Alii in nostrū mare decurrūt. Eorū qui in nostrū mare labūtur maximus censetur eridanus qui in alpiibus fontes hēs quinq; ostiis descendit in mare. Qui vero in oceanū defluūt: maximū habentur. Danubius ac rhenus: quē diebus nostris. C. Cæsar pōtib; miro modo iunxit pedestribusq; traductis copiis galatas vltra rhenū habitantes in potestatem redegit. Plures alij nauij capaces fluij existunt in celtica: quos breuitatis causa omisimus. Sed hi oēs fere hyeme congelati securū transitum iniectis de superne labantur paleis euntibus p̄bent. Id vero quod dictū mirabile in maiori galatiæ parte accidit: nō videtur silētio p̄termittendū. Nā æstate ab occidente septētrioneq; perflant tanta vi impetuq; venti: vt lapides q̄tos manus possit cōtinere a ter. a rapiat: ac veluti harenæ lapilloꝝ acruos haud paruos cumulet. Est vt aliquādo ab hominibus arma ac vestes. Quādoq; assensorem vi ab equo auferat. Deniq; tanta est æris frigiditas: vt neq; vinū ea regio neq; oleū producat. Quare coacti homines potum sibi ex ordeo cōparant quem appellant zitū. Aqua etiam qua lauant fauū mellis vtūtur. Vīno p̄termōdū adeo delectantur: vt

Galares.
Galatia

Eridan⁹.

Danubi⁹
Rhenus.

zitur.

a mercatoribus importatum purum bibant : minimoque potu ebrii aut in somnum inducant aut insaniam. Quo fit ut mercatores italici plures quaestu ducti vinum: tum nauibus: tum per terram curribus deferentes pincernam puerum mercantur pro vini amphora. Vniuersa galatia argento caret. Aurum eis absque opificio aut labore aliquo preberetur natura. Nam cum fluminum de cursus difficiles flexus habeat superas ripas a montibus fluens aqua arenam auream passim per campos eicit . Glebis postmodum in quibus aureum splendet attritis aquaque lotis dempta terra reliquum in fornacem coniectum fundunt. Hoc modo liquefacto puroque ducto auro ad ornatum corporis mulieres virique vtuntur. Etenim & manuum articulos & brachia armillis aureis exornant. Circa collum insuper grandes torques gestant ex solido auro: & in digitos annulos. Thoraces etiam auro exornant. Priuati aliquid etiam ac mirabile superiores certe in deorum templis obseruant ut in sacris templisque plurimum auri diis oblatum spargant. Neque illud incolarum quicquam quis gens auro sit auida propter religionem audet contingere. Sunt galatae molles atque albi corpore oblongo. Comas quibus habent natura ruffas: studio tamen augent naturae colorem. Calamistro capillos inflectunt fronte illos ad ceruicem reuertentes: ut satyris aspectu puerisque appareant persimiles : capillos arte efficiunt trossiores: ut nihil differant ab equorum iubis. Barbam quidam radunt nonnulli nutriunt parce nobiles genas quidem radunt. Barbam vero adeo sinunt crescere: ut operiant corpora. Quo accidit ut cum edant repellantur cibo. Cum vero bibunt veluti per canale potus videatur inferri. Coenantes sedendo omnes non in sedibus: sed in solo super luporum aut canum stratis pellibus: ministrant eis pueri iuniores aetate tenera: iuxta eos ignes fiunt in quibus ollae sunt & vera plena carnis. Viros bonos melioribus carnibus honorant quemadmodum poeta aiaci scribit impensum ab optimatibus honorem: quando singulari hectorem certamine vicit. Hospites ad epulas qui sint: qua causa venerint post coenam rogantes. Consueverunt quoque sumpto cibo ad verborum propter causas intulit concertationem surgentes ex puocatione certare inuicem nulla habitae cura: increuit enim apud eos pithagorae sententia: qua dixit animas hominum esse immortales rursumque eas defunctis corporibus post certum tempus in alia corpora reuersuras: ob hanc causam in defunctorum pyram epistolas scriptas quaedam committunt tanquam eos mor-

Galatia:

Galatae *

LIBER

tui sint lecturi: in itinere ac pugna bigis vtuntur quas rhedarius & affessor ducūt. In bellis obuiū hostem iaculo ex curru primū appetūt: tū relicto curru pedites ensibus certant. Quisdam adeo mortē contēnūt: vt pugnent nudi. Custodes corporis ex liberis hominibus pauperes eligūt: qui & pro aurigis in pugna seruiāt: & ferant scutū: instructā acie piræ cōluerunt & ad singulare certamen fortissimos hostiū puocare arma vt hostem terreant quatientes. Cū quis strenue in acie pugnauit: tum maior: tum suas laudes ac virtutes decantant. Res hostium deprimūt tāq̄ vituperatione dignas. Deniq̄ omnis in bello audaces extollūt verbis. Capita hostium in acie cadentium abscisa equoꝝ alligant collo. Hostium spolia sanguine perfusa famulis tradunt in foribus domorū cum cantu atq̄ hymnis affigenda quēadmodū feras solent venatu captas. Hostium nobiliorū capita aromatibus vncta in tecis condunt summa diligentia ostendentes ea hospitibus nulloq̄ precio ea vel parentibus vel aliis reddunt. Tradūt eorum rideri nōnullos q̄ pro capite tantūdem pensū auri barbaram magnificētiam ostentantes nequaq̄ velint accipere. Non. n. bellicæ virtutis insignia non vendere nobile est: sed cum mortuis pugnare ferum habetur atq̄ agrestæ. Vestes ad terrorē intonlas ac coloris variū ferunt. quas illi vocant bracas. Sagula gerūt virgata: hyeme quidem crassiora. Aestate subtilia. Fictilia in vsu habent densa ac floribus distincta. Arma ferūt scutum ad staturam hominis lōgum proq̄ libito cuiusq̄ ornatum. Quisdam in scutis animalium formas æreas paulū eminentes gestant & ad ornatum & ad corporis tutelam fabricatas. Aerea galea caput muniūt paulum eminentiore: in qua aut cornua impressa sunt aut auiū vel quadrupedum effigies sculpta. Tubas habēt suo more barbaras: vt quæ asperum sonum & turbulētum reddant. Thorace ferreo vtuntur: quidam alii armis a natura datis nudi pugnant pro ensibus ferreas spatas gerūt oblongas ærea cathena a dextero latere pendentes. Nōnulli tunicas aureis aut argenteis zonis cinguntur: iaculis insuper bellantur: quæ illi lanceas vocant ferro cubiti aut amplius lōgitudinis paulominus duobus palmis lato: enses haud minores sunt q̄ apud cæteros venabula: ac venabula mucrone sunt q̄ sit ensibus maiore: has tum rectas habent: tum incuruas non solū ad corpora cædendū: sed ad perforandū aptas. Aspectu sunt terribiles voce graui atq̄ aspera. Sermone vtū

Bracas .

Lanceæ.

ur breui ac sub obscuro multaq; ex animo dubia loquuntur : plurima ad iactantiã in eorũ laudẽ dicũt & ad cæterorum cõtemptũ. Minaces sunt ac detractores : opinioneq; inflati acuti ingenio & a doctrina minime alieni . Sunt & apud eos melodiãrũ poetæ quos appellant bardos. Hi cum organis veluti cũ lyra cantant hos laudantes alios vituperantes. Philosophi quoq; ac theologi quos vocant saronnidas p̄cipue ab illis coluntur. Utuntur insuper diuinatoribus qui apud eos cũ auguriis & sacrificiis futura p̄dicent. Plurimi existimãtur omni eis obtẽperante plebe. Cum vero de rebus magnis consulunt mirabilem incredibilẽq; seruant cõsuetudinẽ iugulãt enim ense hominẽ. Quo decidente tum ex casu: tum ex mēbroꝝ laceratione: tum etiã ex sanguinis ex fluxu ex quadam aitiq; rerũ obseruatione norũt futura. Est apud eos moris nullum absq; philosopho sacrificiũ facere. Existimant enim per diuine nature conscios sacra fieri oportere tãq; deis propinquiores Horum intercessionẽ bona ab diis censent petẽda. Quoꝝ consilio & pace & bello fruuntur: poetæ vero tanti apud eos sunt: vt cũ extracta acie exercitus eductis ensibus iactisq; iaculis propinquant non solum amicis : sed hostes quoq; eorum interuentu a pugna cõcrescant : ita apud agrestiores barbaros ira cædit sapientiæ. Et mars reueretur musas. Nũc quod a multis ignoratur scriberetur. Ultra massiliam qui mediterraneas regiones q; iuxta alpes & montes pyreneos incolunt celtæ appellãtur. Ultra hos qui ad notum oceanum versus pertinentes oras & Ericinum montem quicq; deinceps ad scythiam vsq; habitant dicuntur galatæ. Quas omnis gentes cõmuni nomine romani galatas appellant. Eorum fœminæ non tantum corporis magnitudine sunt viris similes: sed etiã robore. Pueri vt plurimũ cani sunt ætate prouecti colorem paternum assumunt . Eorum qui subtus arctum habitant : quicq; scythiæ sunt propinqui vtpote cæteris agrestiores nonnullos aiunt humanis carnibus vesci quẽadmodum & hi qui cam britannix partẽ : quæ iris dicitur habitant: horum fortitudine feritateq; diulgata tradunt eos qui prisceis temporibus omnem ferme asiam discurrentes cimmerii dicebãtur ipsos esse qui paulopost corrupto nomine Cimbri sint appellati iam prisco more dant latrociniis operam rapientes a'iena cæteris omnibus cõtemperts. Hi sunt qui roma capta cum delphici apollinis rēplũ spoliassent: magnam europæ partem: nō parũ asiæ tributariam

Bardi.

Saronnides.

Poetæ.

Celtæ

Galatæ

Iris regio

Cimmerii.

Cimbri j

LIBER

Gallo=
græci.

fecere agris eorum quos subegerant possessis. Qui in græciâ transierunt gallogræci sunt nominati : postremo plures magnosq; romanorum exercitus attriuerunt: pari sutz feritati impietate in deorum sacrificiis abutuntur. Noxios enim quinque nio seruatos sudibus affixos diis sacrificant cum que aliis primitiis supra ingentes piras immolant. Captiuos quoq; sacrificant diis. Quidam de hostia cãpta animantia vna cum hominibus interfectam aut in sacris cõburunt: aut aliis afficiunt pœnis. Cum mulieres habeant speciosas ad mares tamẽ preter modum sunt cupidiores in ferarũ pellibus humi dormientes ex vtroq; latere excubitores habent: illa admiranda eorũ impudentia: q; speciem corporis facile aliis offerunt in ppasulo: Neq; hoc turpe ducunt. Quin potius ignauũ putant abnuere gratiam oblatam: sed de his hactenus. Nunc celtiberos recenseamus. Hiberi quondam celteq; pro agris bello certantes pace denum constituta cõmunicataq; inuicẽ patria tua connubia permisissent: dicuntur hac rerum cõmunionẽ id nomẽ sortiti. Duæ igitur robustæ nationes in patria fertili cõiunctæ effecere vt magnũ esset celtiberorum nomen. A romanis postmodum certe multo post tempore bello cum eis gesto vix tãdem subacti sunt. Nõ enim equites: sed & pedites aptos bello robore malorumq; tolerantia cæteris excellentiores habent. Breui vtuntur veste ac nigra lanam habente similem caprarum pilis. Armantur celtiberorum quidam scutis leuibus. Alii rotũdis vmbonibus magnitudine clypei. Crurib⁹ ocreas ex pilis factas aduoluunt. Galeas ferunt æreas cristatas palmis. Gladios insuper ex ferro puro ad palmi mensuram quibus in conferta vtuntur pugna. Ferrum suo more ad conficienda arma preparant. Nam ferreas laminas in terram abscondentes ibi tam diu esse sinunt: quoad debiliori parte ferrugine absorpta validior supersit. Ex eo tum enses fortissimos tum cætera ad belli vsum arma necessaria componunt. Hoc pacto fabricata adeo cædunt omnia: vt neq; scutum: neq; galea: neq; aliud quid eis obsistat. Duobus gladiis fulti cũ equestri certamine superiores euaserint ex equis desiliunt pedestrẽ adiuuãt pugnam mirabilis apud eos viget consuetudo. Nam cum in victis munditia elegantes existant vna in re videntur immundi: & spurcitie pleni. Vniuersum enim corpus lauãt vrina: dentesq; fricant: hanc optimam corporis curam exstimantes. Erga nepharios homines atq; hostes crudeles

Enses op
timi.

sunt cum aduenis humani atq; hospitales. Aduenientes enim externos benigne hospitio recipiūt: adeo vt æmulatione quā dā inuicem pro illorū honore certent. Quos aduenæ sequūt: hos laudāt: amicosq; deorum putant. Nutriuntur affluenter variis carnibus potum ex melle conficiunt eius copiam prebente affatim patria. Vinum emptum bibunt: mercatorum opera aduectum. Ex propinquis gentibus gratior est eis vacceorum natio. Hi enim annis singulis sortitos inter se agros colunt: fructusq; cum cæteris communicant: cuiq; sua portio ne prebita. Quod si quis quid agricolæ abstulerit: euestigio mulctatur morte. Celtiberorum fortissimi habētur q; appellantur lusitani. Peltas in bello paruas ex neruis confectas quibus tegatur corpus habent. His in bello ea agilitate vtuntur: vt & ictus & sagittas eitent: iaculis ferreis hamatisq; vtuntur. Galeam ensemq; more celtiberorum ferunt iaculum longe faciūt & summa arte: in acie diutius perseuerant mobili corpore leuiq; vt facile & fugiant hostem: & insequantur: in perferendis periculis superantur a celtiberis. In pace choreas leui saltu exercent cū quædā crurū agilitate: bella ad numerū aggrediūtur poena cū hosti obuiant cantādo hyberi lusitanisq; ætate integra presertim inopia oppressi qui robore prestant atq; audacia in montibus asperis manufacta diuersis per hiberiam locis latronum more leui armatura agilicq; corpore veloces discurrunt. Populatisq; agris ad montes veluti tutam patriam cum locorum asperitate nullus eo exercitus adire possit: confugiunt. Aduersus hos profecti cum exercitu sæpius romani eorum audaciam represserunt. Latrocinia nequaq; tollere potuerunt. Sequitur vt de argento quod plurimum apud hiberos optimumq; effoditur: quodq; multū vtilitatis incolis affert scribamus. Dictum est a nobis libro superiori in herculis gestis hiberiæ montes pyrenei vocantur & altitudine & magnitudine longe alios excellere. Nam a mari quod ad meridiem iacet: vsq; ad oceanum ferme ad arctos situm galatiam ab hiberia diuidunt: per celtiberiam quoq; protenduntur stadiis tribus milibus in quibus cum sint frequentes siluæ feruntur priscis temporibus igne a pastoribus iniecto montanas omnes regiones fuisse combustas. Qua ex re montes aiunt cognominatos pyreneos. Ardente continuis diebus plures ex montibus argenti puri riui flammaram vi effluxere. Quod icolis ignotum phœnices mercatores vili rerum permutatione emptum

Vaccei.

Celtiberi
Lusitani.

LIBER

Vestigalis peditio.

Hispaniae metalla.

in græciã asiãq; ac nationes cæteras deferentes magnas ex eo cõmercio opes cõtraxerunt. Adeo aut mercatores quæstus excitauit cupiditas: vt cū onustis nauibus superaret argentum amoto ab ancoris plũbo argentũ eius loco subderet. Hoc lucro phœnices admodum opulenti facti plures colonias tum in sicilia propinquasq; insulas tum in lybiam sardiniãq; ac hi beriam destinãrũt. Multis post seculis cognito argẽto hiberi metallis querendis operam dedere: magnaꝝ optimi argẽti copia reperta ingens ex ea vectigal prodiit. Cum æs aurum argentumq; sint metalla præcipua qui in reperiendo ære dant operam: quartam eius quod effodiunt portionem capiũt. Eorum qui in argento effodiendo occupantur quidã tribus diebus euboicũ percipiunt talentum. Terra enim omnis argento refeta est: vt mirabilis sit & eius patriæ natura & operariorum continuus labor. Nam qui primum his metallis reperiendi incumbebant: magnas contrahebant diuitias: impromptu enim est argentum terra habunde illud præstante: postea cum romani hyberiam subegissent: italici qui lucri cupiditate id sibi opus sumpserunt maxime ex eõ ditati sunt. Emptam enim seruorum copiam ad effodienda metalla deputant. Qui variis locis metallorum venas scrutati ac alte lateq; terra effossa plurimum auri argẽtiq; eruunt variis multorum stadiorum cuniculis sub terram actis: multo facilior quæstuosiorq; hæc cura: quæ metallorũ: quæ apud atticos reperiuntur: ibi enim multas effodiendo impensas subeunt sæpius opinione frustrati: cum aut non inueniant quod quærunt: aut inuentum ita parui sit: vt supere tur a sumptu. Apud hispaniã q; metallis incũbunt reperiendis ampliora spe percipiunt. Bonitate quippe soli glebas semper auro argentoq; fertiles inueniunt. Vt pote omni terra metallis plena. Subtus terram reperiuntur nonnunq; flumina decur rentia quorũ cursus spe quæstus vi magna recidunt aut quod mirabilius videtur coeleis quas debent ægyptiacas: diuertunt archimede cum in ægyptum profectus est ad inuentas eiusmodi instrumentis lota vbi metalla effodiuntur eiecta superius aqua summa arte diligẽtiaq; excicant mirabitur profecto quis archimedis ingenium non solum in his: sed in cæteris quoq; maioribus rebus quas multis in orbis partib; egregias fabricatus est de quibus scribetur diligentius: cum ad eius tempora veniemus. Serui qui ad hæc metalla deputati sunt incredibilem quæstum afferunt dominis. Verum cum die noctuq; in

labore perseverent multi ex nimio labore moriuntur: cum nulla eis ab opere detur requies aut laboris intermissio. Sed verberibus ad continuum opus coacti raro diutius viuunt. Robustiori quidem corpore & animi vigore plurimum temporis in ea versantur calamitate. Quibus tamen ob miserie magnitudinem mors est vita optabilior: cum plurima in hoc metallorum munere sint admiratione digna nequaquam tamen quis admiretur: cur nullus recens horum rependiendorum auctor extiterit verum argenti studio a carthaginensibus quo tempore hyberiam tenere ea metalla adiuuenta sunt. Hæc fuit causa vt eorum postmodum excrescent vires. Præcio enim optimis militum conductis plura gesserunt aduersus hostes bella. Neque domestico neque sociorum militensibus romanos siculoſque ac lybios in maxima deduxerunt pericula. Cum omnes diuitiis ob auri argentiſque copiam superarent. Perspicaces sane vt videntur præcis temporibus extitere ad quæstum fœnices. Itali nullis aliis cessere. Oritur & stagnum in pluribus hyberiarum locis non casu repertum: vt quidam scriptores vulgauerunt sed effossum conflatumque quemadmodum argentum atque aurum tradunt. Nam supra luitaniam plurimum stagnum effoditur in insulis oceani hyberiarum proximis: quæ a stagno cassiterides denominantur. Plurimum tamen a britannia insula ad oppositam galliam affertur. Deinde per loca mediterranea celtici mercatores equis per inassalotas ad narbonam vrbem romanorum coloniam optimum earum partium: tum oportunitate: tum commoditate adeuntium emporium perducunt. Sed de gallis ac celtiberis hætenus. Nunc ad ligures transeamus. Hi patriam habitantes asperam: ac omnino sterilem plurimo labore continuoque vitam duram agunt. Nam multis arboribus oppleta regione quidam cædendæ materiei: quidam subigendo agro lapidum asperitat: cultu difficili vacat: ita enim terra lapidosa est: vt gleba absque saxo nequieat effodi. Huic vitæ erumnosæ natura assueti licet multo in labore versentur: parum tamen percipiunt emolumentum. Continuum autem exercitium & victus parcitas corpora eorum macilentia efficit ac robusta. Mulieres quoque virorum labores præferunt assuetæ vna cum viris opus facere. Venationibus continuo vacant captiſque feris fructuum inopiam sustentant. Nitibus insuper montanisque asperitatibus assueti agiles corpore ac validi redduntur. Nonnulli mellis raritate carnes præsertim dome-

Carthaginiensium opes vnde.

Cassiterides.

Ligures.

LIBER

sticas edunt: partim ferinas aqua in potum sumpta. Oleribus
 vtunt prout fert regio vt ad quos neq; ceres adierit: neq; Dio
 nyfius p̄ceteris diis hominibus vtilis in terra cubant vt plu-
 rimū rari sub tecto aut in tuguriis iacent: plures ad caua saxa
 speluncasq; ab natura factas vbi tegantur corpora diuertunt.
 Hoc pacto prisco more abiq; apparatu aliquo viuunt. Deniq;
 mulieres viroz viri ferarū robur & vires habent. Asserunt in
 bellis sæpius vegetum gallū ab gracili macilentozq; ligure ex
 prouocatione singulari certamine vinci. Arma habet leuiora
 quā romani. Operiūtur corpora scuto longo ad formā gala-
 ticoz factō tunicaq; succincta. Armantur etiā ferarū pellibus
 ac ense mediocri. Quidā romanoz cōsuetudine quos in ea
 re imitati sunt: arma immutarūt. Feroces sunt & acuti inge-
 nii nō in bello solū: sed in cōmuni vita: mercaturā exercent
 nauigantes per sardonīū lybicūq; pelagus sponte se grauibus
 maris periculis obiectātes. Scaphis enim haud satis more cæ-
 terarū nauiū p̄paratis nauigant. Quo fit imminēte tēpestate
 graua subeant vitæ discrimina. Tyrreni: superest enim vt de
 his loquamur: fortitudine egregii magno potiti imperio ciui-
 tates cōdiderunt plures atq; opulentas. Classe quoq; potētes
 cum diutius mari imperitassent italum pelagus tyrrenū ab se
 denominarunt. Pedestri quoq; exercitu p̄ualidi tubam primū
 adinuerunt & bello admodū vtilem & ab illis tyrrenū ap-
 pellatā. Duces exercitus pluribus insignibus decorarunt. Lis-
 ctiores illi eburneā sellā togā purpureā adicientes. Domibus
 addiderūt porticus in quis seruoz cōcurrentiū turba diuer-
 teret quæ imitati postmodū romani inq; melius aucta ad suā
 rem pub. transfulere. Litteris quoq; & rerū naturalīū inuestiga-
 tioni ac theologiæ plurimo tēpore impēso. Præceteris in ful-
 gurum interpretatione versati sunt: adeo vt nostra quoq; æta-
 te vniuersus ferme orbis tum admiretur viros: tum fulgurum
 interpretibus vtatur. Patriam vberem incolunt quam studios
 curaq; efficiunt fertiliorem. Mensa bis in die sumptuose pre-
 parata: omnia quæ ad epularū delicias perrinent abunde sub-
 ministrant. Stragulas insuper vestes floribus distinctas: pocu-
 laq; aurea variū generis ac ministroz seruorūq; numerum p̄-
 magnum in vsu habent multiplicēs: vbi non solum serui fas-
 mulantur: sed etiam liberi plures. Postremo priori virtute ab-
 iecta potui se atq; ignauitæ tradentes haud iniuria partam ma-
 iorum suorum in bellis gloriā amiserunt. Non autē eos parū ad

Tyrreni

delicias impulit patriæ fertilitas: quæ fructifera rerum copia ad inertiam voluptatèq; traduxit. Sunt tyrreni campi lati collibus distincti: cultiq; admodum solo fertili: vt qui aquis non hyernis tantū: sed æstatis quoq; tēpore abundant. Nunc insulas meridie versus in oceāno arabicæ: quæ ad orientē spectat terminatur aut ea: quæ dicitur cadrosia: positas referemus: ea arabicæ portio pluribus pagis vrbibusq; haud ignobilibus incolitur: quarū aliæ eminentibus in collibus sitæ sunt: aliæ in tumulis aut patētibus campis: regias hñt quæ insigniores sunt admodum sumptuosas: frequentibusq; habitatoribus satis opulentas: oēs ea patriā pascuis variiq; generis pecoribus plena est. Flumina insuper per eam decurrentia cāpos irrigant: quo reddūtur fertiliores: ideoq; pars arabicæ aliis vbertate prestat. Fœlix est appellata. Ei regioni: quæ oceanū iuxta est: plures apponūtur insulæ: quarū tres merētur litteris commendari. Vna in qua non licet sepeliri vita functos sacra dicitur. Altera huic propinqua est stadiis septem: ad quā deferunt sepeliēda corpora. Sacra fructibus caret p̄ter quæ thure: quod in ea adeo excrescit: vt per vniuersum orbem latiffaciat deorum sacris. Fert etiā myrrham plurimū & alia variū generis aromata odorem prebentia. Thus percipitur hoc pacto. Arbor est magnitudine parua aspectu spinæ ægypticæ albedine. Folia arboris: quæ cithæa dicitur similia. Flos colore croceo. Thus ab arbore quæadmodū lachrima emanat. Myrrhæ arbor lentisco æqualis est. Folium frequentius tenuisq;. Fluit autem effossa ab radicibus terra: in solo vberè bis in anno fructum reddīt vere atq; æstate: sed rubeum vere propter rorem: æstate albū. Coligūt autem paliuri semen quo cibo potuq; vtuntur: & ad venteris fluxum. Variū est vsus ea omnis regio. Sed optimam rex possidet concessa ei decima omnium insulæ fructuum parte. Insulæ latitudinem ducentorum stadiorum esse aiunt: incolitur a pancheis: qui & thus & myrrham in continentem ferunt vendentes arabis mercatoribus: a quibus alii præcio sumptas in fœnicem syriam & ægyptum transfuehant. Inde a reliquis orbis mortalibus importatur. Est & tertia magna insula haud amplius triginta stadiis ab hac remota. Ad orientalem oceanū spectans plurium stadiorum longitudine ab eis promōtorio: quod ad occidentem vergit elatiora in die loca tradūt aspici. Sunt in panchea: quæ historiæ mādentur digna habitāt eam indigenæ: qui dicunt panchei. Externi preterea indi: scytæ

Thuris
collectio

Myrrha

Paliuris.

LIBER

Iuppiter.
Triphiliū

cretes oceano aduecti . Ciuitas est in ea per pulchra nōmine panara admodū foelix . Qui in ea habitant ministri iouis triphiliū dicuntur . Soli enim ex his: qui pancheam oram incolunt: suis viuūt legibus: liberi absq; rege Annuos: tamen sibi principes creant tres: quorum iudicio mortis excæpta pœna singula: ita tamen vt res maximas ad sacerdotes referant: pmittuntur . Ab hac vrbe stadiis sexaginta iouis triphiliū abest templum in campestri positum loco : quod tum vetustate: tū ædificiū magnificentia: tū natura loci mirabile habetur . Agri circa templum diuersis arboribus pleni sunt & fructum & voluptatem visui afferentibus : Cyparissis enim ingentibus platano lauro myrto abundant quibus augmentum prebet terra scaturientibus aquis irrigua . Ex agris tēplo propinquis adeo ingentes dulcis aquæ fontes manant vt flumen efficiant nauigiis aptum . Ex his diuisa in multas oras aqua reddit arbores altitudinis præcipuæ quarum sub vmbra æstatis tempore calorem homines vitant . Diuersæ insuper varii coloris aues q̄ in arboribus nidificant tum suauis aures cantu: tum visum oblectant . Horti preterea plurimi: prataq; multiplicibus herbis floribusq; virentia decorum aspectum reddunt diis loci dignum . Palmæ ingenti magnitudine etiam vberes fructu . Noces quoq; fertilem cibum incolis prebent . Præter hæc vites in altum elatæ multiplici palmite patriam efficiunt fertiliorē Templum ingens ex albō ædificatum lapide magnis sculptisq; suffultum columnis duorum iugerum longitudinem: cui æqua est latitudo : complectitur . Permagnæ deorum statuæ summa arte fabrefactæ templum exornant . Circum vero sacerdotes quibus sacrorum cura demandata est domos habet Est quoq; templum iuxta circus longitudinis stadiorum quattuor: latitudine iugerū . Ab vtroq; circi latere signa ænea ingentia sira sunt quadrata basi : in eius sine ex vberibus fontibus fluuius quem diximus colore albo profluit . Appellant autem hoc flumen solis aquam : quæ potu sumpta plurimū confert ad corporis valitudinem: circundat omnem fontem margines ex lapide sumptuoso ab vtroq; latere stadiis quattuor vsq; ad marginis extremum nulli præter sacerdotes ire fas est . Ager qui circum adiacet stadiis ducentis diis sacer est . Cuius vectigal in sacrificiis consumitur . Hos vltra campos mōs est excelus diis dicatus quem cœli sedem appellant olympumq; triphiliū . Ferunt enim olim cœlum orbī imperatē cum

Solis
aqua

Cœli
sedes

ad hæc loca diuertisset ex eius montis cacumine cœlum & stellam contemplasse: ac deinceps olympum triphiliū: quoniam externæ in eo gentes sed vrbes quoq; eorum Ardenam loiam Asterusam delesse. Sacra insuper in eo monte instituisse quæ sacerdotes castæ annis singulis celebrarent. Post hunc montem in alia pancheæ ora varii generis sunt animantia. Elephantes plurimi leones. Pardali: damæ: diuersaq; præterea animalia: tum aspectu vario: tum robore miranda. Habet præterea ea insula tres nobiles vrbes. Hyracidam: Dalidam: Oceanidam. Regio omnis fructifera: sed vini maxime abundans. Viri bello apti. Curribus in bello vtuntur more prisco. Politia eorū trifariam partita est. primū locum sacerdotes tenent quibus adduntur artifices. Secundum agricolæ habent. Tertium milites: quibus pastores adiciuntur. Sacerdotes omnium sunt duces: quibus & controuersiarum iudicia & publicarum rerum arbitria permissa sunt. Rustici agros colunt: fructus omnis in commune conferentes. Qui ex eis optime videntur agro colendo vacare. Hi vsq; ad numerum decem ad cæterorum exortationem distribuendorum fructuum iudices ab sacerdotibus leguntur pastores tum ea quæ ad sacra pertinent tum reliqua in publicum alia numero pondere alia cum omni ferunt diligentia. Nil enim priuatim cuiusq; est domo atq; horto exceptis: sed tum vectigalia tum cætera sacerdotes percipiunt: æquæ illa cæteris prout vsus fuerit dispartientes: ipsis duplum conceditur. Vestibus induuntur mollibus. Oues enim apud eos plurimū ab aliis differunt mollitie. Ornamenta aurea non tantum mulieres: sed etiam viri deferunt torquibus collum ornantes armillis manus aures more persarum in auribus pedes nouis ac varii coloris calceis. Milites patriam armis vtantur. Pars. n. q̄dam eius oræ a latronibus qui agricolas per insidias capiunt infesta est. Sacerdotes vltra reliquos deliciis vacant vitam ducentes mundā ac sumptuosam Stolas lineas maxime tenues ac delicatas: quandoq; vero vestes ex moliori lana contextas induuntur. Mitras insuper gestant auro intextas. Sandaliis pro carciamentis varii coloris vtuntur summa arte factis. Ferunt & aurea mulierum more p̄ter in aures ornamenta. Hi maxime deorū incūbūt curæ hymnis & laudib⁹ eorū gesta recēntes: narrāt sacerdotes gen⁹ eorū mansisse a creta ab ioue ductū: cū in p̄cheā venisset: quo tpe iter hoiesyerfat⁹ orbi ip̄itauit. Horū cōiecturā ex sermōe sumūt cū

LIBER

Sacer-
dotū ter-
mini.

Samon .

Samothracia.

Diluuiā
duo.

multa penes eos verbis cretensium dicatur: beniuolentiamq;
quam erga cretenses habent tradita illis a maiorib⁹ huius rei
memoria a parentibus coepisse. Ostēdunt preterea horū scrip-
ta quædam ab Ioue relicta quo tempore templum construxit
Reterta est etiam ea patria auro argēto ære stagno ferro. Quo-
rum nil extra insulam asportari licet neq; vero sacerdotibus
extra locum sacrum proficisci fas est. Ultra deprehensum in-
terfici licet. Dona plurima aurea atq; argentea diis a longo tē-
pore oblata in templo seruātur. Valuæ eius structura mirabili
auro: argento:ebore sunt decoræ. Dei lectus sex est cubitorū
longitudine quattuor latitudine aureus totus opifico: splen-
dido:ac venusto. Similimodo & dei mensa tum magnitudine
tum pari impensa splendoreq; iuxta lectū posita. Huius in me-
dio est & alter lectus ex auro permagnus sacris ægyptiorum
litteris inscriptus: in quis coeli & iouis gesta: deinde dianæ ac
apollinis a mercurio scripta continebantur. Insulas oceani a
rabia oppositas cum recensuerimus. Nunc ad eas transeam⁹
quæ græciam ægeumq; pelagus spectant initium earum a sa-
mothracia sumentes. Hanc nonnulli Samon vocitatam pris-
cis temporibus tradunt. Deinde ab antiqua samothracia insu-
læ propinqua: Samothraciam dictam. Habitarunt eam prius
aborigenes: cum eorum qui in ea primū fuere tum homines:
tum duces nullæ nuptiæ ferantur: quidam aiunt pris-
cis tēpo-
ribus insulam vocatam samū ab incolis: qui ex samo ac thra-
cia eo profecti sunt dictam samothraciam Sua-olim lingua ab
origenes vsi sunt. Cuius multa vestigia in sacris ad nostram
vsq; ætatem perdurant. Tradunt samothraces ante deucalio-
nis diluuium aliud quoq; antea magnū apud eos exitisse. Id
primū ab ostio cyaneo: deinde ab helleponto erupisse. Ponti
enim pelagus in modum stagni fluminum in cursu aquarūq;
inundatione ad auctum adeo supramodum in hellepontum
effluxit: vt asiæ magna pars secus mare sita fuerit diluui-
o ab-
sumpta: plana quoq; samothraciæ ora crescente mari vastata
est. Qua ex re posteri piscatorum nonnulli iactis retibus quæ-
dam colūnarum lapidea capita in terram traxere tanq̄ ciuita-
tibus aqua submersis homines ad altiora insulæ loca confuge-
rint. Decrescente deinceps mari accolas vota diis fecisse salu-
temq; consecutos circū insulam salutis terminos statuisse tra-
dunt. Erexisse quoq; aras: in quibus nunc vsq; sacrificatur vt
palam sit ante diluuiū eam insulā habitatā. Postmodū ortum

in ea ferunt Saona ex ioue ac nympha vt quidam volunt : vt alii ex mercurio & thena qui populum dispersum in vnū cōgregans inditis legibus Saona ab insula vocatus est. Hic populum in quinq; tribus partitus cuiuslibet indidit filiorum nomen. Tradunt eo tempore ex ioue ac electra Dardanū: Iasium & Harmoniam ortos. Dardanus vir prudēs in asiam nauigio transuectus urbem dardanam condidit: constituto regno qđ posterī troiam appellarūt populos sibi subditos dardanos vocari iussit : in multas p̄terea gentes has imperio diffuso dardanos in eis pro thracibus locauit. Iouem vero aiunt cū vellet filiorum alterum honore insignē esse docuisse eū initiādi cerimonias quas haud fas est aure nisi initiatos. Videtur autē hic primus hospites initiasse: ex quē ea re cerimonias reddidisse celebriores. Cadmū deinceps Aegenoris Europam quē rentem cum ad eos peruenisset perceptis cerimoniis. Harmoniam duxisse vxorem Iasii non vt græci fabulātur martis sororem. Has nuptias a diis primū celebratas ferunt. Cererēq; in gratiam Iasii ei ex frumento panem attulisse. Mercurium lyram palladē decantatum monile peplum ac tibias . Electram vero magnæ deorum matris sacra celebrari ostēdisse cū cymbalis ac psallentium tympanis. Et apollinē quippe cythara vsū & musas tybiis. Cæteros deos plausu nuptiarum iocunditatem auxisse tradunt. His actis cadmus iuxta oraculi respōsum condidit in boeria thebas Iasius sumpta vxore cybele genuit corybantum. Verum ad deos translato Iasio Dardanus Cybeles ac Corybātus sacra deorum matris in phrygiam detulerunt. Ceres primo nupta olympo genuit alcem deāq; Cybelē ab se nominauit. Corybātus eos qui matris sacrificiis incumbant appellauit ab se corybantas. Despondit quoq; theben cilicinatam. Tibias insuper inde in phrygiam traduxit : ac in lynesum mercurii lyram ab Achille postmodum sublata: ex Iasio præterea ac Cerere Plutonem fabulæ natum volunt: verum constat frumenti copiam in nuptiis armoniæ ob Iasii beniuolentiā dono datam. Quæ de eiusmodi cerimoniis singulatim tradunt in archanis seruātur solis initiatis nota: vulgata est horum deorum p̄sentia : atq; in periculis mirabile p̄sidium ipsorum inuocātibus numen . Effici quoq; assueuerāt horū ministeriorū participes iustiores magis pios & prorsus meliores viros. Ideoq; vetusti heroes ac semidei qui p̄clari fuere initiari summopere cupierūt. Nam Iason: castor: pollux:

Saona.

Dardan⁹
Iasius:
Harmonia.
Dardania.Cadmus
Harmonia.Thebe.
Iasius.
Cybele.Corybānus.
Ceres.
Olimp⁹.
Coribātes.
Iasius.
Pluto.

LIBER

Naxos & Strongyle. **Butes.** **Lycurgus.** **hercules: orpheus:** his initiati sacris fortunati in bello horum deorum fauore extiterunt. Nunc ad naxum veniamus. Hanc primū strongylem dictā habitauerunt ex huiusmodi thraces. Fabulantur boreos pueros fuisse butem ac lycurgum nō ex eadem matre fratres. Butes qui iunior erat cū insidias parasset fratri re palam facta nil asperius lycurgus egit: q̄ vt vna cum insidiatoribus nauigiis sumptis butes nouam patriā congeretur querere. Itaq; thracibus periculi locis assumptis p̄ cycladas ad insulam strongylē p̄fectus nauibus nauigātes predari cōepit. Cū raræ apud eos essent fœminæ: multas ex aliis locis mari raptas aduexere. Cycladum quedam oīno desertæ erant. quedā paucis incolis fultæ. Quapp̄ alias regiones predandi gratia petētes cum ab euboia arcerentur ad thessaliam nauigarunt. Vbi incōtinentē descēdens butes casu in sacerdotem Dionysii circa montē arcadiæ q̄ dicitur dryos orgia celebrantes incidit his. cōspectis quedā abiectis in mare sacris cōfugerunt. Alie montē p̄pinquū petiuere coronis rapta ad Butis cōcubitū cōpulsæ est. Q̄ illa molestius ferēte cū Dionysii auxiliū īplorasset Butes in insanīā versus in puteū se deiciēs expirauit. Reliqui thraces aliis mulieribus raptis: in quis clarior fuit vxor Aloeī iphemedæ: eiusq; filia pancratis in insulā sunt reuersi. Hic thraces loco butis alium regem insulæ prefecerunt Agassomenū. Cui pancratidem aloeī filiā prestantē pulchritudine matrimonio iunxere. Verū anteq̄ regi despōdere retur duces eorū precipui: si cœlos atq; cæteris pro pancratide mutuis vulneribus dissensione inter eos orta cōcederunt.

Dryos.

Coronis.

Iphime = dea. **Pācratis.**

Agasse = menus. **Aloeus.**

Othus. **Dia insula que naxos dicitur.**

Leucippus = merdeus. **Theseus.** **ariadne.**

Agassomenus amicorū cuidā nuptui iphimedæ dedit: at vero aloeī Ephialtes atq; othus filii ad inuestigandas vxorem filiamq; missi cum in strongylem peruenissent thracibus bello subactis vrbeq; obsessa defuncta postmodū pācratide in insula thracibus imperantes mansere: appellaruntq; insulā diam Orta postmodum inter eos regni cōtentione cum ad certamē descendissent. Multis vtrinq; cadentibus mutua occubuerunt cæde. Ab incolis postea tanq̄ heroes culti thraces q̄ superfuerunt cum annis postea ducētis in suam tenuissent siccitate vr gente eam deserere coacti sunt. Cares deinceps ex lamia aduecti insulam possederunt quibus Naxos polemonis imperans pro dia ab se cognominauit naxon: hic vir bonus ac p̄clarus filium reliquit leucippum. Ex quo ortus filius Merdeus imperauit insulæ. Theseus postmodū ex creta cū ariadne pro-

fectus in ea permansit insula. Qui cum p somniū dionysii sibi nisi ariadnē reliquisset minitante vidisset timore percussus muliere omissa ex insula discessit. Dionysius noctu sumptam Ariadnen in montem tulit qui appellatur dryos. Et is primū euanuit vt deus tum quoq; Ariadne non amplius visa est. Ferunt naxii hunc deū apud eos nutritū ob eamq; rē in insulā sibi acceptissimam esse: Nyfiadamq; a nonnullis dici. Nam iouē eorum fabulæ tradunt Semele ante partū fulmine icta sumptum in foemore infantem vt clam iunone esset vsq; ad pariēdi tempus abscondisse: inq; naxo insula natū philiaē coronidī Clidīq; loci nymphis præbuisse educandū. Fulminasse autē ante partū. Semele: vt nō ex mortali sed ex duob; diis ortus e vestigio fieret immortalis: Incolis vero ob dionysii nutriēdi curā gratiæ redditaē foelicitate insulæ: & vt classe præstarent præbita. Nam primi ab xerse deficientes & classe eum oppugnant: & apud plateas in acie opera eorum insignis fuit. Vina præterea habent præcipua: inditium haud parū dei erga insulam affectionis. Hanc simen antea dictam cum esset cultoribus deserta primū cum triopo aduecti aduenæ habitauerūt. Horum duces cithonius neptunni filius ac symes a quo & insula id nomen sortita est extiterunt: in ea postmodū regnauit ad dita cnydiæ parte Nireus charopi atq; aglaiaē filius speciosus admodum: qui cum agamēnone ad troiam profectus est. Cōfecto trioano bello insulam coeperunt cares: quo tempore plurimum mari poterant. Hi siccitate ingruente fugientes ex insula locū quem Vranium dicunt habitauerunt. Sime mansit deserta quoad lacedemoniis argiuiscq; ad eam insulam transeuntibus habitata est. Quidam nausus nomine qui antea cum ipoto venerat sumptis voluntariis colonis in simen tunc inhabitatam primum transiit. Deinde nonnullos duce zuchō eo nauigantes communicata cum eis insula suscepit. Eam coloniam a cnydiis ac rhodiis deductam ferunt. Calydnam vero ac Nysiram olim a caribus possessas Tattalus postmodū herculis tenuit. Amphitus deinde phippuscq; coorum regis filii ad ilium ab his insulis nauigantium duces fuere. Tum vero a troia quattuor agamēnonis nauibus ad calydnam aduecti immixtiq; accolis ibidem permansere. Priscos nysiræ incolas terræ motus absumpsit. Peste deinceps afflicta insula eo coloniam misere rhodii. Carpathon primi inhabitauerūt quidam minois milites. Quo tempore græcor; primus maris imperio

Dryos.

Nyfiada:
coronis.xerse a
naxiis re
lictus.
Sime ci
thonius.

Nireus.

Nausus.

zuchus.

Carpa
thos.

LIBER

Rhodos.
Telchini-
nes.

Imalia
nympha

Demões
vnde
Leuco-
thea
Licus

Solis
amor
Rhodos.

Ochim⁹.

potitus est: Multis postmodũ seculis ioculus dimoleontis argi uus genere iuxta certũ responsum coloniã in carpathũ deduxit. Rhodus insula primũ inhabitata est ab his quos Telchines appellant secũdũ fabulas maris filios. Fertur sane eos vna cum chalphurna oceani filia nutrisse neptũnum ab rhea illis datũ. Fuisse quoq; eos aiũt quarũdam artiũ inuentores aliq; ab ipsis vtilia permulta in vsũ hominũ deducta. Statuas insuper deorũ fabricasse primo quẽdãq; antiqua eorũ nomine signa fuisse appellata. Nã apud lidios apollo Telchinus: iuno ac nymphæ apud alios telchinæ Apud camireos iuno thelchinia dicũtur: incantatores etiã volunt eos fuisse & tãq; magos nubes hymbres grandinẽ niuẽ inducere: ac mutare proprias formas cũ vellent solitos: inuidi quoq; in doctrina artium extitere. Neptũnus iam vir ex alia Telchiniũ sorore ab se dilecta genuit liberos mares sex. Femellam vnicã nomine Rhodos: a qua & insula cognominata est. Fuerunt in ea parte insulæ: quæ ad orientẽ pertinet gigantes: quo tẽpore iouem ferũt expugnatis Titanis imalie nymphæ amore captum tres ex ea suscepisse pueros. Sparteum Saturnũ Cytũ, Quorũ etate tradunt Venerem cũ ex cythero cyprũ peteret aditũ prohibitam a neptũni filiis claris admodũ atq; animo elatis ea quæ re turbatã deam eos in infamiã ab seversos adegisse: vt matrẽ vi cognosceret multiq; incolas afficeret calamitatibus. Quæ neptũnus perspicuens filios ob rei pudorẽ suffodit in terram: quos orientales demones appellant. Aliã in mare protectã vocauit Leucotheã: cui immortalĩũ honores incolæ tribuerunt: postmodũ telchinis futurũ pũidentibus diluuiũ relicta abierunt insula. Lycus deinceps cũ in lyciam venisse templũ lycii apollinis pene xanthũ fluiũ erexit. Facto diluuiõ cæteri qdẽ aqua deleti sunt locis insulæ planis ob pluuias in modum stagni redactis: pauci & in his iouis filii qui ad mōtes confugerant euasere. Sol secũdũ fabulas rhodiæ amore captus insulã a qua amota Rhodũ ab ea dixit. Verum id constat cum a primordio insula referta paludibus admodũ humida esset solis calore arefactos humores terrã fertilem reddidisse. Ab eo autẽ genitos septẽ numero qui dicti sunt heliades. Cũ alii p̄terea indigentes populi insulã inhabitarent: existimatũ est insulam soli sacram esse. Rhodii quoq; postmodũ solẽ præ diis ceteris coluerunt tãq; sui generis auctorem. Traduntur filii ochimus cerchaphus macer Actinus. Tenages Triopas Candalus filia

vna Electione que adhuc virgo functa est vita heroicis post
 obitum honores a rhodis sortita. Cum iam viri essent helia-
 des solem ferunt dixisse: qui mineruæ primum sacra fecissent
 apud eos deam futuram. Quod idem cū atheniensibus præ-
 dictum esset: aiunt ab heliadibus omisso propter festinãtiam
 igne immolata hostia Cecropē atheniensium regem postmo-
 dum accenso igne sacrificasse. Ex quo hucusq; mons huius sa-
 crificii solum in rhodo perseverat: ibiq; pmanlit dea. Hæc de
 rhodis prisca tradūt: in quis est zenō qui eius insulæ gesta scri-
 psit. Heliades peritissimi omnium: sed maxime in astrologia fue-
 runt: addiderunt quoq; ad nauigandi artem permulta. Situm
 insuper terræ conscribere. Præstãtior inter eos Tenages fuit
 a fratribus ob inuidiã occisus. Qua re nota cædi: participes
 aufugerunt. Mater quidam in lesbum candalus inchoũ. Actis
 ad egyptum transiens in patris honorem solis condidit ciui-
 tatē. A quo ad egyptios astrologiæ noticia traducta est: post-
 modum græcia diluuiio oppressa cum plurimi homines peris-
 sent & litterarum quoq; monumenta delata sunt. Ad diluuii
 expertes ægyptii astrologiæ artem sunt profecuti. Qua in re
 cum græcos ob litterarum defectum anteirent accidit vt pri-
 mi ægyptii crederentur astrologiæ extitisse repertores Eodē
 pacto cum ab atheniensibus vrbs nomine Sai in ægypto fuis-
 set condita & hæc quoq; propter diluuium ex hominum me-
 moria delapsa est. Hanc ob causam existimant multis post se-
 culis Cadmum agenoris filium primum litteras in græciam
 attulisse. Atq; ideo græcos quadam communi ignorantia du-
 ctos litterarum inuentionem illi acceptam tribuisse. At vero
 triopas in cariam nauigans promontorium tenuit ab eo post
 modum triopion cognominatum. Reliqui solis filii q; procul
 a culpa cædis erant permanere in rhodo habitantes in illyfia
 vbi & vrbs cōdita ab eis est nomine achaia. Horum ochimus
 natu maior regnum tenens vxorem egetoriã loci nympham
 duxit: ex qua genuit filiam Cydippen Cyrben postea appella-
 tam. Qua cerchaphus frater in vxorem sumpta in regno suc-
 cessit. His vita functis filii tres regnum cœpere lyndius illysus
 Camirus: inundatione deinde aquarum secuta Cyrbe deferta
 cultoribus facta est. ipsi patriam inter se partiti quiliber. Cui
 tatem sui nois condidit. Post hæc danaus ex ægypto cū filia
 bus aufugiens in lyndiã Cypri appulit susceptusq; ab incolis
 crepto minueræ tēplo statuã ingentē deæ dicauit. Hoc tēpore

Electio
ne.

Tenages

Astrolo-
giæ egip-
tii inuen-
tores.
Lr̄arum
inuentor

Cadmus

LIBER

cadmus ad perquirendam europam missus vehementi factus tempestate in rhodum venit: ibiq; suscepto antea dum fluctibus agitentur voto ædificauit neptunno tēplum. Eiusq; curam fœnicibus quibusdā ab se in insula relictis q̄ illytiis permixti cum eis permātere pemandauit. Ex his postmodum sacerdotēs q̄ faciundis preessent sacris ex successione manarūt Cadmus & mīneruā lyndiā ornauit donis: in q̄s olla fuit ærea admodū cōspicua antiquo more fabrefacta. In ea litteris phœniceis quas aiunt primū ex fœnicibus in græciam allatas: appellatasq; phœniceas in scriptum erat terrā rhodiam a serpētibus vastatam iri. Quapp̄ rhodii postmodum in delphos sciscitatum misere: Quo pacto id aduerteretur malū. Respōsu apollinis precepit: vt phorbantem cum sociis in insulā asciscerent Hic laphiti filius cū pluribus erat in thessalia sociis patriam ad habitandum q̄rens: ac cito iuxta dei responsum phorbati pars insulæ ad habitandū concessa est. Cuius virtute deletis serpentibus liberata est eo timore rhodos. Fuit hic in cæteris quoq; rebus vir bonus: vnde & post obitum herouū meruit honores. His actis althemenes catarei filius cretensium rigis cū oraculum de quibusdam sciscitaretur: respōsum tulit in fatis esse vt pater ab eo interficeretur euitare fata cupiēs spōte cū plurimis volūtariis abiit in eam rhodi oram: quæ camiros dicitur supraq; achabyrum mōtem ioui tēplum cōstruxit achamiriū appellatum. Quod & nunc quoq; supra excelsum mōtis cacumen positū vnde creta cōspici potest præcipuo habetur cultu Habitabat Althemenes cū his qui eum secuti erant in camiro præcipuo incolarum honore habitus. At pater Catatreus cui nulla erat alia proles mascula filii quē præcipue amabat actus desiderio profectus est in rhodum reperiendi nati eiusq; in cretam deducendi cupidus. Verum vi fatorum: quæ superari nequit vrgente cū noctu in insulam descendisset orta inter suos lociq; incolas cōtentione ac pugna Althemenes suis auxilio accurrēs iaculo inscius patrē occidit. Qua ex re althemenes dolore ingēti pcūsus cū tantæ vim calamitatis ferre nō posset: fugiens hominum consortia ac sermones solusq; p̄ deserta inuiāq; loca aberrans dolore consumptus expirauit. Cui a rhodiis postmodū honores herouū impensi sunt paulo ante troianum bellū. Tlepolemus herculis filius ob licynii cædem ab se inscio interfecti ex agro sponte fugiens secundū oraculi responsum: quod super colonia deducenda cōsulerat cum certis

Donaus
Phorbas

Tlepole-
mus.

populis transcendit in rhodum: ibiq; ab incolis susceptus habitauit. Factus deinceps insulæ rex & patriam omnem reddidit insignem & iulæ imperauit: inde ad illum cum agamennone profectus est regni administratione Buti qui ex agris cum eo fugerat permittis: is vir bello clarus in agro troiano defunctus est. Quoniã rhodiensium rebus cherronesi qui locus eis oppositus est: quædam sunt immixta: haud ab re censemus & ipsa litteris tradere. Cherronesus olim vt nonnulli tradunt a natura loci qui hystmos dicitur. Vt vero scriperunt alii cherroneso: qui eis imperauit oris nomen traxit. Haud multo post huius imperium volunt Curetes quinq; ex creta eo transfretasse illorum posteros qui ab ioue & rhea orti sunt: inq; ideis montibus cretæ educati: li in cherronesum haud parua classe nauigantes cares in ea habitantes expulere: omnemq; eam subactam patriã in quinq; distribuerunt partes condita a quo quo eorum sui nominis ciuitate. Paulo vero post inachus argiuorum rex amissa lo filia Cyraum prestantẽ ducem cum haud contemnenda classe ad eam inquirendam destinans reditum abiq; filia interdixit. Verum cum diutius variis peragratis orbis locis incassum quæsitã esset. ex caria cherronesum contempta patriã petiuit: deinde partim suadendo partim cogẽdo quorũdam locorum rex factus est ciuitate ab eo noie luo condita. Vtilitati publicæ intentus magna gloria apud subditos vixit. Triopas deinceps contaminatus cæde fratris cum in cherronesum puenisset: a mellisseo rege cædis purgatus in thessaliam transiit deucalionis filiis belli prelidio futurus pulsis: inde pelagis agrum doteum sortitus est. Cum templũ cere ris euertisset: eius materia abusus est ad regiã cõstructionem: igitur incolarum odio contracto ex thessalia fugiens cũ populis q; secum nauigant in cnydiã venit: in qua & vrbẽ condidit sui nois Triopiã. inde pfectus & cherronesum cõcepit & ei cõterminã plurimã cariaẽ partẽ. De triopæ genere plures scriptores poetæq; dissentiũt. Nã tradũt qdã ipsum ex canace eoli filia neptũnoq;. Alii ex lapitho Apollinis Scibeq; penei ortum. Est in castabo cherronesi templum sanctũ Semidæ. De qua cũ multa varie ferãtur haud silendũ videtur. Verũ nos id quod magis increbuit quodq; consentiunt accolaẽ referemus Staphilo ac Crisibtheo defuisse tradunt filias tres. Molpadiã Rheam Partheniam rheam ab apolline cõpressam grauidam esse factam: patrẽ iratum tanquam ab homine corruptã filiam

Inachus;
Ciraus .

Triopas;
mellisse?

Triopia;
Canace.

Staphil?
Molpa =
dia.
Rhea;
Parthe =
nia.

LIBER

Anius

in arca inclusam in mare deiecit: quæ cū in delū appulisset: filium genuit nomine aniu. Mulier preter opinionem salutem affecuta infante post partum supra Apollinis altare posito deum orauit vt si ex eo esset genitus puerū saluaret apollinē dicunt abscondito infante eius educandi curam coepisse. Doctūq; deinde diuinandi artem magno honore affecisse at vero Molpadiā partheniāq; rheæ sorores patris custodientes vni amphorā pauloante inter homines reperti somnus oppōsit interim nutrita apud eas sus thalamū ingressa vini amphorā fregit. Quo dissipato virgines patris iracundiā veritæ cū ad littus cōfugissent e saxo se in mare præcipitauerunt apollo in earum sororis gratiā manibus susceptas in cherronesi vrbes incolumes detulit: partheniæ in bubasco cherronesi diuū honores habiti: & fanū ædificatum. Molpadiā in castamū accedēs prædicatione apollinis Semidea dicta apud cherronesos in honore fuit: in eius sacris propter casum: qui ex vino accidit. Melicrato libant. Tangentē vero: aut edentē porrum nequaquam fas est templū ingredi: adeo autē postmodum semideæ religio excreuit vt non incolæ solum: sed exteræ quoq; gētes ad id templū proficiscerētur sacris donisq; egregiis deā colentes. Quod vero maximū habetur Persæ imperantes asiæ cū omnia græcorū loca sacra expilassent: solū huius semideæ templum intactū liquere: latrones insuper singula rapientes hoc solū haud quaquam muro cinctum: vt absq; periculo spoliari q̄at inuiolatū sinūt. Huius rei causam tradūt deæ cōmunē in omnes beneficentiā. Nam & egras per somnū curas morborum docet: & multis insuper sanitatē desperantibus salutem p̄bet. Mulieres præterea parturiētes a laboribus acvitæ discrimine hæc liberat dea. Quo factū est vt plurimorū qui salutē affecuti sunt donis refertum tēplū existat: neq; custodibus: neq; mœnibus: sed religione tutis & de rhodo: cherronesoq; hætenus. Nunc ad cretam transeamus. Qui prius cretam inhabitauerunt antiquissimi dicuntur etheo cretæ indigetes fuisse. Horum rex cretas fuit plurimarum in ea insula rerum: quæ ad vitam mortalium conferrent inuentor. Plures quoq; deorum apud eos fabulantur extitisse: quos propter beneficia hominibus impenſa vt deos posteri coluerūt: de quibus singulatim recensere bimus: eos imitati: qui cretensiu gesta cōscribere. Primi qui quidem memoriæ tradantur in creta circa idem habitauerunt: Idei dati idei dactili appellati. Hos quidē cētum fuisse numero tradūt:

**Creta
Cretas
rex**

Idei dati

Alii decem: qui eo nomine vocati sunt: ob parem numerum manuum digitorum: in quis est Ephorus. Volunt nonnulli Ideos dactylos ex ida: quæ est in phrygia extitisse: indeque cum Mig dono transcendisse in europam diuinandi quoque arte peritos doctosque cantum initiationes ac mysteria. In Samothracia vero magnam sui admirationem præbuere incolis: quo tempore orpheus ferunt ingenio ad poesim melodiæque præstanti horum discipulum primum ad grecos iniciandi morem mysteriaque attulisse: ideis dactyli traduntur: ignis usum ac æris ferrique naturam quoque modo fabricarentur in loco: quem berecynthum dicunt inuenisse: cum magnorum bonorum generi hominum haberentur auctores immortalium honoribus donati sunt. Scribunt etiam unum ex eis appellatum herculem: qui cum gloria excelleret olympia instituerit certamina. Posteris vero nominis similitudine ductos esse opinatos ab hercule Alcmena ea certamina instituta. Horum asserunt antiquitus & nunc usque extare vestigia: quæ foeminae plures ab hoc deo cantus quosdam summant: ac supersticiosa quaedam faciunt: tanquam & ipse incantator extiterit & initiationibus deditus. At hæc plurimum aliena sunt ab hercule: qui est ex alcmena ortus. Post ideos dactylos secuti sunt curetes nouem: quos quidam ex terra genitos volunt. Alii progeniem ideis dactylorum. Habitasse autem in montibus ac conualibus arborum plenis tecta ac indumenta: quæ natura preberet: nondum repertis domibus habentes. Cum prudentia eminerent multa ad vitam utilia ab eis inuenta sunt. Nam primos omnium greges coegisse: aliquaque mansuefecisse pecora. Mellis insuper & sagittandi venatidique modum induxisse perhibent. Hominum quoque cæsus ad communem vitam & legum disciplinam illos instituisse ferunt. Repperisse insuper enses galeam ac cum armis saltandi morem: quoque strepitu per magno saturnus deceptus est: aiunt præterea iouem clam saturno ab Rhea matre datum ab his fuisse nutritum: de quo cum singulariter scripturi simus paulo altius narratio repetenda est. Tradunt Cretenes curetum tempore titanis in gnosia habitasse: ubi & nunc quoque fundamenta vituntur domus: in qua educata rhea est: atque antiquum cupressorum nemus. Fuisse autem sex numero viros: foeminas quinque ex coelo & terra natos quidam tradunt. Alii ex uno curetum matre Titeta: a qua & id nomen sumpsere Mares quidem fuerunt Saturnus: Hyperion: Conis: Iapethus: Creius: postremus oceanus. Horum sorores Rhea

Bericithi

Hercules
Olympia
certamina

Curetes.

Titanes
cæli filii
terre filii
Titeta.

LIBER

thenus memoria phœbe : tethis : hi oēs rei alicuius quæ vsui hominū esset : inuectores honores nomenq; sempiternū adepti sunt. Saturnus natu maior rex factus homines ex agreſſi incultaq; vita ad mores legesq; et humaniorem cultum deduxit. Qua ex causa cū magna esset apud omnes fama plura orbis loca peragrauit : exhortans ad iusticiam singulos & animi virtutem : obq; eam rem subditos suos bonis moribus institutos reddidit probitate foelices : imperauit maxime que ad hesperum pertinent : locis maximo in honore apud omnes habitus : ideo vsq; ad posteriora tempora & a romanis carthaginensibusq; ac aliis proximis gentibus ceremoniæ sacraq; p̄cipua saturno fiunt. Multa vero loca ab eo nomen sumpsere. Et cum legibus homines obtēperarent : nulla iniusticia apud eos erat. Sed omnes eius imperio parētes summa cum voluptate foelicem vitam agebant. Horum testis est poeta Hesiodus : qui eadē in suis carminibus affirmat. Huiuscemodi saturni fabulæ feruntur. At hyperion solis ac lune aliorūq; astroꝝ motus horasq; primū summa cura obseruationeq; ab se percepta : cæteris noſcenda tradidit ideoq; horū parens nominatur veluti ipsorum nature contemplator. Ex saturno ac phœbe orta latona est. Ex iapetho Prometheus : quem nonnulli scriptores tradūt ignem ab diis furto sublatum hominibus dedisse . Sed ab eo constat illa : quibus ignis alitur reperta : Ex titanibus vero memoriam tradunt loquendi modū adinuisse : ac rebus imposuisse nomina . Licet a quibusdā ea mercurio tribuātur. Huic quoq; deæ rerum memoriam a qua & nomen sortita est assignāt : themi tum diuinandi artem tum sacra cultusq; deorum introduxisse dicunt : eaq; quæ ad beneuiuendum & pacē pertinent ostendisse : ideoq; conditores legum sacrorumq; custodes eos : qui deos colunt : & hominū leges seruant dictos. Apollo quidem traditur cum esset responsa daturus themim cōsulere solitus tanquā diuinādi artis inuentricē : hi dei quoniam in plurimis profuerunt mortalium vitæ : non solum im mortales honores adepti : sed primi olympū post obitū habitare existimati sunt. Saturnus ac thea vestam cererem iunonē Iouem neptunū ac plutonē genuerūt. Horum vesta fructuram domus inuenisse fertur iuppiter postmodum apud oēs fermē homines ob hoc beneficium honorari eā sacrifq; colī voluit. Ceres frumēti . quod forte inter alias hērbas nascebatur ignotum cæteris pria vsum adinuenit : docuitq; homines nascendi

Hyperio

Latona
Iapethus
Prometheus
Memoria:

Themis.

Apollo

Saturni
filii
Iuppiter

Ceres

seruandiq; & ferendū modū. Est autem ab ipsa frumentū ante genitam proserpinam repertum. Nā post eius a plutone raptū frumēta omnia tum in iouis odium tum propter dolorē filiaē incēdisse ferunt. Sed ea inuenta & reconciliatam esse ioui; & Triptolemo frumenti dedisse semē : mandasseq; vt cum omnibus id donum participans modum seminandi monstraret. Traditur a nonnullis illam leges quoq; dedisse quibus homines iuste viuere assuescerēt. Vnde & legifera dicta est. Et quoniam maximorū bonorū causa humano generi extitisset: ab omnibus non solum græcis sed barbaris quoq; ad quos frumētū peruenit vsus honoribus sacrifq; solemnibus ac celebritate p̄cipua colitur. Nonnulli de frumenti inuentione secus sentiūt penes se eam primo Deam apparuisse frumentiq; naturam & vsus pœnes se repertum asserētes. Nam traditur ab ægyptiis Cererem & Isidē eandem esse deam primāq; in ægyptum attulisse frumentum nilo ægypti campos irrigante omniq; regione ad ferendos fructus optime sita. Athenienses quāuis inuentionem frumenta fateantur volunt tamen aliunde in atticam delatum locūq; qui id primū donū susceperit eleusinam appellat: eo q̄ ab aliis id semen ad eam oram sit asportatū. Siculi: cum insula Cereri ac Proserpinæ sacra existat æquum censent frumenti vsus ei primū patriæ fuisse ostēsum: quam in primis amat. Haud enim verisimile est eam regionē quā vt propriam Ceres admodum fructiferam præstitisset: postremam hui⁹ beneficii participem effecisse: præsertim cum in ea insula & filiaē raptus contigisset & frugū esset fertilis vbi etiā sua sponte: prout poeta tradit: nascatur ordeum ac frumēta. Sed de cerere hætenus. De diis vero aliis ex Saturno & Rheanatis neptūnus secundum cretenses primus nauigandi arte inuenta classē instituit: eiusq; p̄fectus est a saturno factus. Quapropter traditum est posteris neptūnū imperasse mari: factaq; ei a nauigantibus facta. Addunt etiam Neptūnū equos primū domuisse artēq; equitandi ab illo traditam: ex quo ip̄sius sit appellatus Plutonem volunt sepulchrorum funerūq; honorūq; qui mortuis impenduntur: vsus introduxisse. Cū antea nulla rerum apud homines esset cōsuetudo: quæ causa extitit: vt vita functis dominari existimaretur. Antiquitate illi huius curæ principium tribuente. De iouis genere atq; impetio dubitatur. Nā quibusdā placet postq̄ saturnus ad deos trāsiit suscepisse regnū: nō vī patrē expulisse: iusteq; & legitime

Tripto-
lemus
Leges.

Ceres
Isis

Eleusina

Frumētū.

Nauiga-
tio.

Neptūn⁹
Equi
Plutonis
iumenta.

Iuppiter.

postmodum Cymeum cognominarunt animaduersum esse ab ioue in gigantes ob eam causam dicunt. Ex magnitudine ac robore corporis confisi aduersiq; legibus & multa egerint in homines iniusta & propinquas gentes in seruitute redegerint bellūq; his intulerint: qui ob singularia in oēs nationes beneficia dei sint existimati. Feruntur ab ioue non solum impii nefariiq; deleti: sed etiam diis heroibusq; ac hoibusq; benemeritis honores impensi propter eius beneficentiam imperiq; magnitudinem omnium consensu: & regnum perpetuum tributū est & habitatio in olympo sacrificia insuper illi supra cæteros statuta: postea vero quam in cœlum delatus est memoria nominis eius animis hominum in quos beneficia contulit adeo infixæ permansit: vt omnium quæ in cœlo fierent velut hymnium tonitruum ac fulminum cæterorumq; eiusmodi potēs existimaretur: itaq; quod vitæ causa hominibus esse videretur cum fructus terræ ad maturitatem perduceret iouem dixere. Patrem vero tum quia singulorum susceperit summa cum beniuolentia curam: tum quia tanquam dux hominibus extiterit recte viuendi: imperator ac rex ob imperii amplitudinē Cōsul tor ac prouidus propter cōsulendi prudentiam appellatus est. Tradunt etiam palladē in creta ex ioue apud fontes tritonis fluminis ortam. Ex quo tritonia dicta: & nunc quoq; apud eos fontes vbi nata est huic deæ sacrarunt. Fabulantur præterea nuptias iouis & iunonis in ora gnosiæ fluuio therino proxima vbi nunc templum est factas: sacraq; quot annis sanctæ ab incolis fieri nuptias prout olim factæ traduntur representantibus. Ex ioue cretas volunt venerem gratias lucinam Dianam & eas quas dicunt horas Eunomiam iusticiam pacem palladem musas. Deos vero Vulcanum Martem apollinem: mercurium. Horum cuilibet vt perpetua apud omnes vigeret memoria ab se inuentorum gestorumq; iuppiter laudem & honorem tribuit. Veneri nāq; maturā virginum etatē aliarūq; curarum que nunc etiam circa nuptiarum sacra ac fœdera in eius cultum celebrantur dedit. Sacrificant autē omnes prius ioui pfectori: iunoniq; pfectrici: quoniā hi primi duces inuētorelq; omnium extiterunt. Gratiis q̄ ad oris speciem ac partium corporis formam decoremq; spectēt insuper beneficii & gratie retributionem: lucinæ pariētium curā officiūq; eorū: q̄ parturiētes prefecerūt: vnde & in partus discrimine ac difficultatē hęc mulieres precipue inuocant deā ad dianā tradunt infantium

Cymeus
campus.

Iouis lau
des.

Fabula
de iouis
et iuno
nis nup
tias.
Hora io
uis filia.

Lucine a
parienti
bus inuo
catio.

LIBER

Olei pal-
las inuen-
trix ve-
stiū/edifi-
ciorum&
tibiē.

Vulcani
inuenta.

Martis i-
nuenta.

Apollis
inuenta.
Cythara
medicia.
Arcus
ēsculapi⁹

Mercurii
inuenta

Mēsurā
ponderis
et merca-

ac ciborū quos id ætatis postulet officiū ptinere. Quā ex cau-
sa puerorum nutricem vocari dicunt. Earum quas horas di-
cunt datum est suum cuiq; munus ad vitæ cultū & mortalium
commoditatē. Nil. n. est vitæ hoīum ad fœlicitatē cōparandā
vtilius: quam leges iusticia ac pax. Palladi olearum oleiq; edu-
cendi inuentionē tribuūt. Nam ante huius deæ ortū erat hæc
arbor cum aliis siluestribus immixta. Olei vsus aberat cum es-
set ignota. Hæc olei exprimēdi modū inuenit: addūt ipsi quo-
q; vestitū apparatū & edificandi artē multaq; p̄trea volūt in
cæteris artibus hominibus p̄fuisse. Nam & tibiā earūq; cantū
& plurima instrumēta ad varia opificia ex quibus oparia dicta
est: adinuenit. Musis a patre concessa est litterarū inuentio &
carminum que poësis appellatur ratio. Nam qui dicūt phœni-
ces a musis perceptas litteras tradidisse postmodum græcis:
si sunt qui cum cadmo in europā nauigarunt. Ex quo a græcis
litteræ phœnicæ appellate sunt. Verum scœnices a primordio
non litteras inuenisse volunt: sed earum formam tantū immu-
tasse: eaq; litterarum forma cōplurimi homines vterētur hoc
cognomine vocatas. Vulcanū ferri æris auri argenti omniūq;
quæ igne fabricantur: artem inuenisse ferunt: eaq; cæteros do-
cuisse. Quapropter harum rerum opifices omnes vota sacraq;
huic deo maxime facientes ignem in æternam memoriam sus-
cepti beneficii Vulcanum vocant. Martem fabulæ tradunt pri-
mum fabricatis armis armasse milites pugnandiq; ac certandi
morem induxisse eos qui diis aduersi essent interficientem.
Apollinem cytharæ eiusq; musicæ inuentorum ferunt. Medi-
cine insuper scientiam diuinandi arte perceptam qua olim in
firmi erant morbos curare soliti primum attulisse. Arcus insu-
per sagitandiq; extitisse repertorem. Quā ex causa cretenses
præcipue arcu delectati sunt: quem scythicum nominarunt.
Esculapius ex apolline atq; ariā in ortus pluribus a patre in
medicina perceptis chirurgiam & medelarum compositionē
radicum insuper virtutes adinuenit. Adeo autem medicinæ
artem extulit: vt velut eius inuentor & auctor veneraretur.
Tribuuntur prætrea Mercurio præconia discidia ac fœdera:
quæ in bellis fiunt. Precones quoq; adiiciuntur: internuntii
esse solent ob eam rem ab hoste tuti. Vnde & ipsum communē
vtriq; dicunt: cum ambobus vtilitatis cōmunis ac pacis mu-
tuæ interpretes existat. Mensuram insuper ac pondus: & merca-
turæ questum reperisse affirmant: occulteq; inuicem peculan-

di modum. Præco etiam deorum traditur: nuntiusq; optimis quoniam mandata diligenter perficiat. Vnde & interpretis nomen assumpsit. Non q; nominum aut orationis vt quidam tradunt fuerit inuentor: sed quia diligentius q; cæteri mandata referat. Palestram eum in:roduxisse: & ex testudinis formam adinuenisse aiunt. Post apollinis cum marsia qui & superior fuit contentionem. postq; sumptam preter equum a victo pœnam penitusse apollinem dicunt. Cytharæq; effractis choridis musica aliquandiu abstinuisse. Dionysium vitis reperto rem viniq; conficiendi rationem & fructuum in longiorē vsū seruandorum curam & modum docuisse scribūt. Hunc in creta ex ioue & proserpina natum orpheus tradit. Inter initiationes a titanis discerptum. Plures vero fuisse dionysios iam antea scripsimus diligentius. Cretenses ea coniectura hunc deum asserunt apud se ortum q; duæ insulæ apud eos sinus qui appellantur dydimi ab eo dionysia quod nulla alia in orbis parte fecerit sint vocatæ. Herculem ex ioue genitum multis annis ante eum qui fuit ex almena genitus fabulantur. Huius mater incerta est: hoc tantum constat illum corporis viribus prestantiore cæteris orbem perambulasse: delente iniquos & feras bestias ac monstra domantē: inuidus quoq; absq; timore in libertatem hoies vindicauit Quibus beneficis honores immortalium ei sunt ab hominibus impensi. Qui vero posterior ex Alcmena fuit hercules quoniã prioris virtutes est imitatus & immortalitatem assecutus est & pp nominis similitudinem idem q; prior creditus. Ideo & superioribus gesta huic fuerunt veri inicitia ascripta. Asserunt quoq; superioris herculis operū impensiq; honoris in ægypto vestigia esse: & ab eo conditam ciuitatem britomartē etiã dyctinnā dicunt in creta genitam tradunt ex ioue ac acamarchide Euboli cereris filii. Hæc retia ad venandum inuenit: ex quo & dyctinna est cognominata. Consuetudine diane utebatur: quod causam prebuit: vt quidam dyctinnam dianamq; eandem esse existimarent. Quam deam sacris templisq; cretenses coluere. Qui vero dyctinnā a rebus piscatoriis quas fugerat in sequente coitus gratia minoe volunt denominatam procul a vero sentiunt. Non enim credendum videtur deam in eam egestatem compulsam: vt auxilia hominum imploraret: cum esset maximi deorum filia: neq; minoe ante impietatis culpam decet: præsertim cum fuerit omnium consensu habitus iustus vir: & probatæ vitæ

ture inuētor Mercurius.

Quare interpretis mercuri nomē sibi vendicat.

Vitis repertor Dionysius.

Dionysig insulæ.

Hercules posterior ex Alcmena ortus.

Minos vir pbate vite.

LIBER

Plutonem natū tradunt in tripodo cretæ ex cerere & Iafone. Eius genus bifariam ferunt. Nam qdam volunt cū iason ter-
ram seuerit̃ adhibita culturæ diligētia adeo vberē pcepisse fru-
ctum vt qui id cōspexerunt a mellium fertilitate illū plutonem
nominarūt. Vnde & a posteris is cui census superesset habere
plutonē existimatus est. Alii tradunt cererē ac iasonē puerū ge-
nuisse appellatum plutonē : qui cultū vitæ pecuniasq; coacer-
uare ac in vltus custodire primus mōstrauit. Cū antea parua cō-
gregandæ seruādēq; pecuniæ fuisset cura: Hæc de diis quos
cretenses apud se natos volunt scribuntur. Sacra vero hono-
res mysteria cerimonias ab se hoc pacto ad alios arguūt tran-
smittas. Nam cerimonias quas athenienses omnium celeberrim-
as in eleusina faciunt: quæq; in samothracia atq; in thracia:
vnde in eas orpheus sumplisse traditur fiūt in gnoso apud cre-
tam prisca lege statutoq; celebrantur. Quo palam est eiusmodi
cerimonias ab eis ad alias gentes fuisse traductas. Quæq;
apud cæteros secretæ traduntur: eas palam omnibus noscen-
di facultatem apud cretenses esse. Afferunt autem plures deo-
rum ab ipsis profectos magna orbis parte ab eis peragrata be-
neficos in genus humanum extitisse: atq; ab se inuentorum ar-
tem vltumq; docuisse. Nam ceres cum in atticam peruenisset:
inde in siciliam transiit. Postea in ægyptum quibus in locis
frumenti serendi cultum monstrauit. Summoq; propterea in
honore habita est. Venus in sicilia commorata est circa orycē
in cypro circa cytherum ac paphum. In alia circa syriam. Ob-
has peregrinationes venerem: tum Ericinam: tum citheream:
tum paphiam : tum syram incole appellarunt. Eodem modo
plurimum temporis apollo circa delum ac lyciam delphumq;
versatus est. Circa ephesum pontum persidem & cretam Dian-
na itaq; & a locis ac gestis eorum sumptis nominibus hunc de-
lium ac pithium appellarunt: hanc vero ephesiam cresiam tau-
ropoliam quoq; ac perseam cum ambo essent in creta nati. Co-
litur & a persis plurimum hæc dea cui mysteria instituerunt
barbari: quæ ad hoc vsq; tempus perseæ dicuntur. His similia
& de cæteris diis quæ longum esset recensere traduntur: lon-
go post deorum ortum tempore plures heroes in creta ferunt
extitisse : quorum nobilissimi minois ac rhadamanti fuerunt
ætate ex ioue ac europa agenoris : quam tauro deorum prou-
dentia aduectam in cretam tradunt geniti: minos ætate prior
regnauit in iula in qua multas vrbes inter que eas nobiliores

Pluton.
Iason.

Cereteris
loca.

Veneris
loca.

Apollinis
loca.
Dianæ
loca.

Europa
minos.
Rhada-
mantus .

tres condidit gnosiã in ea insulæ parte: quæ asiam respectat
 Vulcaniam iuxta mare meridiem versus: cydoniam in eis lo-
 cis qui peloponneso oppositi ad occidentem vergunt. Leges
 præterea multas cretensibus dedit simulans eas ab se in qua-
 dam spelunca meditas. Classẽ in super parauit: qua plures
 propinquas insulas sibi subiiciens græcorum primus est maris
 imperio potitus. Cum eius magnum virtutis ac iusticiæ no-
 men esset: transiit in siciliam aduersus cocalum: de quo in de-
 dali rebus: cuius causa bellum mouit: scripsimus. Rhadaman-
 tum scribunt omnium iustissimum latrones quoq; ac scelestos
 viros cæterosq; improbos acri affectisse pœna. Multarum in-
 sularum imperio potitus magnam asiæ maritimam partem te-
 nuit singulis eius imperio se sponte obiusticiæ famam traden-
 tibus. Is erithro vni ex filiis: ii erithri ab eo vocati sunt regnũ
 permisit: inopinionĩ ariadnes minois filiæ chium ferunt de-
 disse quem nonnulli fuisse dionysium volunt: atq; a patre vi-
 ni faciendi modum didicisse. Cuiuslibet ex aliis filiis aut insu-
 lam aut urbem Rhadamantum dedisse traditur: thoanti Lem-
 num. Alii cyrum: Pamphilo peparethum. Euambio maro-
 neam. Alceo parum. Anioni delum. Andreo: quæ ab eo no-
 minata est andrum propter singulare iusticiæ nomen illum æ-
 pud inferos bonorum ac malorum iudicem factum fabulæ fe-
 runt. Ob eandemq; iusticiam minoem quoq; pari honore fun-
 gi. Tertium fratrem Sarpedonem scribunt cum magna ma-
 nu in Asiam profectum lyciam tenuisse. Huic Euander fi-
 lius in regno successit sumptaq; vxore deidamia bellerophon-
 tis filia Sarpedonem genuit: qui cum agamennone troiano af-
 fuit bello. Et hic vt quidam tradunt iouis filius Minois fuis-
 se filios aiunt Deucalionem ac molum. Ex deucalione idome-
 neum ex molo Mirionem genitos cum nauibus nonaginta ad-
 siliam cum agamennone profectos reuersosq; postea in patria
 diem suum obiisse honorificeq; sepultos deorum honores fu-
 isse affectos. Horum sepulchra ingnoso hac ostenduntur in-
 scriptione. Gnosii idumenei sepulchrum. Aspice in quo ego
 Mirion moli filius propinquus iaceo. Hos vt nobiles heroes
 cretenses colunt sacris in bellorũ discrimine eorum præsidium
 inuocantes. Nunc nationes quæ cretensibus immixtæ sunt re-
 ferentur. Scriptimus antea theocrites: qui dicebantur indige-
 tes insulam habitasse. Multis vero postmodũ seculis propter
 bella ac seditiones errantes pelasgi in cretam appulsi tenuerũt

Chlos

Lemnos.

Theas

Anuis

Delos

Euander

Andros

Deida-
mia

Deucaliõ

Molus.

Idomea-

neus

Mirion

LIBER

- Doriēſes** Inſulæ partem. Tertii doriēſes traduntur in inſulam veniſſe
Dorus duce doro. Tetacmi nepote: huius populi pars maior fertur ex
 locis olympo propinquis ſimul conueniſſe. Pars vero quæ-
 dam ex acheis qui ſunt in laconia donorum pollicitationibus
 alleſti. Quartum genus eorum qui in cretam appulerunt fue-
 runt **Migades** barbari: qui conſuetudine græcorum lingua ex
 frequenti uſu percepta poſtea Minois Rhadamantiq; imperio
 paruerunt. Poſtremo poſt cicladarum deſcenſum argiui lace-
 dæmoniiq; miſſis coloniis: tum alias quaſdam: tum has inſu-
 las occuparunt: inq; eis nonnullas ab ſe hediſicatas vrbes: de
 quibus alias dicetur inhabitarunt: verum haud mirum debet
 videri: cum plures qui geſta cretenſia ſcripſere admodum diſ-
 ſentiant: nos quoq; ea quæ non omnes ſentiant ſcribere eos
 enim ſumus ſecuti: quos vero ſimiliora tradere exiſtimauim⁹
 Quædã ab Epimenide theologo: quedã adofia de. Alia a So-
Leſbos ſicrate: nonnulla a laoſcherini de ſumentes: & de creta hactea-
 nus. Nunc ad leſbum tranſeamus. Hanc inſulam olim variæ
 gentes ad eam nauigantes incoluerunt. Pelasgi primum eam
 tenuere cum antea deſerta eſſet. Nam xanthus Triopi filius pe-
 laſgorum qui ex argo venerant rex partem lyciæ tenens argis
 qui ſecum acceſſerant imperauit: deinde leſbum cultorib⁹ va-
Iſſa. cuam petens agro pelasgis diuiſo inſulam quæ iſſa prius dice-
 batur ab eis pelasgiam vocauit deinceps ſeptima progenie ob-
 diluuium tempore deucalionis factum cum multi in ea inte-
Macare⁹. riſſent. Accidit vt aquarum inundatione defereretur. Maca-
 reus poſtea cum in eam perueniſſet inſulæ pulchritudine con-
 ſpecta in ea permanſit: is erat vt heſiodus. Aliiq; poetæ non-
 nulli tradunt cyreneaci Iouis filius qui cum habitaret in ole-
Iados no: quæ patria tunc iados nunc achaia dicitur aſſumens tum
Achaia Ionas: tum gentes alias nauigauit in leſbum: deinde: tum vir
Leſbus tute inſulæ: tum humanitate ac iuſticia plurimum ad auctis
 opibus propinquas inſulas poſſedit agris qui inculti erant di-
 uiſis poſt hæc tempora leſbus filius Iapithi qui erat ex coclo
 hippoti ſecundum quoddam oraculi reſponſum cum ſuis do-
 meſticis nauigans in hanc inſulam ſumpta in vxorem maca-
Methyna rei filia methinna nomine vna cum ea in inſula permanſit. Cū
 vir factis clarus euaſiſſet & inſulam ab ſe & populum leſbium
Mytilene cognominauit. Macareo preter alias mytilene ac methinne
 filia ortæ ſunt: a quibus & ciuitates ſumpſere nomen Is ci-
 piens propinquas inſulas in poteſtatem redigere colonia in

chium missa filium ei prefecit: deinde alterum destinavit in sa-
 mum nomine cydrollū: q̄ in ea regnavit. Tertiæ cœneandrū
 prefecit regem. Deinceps in Rhodum cum pluribus colonis
 misit leucippum: quos accolæ propter eorum infrequentiam
 communicatis agris libenti animo susceperunt: loca insulæ
 opposita eo tempore propter diluuium magna grauiq; afficie-
 bantur calamitate. Nam continuis hymbribus ob corruptos
 terræ fructus sterilitate suborta infectus aer pestem vrbibus in-
 tulit: insulæ vero ventis agitatae cum aere essent salubri ac fer-
 tiles frugibus suos incolas beatos reddidere. Ex quo ob rerū
 vbertatem fortunatae sunt cognominatae. Nonnulli beatas a
 Macareo atq; Iono: quorum filii in eis regnauerē dictas vo-
 lunt. Hæ deniq; insulæ omnibus propinquis non solum pris-
 cis: sed & nostris quoq; temporibus bonitate soli locorumq;
 amenitate: tum vero salubritate aeris foelicitatem præstant: ita
 q; vere dici foelices ac beate quæunt. Macareus vero in lesbō
 regnās legē scripsit ad cōmunē vtilitatē: quā leonem ab eius
 animātis virtute & robore appellavit: deinceps vero nōnullis
 seculis post coloniā in lesbū missam insula tenedos hoc pacto
 inhabitata est. Tenus cycni filius imperauit coloniæ q̄ est in
 troade vir ppter virtutē insignis: hic congregatis colonis pa-
 triam linquēs nauigauit in insulā desertā nomine leucopho-
 rim distributis his cū eo accesserant insulæ agris conditaq; vr-
 be ab se tenedon insulam vocauit is cum iustæ imperaret mul-
 tis beneficiis omnibus gratus & magna vixit gloria: & post
 obitum inter deos relatus est. Nam templo illi constructo in-
 stitutis sacris ad posteriora secula non videntur omittenda: q̄
 de eo qui vrbem tēnum condidit apud Tenedios memoriæ
 traduntur. Ferūt enim Cycnum patrē vxoris calūnia inductū
 filiū tēnum in arca positū in mare deiecisse: hæc tēpestate acta
 cū in tenedū appulisset. Tenus mirabili deorū ope salutē cōse-
 cutus insulæ postea imperauit. Vir pclarus ac iusticia virtuti-
 busq; aliis honores immortalīū potitus. Verū ppter cuiusdam
 tibicinis testimoniū: qui nouercæ insidiis fauerat. Legē sanxit
 ne quis tibicē tēplū ingrederetur. Belli troiani tēpore cū achil-
 les post græcorū in tenedum excisionem vrbē. Tēnum deles-
 set: statuerunt postea tenedii vt nulli deinceps liceret templo
 restituto in eo achillem noiare. Posteaq; de insulis insignibus
 rettulimus: nūc de minoribus scribemus. Cyclades insulæ cū
 antea vacuæ cultoribus essent. Minos iouis ac europæ filius

Chios
 insula in
 famos
 Cydroll⁹
 Leucipp⁹

Tenedos
 Tenus

Leuco-
 phoris

Cycnus

Cyclades

LIBER SEXTVS

Minos.
Rhada=
manthus

cretensium rex. Cuius terra: mariq; imperium potens erat plurimum classe valuit. Multaq; ex creta colonias: maximeq; in cycladas insulas misit. Quarū plures adeptus populis diuisit. Asia quoq; partem maritimam possedit. Quapropter & nonnullæ insulæ portusq; asiæ a cretensibus minoq; nomē sumpserunt. Minos autem manus imperio Rhadamantum fratrem virum iustum rectumq; regni cōsortem in oras imperii vltimas ab inuidiam ablegauit. Is ad insulas Ionix carixq; oppositas cum accessisset Eritheo ciuitatem a suo nomine conditam cōcessit: in opinionem vero ariadnis filium chio præfecit: quæ omnia ante bellum troianum acta sunt. Deleta troia cares opibus aucti classiq; admodū validi. Cum cyclades insulas subegissent: ex quibusdam cretenses penitus eiecere. Nonnulli vna cum eis vt cum in patria vsi sunt. Græci postea expulsis inde caribus barbaris plures ex eis tenuerunt: quibus de rebus suo loco scribetur a nobis.

FINIS

¶ Vocum index ordine literario in paucis tamen distionibus diptongo obseruata.

Et primo

A

Abilei folio.	lxv	Amasis rex.	xxii
Agrifis herba.	xvi	Adulterorum pene.	xxviii
Apollodorus.	iiii	Aethiopes ethiopiū rex.	xxii
Animaliū creatio.	v	Astrorū cursus.	xxv & xxxiiif
Apollo.	vii	Astrorum motus.	xxix
Ammon.	vii	Agricole egiptii.	xxvi
Agriculture osiris studios ⁹	vii	Adulterorum pene.	xxviii
Anubis.	viii	Aquila a thebanis culta.	xxx
Apollo musicus.	viii	Asphaltus.	xxxviii
Aquila promethei:	viii	Ammon quem semiramis cōsuluit.	xxxix
Apis bos egiptius.	ix	Aduerte semiramidis responsum.	xl
Arma prisorum.	x	Ariorum & indorum conflictus.	xl
Alexandria ab alexandro magno condita.	xix	Assiriorum imperium.	xli
Athyrtia sesoris regis filia	xx	Arbaces medus.	xlii
Astronomia:	xix	Arbaces victoria.	xlii
		Arbaces regnans.	xliii
		Angelus.	xliiii
		Astrorum obseruatio:	xliiii

Index

Astiasges.	xlvi	Aristeus	lxxvii
Arceus medorum rex	xlvi	Ammonē titanum auxilio sarur nus superauit	eodem
Artinus & artibanus reges.	xlvi	Aristeus.	lxxviii
Astibara medorum rex.	xlvi	Ammonis aries.	eodem
Aresinus fluuius	xlvi	Agauē	lxxvi
Araxis fluuius	xlvi	Alexia	lxxxi
Amazones	xlvi	Apri caput	lxxvii
Arimaspe	xlvi	Augea	lxxv
Apollo	xlvi	Altes	eodem
Arabes in libertate degētes.	xlvi	Achelous	eodem
Aduerte que in arabia producū tur.	eodem	Amaltee cornu	eodem
Aurum	xlvi	Antilocus	lxxvii
Animalium varietates	l	Astidamia	eodem
Arabia felix.	li	Argonate	lxxviii
Arundines	lii	Acete mors	xc
Aethiopes primi	lii	Amphimones	xc
Aethiopes a Semiramide Hercu le & Dionysio nūq̄ victi.	liii	Aries in agnum.	eodem
Aegyptiorum littere	liii	Alcestes pietas	eodem
Accipr̄	liiii	Atreus	xciii
Aethiopum sepultura	liiii	Alcmena dea	xciii
Auri effossio	lv	Androgeus	eodem
Admirandam gentis patiētiam animaduerte	lvii	Ariadnes corona	xcv
Afa fluuius	lviii	Aegei mors	eodem
Aeridophagi	lix	Athamantus	eodem
Aranearum scorpionum muriū & passerum multitudine re- giones deserte.	lix	Adrastus	xcvi
Arabicus sinus	lxii	Argia	eodem
Arfinoe	lxii	Amphiarus mortis nō incius folio	eodem
Aphrodites.	eodem	Alcmeon	eodem
Acartarcus	eodem	Aeolides	xcvii
Arborum lecti	lxiii	Aesculapius	xcviii
Ambrosia	lxv	Asopus	eodem
Anochite.	lxvi	Arctos	c
Amazones ynde.	lxvii	Authone	ci
Atlas	lxvii	Atheon	eodem
Amaltee cornu	lxxiii	Arethusa	ciii
		Auri opulētia gerion interfe- tus est	cvi
		Alesia ciuitas ab Hercule con-	

Index

dita, folio	cviii	Belerium	cvii
Aloeus	cxv	Brace genus vestis.	cix
Aitrologie ægyptiæ inuectores.		Bardi	cx
folio	cxvi	C	
Anii mirabilis natiuitas.	cxvii	Chaos	liii
Amalthea capra Iouem nutrit.		Ceres	vii
folio	cxix	Canis	viii
B		Chemis.	eodem
Bufiris	vii	Cadmus	ix
Baratron	xii	Claua herculis	ix
Bellū notatur bactrianū.	xviii	Citon genus poculi	xiii
Babilonia	xxi	Clea	eodem
Bochorus rex	xxiii	Crocodili natura.	eodem
Bochoris legum lator	xxviii	Cābyfes tēplorū egiptiorū incē-	
Bos cur honoratur	xxx	sor & prophanator.	xvii
Bufiris ciuitas	eodem	Colchis	xx
Berzannes rex	xxxv	Cetes qui & protheus	xxii
Bactra	xxxvi	Cepheus rex.	xxiii
Babilon	xxxvii	Cibus infantum	xxviii
Bastigamus mons Iouis sacer.		Caldei	eodem
folio	xxxviii	Crocodilli.	xxxii
Bellicus apparatus	xl	Crocodilla vrbs	xxxii
Beleus babiloniorū dux.	xlii	Cadaueram cura	eodem
Bactrianorū aduentus.	eodem	Caron	xxxiii
Bellum cadusium.	xlv	Captie porte	xxxv
Berilli	l	Caona ciuitas	xxxviii
Balsamum	lxv	Chaldei	xlii
Bonorum mensura	eodem	Cotris preses.	xliii
Bacchus	lxxvi	Caldeorum opinio	xlii
Bromius	eodem	Chaldeorum virtus	xliii
Bellū inter herculem & eriginū		Ciapares medorū rex	xliiii
folio	lxxviii	Cirus.	xlviii
Boum vestigia	lxxxiii	Cristalus.	l
Bellum troianum	lxxxv	Carbunculi	l
Boreades	lxxxii	Chelemophagi	lvii
Byzantus rex	xc	Cinecoꝝ viuēdi mod⁹ & eorū-	
Byzantium	eodem	dē cū bestiis cōgressio.	lviii
Batea teucris regis filia	xcix	Cynamyni	lx
Baleares	cvl	Cinocephali.	lxi
Britannia	cvii	Cūcta vel ipossibilia lucri causa	

Index

hoies aggrediūtur.	lxi	tamen.	lxxx
Cercenes	lxvii	Cadmus	lxxv
Captiuarum in victrices pugna.	lxviii	Callisthenes.	eodem
Cilices quare liberi	lxviii	Cereris inuenta.	lxxvi
Celi filii.	eodem	Clio	lxxvii
Cete maxima	lxiii	Cercionis mors.	lxxxI
Charmuta portus	lxiiii	Croton	lxxxiii
Cothonus	lxiiii	Colonia libertate dōata.	lxxxiiii
Carbi.	lxv	Coronis	lxxxvii
Corynthus	xciiii	Criippus	eodem
Capaneus.	xcvi	Cleopatra	lxxxviii
Centauri	xcviii	Circe	lxxxix
Ciclopum mors	eodem	Creon corynthiorū rex.	xcix
Corcyra a neptunio rapta.	eodē	Castor	xciii
Cocalus sicilie rex.	xcix	Ceix rex	xciii
Cyrene	ci	D	
Ceres.	ciii	Deorum cultus	vii
Cyane.	ciii	Diluuium	viii
Cyrcena	cv	Dionysius	ix
Cation promontorium	cviii	Dipetes mnestei pater athenien- sium rex	xi
Celte	cx	Delta	xii
Cimmerii	cx	Democritus	xv
Cimbri	eodem	Domus ægypti	xvii
Celtiberi	eodem	Diodori ætas.	eodem
Carthaginēsiū opes ynde.	cxii	Deorum cultus	eodem
Cassiterides	cxii	Delta	xix
Celi sedes	cxiii	Darius	xxii
Cadmus	cxv	Dedalus.	eodem
Ceres	eodem	De romano felis interemptore vltio sumpta	xxix
Cybele.	eodem	Diuerſa diuerſæ regiones ado- rant animalia.	eodem
Corybantus.	cxv	Darii leges	xxxiii
Corybantes	cxv	Dedalus.	xxxiiii
Coronis	eodem	Dedali templum	eodem
Casfa	lxv	Democritus	eodem
Cyrene	lxvi	De semiramidis ortu fabula. fo- lio	eodem
Ceraſtes	lxvi	Decreta in piſcenti	eodem
Campes fera a Dionysio inter- fecta.	lxxiiii		
Cum amazonibus herculis cer-			

Index

Due babilonis regie	xxxvii	Etheſie.	xxv
Dionyſius	xlvi	Eclipſis	xix
Dionyſianus ex mulierib ⁹ eſt ex-		Ecbatana	xxxix
cercitus cōſtitutus.	eodem	Etheſie	xlvi
Ditili	li	Emodes mons.	xlv
Dictum animaduerte admira-		Elephantes	eodem
bile	eodem	Elephantorum natura	xlvi
Diuerſæ habitationes	li	Elephantes cū ſerpētibus.	liii
Deorum cultus	liii	Elephantis ſomnūſ	lix
Diuerſæ habitationes	lviii	Ephorus	lxxv
Deorum contemptus	lxv	Europa	eodem
Duodecimus labor herc.	lxxxiii	Ebrietas	lxxvi
Dionyſii inuenta	lxxiii	Ericis pugna	lxxxiii
Dionyſius	lxxiiii	Euenus	lxxxvi
Dionyſius vnde	lxxvi	Egialeus vel ægialus.	lxxxix
Dymytor	eodem	Euriſtei mors	xciii
Dionyſii forma duplex	lxxvii	Europe filii.	xciiii
Dii olimpiaci	lxxx	Eriphile	xcvi
Diomedis eque	eodem	Emos	c
Decimus labor herc.	eodem	Eriz.	eodem
Demophoon	xcx	Erycina	eodem
Deiphile	xcvi	Eolus	ci
Daphne	eodem	Ethalia	cliii
Dedalus	xcix	Eriadnus	cviii
Dedali populi	eodem	Electrum	eodem
Dedali penne	c	Enſes optimi.	cx
De dedali traditione pactū.	c	F	
Daphnis	cii	Fruges	vii
Diana	eodem	Foſſa in hoſtio peluſiaco ſum-	
Danubius	cviii	ptuoſa	xiii
Diluuiā duo	cxiii	Faba egiptia	eodem
Dardanus	cxv	Fabula de nilo in thauri formā	
Dardania.	eodem	verſo	xix
Dryos	eodem	Fenus.	xxviii
Dia inſula que vapos dī.	eodem	Furum mos.	eodem
Demonēs vnde	eodem	Fabula de buſirīde.	xxvi
E		Faunus rex	xxxv
Eloquentie virtus	iii	Furore hercules mouet.	lxxviii
Elementa.	liii	Fabula de capite apri vnus ve-	
Euripides	v	natoris.	lxxxvii

Index

Filii Iasonis & medee	xcii	Hidaspes.	xlvi
Filii œdipi:	xcvi	Herculis virtus.	xlvi
Fabula aëtonis	ci	Hyppolite	xlvi
Fabula de cerere	ciii	Hyperborei.	codē
Funde	cvii	Homines primi.	lii
G		Herculis templum.	eodem
Gnefactus hecchoridis sapien-		Hesperidum mala.	lxxxiii
tis pater.	xvii	Hesperus.	eodem
Geometria.	xxv	Herculis celum.	lxxxiiii
Greci in egipto.	xxxiii	Herculis morbus.	lxxxv
Ganges fluuius.	xxxix	Hercules seruiens.	eodem
Gangarici populi.	xlvi	Hesione.	eodem
Glaciei & frigoris vis.	lx	Herculis exilium.	eodem
Gasandi.	lxv	Hippotus.	lxxxvi
Gygantes.	lxxiii	Herculis mors.	eodem
Galatia.	lxxx	Herifione fors et liberatio. fo-	
Glauco deus.	xc	lio	lxxxviii
Glaucæ.	xcii	Hercules ad troiam.	xc
Genealogia tectami.	xciiii	Herculis filii.	xciii
Gnidiorum & rhodiorum decretū cy		Herculide.	xciiii
Gaudas insula.	eodem	Hippolitus.	xcv
Gymnastie insule.	cv	Helene raptus.	eodem
Gadira	cvii	Hyppomedon.	xcvi
Galatia.	cviii	Hippotes.	xcvii
Galares:	eodem	Hercules.	cviii
Galacie.	cix	Hispanie metalla.	cxi
Galate.	cx	Harmonia.	cxv
Galogreci.	cx	I	
H		Inferi fabulosi.	iii
Homines nudi. folio	v	Isidis cornua.	vi
Homerus in egipto.	vi	Ignis inuentio.	eodem
Hercules.	vii	Isidis sepulchrum.	ix
Hercules egiptius.	ix	Isidis nomina.	x
Herodotus arguitur.	xiiii	Isis medicine augmentatrix. fo-	
Homicide.	xxvii	lio	eodem
Hirci.	xxx	Ichneumon.	xcii
Homerus.	xxxiiii	Iudicia egipciorum.	xxvii
Hortus pensilis.	xxxviii	Inobedientes qua multantur	
Herodoti seculum.	xliiii	pea.	xxviii
Hipanes.	xlvi	Ibidis vtilitas.	xxx

Index

Inferorum figmenta.	xxxii	Lacus ingens	xix
In bactrianos expeditio.	xxxvi	Littere	xxv
Iouis Iunonis & opis statue. fo- lio	xxxvii	Luctus in regia morte	xxvi
In indiam expeditio	xxxix	Laudes regum	eodem
Indie laus	eodem	Lupi honores.	xxxi
Indus fluuius	eodem	Licopolis	eodem
Indie situs	xlv	Leges optime	xxxii
Indie bona	eodem	Ligurgi leges	eodem
Inopie indi nō vexātur.	eodē	Lune cursus	xliiii
Indorum agricultura	xlvi	Latona.	xlviiii
Indi ab Alexandro victi preter gangaros	eodem	Leones	eodem
Indorum leges	xlvii	Lingua diuisa	il
Indorum tribus	eodem	Leonum vastitas	lviii
Indorum philosophia	eodem	Locusta pro cibo æthiopes vtū tur.	lix
Iambolicus mercator	li	Lamites sinus	lxiii
Iambolus.	lii	Libia:	lxvi
Æthiophagi pisciū viatores.	lvi	Leneus	eodem
Ilophagi	lviii	Licinus fur	lxxxiii
In maraneos perfidia garida = ues vsi	lxiii	Laumedon	lxxxv
Iafon	lxxxviii	Licinius cum Herculis filiis a- pud argos	xciii
Iafonis & Medee conuentio. folio	lxxxix	Laius	xcv
Iafonis mors	xcii	Lipara ciuitas	xcvii
Ixionis perfidia	xcviii	Labirintus	c
Iris regio	cviii	Laparus	ciiii
Iuppiter	cx	Leges	cv
Iafius	cxiii	Lipara	eodem
Iphimedia.	cxx	Leucee	cix
Italia nympa	cxvi	Lusitani	cxl
L		Luculus romanorum ditissim? folio	lxxxii
Leges	iii	Ligures	cxii
Librorū multitudo ingenium opprimit.	iiii	Leucippus naxi filius.	ccxy
Luna dea	vi	M	
Lira	vii	Maronea ciuitas	viii
Laurus	eodem	Macedonia	eodem
Ligurgus	vii	Medee in herculem beneficium folio	xciii
		Minotauri pueri	xcv

Index

Minas hipotes	xcvii	Moisi legos.	xxxlii
Menalippe	eodem	Melampus.	xxxliii
Melampus pretidum curator.		Mendes virbs.	eodem
folio	xcviii	Menoës	xxxvi
Meleus nestoris pater.	eodem	Mira semiramidis subtilitas &	
Modus certaminis curulis hip-		audacia.	xxxvii
podamie	xcix	Mesopotamia.	xxxix
Minerua	ciiii	Mira semiramidis astutia.	xl
Mirum de parentibus plio.	cvi	Mennon	xlvi
Mirra	cxiii	Mennonis excercitus	eodem
Memphis.	ix	Maxima arbalis in beleseu cle-	
Modus ægyptiorum viuendi tē		motie	xlvi
pore nili inundationis.	fo-	Medorum sermo	xlvi
lio	xiiii	Mandaues	eodem
Meander	xvi	Maffagete.	xlvi
Mercurii inuenta.	xvii	Metonus annus	xlvi
Menas rex ægypti	eodem	Matris seuitia	liii
Menas post deos primus egip-		Magnum in elephante occidē-	
tis imperauit.	eodem	do periculum.	lix
Mirum de leone	xix	Mala cum bonis	lxviii
Mensis	eodem	Marmaride	lxvii
Memphis	eodem	Mace	eodem
Mures	xx	Menes vicus	lxviii
Maro rex aliter miris.	fo-	Mirina amazonum regina ma-	
lio	xxii	gnas militum coegit copias	
Micentis rex	xxiii	folio	lxviii
Maria pagus	xxv	Medusa a Perseo victa.	eodem
Moneta	xxviii	Mopfus sypili scithe auxilio mi-	
Musica	xxix	rinam interfecit Amazonū-	
Morborum curatio	eodem	q; copias profligauit.	fo-
Medici publici	eodem	lio	lxviii
Mira a canibus ceterisq; anima		Minerua tritona	eodem
libus sacris abstinentia.	xxx	Mitra	lxvii
Magna pro bonis sepultura im-		Musici	eodem
penfa	eodem	Musarum numerus	lvii
Mox ægyptiorum pro corpora-		Megara creontis filia Herculis	
bus mortuorum sepeliendis		vxor	lxvix
folio	xxxii	Minerua a quibus dei Herculē	
Mortuorum laus	xxxliii	damnauerunt	lxxx
Minos legislator	eodem	Mors hippolit.	lxxxliii

Index

Meleager.	lxxxvi	Olimpie.	xc
Menetius.	lxxxviii	Orpheus.	xxv
Medee in damnatos gratia.	xc	Obeliftus.	xxxviii
Medee conuentio.	eodem	Orontes mons.	xxxix
Medee ad preclara aduētus.	xc	Oceanus.	viii
N			
Neceffitas rerum magiftra.	v	Oues fecunde.	xiii
Nifus.	viii	Orus rex.	xvii
Nilus.	eodem	Ogdous.	xix
Nileus.	xxiii	Orion.	cl
Nini gefa.	xxxv	Ortigla.	cliii
Nini bufum.	xxxvi	Orcha in britānia.	clx
Ninus filius.	xl	Olimpus.	cxv
Nipus matri longe diffimilis fo- lio.	xli	Ochimus.	cxvi
Nini aftus.	eodem	P	
Nina vrbs.	xliv	Poefts.	lii
Nature bona.	xlvi	Paleftra.	vii
Napis.	xlvii	Prometeus.	viii
Neceffitas naturam inftruit.	lvi	Pharos.	ix
Nafamones.	lxvi	Ptolomeus lagus.	xii
Nifa.	lxxiii	Pueri comites.	xx
Nife antrum.	lxxv	Paforum cura.	xxvi
Natiuitas herculis.	lxxviii	Patricide.	xxvii
Nonus herculis labor.	lxxx	Pugnātes.	xxx
Neffus.	lxxxvi	Pignora parentum.	xxxii
Neleus nefloris pater.	xcvii	Policratus.	xxxiii
Napos.	cxv	Potio ab helena inuenta.	xxxiii
Nifiada coronis.	cxvi	Pitagoras.	eodem
O			
Ofiris.	vi	Planete.	xliv
Ofiridis coma.	viii	Planetarum influxus.	eodem
Ordei potus ab ofiride inuen- tas.	eodem	Perfodes vir infignis.	xlv
Ofiridis cedes.	eodem	Piramis.	eodem
Ofiridis partes.	ix	Palicotra vrbs.	xlvi
Omphale.	lxxxv	Pātafilea amazonū regia.	xlvi
Oicleus.	eodem	Pardali.	xlvi
Oeneus.	lxxxvi	Pamones.	l
Orphei vota.	lxxxviii	Pfitaci.	eodem
		Pifcium capture.	lviii
		Pro elephantū interficiendo æ- thiopum ars.	lxiii
		Patrie amor.	c

Index

Phebei montes	lxlii
Phenicia	eodem
Priapus	lxxvii
Perseus Iouis & Danaes filius. folio	lxxviii
Partus acceleratio	eodem
Primus herculis labor.	eodem
Phrigia cur exusta	lxxlii
Partus cū nullo dolore	lxxxii
Phlegreus campus.	eodem
Priamus.	lxxxv
Philoctetes	lxxxvii
Pelias.	eodem
Phinei filii	lxxxviii
Phrix ⁹ & helle cū aureo vellere nouercales insidias euitarūt folio	lxxxix
Phrivi nauis	xc
Priamus	eodem
Promachus a pelia iterfect ⁹ .	xc
Phedra	xcv
Peritous	eodem
Peritoi & thesei ad inferos de- scensus Podalirius & Ma- caon apolinis filii.	xcviii
Phoci mors	eodem
Pelopis victoria.	xcix
Paliphae	c
Pluto.	ciii
Proserpina.	ciiii
Phaeton	ciii
Pluto	eodem
Paneratis	eodem
Pronopides homeri mag ^r .	lxxii

Q

Quid de semiramidis morte se- tiatur aduerte.	cii
Quorūdā aethiopum pediculis alatis oppressorū ferre in- credibilis mors	lix

Que de hercule dicūtur.	lxxviii
Quartum certamen cum cen- tauris	lxxix
Quintum cer. cum serua aureis cornibus adornata.	lxxx
Quare hercules multa cretensi bus bñficia cōtulerit.	lxxxii
Quare hercules serpentum ini- micus.	eodem
Quare hercu. celum sustinuisse dicitur.	lxxxiii

R

Rea soror & vxor saturni.	vi
Rizophagi	lviii
Rinoceros	lxi
Rinocera ciuitas	xxiii
Rodhoppe.	xxiii
Regum cura	xxvi
Russi homines & boues macta ti. folio	xxxii
Reges	xxxii
Rorastes	xxxvi
Rhea	lxxiiii
Ramphitra.	eodem
Res noticia digna	xciiii
Rota	c

S

Spelunce	v
Sol deus.	vi
Sol primus rex	eodem
Saturnus	eodem
Simia ptolomei amicus.	lvii
Semele.	ix
Solis vrbs alio noīe thebe.	xvii
Simandius rex	cxviii
Simandii epithaphium.	xix
Seforis rex.	xx
solon	xxv
Sacerdotum honores.	xxvi
Sententie modus.	xxvii

Index

Sacerdotum satii.	xxvii	Silenus rex.	lxxiii
Satiri.	xxxii	Secundū certamē cū idra. eodē	
Sepulchrorū tres species. eodē		Septunus labor de aula purgan	
Soofas rex.	xxxiiii	da.	lxxx.
Siracuse.	xxxvi	Solis sitii.	lxxxix
Sozanes nini filia.	eodem	Solis templum.	eodem
Semiramidis luxuria.	xxxix	Sibaris.	xc
Staurobates.	eodem	Sibila quid.	xcvii
Semiranis faucia.	xl	Salmoneus.	eodem
Sardanapalus vltimus affiriorū		Sircus stella que secundum alia	
rex.	xli	quis canis dicitur.	ci
Sardanapali epitaphium.	xlii	Sicilie satus.	ciif
Sardanapali victoria.	eodem	Septem colides.	ciif
Satramenus excercitus sardana		Sponsa ortus.	cvii
palis.	xli	Salonides.	cx
Sardanapali exitus.	xliii	Solis aqua.	cxiii
Solis virtus.	xliiif	T	
Sosarmon rex.	xliiif	Tiphon.	viii
Sacarū medorūq; amicitia.	xlv	Tritolemus.	ix
Sita fluuius.	xlvi	Terra mater.	vi
Scythe.	xlvii	Trigemiā claucopis.	eodem
Smaragdus.	l	Thebe vrbs egipti.	eodem
Solis vis.	eodem	Testudines ingentes.	
Sira.	eodem	Troglodile.	xliiif
Seniores p̄cipatu potiētes.	li	Thales etc.	eodem
Scrutofagi.	lix	Templum mirabile	xviiif
Siuui etheopes.	eodem	Thebeorum philosophia.	
Solis vis.	c	Tanais.	xx
Spynx.	ci	Templa ditia.	xxi
Serpentum magnitudo.	eodem	Troia iuxta nilum.	xxi
Serpens ingens.	eodem	Teledcus.	xxiiif
Serpens mira magnitudine p̄to		Theodorus.	eodem
lomet alexandrie regi p̄ mu-		Terra cana.	xliiif
nere affertur.	ciif	Tarma sacrum rigina.	xlv
Sabei.	lxvi	Tenusta vrbs.	xlviiif
Saba.	eodem	Taurobolus quid.	eodem
Solis ortus †	lxvi	Tygos.	xlif
Sebafis.	eodem	Tangelaphi.	l
Silenus.	eodem	Testudines ingentes.	lvii
Satiri.	lxxvii	Troglodile et eorum mos vi	z

Index . .

uendi.	lx	Venus.	vii
Taurus siluestris.	lxi	Verborum ordo.	eodem
Topacius lapis.	eodem	Vites.	eodem
Tritonis palus.	lxviii	Volgii.	xliii
Thebe.	lxxvi	Vsura.	xxviii
Triumphus primus.	eodem	Vota egiptiorum.	xxix
Tespis.	lxxxiii	Vulcani templum.	xxxiiii
Tespiades.	lxxxv	Venus aurea.	xxxiiii
Thebancon.	lxxxvi	Vrbis niue magnitudo.	xxxv
Tindarus.	eodem	Vrbium emporia.	xxxviii
Theolephus.	eodem	Vitrum in ethiopia.	xxxix
Tydeus.	lxxxvii	Virgo in terra	xlvi
Tamurica diana.	lxxxix	Vincitur classis indica.	xli
Tauri igniferi.	xc	Vites	lxxv
Thesei gesta.	xciii	Tini vsus.	lxxvi
Thesei mors.	xcvi	Velleris aurei ereptio	xc
Tydeos victus.	eodem	Venus.	ci
Tyrefias.	xcvi	Vaccei	cxii
Thebe.	eodem	Vestigalis proditio	cxii
Thiria salmonei filia.	xcviii	Vndecimus herculis labor fo-	
Tantali pena.	xcix	lio.	lxxxviii
Troanis.	c	X	
Triplex aristei nomen.	ci	Xerxes	xxii
Trinacria.	ciii	Xuthus imperator	cy
Tespii.	cvi	Xuthia a Xutho predicta nomi	
Tyrreni.	cxiii	nata	cy
Thuris collectio.	eodem	Xerxes a naxiis relictus.	cxvi
Triphili.	cxiiii	z	
Thebelasnis.	cxv	zoroastes	xxxvi
Telesmos.	cxvi	zitus ex ordeo potus	cviii
Thermodon Quuius.	lxvii	zuthus dux	cxvi
V		zacti vibs	cii
Verborum inicium.	v		
Vulcanus.	vi	Finitis Tabule.	

Egidius de Maferis Adolescentes plurime
Salutis iubet esse participes.

Vandoquidem rerum nouarum maximeq; & poeti-
carum/& historicarū. tota mente amplexandarū
admodū cupidus egregii adolescentes vos p̄spici-
o: que noster Diodorus de rebus ne dicam ina-
nibus p̄sertim quæ apud ægyptios/ syculos/ ethio-
pes aliasve gentes habentur stilo haud illepedo tradit obnixis
ingenii viribus amplecteremini nedum vos hortarer verū etiā
(si saltem precipiendi maior michi potestas inesset) toto mo-
limēto iuberem. quid iuberem? imo proculdio compellerē.
Ipse enim historicarum libros. xl. mille centum triginta octo
annos continentes prosa haud aspernanda summo cū labore
contexuit. Verum sextantū primos in quibus de deorum dea-
rumq; exitu opiniones/ magne vrbes/excelsi montes/& vitrei
fontes habentur non contēnendis annotationibus insignitos
hoc in opusculo imprimendos curauī. In hiis profecto (vt vi-
dere est) regiones situ ignote prius noscūtur clarescunt eluci-
dantur. Quid enim historia pulchrius? quid iucundius? quid
deniq; expetibilius? preterita in memoriā reducit: præsentia
custodit: & ad futura litteris mandanda hominū animos im-
pellit. Iuuenes incitat: viros allicit: senioq; confectos fouet/
stabilis: & conseruat. quid plura? et si stantorea clamarē voce:
sacriq; Martis ab inuictō lesi Diomede: quot argus lumina ge-
stabat simul & linguas tot haberem non equidē meritis lau-
des Diodore valerem propalare tuas: sed de hiis hæctenus.
Hunc igitur historicum preclari iuuenes non abnuite/non re-
pellite: sed perinde atq; grauem hystoricoꝝ historicū amplex-
amini: amplexum perlegite/ et perlectum in mente memori
Imprinte. Valetē.

Palladis armifone nati/cliusq; nepotes/
Et consanguinei merito prudentis vllissis:
Ac estote mei memores: Iterumq; valetē.

